

24TH

INTERNATIONAL SCIENTIFIC
RESEARCH CONGRESS

UBAK
ANKARA

11-12
OCTOBER

2025

**CONFERENCE
ABSTRACTS**
ÖZET KİTAPÇIĞI

www.ubaksymposium.org

Publishing Director / Yayın Yönetmeni

Muhammet ÖZCAN

Editor/ Editör

Prof. Dr. Osman ÇAYDERE

Cover Design / Kapak Tasarımı

Bülent POLAT

Bu kitapta yayınlanan Bildiri Tam metinleri “Bookcites Kitap Atıf Dizini” tarafından taranmaktadır.

ISBN: 978-625-5909-63-3

Asos Yayınevi

1

1st Edition / 1.Baskı: 15 October/2025**Address / Adres:** Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No:
67/2-4/Merkez/Elazığ**E-Mail:** asos@asosyayinlari.com**Web:** www.asosyayinlari.com**Instagram:** <https://www.instagram.com/asosyayinevi/>**Facebook:** <https://www.facebook.com/asosyayinevi/>**Twitter:** <https://twitter.com/Asosyayinevi>

BOARDS / KURULLAR**Honor Board / Onur Kurulu**

Prof. Dr. Yavuz DEMİR, Ankara bilim Üniversitesi Rektörü

Chairman of the Organizing Committee / Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Osman ÇAYDERE, Gazi Üniversitesi

Organizing Committee / Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Ş. Canan Bölükbaşı AKTAŞ, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Taşkın POLAT, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Gökçe YOĞURTCU, Kırgız Türk-Manas Üniversitesi

Doç. Dr. Nihada Delibegovic DZANİC, University of Tuzla

Doç. Dr. Handan AKKAŞ, Ankara Bilim Üniversitesi

Prof. Dr. Gulnoz SATTOROVA, Özbekistan İlimler Akademisi

Doç. Dr. Gulbakram Zhyimbayeva, Avrasya L. N. Gumilov Üniversitesi, Astana

Doç. Dr. Sevinç KASIMOVA, Bakü Devlet Üniversitesi

Doç. DR. Ahmet GÖRGEN, İzmir Demokrasi Üniversitesi

Arş. Görv. Dr. Yunus YİĞİT, Sakarya Üniversitesi

Asst.Prof.Dr. Burhanettin Ozdemir, Prince Sultan University

Congress Scientific Committee / Bilim Kurulu

Doç.Dr. Gülbarşın ADAMBAEVA, Yessenov Üniversitesi, Kazakistan

Dr Adelina Albrahimi, University of Tirana

Dr. Öğretim Üyesi Mamdouh ALENEZİ, Prince Sultan University

Doç. Dr. Gülser AKTAN, Bursa Uludağ Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Kadri AKYÜZ, Dicle Üniversitesi

Dr. Mammadova Ana, Baku Slav University

Prof.Dr. Recep AYDIN, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Yerlan ANDEASBAYEV, Zhetysu State University, Kazakhstan

Doç. Dr. Mahir Murat CENGİZ, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Huseyin COLAK, Northeastern Illinois University

Prof. Dr. Bülent ÇELİK, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Türkan ASKEROVA, Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi

Dr. Nazgül R. Balabekova, Avrasya L. N. Gumilov Üniversitesi, Astana

Prof.Dr. Lyudmila Bezhenaru, Iasi Universit, Romania

Prof.Dr. Fatih BEKTAŞ, Trabzon Üniversitesi

Doç. Dr. Shener BILALLI, International Balkan University

Doç. Dr. Hüseyin Boz, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. İhsan BULUT, Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr., Kathryn Cormican, National University of Ireland

Prof. Dr. Özlem ÇAKIR, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Bilal ÇELİK, Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. İkrameddin DAŞDEMİR, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Songül Demirel Değirmenci, Hitit Üniversitesi

Doç. Dr. Türkan Polatçı DEMİRKOL, Çankırı Karatekin Üniversitesi

Doç.Dr. Adriatik Derjaj, Tirana Üniversitesi

Dr. Faruk DÜNDAR, University of Glasgow

Doç. Dr. Nihada Delibegovic DZANİC, University of Tuzla

Doç. Dr. Akın EFENDİOĞLU, Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr Huriye EMEN, İstanbul Topkapı Üniversitesi

Doç. Dr. Füsün EKŞİ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Doç. Dr. Duygu Gür ERDOĞAN, Sakarya Üniversitesi

Dr., Yaşar Ersan, Michigan Üniversitesi

Prof. Dr. Canan HAMURKAROĞLU, Karabük Üniversitesi
Prof. Dr. Irshad HUSSAİN, The Islamia University of Bahawalpur
Prof. Dr. Cemal İYEM, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Osman Cenk KANCA, Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Cemile Bahtiyar KARADENİZ, Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Sevinç KASIMOVA, Bakü Devlet Üniversitesi
Prof. Dr. Sibel KILIÇ, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Elvira LATİFOVA, Bakü Devlet Üniversitesi
Prof. Dr., Henry Mangold Stuttgart Media University
Prof. Dr. Cem Harun MEYDAN, Ankara Bilim Üniversitesi
Prof. Dr. Meruert MUSABAEVA, Eurasian National University, Kazakistan
Doç. Dr. Ahmet MÜNGEN, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Dr. Sevinç Nasibova, Azerbaycan D. Petrol ve S. Üniversitesi
Doç. Dr. Naka NİKSİC, Belgrad Üniversitesi, Sırbistan
Prof. Dr. Mehmet Akif OCAK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ayla OĞUZ, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Assoc. Prof. Dr. William Dominic Ramos, Indiana University
Doç. Dr. Galbatsova SHAHRUZAT, Daghestan State University
Prof. Dr. Gulnoz SATTOROVA, Özbekistan İlimler Akademisi
Dr. Elvana Shtepani, University of Tirana
Dr. Öğretim Üyesi Mesut SOYALIN, Siirt Üniversitesi
Dr. Güلزada STANALİEVA, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Assoc. Prof. Dr. Ogerta Koruti Stroka, University of Tirana
Prof. Dr. Türkmen TÖRELİ, Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Mucize ÜNLÜ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Andrey VOLODİN, Moskova State University, Russia
Prof. Dr. Patricia Wolf, University of Southern Denmark
Prof. Dr. Ömer YILAR, Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi Rabia YILAR, Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Zafer YILMAZ, Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Gökçe YOĞURTÇU, Kırgız Türk-Manas Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf YURDİGÜL, Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Nurshat ZHUMADİLOVA, Kazakistan, Karaganda Bolaşak Üniversitesi

Sekretary / Sekreteryä

Yasin ŞAHİN

Arş. Gör. Ebru Buket AYGÜN

ÖZETLER
ABSTRACTS

İÇİNDEKİLER

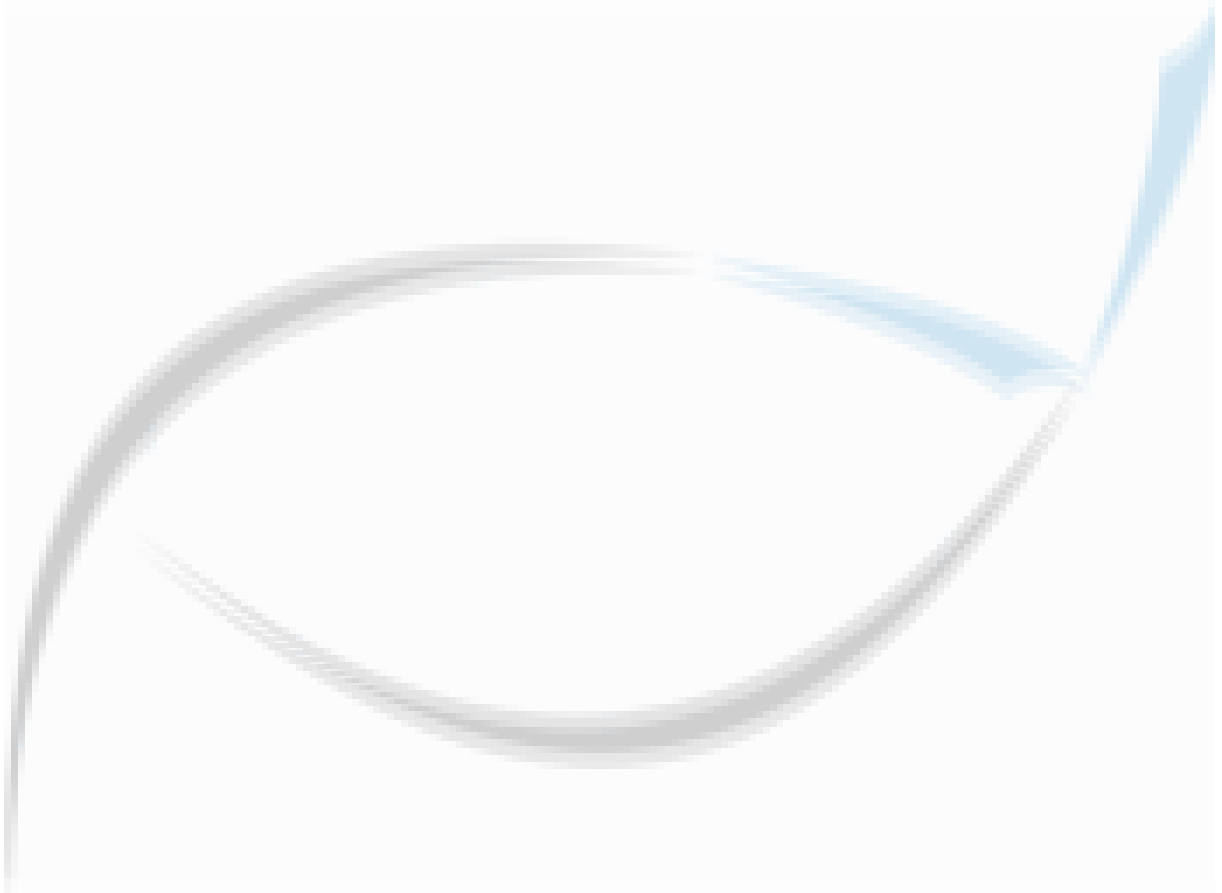
Donanım Temelli Dijital Araçların Din Eğitimindeki İşlevi ve Tasnifi.....	10
Ilse Aichinger’in “wo Ich Wohne” Adlı Öyküsünde Yabancılaşma.....	12
Peter Bichsel’in “san Salvador” ve “ein Tisch Ist Ein Tisch” Adlı Öykülerinde Yalnızlık ve İletişim Sorunu	13
Rethinking Language Transfer and Interlingua Interaction in Light of the Impact of Mother Tongue On Second Language Acquisition	14
5. Sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabı’nın Yaşam Temelli Öğretim Unsurları Açısından Analizi	15
7. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Milli Kültürümüz Temasının Metin Türleri ve Metinsellik Ölçütleri Açısından İncelenmesi	16
Biyoloji Öğretmen Adaylarının İlk Yardım Konusu İle İlgili Bilişsel Yapılarının İncelenmesi Üzerine Araştırma	17
Coğrafya Dersi Öğretim Programı Temel Yaklaşımı ve Özel Amaçlarının Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Kapsamında İncelenmesi	18
Fen Bilimleri Öğretim Programının Bilimsel Modelleme Kavramı Açısından İncelenmesi ...	20
Revnak-i Bustan’da ve Dîvânu Lugâtit – Türk’te Yer Alan Bitki Adlarına Yönelik Söz Varlığı Ögelerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi.....	22
Romantik İlişkilerde Bağlanma Stilleri ve Biyolojik Belirteçler	24
The Concept of Effective and Secure Gamification of School Education in Kazakhstan	26
Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Kullanımı, Siber Zorbalık ve Siber Mağduriyet İlişkisi	27
Avrupa Birliği Ülkelerinde Sanayileşme, Doğal Kaynak Rantı, Teknoloji ve Çevresel Bozulma Arasındaki İlişki	29
Brics Ekonomilerinde Yakınsama Hipotezinin Ampirik Analizi: Fourier Panel Birim Kök Testi Uygulaması.....	31
İbn Habib’in (Ö. 245/860) El-Muhabber’inde Emevîler: Bir Abbâsî Mualliminin Gözünden Ümeyyeoğulları.....	32
İslam Kaynaklarında Petrolün Tarihi İle Hadislerde Geçen Katran ve Ziftin Petrole İşaret Etmesi	34
Manevi Danışmanlık ve Rehberliğin Din Psikolojisi Bağlamında Değerlendirilmesi.....	36
Nahiv Usûlünün Gelişiminde Suyûtî’nin Rolü ve Katkıları: El-İktirâh Fî Usûlin-Nahv Eseri Özelinde Bir İnceleme	38
Borsa İstanbul’da Zayıf Form Etkinlik: Birim Kök ve Yapısal Kırılma Testleri (2005–2025)	39
Fındık Üretimünün Sürdürülebilirliğinde Varislerin Rolü Üzerine Nitel Bir Çalışma	41
İklim Değişikliğine Yönelik Yerel Yönetimlerin Turizm Politikaları	43
Karizmatik Liderliğin İş Doymu ve Örgütsel Adalet Algısı Üzerindeki Etkileri	44
Markaların Sürdürülebilir Tüketim İletişimi: Yerli Giyim Markası Üzerinde İnceleme	46
2011 Van Depremi Sonrasında Afet Konutlarında Yaşayan Afetzedede ve Afetzedede Olmayan Bireylerde Yaşam Doymu: Bir Karşılaştırma Çalışması.....	47

Özel Gereksinimli Çocuk Annelerinde Psikolojik Sağlık, Yaşam Doyumu, Umutsuzluk ve Algılanan Sosyal Destek Arasındaki İlişkilerin Araştırılması	49
Menstrüel Dönemin Taekwondo Sporcularında Performansa Etkisi	51
Bir Çağdaş Seramik Sanatçısı: Jun Kaneko	52
Seramikte Parıltının Sanatı: Lüster Tekniği ve Abbas Akbari Yorumu	53
Led Impact On Concentration and Reading Results in Albanian Elementary Schools	55
Akıllı Üretimde Sürdürülebilirlik Yaklaşımı	56
Elmalı Muhammed Hamdi Yazır'ın Metâlib ve Mezâhib Çevirisi Üzerine 'skopos' Odaklı Yanmetinsel Bir Okuma	58
İşletmelerde Değişim Yorgunluğu ile Mücadelede İş Arkadaşı Desteğinin Rolü	60
Online Veriye Dayalı Planlanmış Davranış Teorisi Kapsamında Pls-Sem Analizi	62
Programatik Reklamcılık ve Yapay Zekâ Konulu Akademik Çalışmaların Bibliyometrik Analizi	64
Üniversite Öğrencilerinde Beyin Göçü Eğilimi: Kariyer Geleceği ve Demografik Belirleyiciler*	66
Urula Belediyesi'nin Çocuklara Yönelik Sosyal Belediyecilik Uygulamaları	68
Ahıska Türklerinin Kazakistan'da İskânı ve Kazak Toplumuna Entegrasyonu	70
Balkan Savaşları'nın Öteki Yüzü Müslüman Türklerin Anadoluya Göçü 1912-1913	71
Funerary Artifacts From Al-Qunaytirah, Southern Syria: Archaeological Documentation and Context	72
II. Manuel Komnenos'un III. Kılıç Arslan Döneminde Türklerle İlişkileri	73
İngiliz Seyyah Atkinson'un Kazak ve Kırgız Madenleri Üzerine Gözlemleri	75
Kur'an ve Tarih: Kölelikten Efendiliğe	77
Milli Tasarruf ve İktisat Seferberliği İçerisinde 1930 Yılı Ramazan Ayı ve Bayram Kutlamaları ve İlk Kez Türk Harfli Mahyaların Kullanılması	79
İdrar Örneklerinden Karbapenem Dirençli Escherichia Coli ve Klebsiella Pneumoniae'de Oxa-48 Geninin Tespiti	81
Korunmuş Sedir Ormanında Makrofunga Çeşitliliği	82
Elektrikli Araçlarda Akıllı Enerji Yönetimi İçin Uyarlanabilir Çoklu Girişli Makine Öğrenmesi Yaklaşımı	83
Time Delay Effects On V2x Dsrc	85
Comparative Study of Pr- and Sm-Substituted (La _{0.8} a _{0.2}) _{0.67} ba _{0.33} mno ₃ Manganites: Influence On Curie Temperature and Magnetocaloric Properties	86
Sufi-Chay Nehri'ndeki Köprü Geçişlerindeki Su Profillerinin Hidrolik Davranışı	87
Co ₂ Emisyonlarındaki Değişimlerin Ana İtici Güçlerinin Analizi: Türkiye Örneği	88
Ekonomik Şoklar, İyileşme ve Ayrışma: Türkiye'nin Büyüme-Emisyon İlişkisi Örneği	90
Aks Asal Sayı Algoritması	92
Alüminyum Matrisli Karbon Nanotüp Takviyeli Kompozit Malzeme	93
Aseton-Su Karışımının Elektrosprey Soğutma Performansına Etkisinin İncelenmesi	94

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Tedavisinde Kullanılan Bazı İlaçların Acinetobacter Baumanni Enfeksiyonlarının Tedavisine Yönelik Olarak Yeniden Konumlandırılması	95
Dağıtım Şebekelerinde Kısmi Deşarjların Elektromanyetik ve Akustik Yöntemlerle Tespiti .	97
Farklı Kompakt Eğirme Teknolojilerinin Pamuk ve Pamuk/modal İpliklerinin Özellikleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi	98
İğne Yapraklı Ağaç Odunlarında Geçirgenliğin Artırılması: Gelişmelerin Değerlendirilmesi	99
İki Boyutlu Şerit Paketleme Problemlerinde Mantık-Tabanlı Benders Ayırıştırma Yaklaşımı	100
Küçük Ölçekli Deniz Araçlarında Hidrojenerasyon Tabanlı Enerji Üretimi: Bir Yelkenli Platform Üzerinden Performans Analizi	102
Lignoselülozik Malzemelerin Yapısal ve Mekanik Özelliklerine Yönelik Moleküler Dinamik Simülasyon Çalışmalarının İncelenmesi.....	104
Orman Endüstrisinde Mikrodalga Teknolojisi: On Yıllık Gelişmeler	106
Şebeke Gerilim Düşümü ve Mekanik Gerilim Regülatörlerinin Etkisi.....	107
Suda Çözünen Odun Koruyucularda Fiksasyon: Son On Yılın Eğilimleri ve Yaklaşımları ..	108
Sünger Benzeri N-Tipi Gözenekli Silisyum Tabanlı Rezistif Kimyasal Buhar Sensörü	110
Yarı-Katı Kültür Fermantasyonu ile Kahve Atıklarından Lakkaz Enzimi Üretiminin İncelenmesi	112
Deniz Kazalarını Önlemeye Yönelik Lityum-İyon Batarya veya Hibrit Tahrikli Gemilerin Risk Analizi.....	113
Evaluation of Deterioration Types and Mechanisms in Monuments Built With Pyroclastic Rocks: Examples From Seljuk Cemetery and Ahlat Mausoleums	115
Glifosatın Toprak ve Aktif Çamur Mikrobiyal Toplulukları Üzerindeki Etkilerinin Karşılaştırmalı Respirometrik Değerlendirmesi	117
İş Uygulamalarında Yapay Zeka.....	118
Türkiye Mobilya Sektöründe Hizmet Veren Erp Firmalarının Analizi.....	119
Yapay Zekâ Araçlarıyla Üretilen Konut Cephelerinin Tasar Ögeleri Temelli Biçimsel Analizi	121
Effects of Two Types of Anionic Supplements On Transition Holstein Dairy Cows' Blood Metabolites and Productivity.....	122
Frac Sınıflandırmasına Göre Trichoderma Harzianum-Fungisit Uyumluluğunun in Vitro Değerlendirilmesi	123
Hayvan Barınaklarında Manyetik Alan Risk Noktaları	125
Kurak Alanlarda Tahıl Tarımı ve Toprak Karbon Döngüsü.....	126
Manyetik Alan Kirliliğinin Minimize Edilmesinde Sığır Barınak Özellikleri	128
Review of Particle Swarm Optimization Applied to Ruminant Degradation.....	129
Review of Particle Swarm Optimization Applied to Ruminant Degradation.....	130
Süt Sığırçılığında Dezenfektan Çeşitleri ve Etkinlik Düzeyleri İle İlgili Yapılan Son Çalışmalar	131

Tarımda Dijital Dönüşüm: Pamuk ve mısır Zararlılarının Tanımlanması ve Etkili Mücadele Yöntemlerinin Belirlenmesi İçin Yenilikçi Mobil Uygulama Geliştirilmesi 132

Tuz Stresi Altında Çerezlik Kabakta Fusarium Proliferatum Kaynaklı Kök Çürüklüğüne Karşı Trichoderma Harzianum'un Biyokontrol Potansiyeli 133

Makale id= 51

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-1244-7526

| 10

Donanım Temelli Dijital Araçların Din Eğitimindeki İşlevi ve Tasnifi

Dr. Bülent Koçoğlu¹

¹Milli Eğitim Bakanlığı

Özet: Dijital dönüşüm, gündelik yaşamı, sosyokültürel yapıyı ve ekonomik faaliyetleri kendi potasında yeniden şekillendirmektedir. Dijital araçlar, eğitim sisteminin bütün birimlerinde kullanılmasıyla beraber; hız, verimlilik, katılım, kolay erişilebilirlik, sürdürülebilirlik, anlık olarak geniş bir kitleye ulaşım gibi katma değerli özellikleriyle vazgeçilmez ürünler haline gelmiştir. Çeşitliliği gitgide artan dijital araçlar, okul dışı ortamlarda zaman ve mekân fark etmeksizin elde cep telefonu, evde internet bağlantılı bir bilgisayar olarak gündelik yaşamın merkezinde yer almaya devam etmektedir. Bilişim sektörü üç temel sacayağından oluşmaktadır. Bunlar; donanım, yazılım, iletişim ve ortam temelli dijital araçlardır. Din eğitimi alanında en fazla destek alınan veya yardım alınabilecek niteliklere sahip olan dijital ürünlerin neler olduğu, kimler tarafından, hangi ortam ve bileşenleriyle kullanıldığı veya kullanılabilmesi hususu önemini gittikçe artırmaktadır. Bu araştırmanın amacı, donanım temelli dijital araçların neler olduğu ve din eğitimindeki rolü üzerinde durmak ve katkısının hangi düzeyde olabileceğini irdelemektir. Araştırmada veriler, nitel araştırma tekniği tercih edilerek tarama modellerinden biri olan doküman incelemesi yöntemi doğrultusunda değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Araştırmada yer alan ürünlerin seçiminde, en çok bilinen olmasına ve yaygın bir şekilde kullanılmasına dikkat edilmiştir. Araştırma sonucunda, günümüz dünyasında tüm eğitim bileşenlerinin donanım tabanlı dijital araçları, öğrenme-öğretme süreçlerinin tüm aşamalarında kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

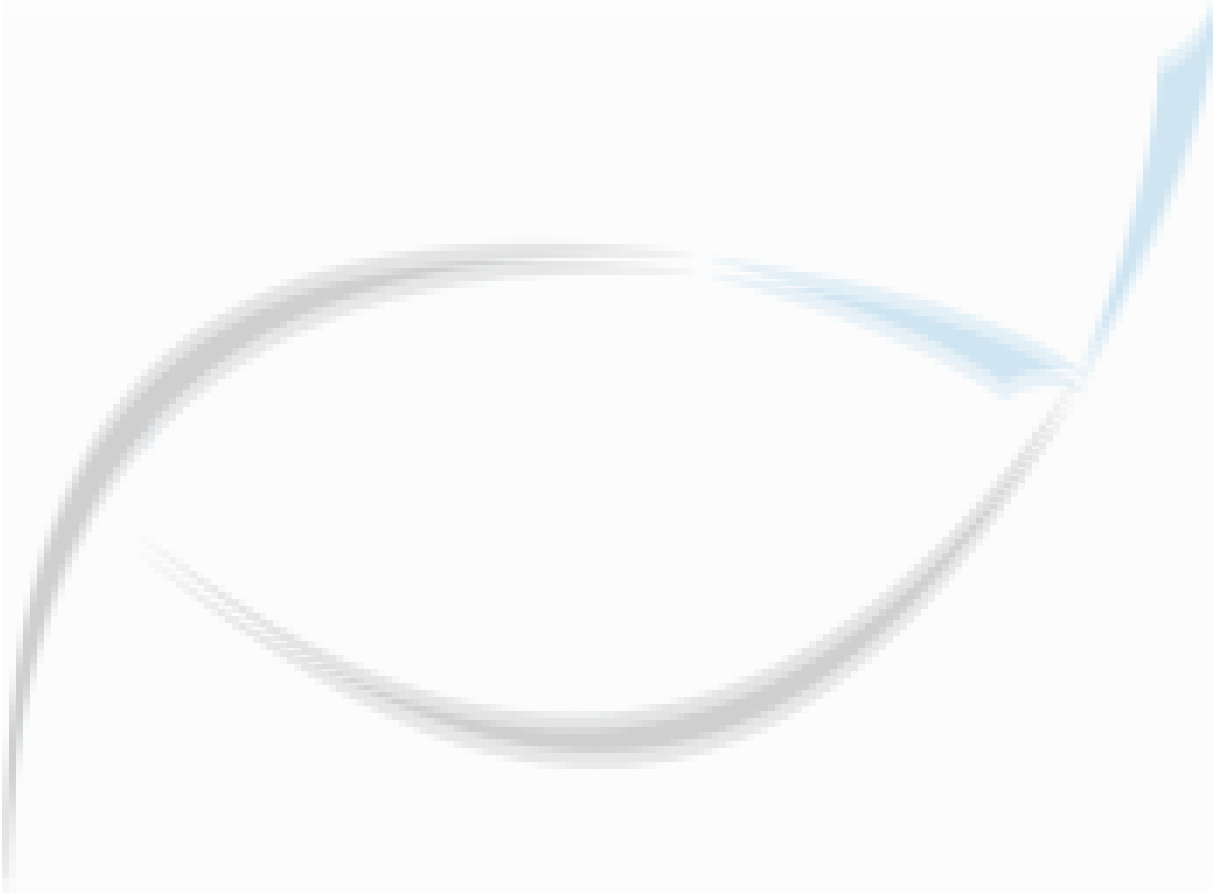
Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Dijitalleşme, Dijital Dönüşüm, Donanım Temelli Dijital Araçlar.

The Function and Classification of Hardware-Based Digital Tools in Religious Education

Abstract: Digital transformation is reshaping daily life, sociocultural structures, and economic activities in its own way. Digital tools have become indispensable products with their added-value features such as speed, efficiency, participation, easy accessibility, sustainability, and instant access to a wide audience, along with their use in all units of the education system. Digital tools, which are becoming increasingly diverse, continue to be at the center of daily life, whether in the form of a cell phone in non-school environments, regardless of time and place, or a computer connected to the internet at home. The IT sector consists of three main pillars: hardware, software, and communication and environment-based digital tools. The question of what digital products are most supportive or helpful in the field of religious education, who uses them or can use them, and in what environments and with what components is becoming increasingly important. The purpose of this study is to focus on what hardware-based digital tools are and their role in religious education, and to examine the extent of their contribution. In the research, data were evaluated using the document review method, one of the scanning models, with a preference for qualitative research techniques. In selecting the products included in the research, attention was paid to those that are best known and widely used. The research concluded that in today's

world, all educational components use hardware-based digital tools in all stages of the learning-teaching process.

Keywords: Religious Education, Digitalization, Digital Transformation, Hardware-Based Digital Tools.

Makale id= 31

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-9482-7567

| 12

Ilse Aichinger’in “Wo Ich Wohne” Adlı Öyküsünde Yabancılaşma

Prof.Dr. Zennube Şahin Yılmaz¹

¹Atatürk Üniversitesi

Özet: Avusturya yazınının önemli temsilcilerinden birisi olan Ilse Aichinger, sadece Avusturya yazınında değil diğer dillerin edebiyatında oldukça tanınmış bir yazardır. İkinci Dünya savaşı sırasında Nazi kamplarında kalmak zorunda kalan yazar, savaşın acımasızlığını bizzat yaşamış ve bu durumu kendi hayatında derinden tecrübe ederek kaleme aldığı eserlerinde de somutlaştırmıştır. Yazarın Yahudi kökenli olması, Nazilerin yaptığı işkencelere, acımasızlıklara ve şiddete daha çok odaklanmasına neden olmuştur. Bu çalışmamızda Aichinger’in kaleme aldığı “Wo ich wohne” adlı eserini inledik. Söz konusu öyküde yazar, ben anlatıcının bulunduğu mekana hem fiziksel hem de ruhsal olarak yabancılaştığını gözler önüne serer. Yazar, hayatı boyunca yakından tanıdığı yabancılaşma duygusunu bu kez eserlerine ve figürlerine yansıtır. Hiçbir yere ait olamama ve aidiyet duygusunu kaybetme, yazarın figürlerinin neredeyse temel problemlerinden birisi olarak görülür ve bu öyküde de bu aidiyet sorunu oldukça net bir biçimde karşımıza çıkar.

Anahtar Kelimeler: Yabancılaşma, Yalnızlık, Aidiyet Eksikliği, İç Çatışma

Alienation in Ilse Aichinger’s Short Story “wo Ich Wohne”

Abstract: One of the most important representatives of Austrian literature, Ilse Aichinger is a well-known author not only in Austrian literature but also in the literatures of other languages. During the Second World War, she was forced to stay in Nazi camps, where she personally experienced the cruelty of war, a reality she later vividly reflected in her works. The author’s Jewish background led her to focus more intensely on the torture, cruelty, and violence perpetrated by the Nazis. In this study, we examined Aichinger’s story “Wo ich wohne” (Where I Live). In this short story, the author reveals how the first-person narrator becomes alienated from their surroundings both physically and mentally. Aichinger projects the feeling of estrangement, which she knew intimately throughout her life, onto her works and characters. The inability to belong anywhere and the loss of a sense of belonging emerge as one of the central problems of her characters, and this issue of belonging is clearly reflected in this story as well.

Keywords: Alienation, Loneliness, Lack of Belonging, Inner Conflict

Makale id= 26

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-9482-7567

| 13

Peter Bichsel'in "san Salvador" ve "ein Tisch Ist Ein Tisch" Adlı Öykülerinde Yalnızlık ve İletişim Sorunu

Prof.Dr. Zennube Şahin Yılmaz¹
¹Atatürk Üniversitesi

Özet: İsviçre edebiyatının önemli yazarlarından birisi olan Peter Bichsel (1935-2025), kısa öyküleri, gazete yazıları, romanları ile ünlüdür. Nasyonal Sosyalizm döneminde Gruppe 47'ye üye olan yazar, eğitimini tamamladıktan sonra bir dönem öğretmen olarak çalışır. Ancak öğretmenliği kısa bir süre yaptıktan sonra bırakır ve konuk öğretim görevlisi ve yazar olarak Amerikan Üniversitelerinde önemli bir yer edinir. İsviçre'nin coğrafyasına tutku ile aşık olan yazar, İsviçre'yi, İsviçre insanını, İsviçre doğasını eserlerine büyük ölçüde dahil eder. Bichsel, kaleme aldığı eserlerinde İsviçre'nin sade, basit ama arka planı dolu olan, derinlikli dili ile her dönem dikkat çekmeyi başaran bir yazar olmuştur. Çalışmamızda ele aldığımız "San Salvador" ve "Ein Tisch ist ein Tisch" adlı öyküleri de bu sadeliği gündelik hayat içerisinde aktarırken derin bir konuya parmak basar. Her iki öykünün kahramanı olan erkek figürler, gündelik hayat içerisinde bir kesit verilerek okur ile buluşturulur ve bu gündelik hayat içinde ne kadar yalnız, iletişimsiz ve izole bir yaşam sürdürdüklerini somutlaştırarak modern dönem krizini göz önüne sererler

Anahtar Kelimeler: Kelimeler; Yalnızlık, Yabancılaşma, İletişimsizlik, Modern Dönem Krizi.

Loneliness and Communication Problems in Peter Bichsel's "san Salvador" and "ein Tisch Ist Ein Tisch"

Abstract: Peter Bichsel (1935–2025), one of the most prominent authors of Swiss literature, is well known for his short stories, newspaper columns, and novels. During the era of National Socialism, he became a member of Gruppe 47. After completing his education, he worked as a teacher for a short period before leaving the profession. He later gained recognition as a guest lecturer and writer at various American universities. Deeply passionate about the geography of Switzerland, Bichsel often incorporated Swiss landscapes, people, and daily life into his works. He became a writer known for his simple yet profound language, consistently attracting attention across different literary periods. The short stories discussed in this study, "San Salvador" and "Ein Tisch ist ein Tisch" ("A Table is a Table"), reflect this simplicity by addressing deep existential themes through ordinary, everyday scenarios. In both stories, the male protagonists are introduced through a slice of daily life, which effectively highlights the extent of their loneliness, isolation, and lack of communication. These portrayals serve as a reflection of the modern era's existential crisis. Through the mundane details of daily life, Bichsel brings attention to the emotional detachment and alienation of the modern individual.

Keywords: Loneliness, Alienation, Lack of Communication, Modern Era Crisis.

Makale id= 22

Sözlü Sunum

ORCID ID: 678

| 14

Rethinking Language Transfer and Interlingua Interaction in Light of the Impact of Mother Tongue On Second Language Acquisition

Öğr.Gör. Sümeyye Palangi^{1 3}ry School, Near East University, Nicosia, North Cyprus

Abstract: The importance of the mother tongue (L1) in the development of learners' linguistic expertise has been highlighted in recent decades by research on second language acquisition. Nonetheless, there are two and multiple ways in which this job has been interpreted: In addition to being a source of beneficial transfer and learning facilitation, linguistic interference can also occur and be a hindrance. By critically examining theoretical debates and empirical data, this article examines the role of the mother tongue in the teaching and learning of a second language (L2). Concepts like interlanguage, the Contrastive Analysis Hypothesis, and cross-linguistic influence are examined in this context. Also, less-considered aspects of the mother tongue's influence on second language acquisition are explained by analyzing interdisciplinary studies from cognitive linguistics to neuroscience. Lastly, recommendations for future lines of inquiry and their implications for education are made.

Keywords: Mother Tongue, Language Learning and Cognitive Linguistics

33333

Makale id= 24

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0008-8485-3356

| 15

5. Sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabı'nın Yaşam Temelli Öğretim Unsurları Açısından Analizi

Araştırmacı İlayda Aldemir¹, Doç.Dr. Asiye Berber¹
¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

*Corresponding author: İlayda Aldemir

Özet: Bu çalışmada, 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilk kez 2024-2025 öğretim yılında okutulan 5. sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabı yaşam temelli öğretim unsurları açısından incelenmiştir. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan Doküman Analizi tekniğiyle incelenmiştir. Yapılan çalışmada fen bilimleri ders kitabının önceki öğretim programında yer alan fen bilimleri ders kitaplarından farklı olarak, istasyon bölümlerine ayrıldığı tespit edilmiştir. Kitapta bulunan toplam on iki farklı içerikteki istasyon yaşam temelli öğrenme unsur içermesi bakımından analiz edilmiştir. Bulgulara göre kitaptaki istasyonların %62,9'unun yaşam temelli öğretim unsuru içerdiği saptanmıştır. Bu durum, 5.Sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabı'nın Yeni Yüzyıl Maarif Modeli'nin yapısına uygun olarak öğrenciyi merkeze alan, günlük yaşamla ilişkilendirerek öğrenmeyi önceleyen bir yapıya sahip olduğunu, yapılandırmacı yaklaşım olan yaşam temelli öğrenmenin önemli ölçüde uygulandığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilimleri, Yaşam Temelli Öğretim, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, 5. Sınıf, Ders Kitabı

Analysis of the 5th Grade Science Textbook in Terms of Life-Based Teaching Elements

Abstract: In this study, the 5th grade Science Textbook, taught for the first time in the 2024-2025 academic year by the Ministry of National Education within the scope of the 2024 Turkey Century Education Model, was examined in terms of life-based teaching elements. The study was examined using the Document Analysis technique, one of the qualitative research methods. The study found that, unlike previous science textbooks in the curriculum, the science textbook is divided into stations. The twelve different stations in the book were analyzed in terms of their life-based learning elements. The findings revealed that 62.9% of the stations in the book contain life-based teaching elements. This shows that the 5th Grade Science Textbook has a structure that prioritizes learning by relating it to daily life and focusing on the student, in line with the structure of the New Century Education Model, and that the constructivist approach of life-based learning is applied to a significant extent

Keywords: Science, Life-Based Education, Türkiye Century Education Model, 5th Grade, Textbook

Makale id= 48

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-9665-2496>

| 16

7. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Milli Kültürümüz Temasının Metin Türleri ve Metinsellik Ölçütleri Açısından İncelenmesi

Doç.Dr. Selma Erdağı¹, Araştırmacı Nida Aydın²

¹Kafkas Üniversitesi

²Kafkas Üniversitesi

*Corresponding author: Nida Aydın

Özet: Bu çalışma, 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan "Milli Kültürümüz" temasındaki metinlerin tür özellikleri ve metinsellik ölçütleribakımından kapsamlı bir şekilde incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden doküman analizi ile yürütülmüştür. Elde edilen bulgular, metinlerin büyük ölçüde öğretim programı kazanımlarına uygun olduğunu ancak bazı etkinliklerin yeniden ele alınarak düzenlenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Metinlerin genel itibariyle programdaki metin esasları ile uyumlu olduğu ancak metinsellik ölçütleri açısından bazı metinlerin yeniden değerlendirilmesi gerektiği görülmüştür. Sonuç olarak; Türkçe öğretiminde milli kültür temasına daha etkili bir yaklaşım gösterme gerekliliği, dil öğretiminde kültür ögesinden daha etkin bir biçimde yararlanılması konusunda öğrencilere ve program geliştiricilere yol gösterici olacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Milli Kültür, Metinsellik, Kazanım, Etkinlik, Türkçe Eğitimi

Analysis of the Theme of Our National Culture in the 7th Grade Turkish Coursebook in Terms of Text Types and Textuality Criteria.

Abstract: This study aims to comprehensively examine the texts on the theme "Our National Culture" in the 7th-grade Turkish textbook in terms of their genre characteristics, textuality criteria, and outcome-focused activities. The research was conducted using document analysis, a qualitative research design. The findings reveal that the texts largely align with the curriculum outcomes, but some activities need to be revised. It was observed that the texts were generally compatible with the text principles in the program, but some texts needed to be re-evaluated in terms of textuality criteria. In conclusion, the need for a more effective approach to the theme of national culture in Turkish language teaching can guide instructors and program developers on how to more effectively utilize the element of culture in language teaching.

Keywords: National Culture, Textuality, Achievement, Activity, Turkish Education

Makale id= 28

Sözlü Sunum

ORCID ID: Osman ÇİMEN

| 17

Biyoloji Öğretmen Adaylarının İlk Yardım Konusu İle İlgili Bilişsel Yapılarının İncelenmesi Üzerine Araştırma

Araştırmacı Merve Köroğlu¹, Prof. Dr. Osman Çimen¹
¹Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: Merve Köroğlu

Özet: Bu bildiri ile Biyoloji öğretmen adaylarının ilkyardım konusu ile ilgili bilişsel yapılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu inceleme yapılırken biyoloji öğretmen adaylarına ilkyardım ile ilgili 5 farklı soru sorulmuştur. Çalışma yöntem olarak nitel veri toplama aracı olan durum çalışması kullanılmıştır. Çalışmanın grubunu Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde eğitim gören 1.sınıf, 2.sınıf, 3.sınıf ve 4.sınıf olmak üzere toplam 70 biyoloji öğretmen adayları oluşturmaktadır. Veriler toplanırken kelime ilişkilendirme testi ve yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi kullanılarak frekans değerlerine göre kategorilere ayrılmıştır ve bu değerler tablolar aracılığı ile sunulmuştur. Kullanılan yöntemlerin ilk analizi sonucunda heimlich manevrası, sağlık, yardım, suni teneffüs, kalp masajı gibi kavramların ifade edildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlk yardım, Biyoloji Öğretmeni, analiz.

Makale id= 23

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4130-4874>

| 18

Coğrafya Dersi Öğretim Programı Temel Yaklaşımı ve Özel Amaçlarının Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Kapsamında İncelenmesi

Doç.Dr. Tahsin Yıldırım¹¹Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Özet: Birleşmiş Milletler (BM) tarafından ortaya konulan 17 küresel amaç ve 169 hedefi içeren sürdürülebilir kalkınma ekonomik, sosyal ve çevresel boyutta kaynakların sürdürülebilirliği ve verimli kullanımı olarak tanımlanabilir. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile mevcut kaynakların gelecek nesillerin de ihtiyacını karşılayabilecek şekilde kullanılması amaçlanmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleşmesi için bireylerin gerekli bilgi ve beceriye sahip olması beklenmektedir. Bireylerin bilgi ve becerileri eğitim öğretim süreçlerinde kazandıkları düşünüldüğünde sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleşmesinde öğretim programlarının önemli bir yeri olduğu söylenebilir. Bu nedenle çalışmada 2024 yılında Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında güncellenen coğrafya dersi öğretim programının sürdürülebilir kalkınma amaçları bağlamında incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Coğrafya dersi öğretim programı içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. Öğretim programının incelenmesi aşamasında BM 2030 sürdürülebilir kalkınma amaçları dikkate alınmıştır. Araştırma sonucunda coğrafya dersi öğretim programında “sürdürülebilir şehirler ve topluluklar”, “iklim eylemi”, “amaçlar için ortaklıklar”, “temiz su ve sanitasyon”, “sudaki yaşam”, “karasal yaşam”, “sorumlu üretim ve tüketim” gibi sürdürülebilir kalkınma amaçlarının ön plana çıktığı görülmüştür. Programın özel amaçlarında sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin ekonomik ve sosyal boyutlarına oranla çevresel boyutuna daha fazla vurgu yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca öğretim programında her sınıf düzeyinde afetler ve sürdürülebilir çevre ünitesine ve sürdürülebilirlik okuryazarlığı becerisine yer verildiği görülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre coğrafya dersi öğretim programının sürdürülebilir kalkınma amaçları ile uyumlu olduğu söylenebilir.

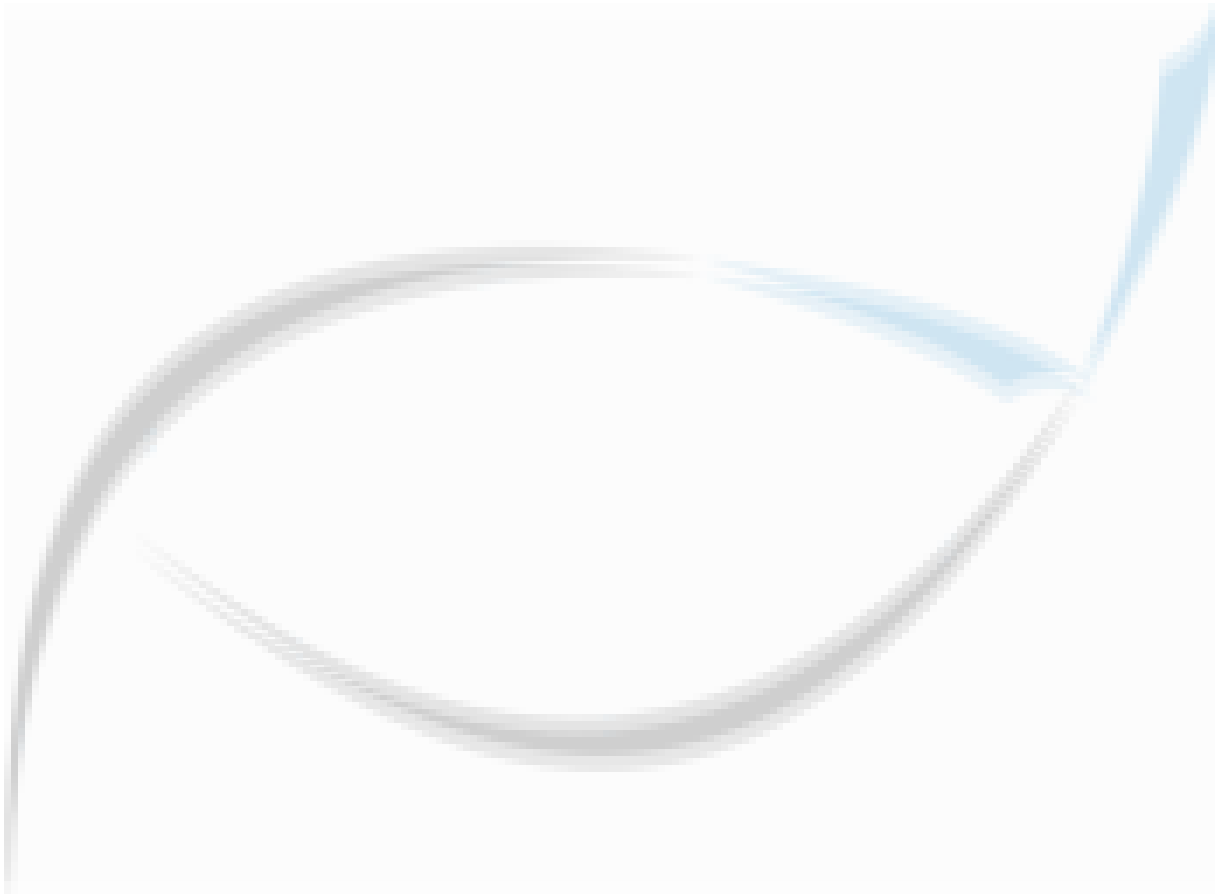
Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Kalkınma, Coğrafya Öğretimi, Öğretim Programı

Examination of the Basic Approach and Special Objectives of the Geography Course Curriculum Within the Scope of Sustainable Development Goals

Abstract: Sustainable development, as defined by the United Nations (UN) through 17 global goals and 169 targets, can be described as the sustainability and efficient use of resources in economic, social, and environmental dimensions. The sustainable development goals aim to utilize existing resources in a way that can meet the needs of future generations. To achieve these goals, individuals are expected to possess the necessary knowledge and skills. Considering that individuals acquire knowledge and skills through educational processes, it can be said that curricula play a crucial role in realizing sustainable development goals. Therefore, this study aims to examine the geography course curriculum, updated in 2024 as part of the Turkey Century Education Model, in the context of sustainable development goals. The study was conducted using the document analysis method, a qualitative research approach. The

geography course curriculum was analyzed using the content analysis technique. During the examination of the curriculum, the UN 2030 sustainable development goals were taken into account. As a result of the research, it was observed that sustainable development goals such as "sustainable cities and communities," "climate action," "partnerships for the goals," "clean water and sanitation," "life below water," "life on land," and "responsible consumption and production" were prominent in the geography course curriculum. It was determined that the environmental dimension of sustainable development goals was emphasized more than the economic and social dimensions in the specific objectives of the program. Additionally, it was observed that the curriculum included a unit on disasters and sustainable environment at each grade level, as well as sustainability literacy skills. According to the research results, it can be said that the geography course curriculum is compatible with sustainable development goals.

Keywords: Sustainability, Sustainable Development, Geography Teaching, Curriculum

Makale id= 15

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-2515-3770

| 20

Fen Bilimleri Öğretim Programının Bilimsel Modelleme Kavramı Açısından İncelenmesi

Doç.Dr. Volkan Atasoy¹
¹Kastamonu Üniversitesi

Özet: Bilimsel modeller, fen eğitiminde karmaşık olguları anlamlandırma, açıklama ve tahmin etmede önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Öğrencilerin yalnızca kavramsal öğrenmelerine katkı sağlamanın ötesinde, bilimin doğasının anlaşılması ve bilimsel düşünme becerilerinin geliştirilmesi açısından da öğretim programındaki yeri ve işlevi kritik bir önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki güncel Fen Bilimleri Öğretim Programını (2024) bilimsel modelleme kavramı açısından incelemektir. Nitel araştırma desenine dayalı olarak gerçekleştirilen çalışmada, doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Öğretim programında model, modelleme ve model çeşitlerine ilişkin doğrudan ve dolaylı atıflar belirlenmiş, bu atıflar içerik analiziyle çözümlenmiştir. Analizler sonucunda, programda bilimsel model kavramına doğrudan sınırlı düzeyde vurgu yapıldığı; modellerin daha çok öğretim materyali ya da görsel temsil aracı olarak ele alındığı; öğrencilerin model oluşturma, test etme ve revize etme süreçlerine ise yeterince yer verilmediği saptanmıştır. Ek olarak, modelleme etkinliklerinin sistematik biçimde kademelendirilmediği, öğrencilerin modelleme becerilerinde süreklilik sağlanamadığı bir yapının olduğu da görülmektedir. Fen eğitimi literatüründe vurgulanan model-temelli öğretimin önemi düşünüldüğünde, fen bilimleri programının öğrencilerin bilimsel modelleme süreçlerine etkin katılımını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılması gerektiği önerilmektedir.

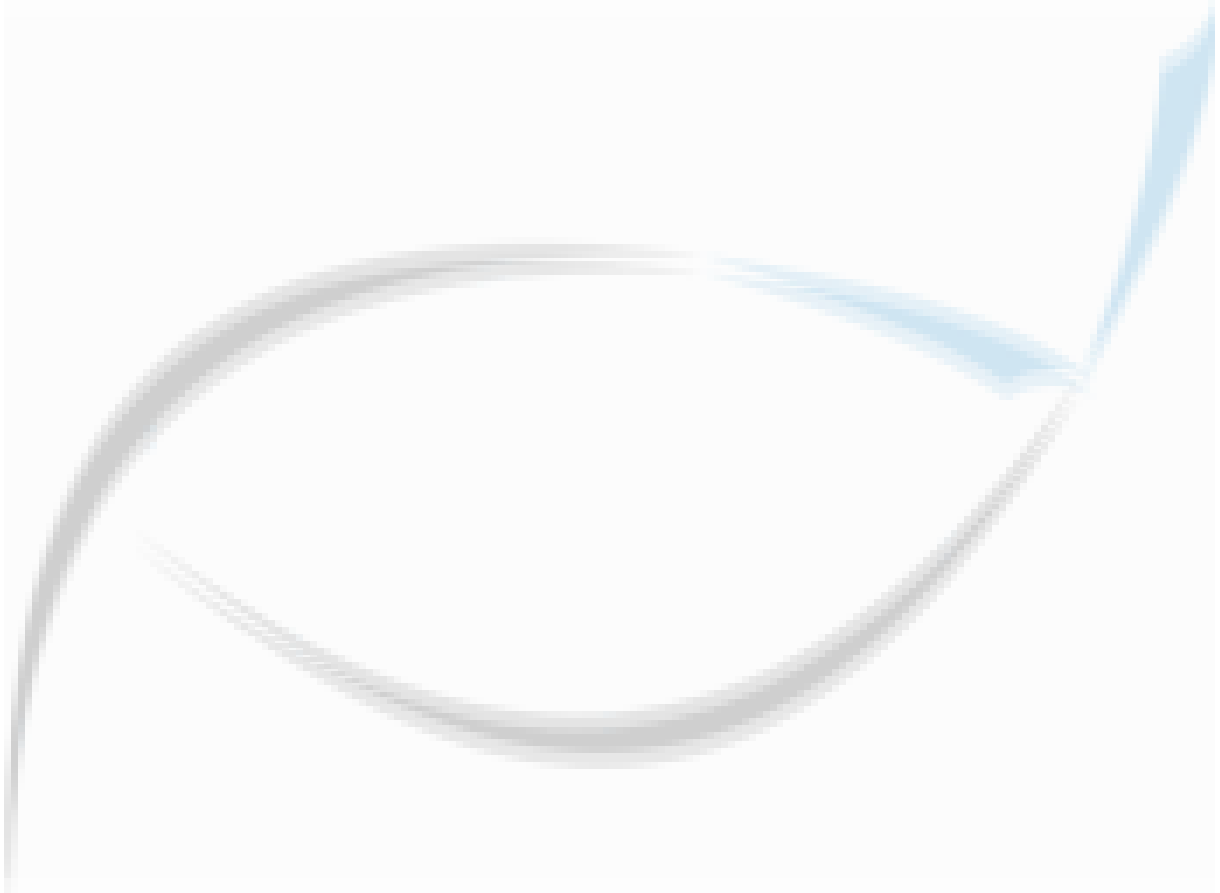
Anahtar Kelimeler: Bilimsel Modeller, Fen Öğretim Programı, Fen Eğitimi

An Examination of the Turkish Science Curriculum in Terms of the Concept of Scientific Modeling

Abstract: Scientific models are widely regarded in science education as essential tools for interpreting complex phenomena, constructing explanations, and making predictions. Beyond contributing to students' conceptual learning, they play a critical role in fostering an understanding of the nature of science and in developing scientific reasoning skills. The purpose of this study is to examine the current Turkish Science Curriculum (2024) in terms of the concept of scientific modeling. Employing a qualitative research design, the study utilized document analysis to identify both explicit and implicit references to models, modeling, and model types, which were subsequently analyzed through content analysis. The findings indicate that the curriculum places only limited direct emphasis on the concept of scientific models; models are primarily treated as teaching tools or visual representations rather than as integral components of scientific practice. Furthermore, students' engagement in modeling processes such as constructing, testing, and revising models is insufficiently addressed. In addition, modeling activities are not systematically scaffolded across grade levels, resulting in a lack of continuity in the development of students' modeling competencies. Considering the emphasis in the science education

literature on the significance of model-based teaching, it is recommended that the science curriculum be restructured to ensure students' active participation in scientific modeling practices.

Keywords: Scientific Models, Science Curriculum, Science Education

Makale id= 32

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9347-2992

| 22

Revnaq-i Bustan'da ve Dîvânu Lugâtî – Türk'te Yer Alan Bitki Adlarına Yönelik Söz Varlığı Ögelerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Doç.Dr. Mehmet Fidan¹¹Aksaray Üniversitesi

Özet: Toplumsal kültürün önemli öğelerinden biri de tarımdır. İnsanların günlük yaşantısını doğrudan etkileyen tarım, söz varlığı açısından da dile katkı sağlar. Bu bağlamda tarımsal söz varlığına yönelik eserler, o dilin gelişimi açısından da önemli konumda yer almaktadır. Bu doğrultuda tarihi bağlamda Türk tarımının önemli eserlerinden biri olan Revnaq-ı Bustan ön plana çıkmaktadır. Revnaq-ı Bustan tarihi süreçte de dikkat çeken bir eser olarak görülmektedir. Nitekim bu eserden Kâtip Çelebi Keşfü'z – Zunûn adlı kitabında da bahsetmiştir. Tarihi süreçte Türkçenin söz varlığını en iyi yansıtan eserlerden biri de Dîvânu Lugâtî – Türk'tür. Dîvânu Lugâtî – Türk'ün on birinci yüzyılda yazıldığı temel alındığında Revnaq-ı Bustan'ın bu eserden beş yüz yıl kadar sonra yazıldığı görülmektedir. Bu durum tarihi süreçte söz varlığının nasıl gelişim gösterdiğinin tespit edilmesine imkân sağlayabilmektedir. Tarımsal söz varlığı konusu Revnaq-ı Bustan bağlamında değerlendirildiğinde eser yazılış amacı doğrultusunda önemli miktarda tarımsal söz varlığına sahiptir. Tarımsal söz varlığında bitki adları da kültürel, coğrafi vb. açılardan önemli veri sağlayabilmektedir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı Revnaq-ı Bustan'da yer alan bitki adlarının Türkçenin öğretimi açısından önemli konumda bulunan Kaşgarlı Mahmud'un ünlü eseri Dîvânu Lugâtî – Türk'teki görünümünü tespit edebilmektir. Bu durumun tarihi süreç bağlamında tarımsal söz varlığının nasıl gelişim gösterdiğinin belirlenmesine katkıda bulunması hedeflenmektedir. Araştırmada Revnaq-ı Bustan'da toplamda yüz on üç adet bitki adı tespit edilmiştir. Bu bitki adlarından bazı ses değişimleri olmakla birlikte, on dokuz tanesinin Dîvânu Lugâtî – Türk'teki aynı karşılıkları ile kullanıldığı belirlenmiştir. Revnaq-ı Bustan'da yer alan diğer bitki adlarında ise genelde diğer dillerden kelime alışverişi sonucunda Türkçeye giren sözcüklerin daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Bu durum tarihi süreçte Türkçenin tarımsal söz varlığı içinde yer alan bitki adlarında belirgin bir değişim olduğu şeklinde yorumlanabilmektedir.

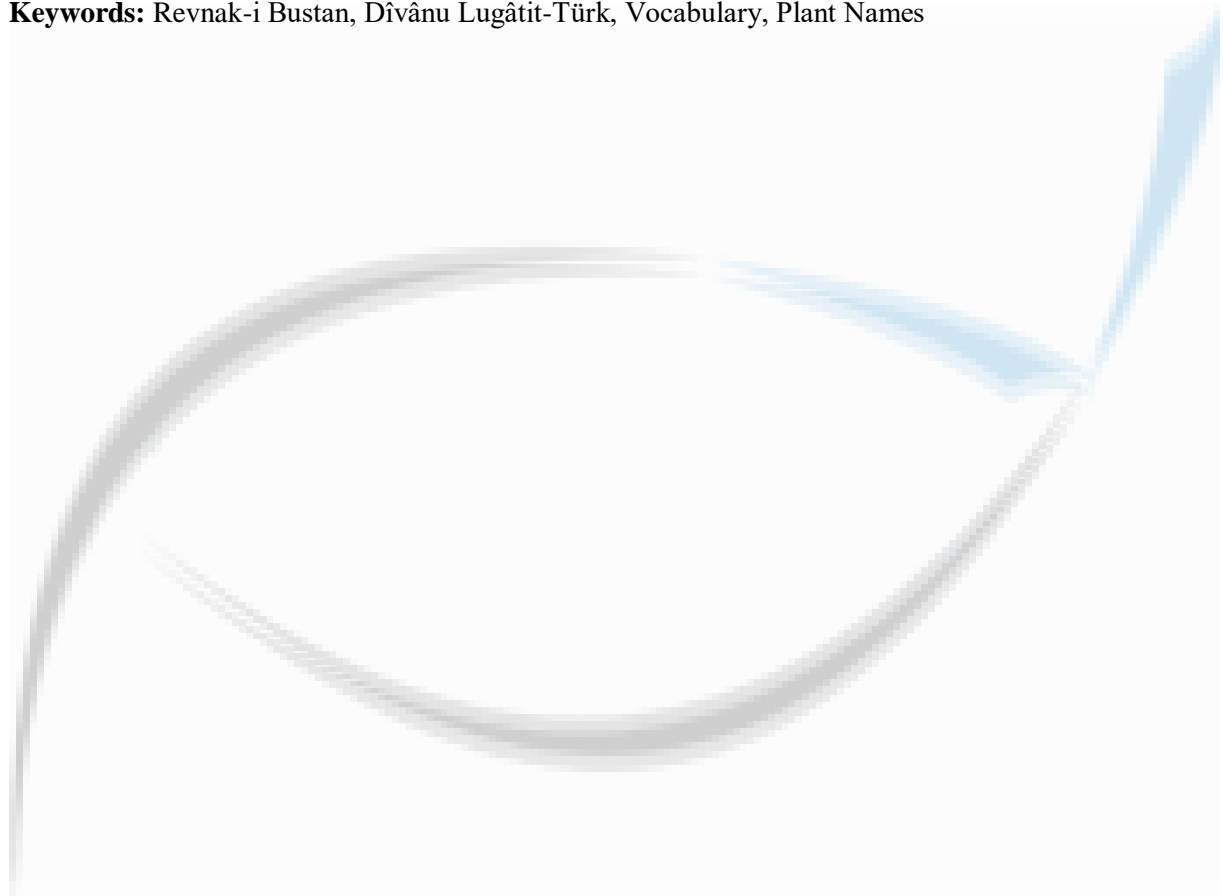
Anahtar Kelimeler: Revnaq-i Bustan, Dîvânu Lugâtî – Türk, Söz Varlığı, Bitki Adları

A Comparative Analysis of Lexical Items Related to Plant Names Found in Revnaq-i Bustan and Dîvânu Lugâtî-Türk

Abstract: Agriculture is one of the important elements of social culture. Directly affecting people's daily lives, agriculture also contributes to language in terms of vocabulary. In this context, works on agricultural vocabulary occupy an important position in the development of that language. Accordingly, Revnaq-ı Bustan, one of the important works of Turkish agriculture in the historical context, comes to the fore. Revnaq-ı Bustan is seen as a notable work in the historical process. Indeed, Kâtip Çelebi also mentioned this work in his book Keşfü'z-Zunûn. One of the works that best reflects the vocabulary of Turkish in the historical process is Dîvânu Lugâtî-Türk. Considering that Dîvânu Lugâtî-Türk was written in the eleventh century, it is seen that Revnaq-ı Bustan was written about five hundred years after this work. This situation allows for the determination of how vocabulary has developed in the

historical process. When the subject of agricultural vocabulary is evaluated in the context of Revnak-ı Bustan, the work has a significant amount of agricultural vocabulary in line with its purpose of writing. Plant names in agricultural vocabulary can also provide important data from cultural, geographical, and other perspectives. In this direction, the aim of the research is to determine the appearance of plant names in Revnak-ı Bustan in Kaşgarlı Mahmud's famous work *Dîvânu Lugâtit-Türk*, which holds an important position in terms of teaching Turkish. This is intended to contribute to determining how agricultural vocabulary has developed in the context of the historical process. In the research, a total of one hundred thirteen plant names were identified in Revnak-ı Bustan. Although there are some sound changes, it was determined that nineteen of these plant names were used with the same equivalents in *Dîvânu Lugâtit-Türk*. For the other plant names in Revnak-ı Bustan, it is generally seen that words that entered Turkish as a result of word exchange from other languages were preferred. This situation can be interpreted as a significant change in plant names within the agricultural vocabulary of Turkish in the historical process.

Keywords: Revnak-ı Bustan, *Dîvânu Lugâtit-Türk*, Vocabulary, Plant Names

Makale id= 36

Sözlü Sunum

ORCID ID : 0000-0001-6088-3720

| 24

Romantik İlişkilerde Bağlanma Stilleri ve Biyolojik Belirteçler

Researcher Emrehan Dikmenli¹, Dr. Öğretim Üyesi Ali Fuat Yalçın²

¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi

² Necmettin Erbakan Üniversitesi

*Corresponding author: Emrehan Dikmenli

Özet: Bu araştırmanın amacı; romantik ilişkilerde bağlanma stillerinin ve biyolojik belirteçlerin önemini literatürdeki araştırmalar ışığında ortaya koymaktır. Bağlanma stilleri ve biyolojik belirteçler bireylerin ilişkilerindeki davranışlarını, hislerini ve ilişkinin niteliğini şekillendiren kritik faktörlerdir. John Bowlby'nin bağlanma teorisi ve Mary Ainsworth'un bu teoriye kattıkları, bireylerin erken çocukluk deneyimlerinin yetişkinlikteki ilişkilerini nasıl etkilediğini anlamamızda önemli bir çerçeve sunmaktadır. Literatürdeki araştırmalar; güvenli bağlanma stiline sahip bireylerin daha sağlıklı, tatmin edici ve uzun vadeli ilişkiler kurma eğiliminde olduklarını buna karşılık, kaygılı ve kaçınmacı bağlanma stillerine sahip bireylerin daha yüksek düzeyde ilişki çatışması ve duygusal zorluk yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Bağlanma stillerinin etkileri yalnızca psikolojik süreçlerle sınırlı değildir; biyolojik belirteçlerin de bu süreçlerde rol oynamaktadır. Özellikle oksitosin, dopamin ve serotonin gibi nörotransmitterler, bireylerin romantik ilişkilere yönelik davranışlarını ve duygusal düzenlemelerini etkileyen temel biyolojik unsurlardır. Bilimsel çalışmalar, oksitosin hormonunun partnerler arasında güven ve yakınlık hissi yaratarak romantik bağlanmayı desteklediğini ortaya koymaktadır. Bu biyolojik mekanizmalar, bağlanma stillerinin yalnızca psikolojik bir süreç olmadığını, aynı zamanda biyolojik altyapıya dayandığını açıkça ortaya koymaktadır. Güvenli bağlanma stiline sahip bireylerin daha olumlu hormon profilleri ve nörotransmitter dengesi sergiledikleri, buna karşılık kaygılı ve kaçınmacı bağlanma stillerine sahip bireylerin ise daha yüksek stres hormonları salgıladıkları ve duygusal dengesizlikle mücadele ettikleri bulunmuştur. Biyolojik belirteçlerin, romantik bağlanma süreçlerini nasıl etkilediğini anlamak, bireylerin ilişkilerindeki davranışsal farklılıkların nedenlerini keşfetme açısından büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda, biyolojik faktörlerin romantik bağlanma üzerindeki etkilerinin incelenmesi, sağlıklı ve tatmin edici ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlayacak değerli bilgiler sunabilir. Bağlanma teorisine dayalı terapötik müdahaleler, ilişki sorunlarının çözümünde etkili bir yol sunabilir. Kaygılı ve kaçınmacı bağlanma stillerine sahip bireyler için farkındalık ve duygusal düzenleme stratejilerinin geliştirilmesi, daha olumlu ilişki deneyimlerinin elde edilmesine yardımcı olabilir.

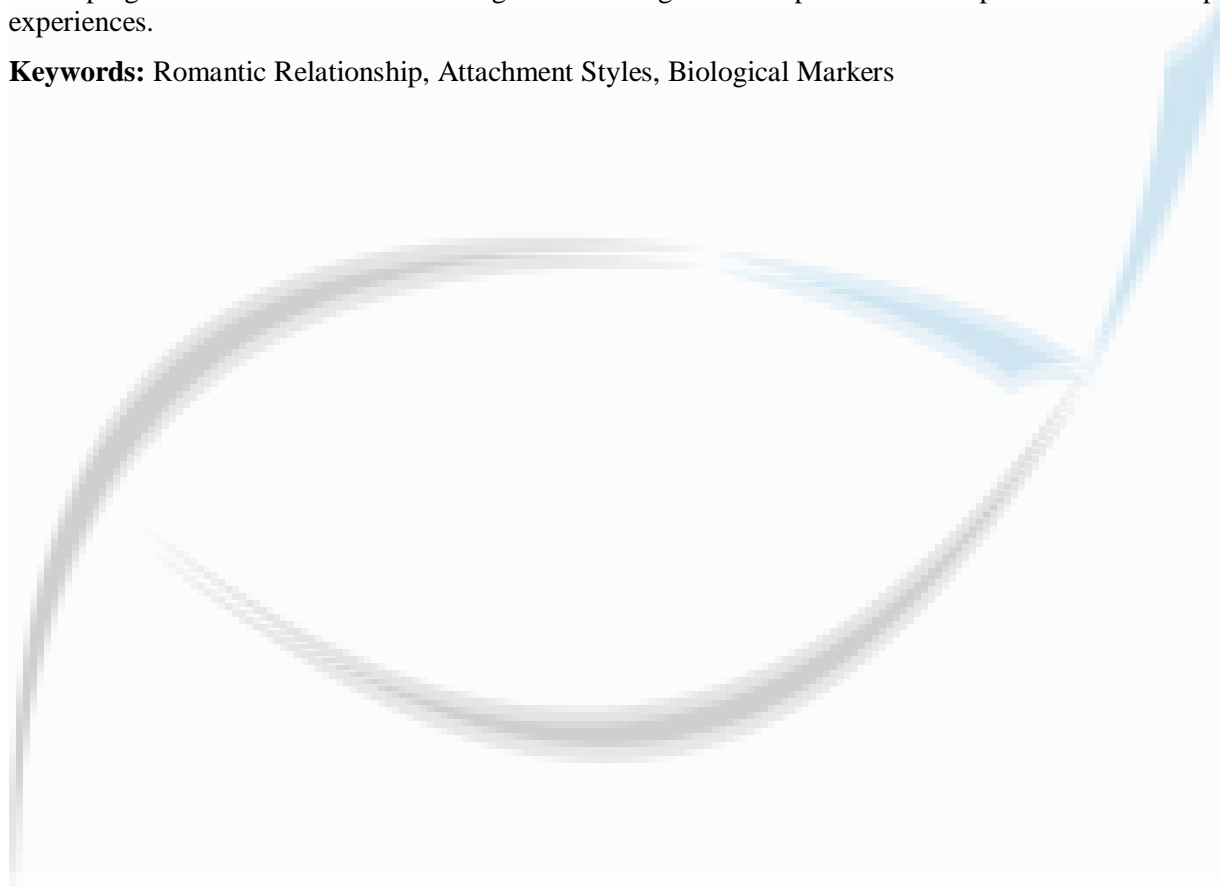
Anahtar Kelimeler: Romantik İlişki, Bağlanma Stilleri, Biyolojik Belirteçler

Attachment Styles and Biological Markers in Romantic Relationships

Abstract: The purpose of this research is to explore the importance of attachment styles and biological markers in romantic relationships, drawing on research in the literature. Attachment styles and biological markers are critical factors that shape individuals' behaviors, feelings, and relationship quality. Research in the literature reveals that individuals with secure attachment styles tend to form healthier, more satisfying, and more long-term relationships, while those with anxious and avoidant attachment styles experience higher levels of relationship conflict and emotional difficulties. The effects of attachment styles are not limited to psychological processes; biological markers also play a role in these processes.

Neurotransmitters such as oxytocin, dopamine, and serotonin, in particular, are key biological factors that influence individuals' behavior and emotional regulation in romantic relationships. Scientific studies reveal that the hormone oxytocin supports romantic attachment by creating feelings of trust and closeness between partners. These biological mechanisms clearly demonstrate that attachment styles are not merely psychological processes but also rooted in a biological basis. Individuals with a secure attachment style have been found to exhibit more positive hormone profiles and neurotransmitter balance, while those with anxious and avoidant attachment styles have been found to secrete higher levels of stress hormones and struggle with emotional instability. Understanding how biological markers influence romantic attachment processes is crucial for discovering the reasons for behavioral differences in individuals' relationships. In this context, examining the effects of biological factors on romantic attachment can provide valuable information that will contribute to the development of healthy and satisfying relationships. Therapeutic interventions based on attachment theory can offer an effective way to resolve relationship problems. For individuals with anxious and avoidant attachment styles, developing mindfulness and emotional regulation strategies can help achieve more positive relationship experiences.

Keywords: Romantic Relationship, Attachment Styles, Biological Markers

Makale id= 6

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0095-3533>

| 26

The Concept of Effective and Secure Gamification of School Education in Kazakhstan

Araştırmacı Abykanova Bakitgul¹, Prof.Dr. Rakhmetova Mairagul¹

¹Kh. Dosmukhamedov Atyrau University, Atyrau, Kazakhstan.

*Corresponding author: Mairagul Rakhmetova

Abstract: Children's interactions with information have changed as a result of the widespread use of cellphones and multimedia content, making it challenging for traditional teaching strategies to maintain student interest. A promising strategy to boost learning motivation and involvement is gamification, which is the use of game design features outside of games. However, current gamification strategies in education are frequently disorganized and concentrate on efficacy rather than possible hazards such as psychological effects and compromises to the integrity of the learning process. With consideration for Kazakhstan's educational and cultural context, this article offers a proposal for the safe and successful gamification of school instruction. The goal of the concept is to transform game mechanics into educational tools that increase students' motivation and academic performance without risking their psychological well-being and cybersecurity. The article presents a classification of game mechanics according to the criteria of efficiency and security, as well as substantiates the need for an integrated approach to the implementation of gamification.

Keywords: Gamification, Concept, Game Mechanics, Motivation, Security, Psychological Well-Being, Cybersecurity

Makale id= 30

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-6088-3720

| 27

Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Kullanımı, Siber Zorbalık ve Siber Mağduriyet İlişkisi

Dr. Öğretim Üyesi Ali Fuat Yalçın¹, Inst. Merve Yiğit²

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi

²MEB. Sarioğlan Zeki Gülistan Bütüner İHO.

*Corresponding author: Ali Fuat Yalçın

Özet: Bu çalışmada bireylerin sosyal medya kullanımları ile siber zorbalık ve siber mağduriyet ile ilgili literatür taraması yapılmıştır. Araştırmada, sosyal medya kullanımı, siber zorbalık ve siber mağduriyet arasındaki ilişki literatürde yapılan çalışmalar ışığında değerlendirilmiş ve tartışılmıştır. Geçmişten günümüze yaşanan teknolojik gelişmelerle insanların iletişim kurma şekilleri de değişmiştir. Özellikle internetin hayatımıza girmesiyle iletişim kanalı olarak birçok farklı platform ortaya çıkmış ve bu platformlar sosyal medya olarak adlandırılmıştır. Sosyal medya aracılığıyla bireyler fotoğraf paylaşımı, fikir paylaşımı, etkinlik planlama gibi çeşitli aktiviteler yapabilmektedirler. Sosyal medyanın olumlu özellikleri yanısıra istenmeyen mesajlar atma, izinsiz fotoğraf paylaşımı yapma, olumsuz web sayfaları açma gibi olumsuz özellikleri de vardır Sosyal medya platformlarında bireyler, iyi niyetli olmayan kişiler tarafından kötü söylemler, taciz, uygunsuz resimler gibi olumsuz durumlarla da karşılaşabilmektedirler. Bu tarz olumsuz durumlarda davranışı gerçekleştiren kişiye siber zorba, davranışın uygulandığı kişiye ise siber mağdur denilmektedir. Siber mağdurlar yaşadıkları olaylar karşısında fizyolojik ve psikolojik olarak olumsuz durumlarla karşı karşıya kalabilmektedirler. Siber zorbalığa maruz kalan kişilerde öfke, stres, korku, hayal kırıklığı gibi psikolojik pek çok problem ortaya çıkabilmektedir. Sosyal medyanın doğru ve bilinçli kullanımı ortaya çıkabilecek problemleri ve mağduriyetleri en aza indirmektedir. Yapılan araştırmalar sosyal medya ve internet kullanımının küçük yaşlara kadar düştüğünü bu durumun bireylerde hem siber zorba olma hem de siber mağduriyet yaşama ihtimallerinin arttığını göstermektedir. Araştırmalar kişilerin ilgi ihtiyacını karşılamak, iletişim kurmak, fotoğraf paylaşmak, güncel olayları takip etmek, eğitim videoları izlemek, oyun oynamak amacıyla sosyal medyayı kullandığını göstermektedir. Aynı zamanda bireylerin sosyal medya kullanım ve siber mağduriyet yaşama ihtimallerinin ebeveynlerin eğitim düzeyleri, sosyoekonomik düzey, teknolojik araç kullanım süreleri, cinsiyet ve teknolojik araçlara ulaşma kolaylığı gibi faktörlerden etkilendiği tespit edilmiştir

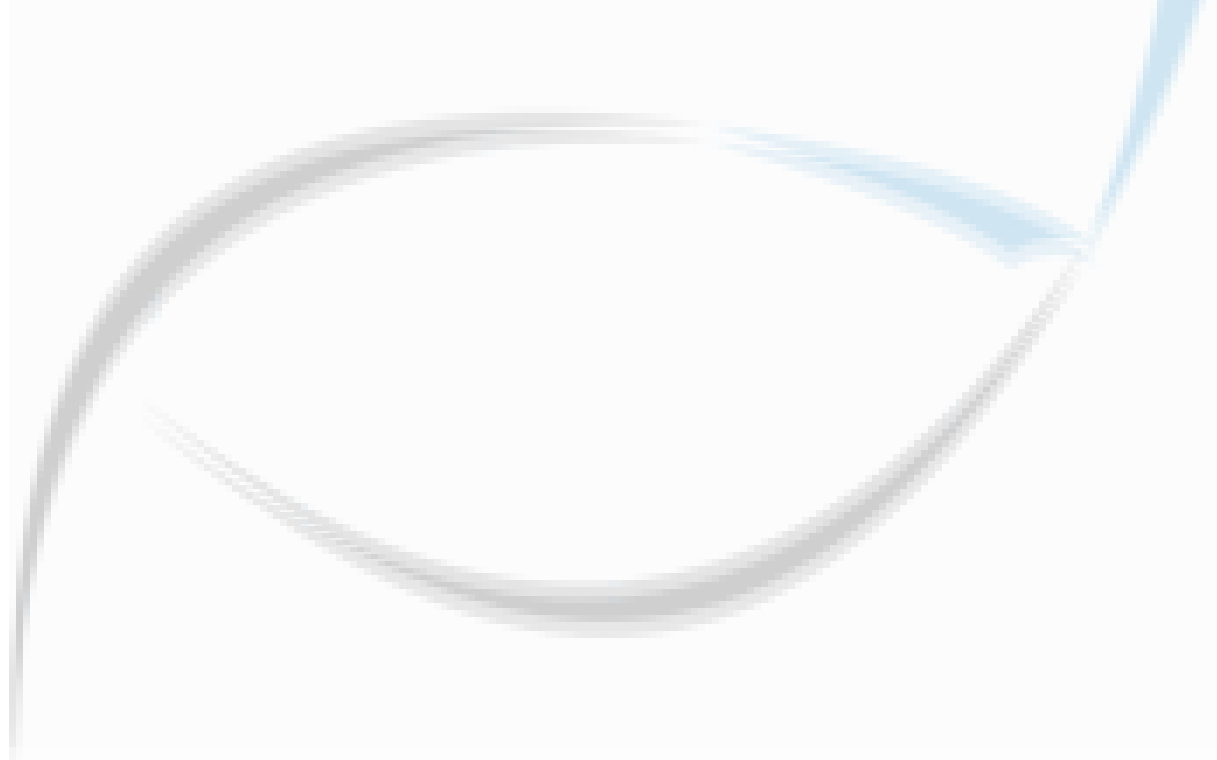
Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet, Üniversite Öğrencisi

The Relationship Between Social Media Use, Cyberbullying, and Cyber victimization Among University Students

Abstract: This study conducted a literature review on individuals' social media use, cyberbullying, and cyber victimization. The study evaluated and discussed the relationship between social media use, cyberbullying, and cyber victimization in light of previous studies. Technological advancements have transformed the way people communicate. Especially with the advent of the internet, many different platforms have emerged as communication channels, and these platforms are now known as social

media. Through social media, individuals can engage in various activities, such as sharing photos, sharing ideas, and planning events. Along with its positive aspects, social media also has negative aspects, such as sending unwanted messages, sharing photos without permission, and opening undesirable websites. On social media platforms, individuals can encounter negative situations such as abusive language, harassment, and inappropriate images from ill-intentioned individuals. In such negative situations, the perpetrator is called a cyberbully, and the recipient is called a cybervictim. Cybervictims can experience physiological and psychological consequences as a result of their experiences. Those exposed to cyberbullying can experience a variety of psychological problems, including anger, stress, fear, and frustration. Correct and conscious use of social media minimizes potential problems and victimization. Research shows that social media and internet use extends into early childhood, increasing individuals' likelihood of both cyberbullying and cyber victimization. Research indicates that individuals use social media to meet their need for attention, communicate, share photos, follow current events, watch educational videos, and play games. It has also been determined that individuals' likelihood of social media use and cyber victimization is influenced by factors such as parents' education level, socioeconomic status, duration of technological device use, gender, and ease of access to technological devices.

Keywords: Social Media, Cyber bullying, Cyber victimization. University Student

Makale id= 38

Sözlü Sunum

ORCID ID: 1)0000-0002-6111-8083 2) 0000-0002-5637-594X

| 29

Avrupa Birliği Ülkelerinde Sanayileşme, Doğal Kaynak Rantı, Teknoloji ve Çevresel Bozulma Arasındaki İlişki

Dr. Nuh Okumuş¹, Doç.Dr. Eda Dineri²

¹Gaziantep Üniversitesi

²Hasan Kalyoncu Üniversitesi

*Corresponding author: Nuh Okumuş

Özet: Sanayileşme ile artan hızlı üretim ve tüketime bağlı olarak enerji talebinde önemli bir artış yaşanmıştır. Üretim faaliyetlerinin artması, yaşam standartlarının değişmesi ve yükselmesi, ticaretin hacminin genişlemesi enerji tüketimi ve çevre arasındaki ilişki dinamiğini daha da artırmıştır. Enerji talebinin günümüzde dahil büyük kısmının fosil yakıtlardan karşılanması sera gazı emisyonlarının yükselmesine ve çevresel kirliliğe neden olmaktadır. Bu çalışmada 2002-2022 yılları arasında Avrupa Birliği üye ülkelerinde sanayileşme, ticaret, ekonomik büyüme, doğal kaynaklar rantı, teknolojik gelişme ve sera gazı emisyonları arasındaki ilişki panel veri yöntemi ile incelenmesi amaçlanmaktadır. PMG-ARDL yönteminden yararlanıldığı çalışmada ekonomik büyümenin ve sanayileşmenin sera gazı emisyonlarını hem kısa hem de uzun dönemde artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Doğal kaynak rantlarının kısa dönemde sera gazı emisyonları üzerinde artırıcı, uzun dönemde azaltıcı etkisi bulunmuştur. Teknolojik gelişmelerin sera gazı emisyonu üzerindeki etkisi kısa ve uzun dönemde istatistiksel olarak anlamlı ve negatif etkisi bulunmuştur. Bulgular neticesinde ekonomik büyüme, doğal kaynak rantı ve sanayileşmenin çevre üzerindeki baskısını azaltmak için çevre dostu politikaların geliştirilmesini, yenilenebilir enerji yatırımlarının ve desteklerinin artırılması gerektiğini söyleyebiliriz.

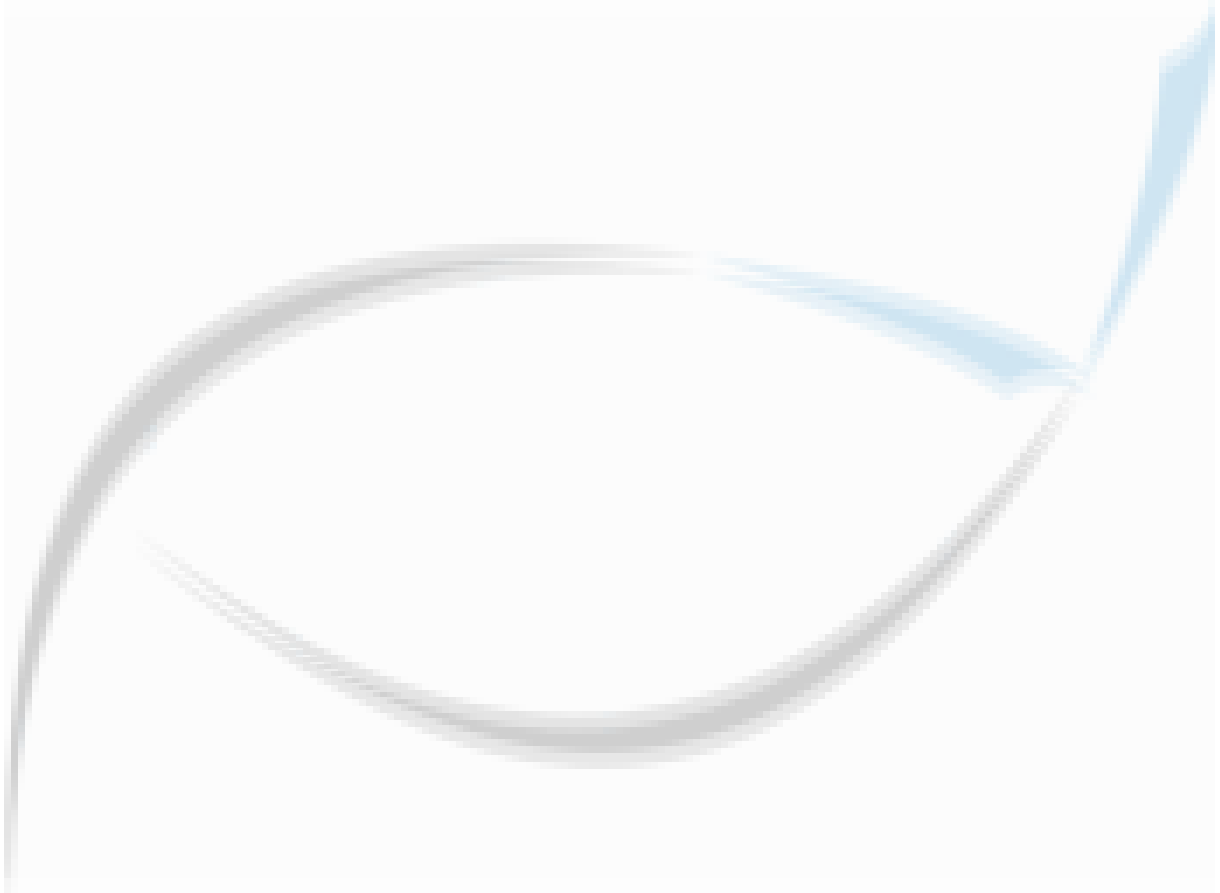
Anahtar Kelimeler: Sanayileşme, Ticaret Hacmi, Doğal Kaynak Rantı, Teknolojik Gelişme, Küresel Isınma, Çevresel Bozulma

The Relationship Between Industrialization, Natural Resource Rent, Technology, and Environmental Degradation in European Union Countries

Abstract: Industrialization has led to a significant increase in energy demand due to rising production and consumption. Expanding economic activities, changing and improving living standards, and expanding trade volume have further intensified the dynamic relationship between energy consumption and the environment. Meeting a large share of energy demand from fossil fuels, both historically and at present, leads to increased greenhouse gas emissions and environmental pollution. This study aims to investigate the relationship between industrialization, trade, economic growth, natural resource rents, technological development, and greenhouse gas emissions in European Union member countries over the period 2002 -2022 applying the panel data analysis. Employing the PMG-ARDL method results show that economic growth and industrialization increase greenhouse gas emissions in both the short and long run. Natural resource rents is found to have an increasing effect on greenhouse gas emissions in the short run on the other hand mitigating effect in the long run. The impact of technological developments on greenhouse gas emissions is found to be statistically significant and negative in both the short and long run. Based on the findings, we can say that environmentally friendly policies should

be developed, and renewable energy investments and support should be increased to reduce the pressure of economic growth, natural resource rent and industrialization on the environment.

Keywords: Industrialization, Trade Volume, Natural Resource Rent, Technological Development, Environmental Degradation

Makale id= 17

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7207-6686

| 31

Brics Ekonomilerinde Yakınsama Hipotezinin Ampirik Analizi: Fourier Panel Birim Kök Testi Uygulaması

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Karakuş¹

¹Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Özet: Yakınsama hipotezi, görece düşük gelir seviyesine sahip ekonomilerin, daha gelişmiş ülkelere kıyasla daha yüksek büyüme hızları sergileyerek zaman içerisinde aradaki gelir farklılıklarını azaltacağı varsayımına dayanmaktadır. Bu çalışmada, BRICS ülkeleri (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) için kişi başına düşen reel gelir serilerinin 1990–2023 dönemi itibarıyla uzun vadede yakınsama gösterip göstermediği araştırılmaktadır. Veri seti Dünya Bankası'nın Dünya Kalkınma Göstergeleri (WDI) veri tabanından elde edilmiş ve seriler logaritmik dönüşüm uygulanarak analiz edilmiştir. Metodolojik açıdan, ülkeler arası eşzamanlı şokları ve olası yapısal kırılmaları dikkate alabilen Fourier Panel LM Birim Kök Testi kullanılmıştır. Ön test sonuçları, panelde güçlü bir kesit bağımlılığının mevcut olduğunu ortaya koymuş; Fourier tabanlı birim kök testi bulguları ise, hem bireysel ülke düzeyinde hem de panel bütününde kişi başına gelir serilerinin durağan olmadığını göstermiştir. Dolayısıyla, BRICS ülkeleri örneğinde mutlak yakınsama hipotezi geçerlilik kazanmamıştır. Bu bulgular, BRICS ülkelerinin tarihsel, yapısal ve kurumsal farklılıklarının uzun vadeli büyüme dinamiklerinde belirleyici olduğunu; dolayısıyla tekdüze bir yakınsama sürecinden ziyade, farklı kalkınma yollarının ve olası kulüp yakınsama yapılarının daha olası olduğunu işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yakınsama Hipotezi, Brics Ülkeleri, Fourier Panel Birim Kök Testi, Ekonomik Büyüme

An Empirical Analysis of the Convergence Hypothesis in Brics Economies: Application of the Fourier Panel Unit Root Test

Abstract: The convergence hypothesis posits that economies with relatively lower income levels are expected to grow faster than wealthier ones, thereby narrowing income disparities over time. This study investigates whether per capita real income levels across BRICS countries (Brazil, Russia, India, China, and South Africa) exhibit long-run convergence during the period 1990–2023. Annual data were obtained from the World Bank's World Development Indicators (WDI) database, and logarithmic transformations of the series were employed in the analysis. Methodologically, the study applies the Fourier Panel LM Unit Root Test, which accounts for both cross-sectional dependence and potential structural breaks. Preliminary diagnostics indicate strong cross-sectional dependence among the BRICS economies. The empirical findings demonstrate that per capita income series are non-stationary at both the individual country level and the overall panel level. Consequently, the absolute convergence hypothesis is not supported in the BRICS context. These results suggest that the heterogeneous historical, structural, and institutional characteristics of BRICS economies prevent a uniform convergence path, highlighting instead the likelihood of multiple equilibria or club convergence patterns.

Keywords: Convergence Hypothesis, Brics Countries, Fourier Panel Unit Root Test, Economic Growth

Makale id= 44

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8299-7577>

| 32

İbn Habîb'in (Ö. 245/860) El-Muhabber'inde Emevîler: Bir Abbâsî Mualliminin Gözünden Ümeyyeoğulları

Arş.Gör.Dr. Kevser Beyazyüz Sipahioğlu¹
¹Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Özet: Muhammed b. Habîb'in (ö. 245/860) el-Muhabber'i, İslam tarih yazımının henüz sistematikleşmediği bir döneme ait olup günümüze ulaşan en eski kaynaklardan biridir. Söz konusu derleme, 2/8. yüzyılın birikimini aktardığı gibi 3/9. yüzyıldan itibaren İslam tarihyazıcılığının başat konuları haline gelen fetihler, isyanlar, sosyal-ekonomik hadiselerin yer bulmadığı; kronolojik akışın sıkı bir şekilde uygulanmadığı, tematik anlatımın ön planda tutulduğu bir örnek olarak temayüz eder. el-Muhabber içerik ve biçim açısından hususiyetlerinin yanı sıra müellifinin kimliği açısından da dikkat çekici bir metindir. Çünkü İbn Habîb'in Abbâsî ailesi ve sarayıyla irtibatlı bir muallim olduğuna yönelik kayıtlar bulunmaktadır. Bu bilgi, el-Muhabber'in içerdiği liste mahiyetindeki kayıtlarla, İslam tarihi-kültürüne dair bilinmesi gereken isimler, olaylar, vb. için adeta bir envanter-ders kitabı görünümünde olmasını anlamlı hale getirmektedir. Bu çalışmada el-Muhabber'deki Emevîlere dair kayıtlar mercek altına alınmıştır. Bu yapılırken müellifin Abbâsî ailesiyle bağları dikkate alınıp böylesine bir aidiyetin devrik hanedana dair anlatımları etkileyip etkilemediği soruşturulmuştur. Bu bağlamda Hz. Hüseyin'in katli, kimi muhaliflerin öldürülmesi, kesik başların sergilenmesi gibi Emevî hanedanının eleştirildiği konularda Abbâsîler döneminde kaleme alınmış bir eserden beklenecek tavır sergilenmiştir. Fakat bu gibi yaygın kınama konusu edilmiş meseleler dışında Ümeyyeoğullarının çok yönlü bir şekilde ele alındıkları sonucuna ulaşılmıştır. Müellifin dâhiler, cömertler, çeşitli faziletler, ibretlik olaylar gibi listelerde Ümeyyeoğullarını atlamaması, ailenin Haşimoğullarıyla dostluk ve akrabalık bağlarına değinen anekdotlara yer vermesi altı çizilmesi gereken gözlemlerdendir. Yine İbn Habîb'in hilafeti Abdumenafoğullarına hasrederek Emevîler dönemini de meşrulaştıran bir yorum yapması araştırma sırasında karşılaşılan en önemli bulgulardandır. İbn Habîb'in el-Muhabber'deki Emevî anlatımına dair inceleme ve ulaşılan sonuçlar, erken dönem İslam tarihyazıcılığına dair objektiflik, siyasi iktidarın tarihçiler üzerindeki etkisi, Ümeyyeoğullarının tarihi mirasının Abbâsîler tarafından çarpıtıldığı gibi kabuller üzerinde yeniden düşünmemiz gerektiğini gösteren bir örnek olarak takdim edilebilir.

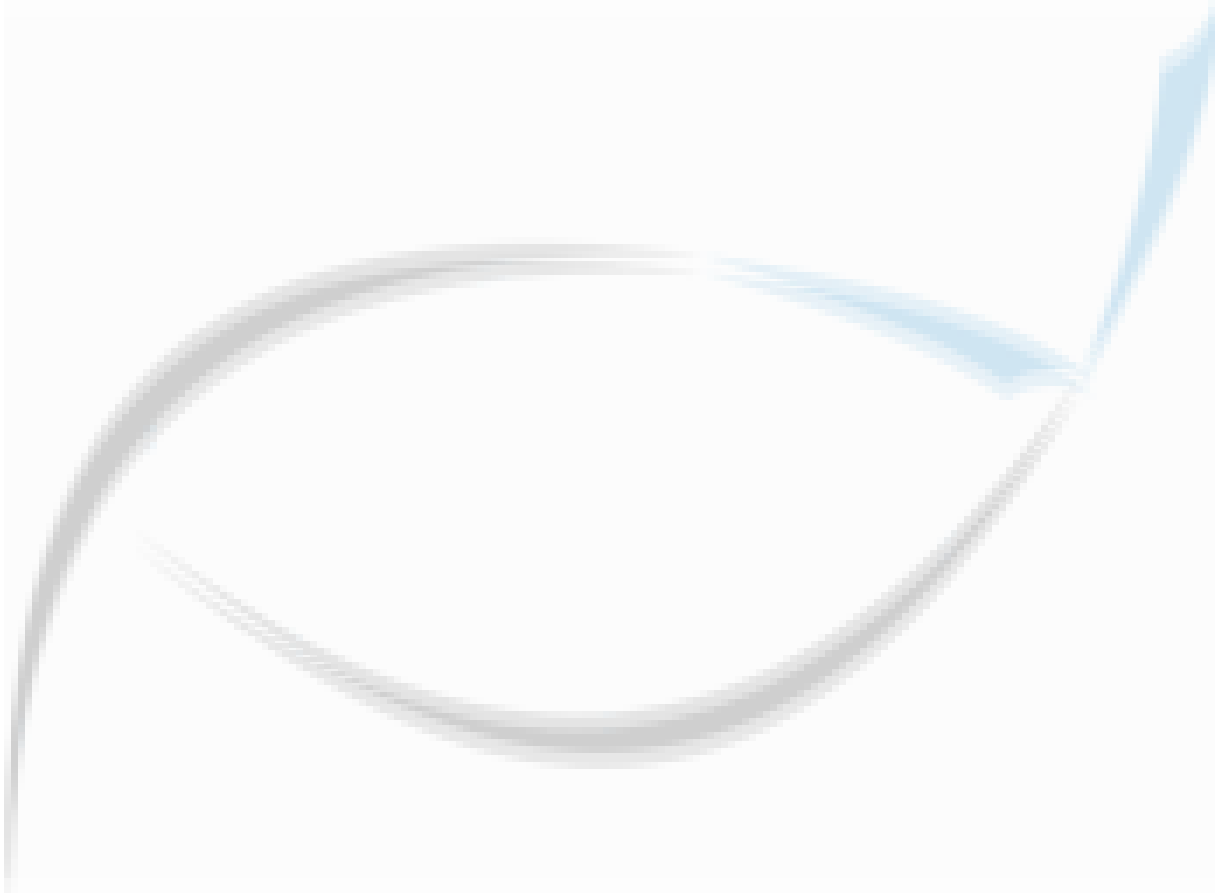
Anahtar Kelimeler: İbn Habîb, El-Muhabber, Emevîler, Abbâsîler, İslam Tarihyazıcılığı

The Umayyads Through the Eyes of An 'abbāsīd-Era Scholar: Reading Ibn Ḥabīb's Al-Muḥabbar

Abstract: Muḥammad b. Ḥabīb's (d. 245/860) al-Muḥabbar belongs to a period when Islamic historiography had not yet become systematized and stands as one of the earliest surviving sources of that formative age. The work not only preserves the intellectual legacy of the 2nd/8th century but also represents a type of writing in which the themes that would later dominate Islamic historiography—such as conquests, revolts, and socio-economic events—are largely absent. Instead, it follows a non-linear and thematic structure. Beyond its formal qualities, al-Muḥabbar is notable for what it reveals about its author. Ibn Ḥabīb is reported to have been connected with the 'Abbāsīd court and to have served as a

mu'allim (tutor), a fact that aligns with the book's list-based, didactic form, resembling an inventory or manual of Islamic history and culture. This study focuses on the portrayal of the Umayyads in al-Muḥabbar and explores whether the author's 'Abbāsīd affiliations influenced his representation of the deposed dynasty. As expected from a work written under 'Abbāsīd rule, Ibn Ḥabīb exhibits a critical tone on conventional points such as the killing of al-Ḥusayn, the execution of opponents, and the display of severed heads. Yet beyond these typical criticisms, the Umayyads appear as complex figures. The author's inclusion of them in lists of geniuses, generous men, and virtuous individuals, as well as his references to kinship and friendship ties between the Umayyads and the Hāshimītes, are particularly noteworthy. His view that the caliphate was confined to the descendants of 'Abd Manāf, thereby legitimizing the Umayyad era, is among the study's most significant findings. Overall, Ibn Ḥabīb's treatment of the Umayyads challenges long-held assumptions regarding objectivity, political influence, and the supposed distortion of Umayyad memory under the 'Abbāsīds.

Keywords: Ibn Ḥabīb, Al-Muḥabbar, Umayyads, 'abbāsīds, Islamic Historiography

Makale id= 50

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3692-8786

| 34

İslam Kaynaklarında Petrolün Tarihi İle Hadislerde Geçen Katran ve Ziftin Petrole İşaret Etmesi

Dr. Öğretim Üyesi Veli Tatar¹
¹Şırnak Üniversitesi

Özet: İnsanlar tarih boyunca geçimlerini sağlamak ve günlük ihtiyaçlarında kullanmak üzere maden konusunda bazı keşifler yapmak için gayret sarf etmişlerdir. İnsanlığın ilk döneminde altın ve gümüş en önemli maden addedilmektedir. Altının keşfinden çok uzun bir zaman sonra ikinci sırada önemli maden sayılan petrolün keşfi gerçekleştirildi. Canlı kalıntılarının aşınma yoluyla dönüştüğü petrolün keşfedildiği tarih net olarak bilinmemekle beraber Hz. Peygamber’den önceki medeniyetlerde petrolün özellikle aydınlatma ve deri hastalıklarında kullanıldığı tahmin edilmektedir. Nitekim Hz. Peygamber döneminin hemen öncesi ve sonrasında katrandan ayrı olarak petrolün kullanıldığına veya ismi ile ilgili herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Ancak ayet ve hadislerde petrol ile aynı ham maddeye sahip olan katran kelimesinin kullanıldığı görülmektedir. Ayet ve hadislerde özellikle yas tutma gibi İslâm’ın yasakladığı bazı davranışları uygulayanlara kıyamette katrandan gömlek giydirileceği zikredilmektedir. Hz. Peygamber ve sahabe dönemlerinde petrol isminin kullanılmadığı, petrol ile katranın aynı özelliklere sahip olması, her ikisinin de deri hastalıklarında kullanılması gibi hususlar göz önüne alındığında, Hz. Peygamber döneminde kullanılan katranın petrol olup olmadığı sorusunu akla getirmektedir. Bu soruya cevap aramak amacıyla çalışmamızda Hz. Peygamber’in hadislerinde zikredilen “katran” ve “zift” kelimelerinin tarihsel, teolojik ve bilimsel açıdan incelenmesi yapılarak petrol ile bağlantısı sorgulanmıştır. Öncelikle katranın ve petrolün tarihi ile ilgili bilgilere yer verildikten sonra ikisine işaret eden rivayetlerin sıhhat durumu tespit edilerek Hz. Peygamber döneminde kullanılan katran kelimesi ile petrolün kastedilip kastedilmediği hususu hakkında bir ön izlenim verilmeye çalışılmıştır. Hadisler araştırılırken sıhhat derecesinin tespit edilmesinin yanı sıra katran kelimesinin geçtiği ayetlerin tefsiri, hadislerin şerhleri ve farklı disiplinlere ait kaynaklardan yararlanılmıştır. Böylece hem erken dönem hem de çağdaş müfessir ve şârihler ile jeoloji ve maden uzmanlarının yapmış oldukları değerlendirmeler mukayese edilerek petrol ve katran arasındaki ilişki gözler önüne serilmiştir.

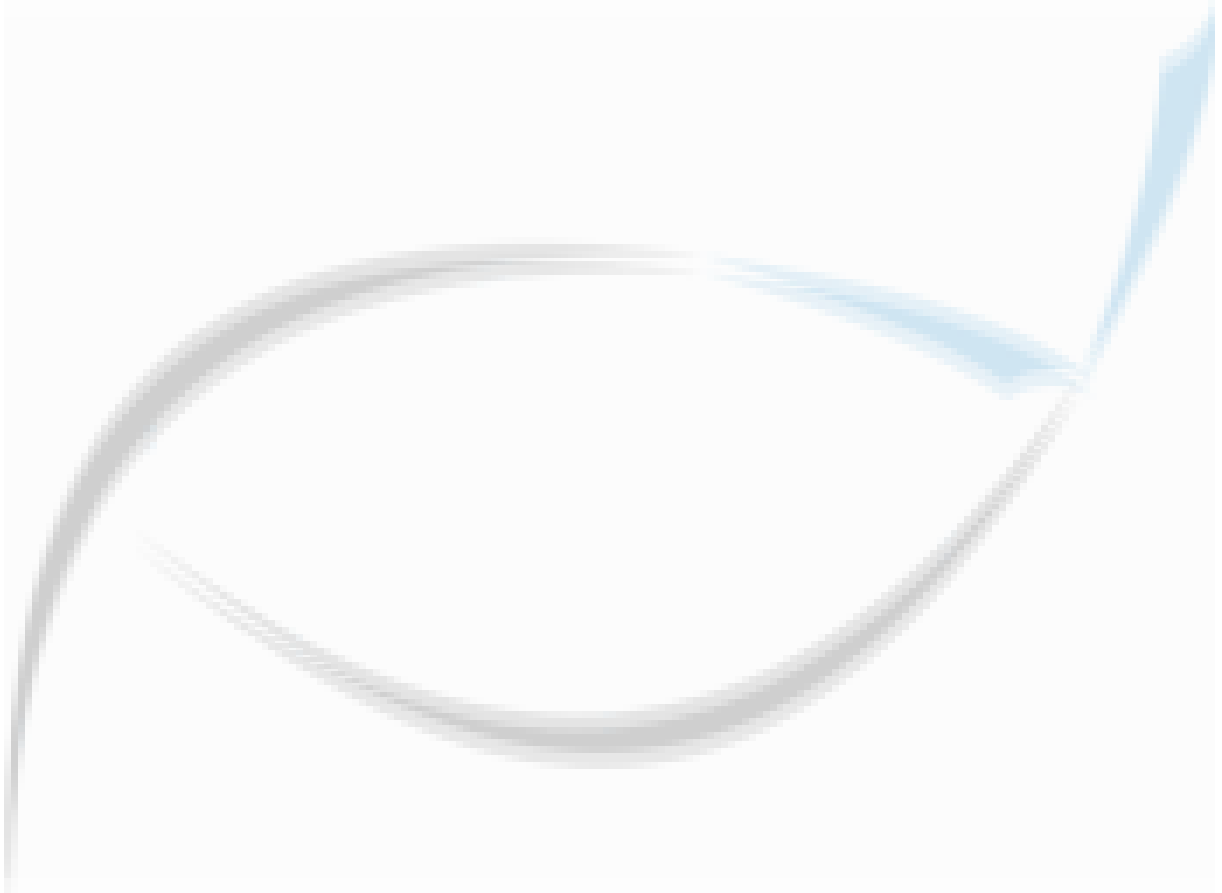
Anahtar Kelimeler: Hadis, Petrol, Katran, Zift, Gömlek.

The Historical Adventure of Oil and How Tar and Pitch in the Narratives Indicate Oil

Abstract: Throughout history, people have made efforts to make some discoveries, especially about minerals, in order to make a living and use them for their daily needs. In the early period of humanity, gold and silver were considered the most important metals. A long time after the discovery of gold, the discovery of oil, which is considered the second most important mineral, was made. Although the exact date of discovery of oil, in which living remains are transformed through erosion, is unknown, Hz. There is information in the sources that oil was used especially for lighting and skin diseases in civilizations before the Prophet. As a matter of fact, Hz. Apart from tar, no information has been found regarding the use or name of oil in the periods immediately before and after the time of the Prophet. However, it is seen that the word tar, which has the same raw material as oil, is used in the Quran and hadiths. It is

mentioned in the Quran and hadiths that those who practice certain behaviors prohibited by Islâm, such as mourning, will be made to wear tar shirts on the Day of Judgment. First of all, after giving information about the history of tar and oil, the authenticity of the narrations referring to both of them were determined and Hz. An attempt will be made to give a preliminary impression of whether oil is meant by the word tar used in the time of the Prophet. While researching the hadiths, in addition to determining the degree of authenticity, the interpretation of the verses in which the word tar was mentioned and the commentaries of the hadith were also used. Thus, the relationship between oil and tar is revealed by comparing the evaluations made by early and contemporary commentators and commentators.

Keywords: Hadith, Oil, Tar, Asshole, Shirt.

Makale id= 3

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-4328-7564

| 36

Manevi Danışmanlık ve Rehberliğin Din Psikolojisi Bağlamında Değerlendirilmesi

Araştırmacı Yasemin Kahraman¹

¹Cumhuriyet Üniversitesi

Özet: Bu araştırmanın amacı, manevi danışmanlık ve rehberlik olgularının din psikolojisi bağlamında değerlendirilmesidir. Yöntem olarak doküman analizi kullanılacak, yerli ve yabancı kaynaklar taranacaktır. Dolayısıyla niteliksel bir çalışma görünümündedir. Bildiğimiz üzere maneviyat (spirituality); bir kişinin içsel olarak anlam ve amaç arayışı ile birlikte kendisi, ailesi ve başkalarıyla olan ilişkileri, aradığı bir dizi iç deneyim ve duygu olarak tanımlanır. Manevi bakım ise, temeli ruhsal deneyimlere dayalı, bireylerin hayatları boyunca hastalık ve sağlıkta kendilerini daha iyi hissetmeleri için göstermiş oldukları kişisel davranışlardır. Konuyla ilgili Türkiye’de manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin son zamanlarda ortaya çıktığı söylenebilir. 1983 yılından beri cezaevlerinde uygulanan cezaevi vaizliği ve 2003 yılında hizmete başlayan Aile ve Dini Rehberlik bürolarındaki çalışmalar ilk manevi danışmanlık ve rehberlik uygulamaları olarak değerlendirilebilir. Gerçek anlamda manevi danışmanlık çalışmalarının başlaması 1995 yılına denk düşmektedir. Din psikolojisi alanında ilk çalışma ise Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Psikolojisi Anabilim Dalı Öğretim Başkanı Öznur Özdoğan öncülüğünde ortaya çıkmıştır. Son 10 yıl içerisinde din psikolojisi özelinde bu alanda gerçekleştirilmiş olan yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları yoğunluk kazanmıştır. Ülkemizdeki yapılmış olan çalışmaların neler olduğu ve bu çalışmaların hangi seviyeye ulaştığı noktasında psikolojik bir değerlendirmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Ve bu çalışma manevi danışmanlık ve rehberlik ile ilgili yapılmış olan çalışmaların psikolojik olarak değerlendirmesini içermektedir. İlgili literatürü doldurmayı alana yeni bir bakış açısı kazandırmayı amaçlamaktadır. Dolayısıyla konuyla ilgili olarak neler yapılabileceği bakış açısına sahip olması noktasında bu bildiri hazırlanmıştır.

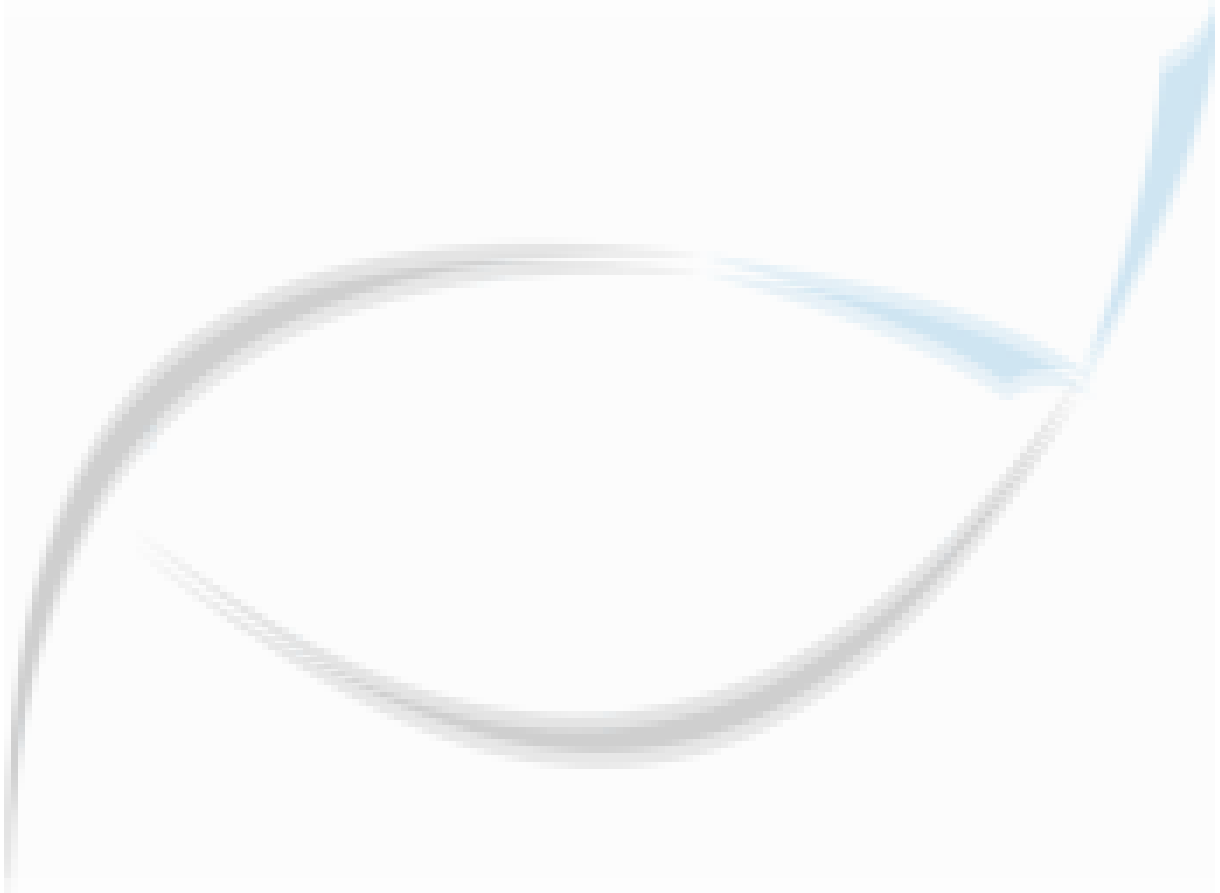
Anahtar Kelimeler: Din Psikolojisi, Maneviyat, Manevi Bakım, Manevi Danışmanlık

Evaluation of Spiritual Counseling and Guidance in the Context of Religious Psychology

Abstract: The aim of this study is to evaluate the concepts of spiritual counseling and guidance within the context of the psychology of religion. Document analysis will be used as the research method, and both local and international sources will be reviewed. Therefore, the study has a qualitative nature. As we know, spirituality is defined as a set of internal experiences and emotions involving a person’s search for meaning and purpose in life, along with their relationships with themselves, their family, and others. Spiritual care, on the other hand, refers to personal behaviors based on spiritual experiences that individuals exhibit to feel better throughout their lives, in both health and illness. In Turkey, it can be said that spiritual counseling and guidance services have only recently begun to emerge. The practice of prison chaplaincy, which has been implemented in prisons since 1983, and the work carried out in the Family and Religious Guidance Offices, which started operating in 2003, can be considered the first examples of spiritual counseling and guidance. The actual commencement of spiritual counseling practices dates back to 1995. The first academic study in the field of the psychology of religion was led by Öznur Özdoğan, Head of the Department of Psychology of Religion at Ankara University Faculty of

Theology. In the last ten years, there has been a significant increase in master's and doctoral theses focusing on this field within the psychology of religion

Keywords: Psychology of Religion, Spirituality, Spiritual Care, Spiritual Counseling

Makale id= 49

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0296-1385

| 38

Nahiv Usûlünün Gelişiminde Suyûtî'nin Rolü ve Katkıları: El-İktirâh Fî Usûlin-Nahv Eseri Özelinde Bir İnceleme

Dr. Öğretim Üyesi Şehmus Ülker¹
¹Şırnak Üniversitesi

Özet: Nahiv ilmi tarihsel süreçte belli bir yöntem kazanmış ve nahiv usûlü olarak adlandırılan bir ilim dalı teşekkül etmiştir. Böylece nahvin gelişimiyle beraber bu ilim dalının yöntemi olan nahiv usûlü de ortaya çıkmıştır. Celâlüddîn Abdurrahmân es-Suyûtî (ö. 911/1505), kendisinden önce bazı Arap dili âlimlerinin eserlerinde nahiv usûlü konularına temas ettiklerini belirtmiş ancak kendisinin el-İktirâh fî usûlin-nahv adlı eserinde daha düzenli bir tasnifle konuyu ele aldığını ifade etmiştir. Bu çalışmada, nahiv usûlü alanında önemli bir eser olan Suyûtî'nin el-İktirâh fî usûlin-nahv adlı eseri incelenmiştir. Bu bağlamda Suyûtî ve söz konusu eseri hakkında bilgi verildikten sonra el-İktirâh'ın içeriği, metodu ve kaynakları incelenmiştir. Ayrıca bu çalışma Suyûtî'nin söz konusu eserinin nahiv usûlü alanındaki katkısının ortaya çıkarılmasını amaçlamıştır. Çalışmanın sonucunda Suyûtî'nin söz konusu eserini telif ederken kendisinden önce telif edilmiş eserlerden istifade ettiği, özellikle de müellifin konuyla ilgili Enbârî'nin (ö. 577/1181) ve İbn Cinnî'nin (ö. 392/1002) eserlerinden çokça istifade ettiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arap Dili ve Belagatı, Nahiv, Nahiv Usûlü, Suyûtî, El-İktirâh.

Suyuti's Role and Contributions in the Development of Nahw Science: An Analysis On the Al-Iktirah Fi Usul Al-Nahw

Abstract: The science of Nahw (Arabic grammar) has acquired a specific method throughout its historical process, giving rise to a branch of knowledge referred to as Nahw usûl (the principles of Arabic grammar). Thus, along with the development of Nahw, the concept of usûl (methodology) expressing the method of this knowledge has also emerged. Celâlüddîn Abdurrah mânes-Suyûtî (d. 911/1505) noted that some Arab language scholars before him had touched on the topics of Nahw Usûl in their works. However, in his work titled "el-İktirâh fî usûlin-nahv," he claimed to approach the subject with a more organized classification. This study, the work "el-İktirâh fî usûlin-nahv" by Suyûtî, an important work in the field of Nahw Usûl, has been examined. In this context, after providing information about Suyûtî and the aforementioned work, the content, methodology, and sources of el-İktirâh were examined. Furthermore, this study aimed to reveal Suyûtî's contribution to the field of nahiv usûlü in the aforementioned work. As a result of the study, it has been determined that Suyûtî, while composing his work, drew on previously written works, particularly benefiting extensively from the works of İbnu'l-Enbârî (d. 577/1181) and İbn Cinnî (d. 392/1002) concerning the subject.

Keywords: Arabic Language and Rhetoric, Nahw (Arabic Grammar), Nahw Usûl (Principles of Arabic Grammar), Suyûtî, El-İktirâh.

Makale id= 14

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0005-0282-0074>

| 39

Borsa İstanbul'da Zayıf Form Etkinlik: Birim Kök ve Yapısal Kırılma Testleri (2005–2025)

Dr. Ahmet Koç¹
¹MEB

Özet: Bu çalışma, Borsa İstanbul'un (BIST) zayıf form etkinliğini, 2005–2025 dönemini kapsayan uzun bir zaman diliminde hisse senedi fiyatlarının ve getirilerinin durağanlığını inceleyerek değerlendirmektedir. Bu amaçla, geleneksel birim kök testleri olan Augmented Dickey–Fuller (ADF), Phillips–Perron (PP) ve KPSS'nin yanı sıra, yatay kesit bağımlılığını ve yapısal kırılmaları yakalamaya yönelik daha gelişmiş yöntemler de kullanılmaktadır. Özellikle panel CIPS testi uygulanmakta ve analiz Fourier ADF ile Zivot–Andrews kırılma–düzeltmeli birim kök testleriyle desteklenmektedir. Veri seti, tüm BIST hisselerinin günlük kapanış fiyatlarından oluşmakta ve ortalamaya dönüş dinamiklerini değerlendirmek üzere logaritmik getirilere dönüştürülmektedir. Ampirik bulgularımız, fiyat seviyelerinin güçlü biçimde durağan olmadığını, yani rassal yürüyüşle tutarlı birim köklerin varlığını ortaya koymaktadır. Buna karşılık, getiriler çoğu testte durağan bulunmuş ve bu durum Türk hisse senedi piyasasında zayıf form etkinlik hipotezine sağlam bir destek sunmuştur. Yapısal kırılma analizleri, özellikle 2008 Küresel Finans Krizi ve 2018 Türkiye Döviz Krizi gibi önemli olayları vurgulamakta ve bu krizlerin piyasa etkinliğini geçici olarak etkilediğini göstermektedir. Bu sonuçlar, Türkiye'den uzun dönemli ve kırılma–düzeltmeli kanıtlar sunarak gelişmekte olan piyasalar literatürüne katkı yapmakta ve BIST getirilerinin, kriz kaynaklı dalgalanmalara rağmen, öngörülebilir ve durağan bir süreç izlediğini pekiştirmektedir.

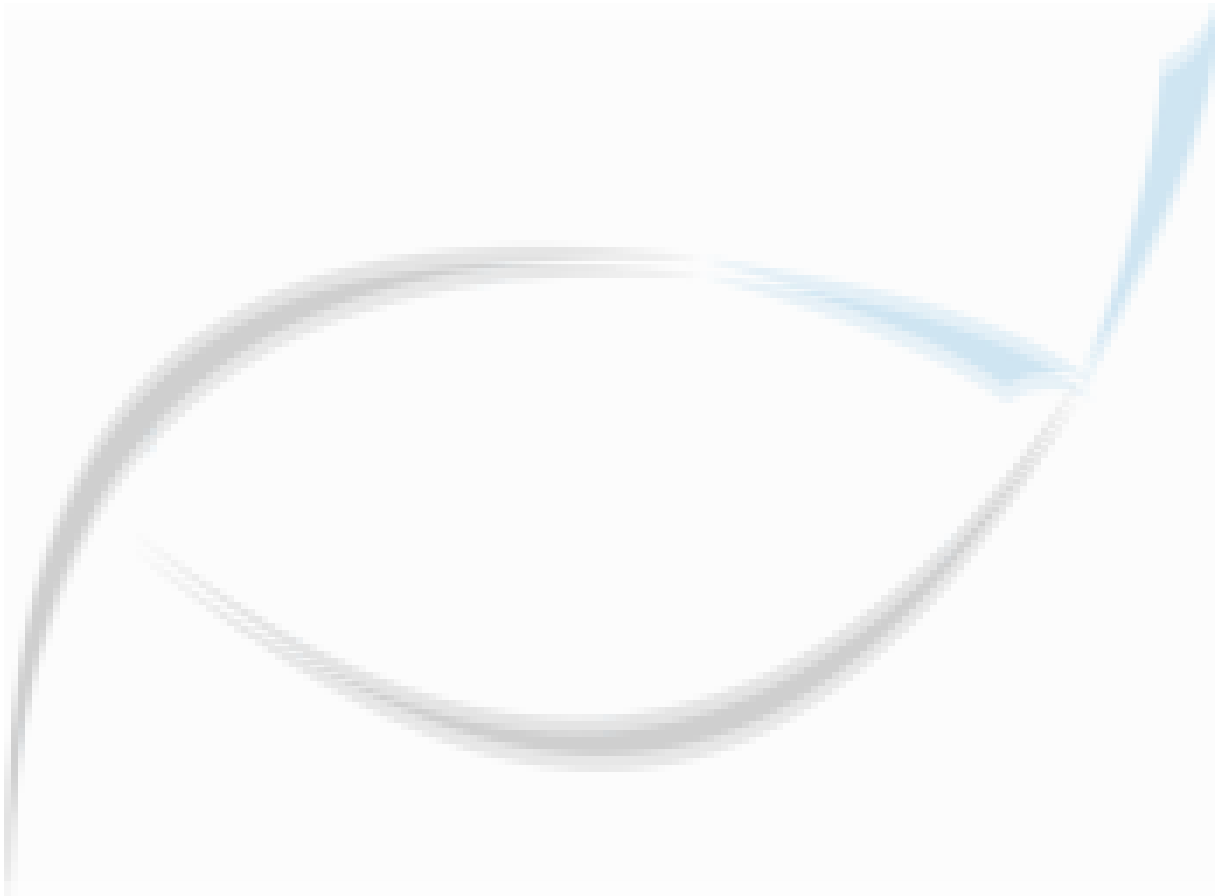
Anahtar Kelimeler: Birim Kök, Zayıf Form Etkinlik, Borsa İstanbul, Yapısal Kırılmalar, Durağanlık Testleri

Weak-Form Efficiency in Borsa Istanbul: Unit Root and Structural Break Tests (2005–2025)

Abstract: This paper examines the weak-form efficiency of Borsa Istanbul (BIST) by analyzing the stationarity of stock prices and returns over a long period spanning 2005–2025. To this end, we employ a broad range of econometric techniques, including traditional unit root tests such as Augmented Dickey–Fuller (ADF), Phillips–Perron (PP), and KPSS, as well as more advanced methods designed to capture cross-sectional dependence and structural breaks. In particular, we implement the panel CIPS test and complement the analysis with Fourier ADF and Zivot–Andrews break-adjusted unit root tests. The dataset consists of daily closing prices for all BIST stocks, transformed into logarithmic returns to assess mean reversion dynamics. Our empirical findings reveal that price levels exhibit strong evidence of non-stationarity, implying the presence of unit roots consistent with a random walk. However, returns are found to be stationary across most tests, providing robust support for the weak-form efficiency hypothesis in the Turkish equity market. Structural break analysis highlights significant events, notably the Global Financial Crisis in 2008 and the Turkish Currency Crisis in 2018, which temporarily affected market efficiency. These results contribute to the emerging market literature by providing long-term,

break-adjusted evidence from Turkey, reinforcing the view that BIST returns follow a predictable stationary process despite crisis-induced fluctuations.

Keywords: Unit Root, Weak-Form Efficiency, Borsa Istanbul, Structural Breaks, Stationarity Tests

Makale id= 1

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3055-0797

| 41

Fındık Üretimine Sürdürülebilirliğinde Varislerin Rolü Üzerine Nitel Bir Çalışma

Doç.Dr. Faruk Kerem Şentürk¹, Araştırmacı Elif Ercan

¹Düzce Üniversitesi

Özet: Bir ülkenin kalkınmasında bölgesel kaynaklara dayalı planlamalar önemli rol oynamaktadır. Bu doğrultuda araştırmamızda Karadeniz bölgesi için stratejik bir ürün olan fındık sektörü ele alınmıştır. Araştırmanın amacı Düzce ilindeki fındık üreticilerinin varislerinin fındık üretimine katkıları hakkındaki görüşlerinin fındık üretiminin sürdürülebilirliği açısından ele alınmasıdır. Araştırmada nitel yöntemle yürütülmüş; veriler görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Araştırma evreni Düzce'deki fındık üreticilerinden oluşmaktadır. Daha makul düzeyde bilgi edebilmek amacıyla örnekleme yoluna gidilmiş ve amaçlı örnekleme yöntemi aracılığıyla sorulara nitelikli cevap verebilecek 13 fındık üreticisi ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen nitel veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçları değerlendirildiğinde fındık üretiminin sürdürülebilirliğinde varislerin sürece önemli katkıları olduğu, ancak evlilik, ana gelir kaynağının başka bir iş olması, varislerin yaşlarının küçük olması gibi nedenler fındık bahçesindeki işlerle aktif bir şekilde ilgilenemediği tespit edilmiştir. Özellikle üretim süreçlerinde geleneksel yöntemin tercih edildiği, süreç ile ilgili profesyonel bilgi ve eğitim alma oranının düşük olduğu görülmektedir. Fındık üretimi geleneksel bir süreç olarak değerlendirilmekte ailenin bir araya gelmesi, birlikte faaliyetler gerçekleştirilmesi açısından önemli bir etken olarak görülmektedir. Genel olarak fındık üreticileri varisleri konusunda olumlu görüşler paylaşmakla birlikte özellikle miras paylaşımı sonrasında arazilerin elden çıkarılması konusunda da karamsar görüşlerin olduğu belirtilebilir.

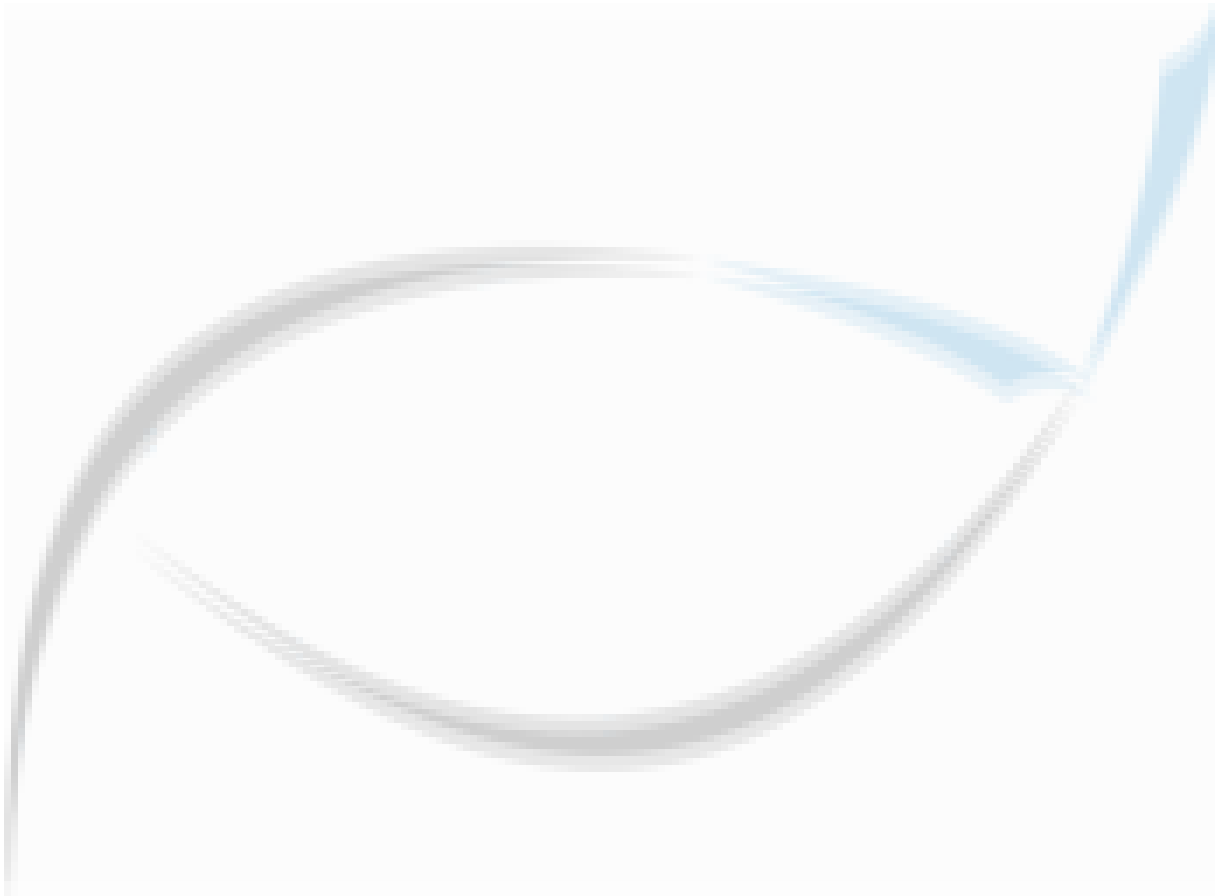
Anahtar Kelimeler: Fındık Üretimi, Sürdürülebilirlik, Tarımsal Miras, Varisler

A Qualitative Study On the Role of Heirs in the Sustainability of Hazelnut Production

Abstract: Regional resource-based planning plays a significant role in a country's development. In this context, this study focuses on the hazelnut sector, which is a strategic product for the Black Sea region. The aim of the research is to examine the views of the heirs of hazelnut producers in the province of Düzce regarding their contributions to hazelnut production, within the framework of sustainability. The study was conducted using a qualitative research method, and data were collected through interviews. The research population consists of hazelnut producers in Düzce. In order to obtain more meaningful insights, a purposive sampling technique was employed, and interviews were conducted with 13 hazelnut producers who were considered capable of providing qualified responses to the research questions. The qualitative data obtained were analyzed through descriptive analysis. The results of the study indicate that the heirs make significant contributions to the sustainability of hazelnut production. However, factors such as marriage, having a primary income source outside agriculture, and the young age of some heirs hinder their active involvement in hazelnut farming. It was observed that traditional methods are predominantly preferred in the production process, and the rate of receiving professional knowledge or training related to these processes is low. Hazelnut production is generally perceived as a traditional activity and plays an important role in bringing family members together and fostering

collective action. While most hazelnut producers express positive views about their heirs, pessimistic opinions also exist, particularly regarding the sale of land following inheritance distribution.

Keywords: Hazelnut Production, Sustainability, Agricultural Inheritance, Heirs

Makale id= 37

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0008-0483-6418

| 43

İklim Değişikliğine Yönelik Yerel Yönetimlerin Turizm Politikaları

Doç.Dr. Zişan Korkmaz Özcan¹, Araştırmacı Gökhan Eker¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi

*Corresponding author: Gökhan Eker

Özet: İklim değişikliği günümüzde göz ardı edilen ancak hayatımızın birçok alanına etki eden bir sorundur. Sanayi devrimi sonrasında kullanılan fosil yakıtlar, çevrenin tahrip edilmesi, endüstriyelleşmenin artması gibi beşerî sebeplerden dolayı Dünya'nın atmosferinde giderek artan bir hızda değişimler meydana gelmektedir. Başta çevre olmak üzere ekonomi, sağlık ve birçok alanda iklim değişikliğinin olumsuz etkileri görülmektedir. Turizm sektörü, yapısı gereği iklim değişikliğinden ciddi oranda etkilenmektedir. İnsanların bilinçlenerek bireysel önlemler almalarının yanı sıra kamu sektörünün olaylara yaklaşımı ve alacakları önlemler son derece önemlidir. Bu çalışmada iklim değişikliğinin turizm sektörüne olan etkileri ve belediyelerin bu konu hakkında attıkları adımların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evreni Isparta ilidir. Isparta, merkez ilçesi ile toplamda 13 ilçeden oluşmaktadır. Araştırmada 13 ilçede bulunan belediyeler ile yarı-yapılandırılmış görüşme yöntemi ile veri toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel ve içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre Isparta ilindeki turizm faaliyetlerinin, iklim değişikliği sebebi ile ciddi oranda etkilendiği görülmektedir. Isparta ilinde bulunan belediyelerin iklim değişikliği farkındalıklarının yetersiz olduğu, iklim değişikliği konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapmadıkları ve yeterli önlem almadıkları tespit edilmiştir. Araştırma sonucuna göre Isparta ilinde iklim değişikliğinin etkileri turizm sektörü üzerinde ciddi oranda hissedilmektedir. Kamu sektörünün iklim değişikliği konusunda daha somut adımlar atması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Turizm, Yerel Yönetimler

Makale id= 41

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6480-360>; <https://orcid.org/0009-0009-8123-360X>

| 44

Karizmatik Liderliğin İş Doyumu ve Örgütsel Adalet Algısı Üzerindeki Etkileri

Dr. Öğretim Üyesi Saniye Haydaroğlu¹, Araştırmacı Şahin Petek²

¹Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi

² Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi

*Corresponding author: Şahin Petek

Özet: Günümüz iş dünyasında liderlik, örgütlerin sürdürülebilir başarısında stratejik bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Bu bağlamda karizmatik liderlik, çalışanların motivasyonunu, örgütsel bağlılığını ve iş doyumunu şekillendiren önemli bir liderlik tarzı olarak değerlendirilmektedir. Karizmatik liderler; vizyoner yaklaşımları, ilham verici iletişim biçimleri ve güçlü etkileme yetenekleriyle çalışanlarda duygusal bir bağlılık yaratmakta, bu da örgüte duyulan güvenin ve aidiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlamaktadır. İş doyumunu ise bireylerin işlerinden elde ettikleri tatmin düzeyini, yani yaptıkları işten duydukları memnuniyet ve mutluluk derecesini ifade etmektedir. Çalışanların iş doyumunun yüksek olması, örgütsel verimliliğin ve bağlılığın artmasına katkı sağlamaktadır. Örgütsel adalet kavramı ise çalışanların örgüt içindeki uygulamaları, karar süreçlerini ve yönetici tutumlarını adil olarak algılamalarına dayanmakta; bu algı, örgütsel güvenin ve motivasyonun temel belirleyicilerinden biri olarak görülmektedir. Bu çalışma, karizmatik liderlik davranışlarının çalışanların iş doyumunu ve örgütsel adalet algısı üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın, Türkiye’de faaliyet gösteren bankalarda görev yapan çalışanlardan elde edilecek veriler üzerinden yürütülmesi planlanmaktadır. Katılımcıların karizmatik liderlik, iş doyumunu ve örgütsel adalet algılarına ilişkin değerlendirmeleri geçerliliği kanıtlanmış ölçekler aracılığıyla ölçümlenecektir. Çalışma sonucunda, karizmatik liderlik düzeyinin artmasının çalışanların iş doyumunu ve örgütsel adalet algısını olumlu yönde etkileyeceği öngörülmektedir. Ayrıca liderlerin adil, vizyoner ve destekleyici tutumlarının, çalışanların kurumsal aidiyet ve performans algılarını güçlendirmesi beklenmektedir. Bu doğrultuda araştırmanın, bankacılık sektöründe liderlik yaklaşımlarının yalnızca performans odaklı değil, aynı zamanda güven ve adalet temelli biçimde geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekmesi hedeflenmektedir.

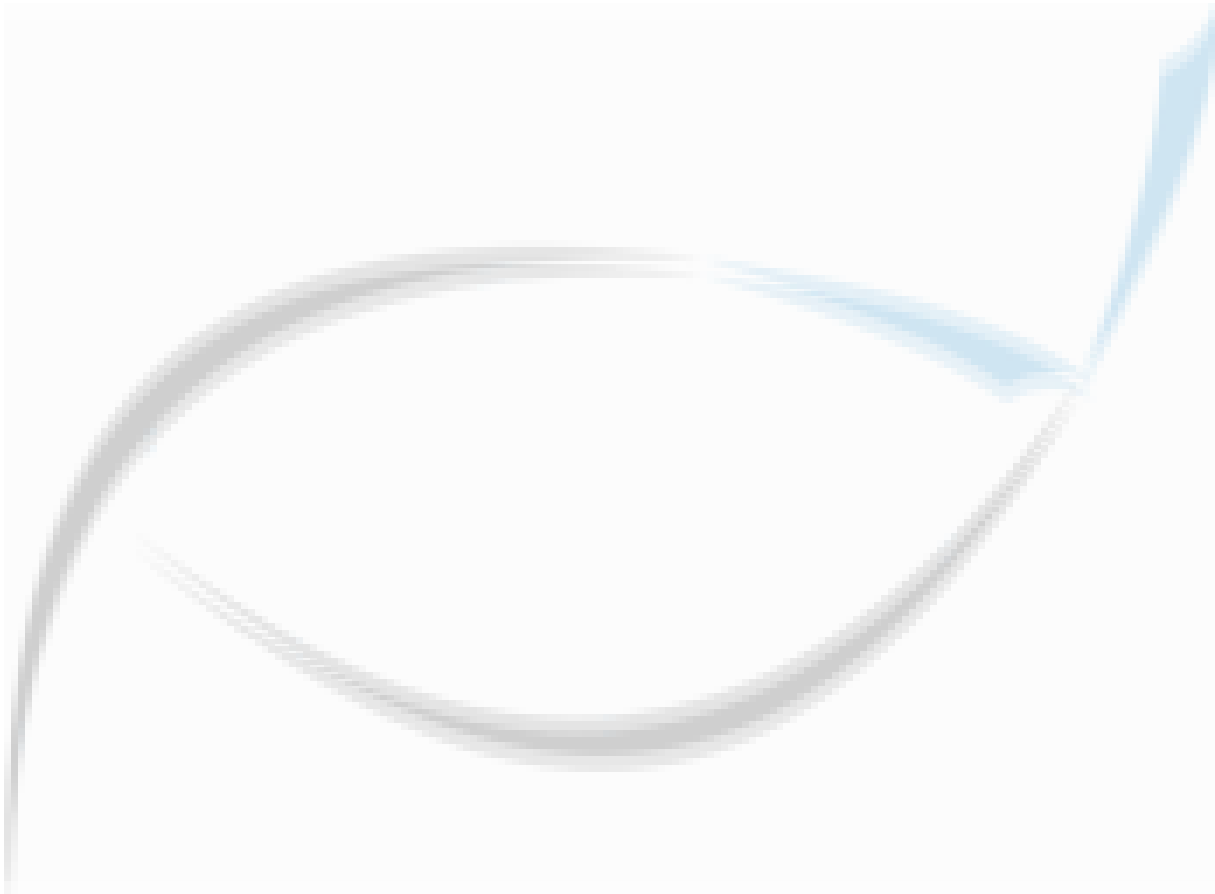
Anahtar Kelimeler: Karizmatik Liderlik, İş Doyumu, Örgütsel Adalet,

The Effects of Charismatic Leadership On Job Satisfaction and Perceptions of Organizational Justice

Abstract: In today's business environment, leadership is essential for the sustainable success of organizations. In this context, charismatic leadership is seen as an important style that affects employee motivation, organizational commitment, and job satisfaction. Charismatic leaders build emotional commitment among employees through their visionary approaches, inspiring communication, and strong influence skills, which help establish trust and a sense of belonging to the organization. Job satisfaction, on the other hand, refers to how fulfilled individuals feel about their work— their level of satisfaction and happiness with what they do. High job satisfaction among employees leads to increased organizational productivity and commitment. The concept of organizational justice is based on employees' perceptions of fairness in organizational practices, decision-making processes, and managerial attitudes; this perception is a key factor in fostering organizational trust and motivation. This

study aims to analyze how charismatic leadership behaviors impact employees' job satisfaction and perceptions of organizational justice. The research will be conducted using data from employees working in banks in Turkey. Participants' evaluations of charismatic leadership, job satisfaction, and perceptions of organizational justice will be measured with validated scales. The study hypothesizes that higher levels of charismatic leadership will positively influence employees' job satisfaction and perceptions of organizational justice. Furthermore, it is expected that leaders' fair, visionary, and supportive attitudes will enhance employees' perceptions of organizational commitment and performance. Overall, this research seeks to highlight that leadership strategies within the banking sector should focus not only on performance but also on fostering trust and justice.

Keywords: Charismatic Leadership, Job Satisfaction, Organizational Justice

Makale id= 13

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0009-9844-6134

| 46

Markaların Sürdürülebilir Tüketim İletişimi: Yerli Giyim Markası Üzerinde İnceleme

Öğr. Gör. Dr Emel Akyol¹
¹Pamukkale Üniversitesi

Özet: Giderek artan teknolojik ve ekonomik gelişmeler insan hayatındaki konforu arttırmakla birlikte, çevresel anlamda birçok sorunun da temelini oluşturmaktadır. Doğal kaynaklardaki hızlı tüketim, yaşanan gelir adaletsizliği gibi sıkıntılar ekosistemin korunması, çevresel problemlerin önüne geçilmesi ve daha adil bir dünya düzeni için hem tüketicilere hem de işletmelere ciddi sorumluluklar yüklemektedir. Ortaya koyduğu olumsuz çıktılar sebebiyle sürdürülebilir tüketim olgusunun en çok incelendiği alanlardan biri de hazır giyim sektörüdür. Kaynak kullanımı yoğun olan moda tüketimi savurgan bir uygulama olarak kabul edilmektedir ve sürdürülebilirlik anlayışı ise bu savurgan tüketim anlayışına karşı çıkmaktadır. Tüketicilerin bilinçlenmesi kadar hazır giyim alanında faaliyet gösteren işletmelerin de üretim süreçlerinin sürdürülebilir tüketim odaklı üretim sürecine dönüşmesi beklenmektedir. Bu kapsamda 2024 yılı içinde en yüksek ihracat gelirine sahip olan yerli hazır giyim markaları ele alınmıştır. Yerli hazır giyim markalarının web sitelerinde sürdürülebilir tüketim iletişimi, Kaner ve Baruh'un (2022) sürdürülebilir moda için müşteri beklentileri kapsamında oluşturdukları 5 kriter çerçevesinde değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Elde edilen bulgular çerçevesinde ilgili sektör kapsamında önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Tüketim, Sürdürülebilir Moda, Pazarlama İletişimi, Dijital İletişim

Brands' Sustainable Consumption Communication: A Study On a Local Clothing Brand

Abstract: While increasing technological and economic developments increase the comfort of human life, they also underlie many environmental problems. Issues such as the rapid depletion of natural resources and income inequality place significant responsibilities on both consumers and businesses for the protection of the ecosystem, the prevention of environmental problems, and a more equitable world order. Due to its negative outcomes, one of the areas where sustainable consumption is most frequently examined is the ready-made clothing sector. Resource-intensive fashion consumption is considered a wasteful practice, and the understanding of sustainability challenges this wasteful consumption. In addition to raising consumer awareness, businesses operating in the ready-made clothing sector are expected to transform their production processes into sustainable consumption-focused production processes. In this context, the domestic ready-made clothing brands with the highest export revenues by 2024 were examined. The aim was to evaluate the sustainable consumption communication on the websites of domestic ready-made clothing brands within the framework of the five criteria established by Kaner and Baruh (2022) for customer expectations for sustainable fashion. Based on the findings, recommendations were made for the relevant sector.

Keywords: Sustainable Consumption, Sustainable Fashion, Marketing Communications, Digital Communications

Makale id= 39

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-2835-9851

| 47

2011 Van Depremi Sonrasında Afet Konutlarında Yaşayan Afetzede ve Afetzede Olmayan Bireylerde Yaşam Doyumu: Bir Karşılaştırma Çalışması

Dr. Öğretim Üyesi Gaye Zeynep Çenesiz¹, Doç.Dr. Aysu Uğurlar², Prof.Dr. Leyla Alkan Gökler³

¹Balıkesir Üniversitesi

²Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

³Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: Gaye Zeynep Çenesiz

Özet: Bu çalışma, 2011 Van depreminden yedi yıl sonra afet sonrası kalıcı TOKİ konutlarında yaşayan afetzede olan ve olmayan bireylerin yaşam doyumu düzeylerini karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın temel varsayımı, afet deneyiminin uzun vadede de bireylerin psikolojik iyi oluşu üzerinde etkili olabileceğidir. Çalışma, nicel bir karşılaştırmalı desenle yürütülmüş olup, toplam 381 katılımcıdan (204 afetzede, 177 afetzede olmayan) veri toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak Diener ve arkadaşları tarafından geliştirilen Yaşam Doyumu Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması kullanılmıştır. Bulgular, afetzede grubun yaşam doyumu düzeylerinin afetzede olmayanlara göre anlamlı biçimde daha düşük olduğunu göstermiştir. Ayrıca yaşam doyumunu yordayan demografik değişkenler incelendiğinde; düzenli gelire sahip olma durumunun da anlamlı bir yordayan değişken olduğu görülmüştür. Bu bilgiye dayanarak afetzede olma durumu ve düzenli gelire sahip olma durumunun etkileşim etkisi de incelenmiş, düzenli gelire sahip olmanın daha yüksek yaşam doyumu düzeylerini işaret ederken etkileşim etkisinin anlamlı olmadığı görülmüştür. Sonuçlar, afetin üzerinden yıllar geçse de "afetzedelik" deneyiminin bireylerin yaşam doyumunu etkileyebileceğini göstermektedir. Bu durum, afet sonrası süreçte bireylerin hem iş güvenliklerinin sağlanmasının hem de yeniden yerleşim politikaları planlanırken yalnızca fiziksel güvenliği değil, uzun vadeli psikososyal uyumun da hedeflemesinin önemini vurgulamaktadır.

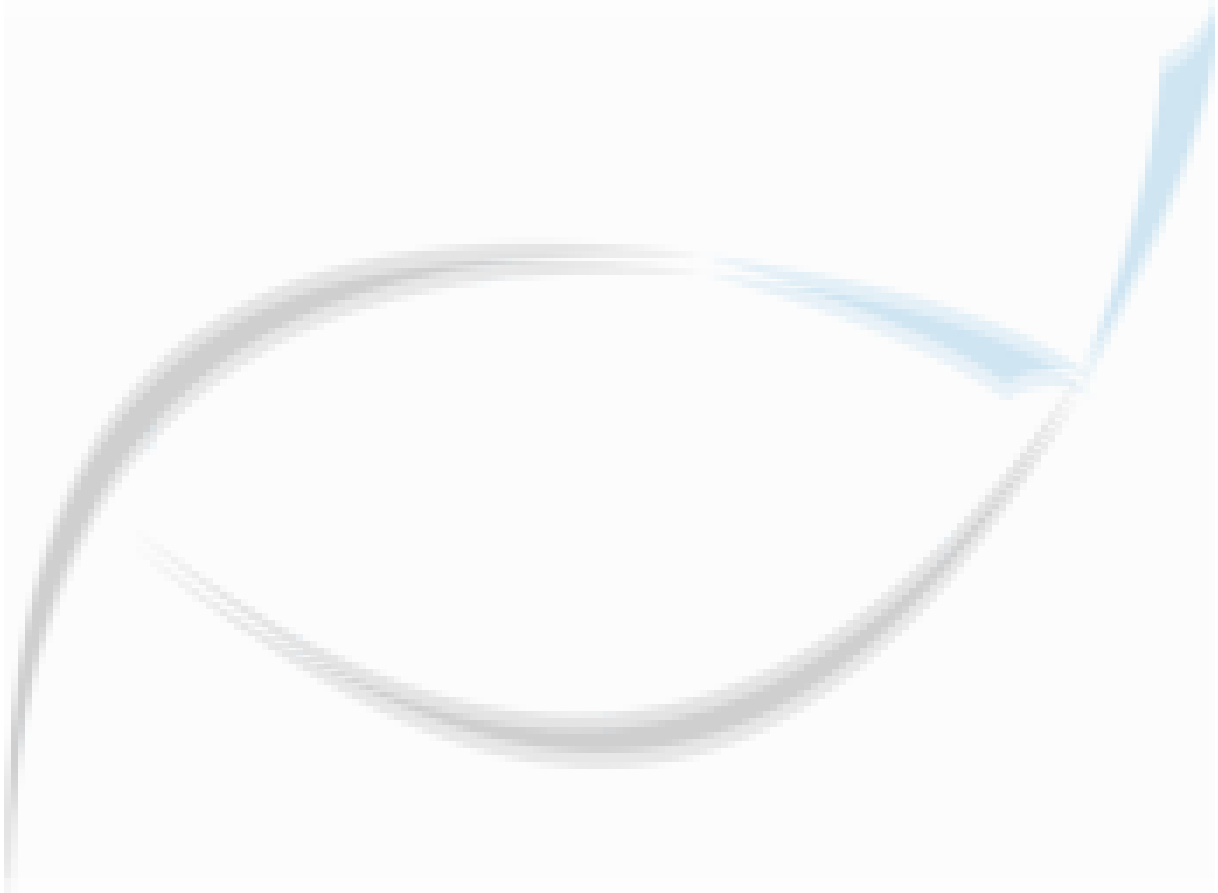
Anahtar Kelimeler: Yaşam Doyumu, Afetzedelik, 2011 Van Depremi, Afet Sonrası Kalıcı Konutlar

Life Satisfaction Among Disaster Victims and Non-Disaster Victims Living in Disaster Housing After the 2011 Van Earthquake: A Comparative Study

Abstract: This study aims to determine whether being a disaster victim or not has an effect on the life satisfaction levels of individuals living in permanent TOKİ housing seven years after the 2011 Van earthquakes. The fundamental assumption of the study is that disaster experiences can have a long-term impact on individuals' psychological well-being. The study employed a quantitative comparative design, and data were collected from 381 participants (204 disaster victims and 177 non-disaster victims). The Turkish version of the Life Satisfaction Scale, developed by Diener and colleagues, was used for the data collection. Findings indicated that the disaster victim group had significantly lower life satisfaction levels. Furthermore, an examination of demographic variables predicting life satisfaction revealed that having a permanent income was also a significant predictor variable. Based on this information, the interaction effect of disaster victim status and having a permanent income was also examined. While participants with a permanent income have higher levels of life satisfaction, the interaction effect was found to be non-significant. The results indicate that the experience of being a

disaster survivor can impact individuals' life satisfaction even years after the disaster. This highlights the importance of ensuring job security for individuals in the post-disaster period and of targeting not only physical safety but also long-term psychosocial adaptation when planning resettlement policies.

Keywords: Life Satisfaction, Disaster Victims, 2011 Van Earthquake, Post-Disaster Permanent Housing

Makale id= 40

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-6155-2325

| 49

Özel Gereksinimli Çocuk Annelerinde Psikolojik Sağlamlık, Yaşam Doyumu, Umutsuzluk ve Algılanan Sosyal Destek Arasındaki İlişkilerin AraştırılmasıAraştırmacı Simge Kurt¹, Doç.Dr. Sultan Şehitoğlu Okumuşoğlu²¹Lefke Avrupa Üniversitesi Mezunu²Lefke Avrupa Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Lefke, KKTC

*Corresponding author: Simge Kurt

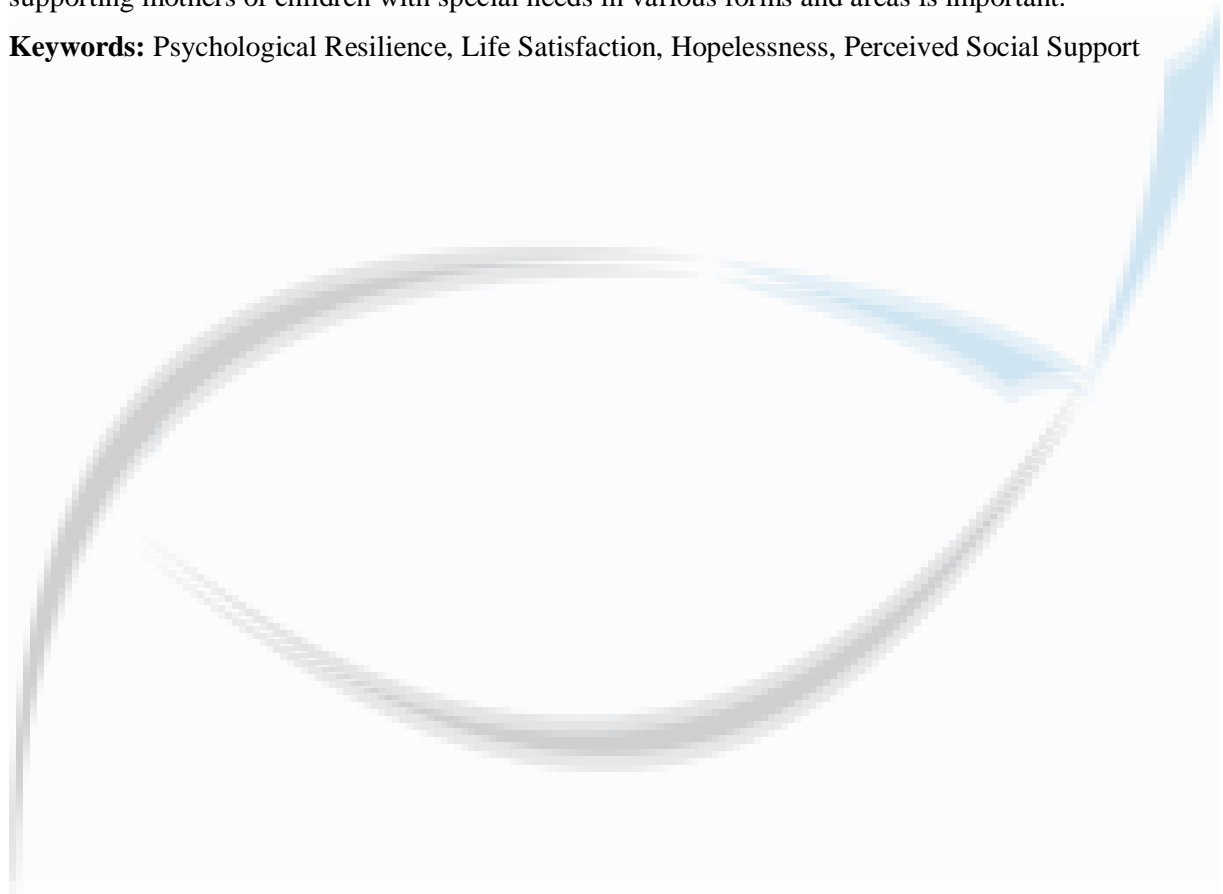
Özet: Bu çalışmada özel gereksinimli çocuk annelerinde psikolojik sağlamlık, yaşam doyumu, umutsuzluk ve algılanan sosyal destek arasındaki ilişkilerin incelenmesi amaçlanmıştır. İlişkisel tarama modelinde olan araştırmanın verileri "Amaca Uygun Örneklem"nin alt türü olan "Tipik Durum Örneklem" yöntemi ile toplanmıştır. Evren, özel gereksinimli çocuk sahibi olan anneler, hedeflenen örneklem ise Şanlıurfa ilindeki özel bir eğitim merkezinde çocuğu bulunan tüm özel gereksinimli çocuk sahibi olan annelerdir. 200 katılımcı katılmaya gönüllü olmuştur. Veri toplamak için kullanılan ölçekler, "Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği", "Yetişkin Yaşam Doyum Ölçeği", "Beck Umutsuzluk Ölçeği" ve "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" dir". Tüm ölçeklerden önce, Bilgilendirilmiş Onam Formu ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Bulgular, psikolojik sağlamlık ile yaşam doyumu ve algılanan sosyal destek arasında pozitif bir ilişki göstermiştir. Aynı zamanda psikolojik sağlamlık ile umutsuzluk arasında negatif yönde bir ilişki olduğu bulunmuştur. Sosyal destek almakta artışla umutsuzluğun düşüklüğü arasında ilişki olduğu anlaşılmıştır. Psikolojik sağlamlık ile yaşam doyumu ve algılanan sosyal destek puanlarının eğitim durumu daha yüksek olan katılımcılarda daha yüksek farklılaştığı bulunmuştur. Umutsuzluğun ise en düşük eğitim düzeyindeki katılımcılarda en fazla olduğu anlaşılmıştır. Ekonomik düzey açısından Psikolojik sağlamlık ile yaşam doyumu ve algılanan sosyal destek puanlarının durumunu en iyi olarak bildiren katılımcı grubunda daha yüksek olduğu saptanmıştır. Umutsuzluk açısından ise ekonomik durumu en kötü olan grubun daha yüksek umutsuzluk puanları aldığı anlaşılmıştır. Yeterli Sosyal Destek Aldığını bildiren katılımcı grubunun Psikolojik sağlamlık ile yaşam doyumu ve algılanan sosyal destek puanlarının almayanlardan daha yüksek umutsuzluk puanlarının ise daha düşük olduğu bulunmuştur. Elde edilen bulguların ışığında özel gereksinimli çocuk annelerinin çeşitli biçimlerde ve alanlarda desteklenmesinin önemli olduğu kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Sağlamlık, Yaşam Doyumu, Umutsuzluk, Algılanan Sosyal Destek**Investigating the Relationships Between Psychological Resilience, Life Satisfaction, Hopelessness, and Perceived Social Support in Mothers of Children With Special Needs**

Abstract: This study aimed to examine the relationships among psychological resilience, life satisfaction, hopelessness, and perceived social support in mothers of children with special needs. Data for this study, which employed a relational screening model, were collected using the "Typical Case Sampling" method, a subtype of "Purposeful Sampling." The population consisted of mothers of children with special needs, and the target sample consisted of all mothers of children with special needs attending a private education center in Şanlıurfa. 200 participants volunteered to participate. The scales used to collect data were the "Brief Resilience Scale," the "Adult Life Satisfaction Scale," the "Beck

Hopelessness Scale," and the "Multidimensional Scale of Perceived Social Support." An Informed Consent Form and a Personal Information Form were used before each scale was administered. The findings revealed a positive relationship between psychological resilience and life satisfaction and perceived social support. A negative relationship was also found between psychological resilience and hopelessness. An increase in social support was found to be associated with a decrease in hopelessness. It was found that psychological resilience, life satisfaction, and perceived social support scores differed more significantly among participants with higher educational levels. Hopelessness was found to be highest among participants with the lowest educational levels. In terms of economic status, psychological resilience, life satisfaction, and perceived social support scores were higher in the group of participants who reported the best situation. In terms of hopelessness, the group with the worst economic situation had higher hopelessness scores. Participants who reported receiving adequate social support had higher scores for psychological resilience, life satisfaction, and perceived social support than those who did not, but lower hopelessness scores. In light of the findings, it was concluded that supporting mothers of children with special needs in various forms and areas is important.

Keywords: Psychological Resilience, Life Satisfaction, Hopelessness, Perceived Social Support

Makale id= 43

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-9103-8554

| 51

Menstrüel Dönemin Taekwondo Sporcularında Performansa Etkisi

Araştırmacı Dilara Arpacı¹, Dr. Öğretim Üyesi Betül Coşkun¹, Dr. Öğretim Üyesi Murat Koç¹
¹Erciyes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

*Corresponding author: Murat Koç

Özet: Bu araştırmanın amacı menstrüel dönemin taekwondo sporcularında performansa etkisini araştırmaktır. Araştırmaya yaş ortalaması $19,64 \pm 2,06$ (yıl) boy uzunluğu $1,66 \pm 0,04$ (m) vücut ağırlığı $57,11 \pm 4,55$ (kg), vücut kitle indeksi $20,56 \pm 2,11$ (kg/m^2) ve spor geçmişi $6,33 \pm 4,41$ (yıl) olan toplam 9 aktif lisanslı kadın sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Menstrüasyonun 2. günü ve menstrüasyonun bitiminden bir hafta sonrasında sporcuların performanslarını belirlemek için Taekwondo'ya özgü aerobik-anaerobik-çeviklik testi (TAAA) uygulanmıştır. Çalışma için Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Araştırma Etik kurulundan onay alınmıştır (Karar no: 2025/382). Verilerin analizi için SPSS25 programı kullanılmıştır. Veriler normal dağılım göstermiştir. Menstrüasyonun 2. günü ve menstrüasyonun bitiminden bir hafta sonrasında sporcuların performanslarını karşılaştırmak için Paired Sample t-test uygulanmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, kadın taekwondo sporcularının menstrüel siklusun erken foliküler fazında (menstrüasyonun 2. günü) sergiledikleri performans ile siklusun bitiminden bir hafta sonraki performansları arasında maksimum tekme sayısı, minimum tekme sayısı ve yorgunluk indeksinde istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemiştir ($p > 0,05$). Ancak ortalama tekme sayısında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p = 0,039$). Menstrüasyonun erken fazında ortaya çıkan hormonal dalgalanmaların ve yorgunluk ya da motivasyon azalmasının anaerobik performansı kısmen olumsuz etkileyebileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Menstrual Siklus, Performans Analizi, Taekwondo

The Effect of the Menstrual Cycle On Performance in Taekwondo Athletes

Abstract: The purpose of this study was to investigate the effect of the menstrual cycle on performance in taekwondo athletes. A total of nine active, licensed female athletes with a mean age of 19.64 ± 2.06 years, a height of 1.66 ± 0.4 m, a body mass of 57.11 ± 4.55 kg, a body mass index of 20.56 ± 2.11 kg/m^2 , and a sports age of 6.33 ± 4.41 years participated voluntarily. A Taekwondo-specific aerobic-anaerobic-agility test (TAAA) was administered to determine the athletes' performance on the second day of menstruation and one week after the end of menstruation. Approval for the study was obtained from the Erciyes University Health Sciences Research Ethics Committee (Decision No: 2025/382). SPSS 25 was used for data analysis. The data showed a normal distribution. A paired sample t-test was used to compare athletes' performance on the second day of menstruation and one week after menstruation. According to the study findings, no statistically significant differences were observed in the maximum number of kicks, minimum number of kicks, or fatigue index between the performances of female taekwondo athletes in the early follicular phase of the menstrual cycle (the second day of menstruation) and one week after the end of the cycle ($p > 0.05$). However, a significant difference was found in the average number of kicks ($p = 0.039$). This suggests that hormonal fluctuations, fatigue, or decreased motivation that occur in the early phase of menstruation may partially negatively affect anaerobic performance.

Keywords: Menstrual Cycle, Performance Analysis, Taekwondo

Makale id= 20

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5859-9314

| 52

Bir Çağdaş Seramik Sanatçısı: Jun Kaneko

Doç.Dr. Nurtaç Çakar¹

¹Van YYÜ GSF

Özet: Bu çalışmada, çağdaş seramik sanatçısı Jun Kaneko'nun eserleri incelenerek seramiğin tarihsel gelişim sürecindeki konumu ve çağdaş sanata kazandırdığı özgün anlatım dili ortaya konulmuştur. Seramik sanatının Neolitik dönemden günümüze uzanan serüveni, Endüstri Devrimi öncesi ve sonrası farklı bakış açılarıyla ele alınmıştır. Bu bağlamda, Jun Kaneko'nun Amerika'da sürdürdüğü sanat yaşamı, özgün biçim anlayışı ve seramik üretim süreci incelenmiş; sanatçının "Tanuki" ve "Dango" isimli heykelleri ile seramik duvar panoları değerlendirilmiştir. Jun Kaneko'nun eserlerinde Doğu ve Batı kültürlerinden beslenen motifleri evrensel boyuta taşıdığı görülmüştür. Sanatçının çalışmaları, çağdaş seramik sanatında soyut form ve büyük ölçekli seramik heykeller açısından önemli bir mihenk taşı olarak değerlendirilmektedir. Çalışma, seramiğin yalnızca gündelik yaşam gereksinimlerini karşılayan işlevsel bir üretim alanı olmaktan çıkıp çağdaş sanatın güçlü bir ifade aracı haline geldiğini ortaya koymaktadır. Jun Kaneko'nun sanatı, seramik alanında özgün bir estetik dilin gelişimine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Seramik, Seramik Heykel, Soyut Form, Duvar Panosu, Jun Kaneko

A Contemporary Ceramic Artist: Jun Kaneko

Abstract: In this study, the works of contemporary ceramic artist Jun Kaneko are examined in order to reveal the position of ceramics within its historical development and the unique expressive language it has contributed to contemporary art. The trajectory of ceramic art from the Neolithic period to the present is discussed through different perspectives, particularly before and after the Industrial Revolution. Within this context, Kaneko's artistic career in the United States, his distinctive formal approach, and his ceramic production process are analyzed, with special attention given to his sculptures titled "Tanuki" and "Dango" as well as his ceramic wall panels. It has been observed that Kaneko elevates motifs inspired by both Eastern and Western cultures to a universal dimension. His works are regarded as a significant milestone in contemporary ceramic art, particularly in terms of abstract forms and large-scale ceramic sculptures. The study demonstrates that ceramics has transcended its initial role as a functional medium for meeting everyday needs and has evolved into a powerful means of expression in contemporary art. Jun Kaneko's artistic practice contributes to the development of a distinctive aesthetic language within the field of ceramics.

Keywords: Ceramic, Ceramic Sculpture, Abstract Form, Wall Panel, Jun Kaneko

Makale id= 21

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5859-9314

| 53

Seramikte Parıltının Sanatı: Lüster Tekniği ve Abbas Akbari Yorumu

Doç.Dr. Nurtaç Çakar¹

¹Van YYÜ GSF

Özet: Bu çalışma, seramik sanatında teknolojik deneylerle estetik inceliği bir araya getiren dekoratif bir yöntem olan lüster tekniğinin tarihsel gelişimini, teknik yeniliklerini ve çağdaş yorumlarını incelemektedir. Dokuzuncu yüzyılda Abbâsîler döneminde Irak'ta ortaya çıkan lüsterli seramikler, opak beyaz sır üzerine metal oksitlerin uygulanmasıyla seramik süslemeciliğinde devrim niteliğinde bir dönüşüm yaratmıştır. Buradan hareketle teknik Mısır ve Suriye'ye, oradan Endülüs'e ve Akdeniz havzasına yayılmış; İpek Yolları boyunca kültürel etkileşimle şekillenen bölgesel bir üretim biçiminden evrensel bir sanat diline dönüşmüştür. Watson'un (2015) vurguladığı gibi, lüster tekniği ışık ve madde arasındaki dönüştürücü etkileşimi somutlaştırarak hem ruhsal bir sembolizm hem de bilimsel merak uyandıran yanardöner yüzeyler yaratmaktadır. Bu zengin miras üzerine inşa edilen çalışmada, özellikle çağdaş İranlı sanatçı Abbas Akbari'nin lüster yorumlarına odaklanılmaktadır. Akbari'nin büyük ölçekli enstalasyonlardan incelikli seramik kaplara uzanan üretimi, hem Safevî hem de Kaşan seramik geleneklerini yeniden canlandırmakta hem de ışık, maneviyat ve maddesel dönüşüm gibi evrensel temaları günümüz sanatına taşımaktadır. Sanatçının gerek macun (pigment esaslı) gerekse sır-içi lüster tekniklerine yönelik ustalığı, yalnızca teknik beceriyi değil aynı zamanda İran kültürel kimliği ile İslam sanatı tarihine derin bir göndermeyi de ortaya koymaktadır. Bulgular, Akbari'nin katkısının geleneği ve çağdaşlığı birleştirme çabasında yattığını göstermektedir: Sanatçı, eski zarrinfam sır formüllerini yeniden canlandırırken modern fırınlama ve indirgeme yöntemlerini kullanarak yeni estetik söz dağarcıkları oluşturmuştur. Onun sanatı, Abbâsî döneminde “‘ajab” (hayret/şaşkınlık) estetiğinin bir yansıması olan lüsterin günümüzde de aynı hayranlık ve manevi yankıyı uyandırmaya devam ettiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak bu çalışma, lüster tekniğinin İslam seramik geleneğinin sürekliliğini ve küresel sanat sahnesindeki yenilenme kapasitesini temsil ettiğini savunmaktadır. Akbari'nin üretimi aracılığıyla lüster, yalnızca dekoratif bir etki değil, aynı zamanda ışığın, dönüşümün ve kültürel sürekliliğin felsefi bir metaforu olarak öne çıkmaktadır.

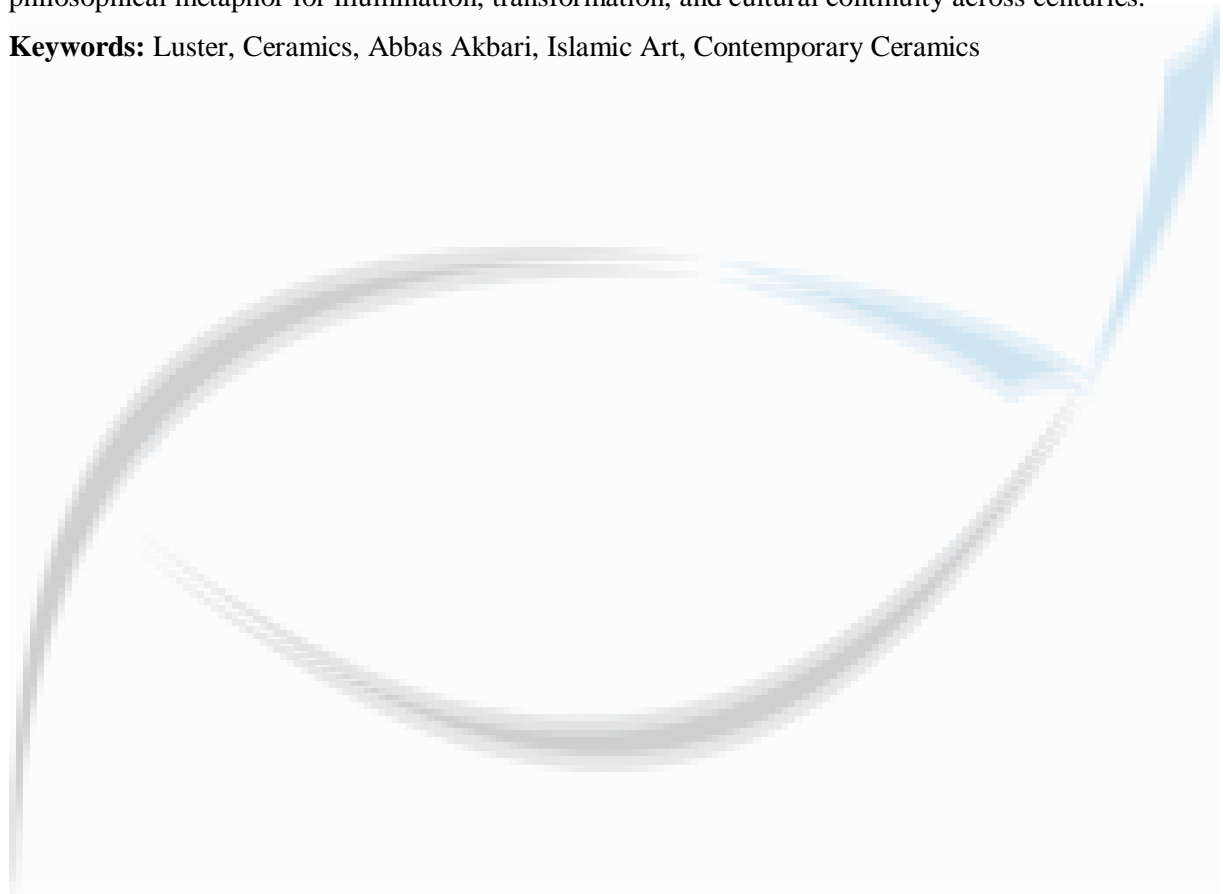
Anahtar Kelimeler: Lüster, Seramik, Abbas Akbari, İslam Sanatı, Çağdaş Seramik

The Art of Radiance in Ceramics: the Luster Technique and Abbas Akbari's Interpretation

Abstract: This study explores the historical development, technical innovations, and contemporary interpretations of the luster technique, a decorative method in ceramic art that combines technological experimentation with aesthetic refinement. Originating in the Islamic world during the ninth century, lusterware was initially produced in Iraq under the Abbasid dynasty, where the technique of applying metallic oxides to opaque white glazes revolutionized ceramic decoration. From these beginnings, luster spread through Egypt and Syria, reached al-Andalus in Spain, and later flourished in the Mediterranean, becoming a transregional phenomenon deeply tied to cultural exchange along the Silk Roads. As Watson (2015) emphasizes, luster embodies the transformative interplay between light and matter, creating iridescent surfaces that evoke both spiritual symbolism and scientific curiosity. Building on this

rich heritage, the paper focuses on the contemporary Iranian artist Abbas Akbari, whose reinterpretation of luster situates his practice within both historical continuity and modern innovation. Akbari's works—ranging from large-scale installations to refined vessels—revive the Safavid and Kashan ceramic traditions, while simultaneously addressing universal themes of light, spirituality, and material transformation. His engagement with both macun (pigment-based) and underglaze luster techniques demonstrates not only technical mastery but also a profound dialogue with Persian cultural identity and broader Islamic art history. The findings suggest that Akbari's contribution lies in bridging tradition and contemporaneity: he revitalizes ancient formulas of zarrinfam glazes while employing modern kilns and reduction methods, thereby creating new aesthetic vocabularies. His art highlights how luster, once considered a luxurious manifestation of “‘ajab” (wonder) in Abbasid times, continues to inspire awe and transcendence in contemporary contexts. Ultimately, the study argues that the luster technique exemplifies both the resilience of Islamic ceramic traditions and their capacity for reinvention in the global art scene. Through Akbari's oeuvre, luster emerges not merely as a decorative effect but as a philosophical metaphor for illumination, transformation, and cultural continuity across centuries.

Keywords: Luster, Ceramics, Abbas Akbari, Islamic Art, Contemporary Ceramics

Makale id= 33

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-7073-0756

| 55

Led Impact On Concentration and Reading Results in Albanian Elementary Schools

Araştirmacı İrini Arapi¹

¹University of Tirana

Abstract: Abstract This study investigates the Albanian teachers' perceptions regarding the role of classroom lighting on students' concentration and reading comprehension results in EFL classes. Situated within the theoretical frameworks of environmental psychology, circadian rhythm theory, and cognitive load theory, the research employs a quantitative descriptive methodology. Data were collected through a structured questionnaire distributed to EFL teachers across elementary schools in Tirana. The findings reveal a strong consensus among educators on the critical role of lighting, with a vast majority reporting LED lighting as superior to traditional fluorescent systems. Teachers observed enhanced students' concentration and engagement during their reading performance under LED illumination, attributing this to reduced visual discomfort and glare. The study identifies a clear preference for natural light, with LED lighting being the favored artificial alternative. Furthermore, the results highlight significant practical challenges, including insufficient lighting quality and financial constraints, which hinder the optimization of classroom environments. The empirical evidence aligns closely with established theoretical principles, demonstrating that advanced lighting solutions can optimize physiological arousal and reduce extraneous cognitive load. This research concludes that classroom lighting is a vital, modifiable factor in the educational environment and advocates for a strategic shift in policy towards LED lighting systems in Albanian schools to directly support cognitive function and improve reading scores.

Keywords: Led, Young Students, Concentration, Efl, Reading Comprehension

Makale id= 52

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4690-9298

| 56

Akıllı Üretimde Sürdürülebilirlik Yaklaşımı

Dr. Öğretim Üyesi Esra Yıldırım Söylemez¹

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Özet: Ulusal ve küresel düzeydeki ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmelerle doğrudan ilişkili olan üretim endüstrisi tarihsel süreç içerisinde özellikle endüstri devrimleri ile büyük paradigma değişiklikleri yaşamış; maliyet, kalite, esneklik gibi pek çok amaç doğrultusunda yönlendirilmiştir. Nitekim günümüzde başta üretim uygulamaları olmak üzere her alanda yaşanan teknolojik gelişmeler takip edilemeyecek hızla devam etmektedir. Bu durum dünyanın; otomasyon ve dijitalleşmeyi vurgulayan dördüncü endüstri devrimine tanıklık ettiği şeklinde açıklanırken bu yeni devrimin getirdiği büyük yeniliklerin de Endüstri 5.0'a doğru yolculuğu hızlandırdığı iddia edilmektedir. Modern ekonomide dijitalleşen endüstrinin yeni gerçeklerinden birinin akıllı üretim olduğunu kabul etmek gerekir. Akıllı üretim; bilgi ve iletişim teknolojisine dayalı, veri yoğun bir üretim sisteminin entegrasyonu ve otomasyonu ile karakterize edilirken akıllı ve verimli operasyonları mümkün kılmakta, gelişmiş teknolojilerden faydalanmaktadır. Endüstri 4.0 temelinde ve Endüstri 5.0 ışığında kavramsal ve uygulamalı olarak gelişmeye devam eden akıllı üretimin yeterliliğini sağlamasında, küresel anlamda dikkate değer bir sorun olan sürdürülebilirliği dikkate alması gerekli bir koşul olarak düşünülebilir. Zira sürdürülebilir kalkınmanın tüm dünyada önemli bir gündem maddesi olduğu ve toplumun bu konuda giderek bilinçlendiği dikkate alındığında günümüz üreticilerinin rekabet avantajı sağlayabilmelerinde kirliliği azaltmalarının, kaynak kullanımını optimize etmelerinin ve sosyal sorumluluklarını yerine getirmelerinin önemi yadsınamaz bir gerçektir. Dolayısıyla üretim sürecinde gerek teknolojik gerek sürdürülebilirliğe ilişkin gelişmelerin yakalanabilmesi motivasyonu bu çalışma akıllı üretim ve sürdürülebilirlik yaklaşımının entegrasyonunu incelemeyi ve sürdürülebilir akıllı üretimin sağlanmasında gerekli/önemli teknolojiler hakkında içgörü sağlamayı amaçlamaktadır. Gelişmekte olan ülkemizde üretim toplumunun yaratılması ile eş zamanlı olarak sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi için bu çalışmanın işletmeler ve politika yapıcılar üzerinde farkındalığın oluşması açısından önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

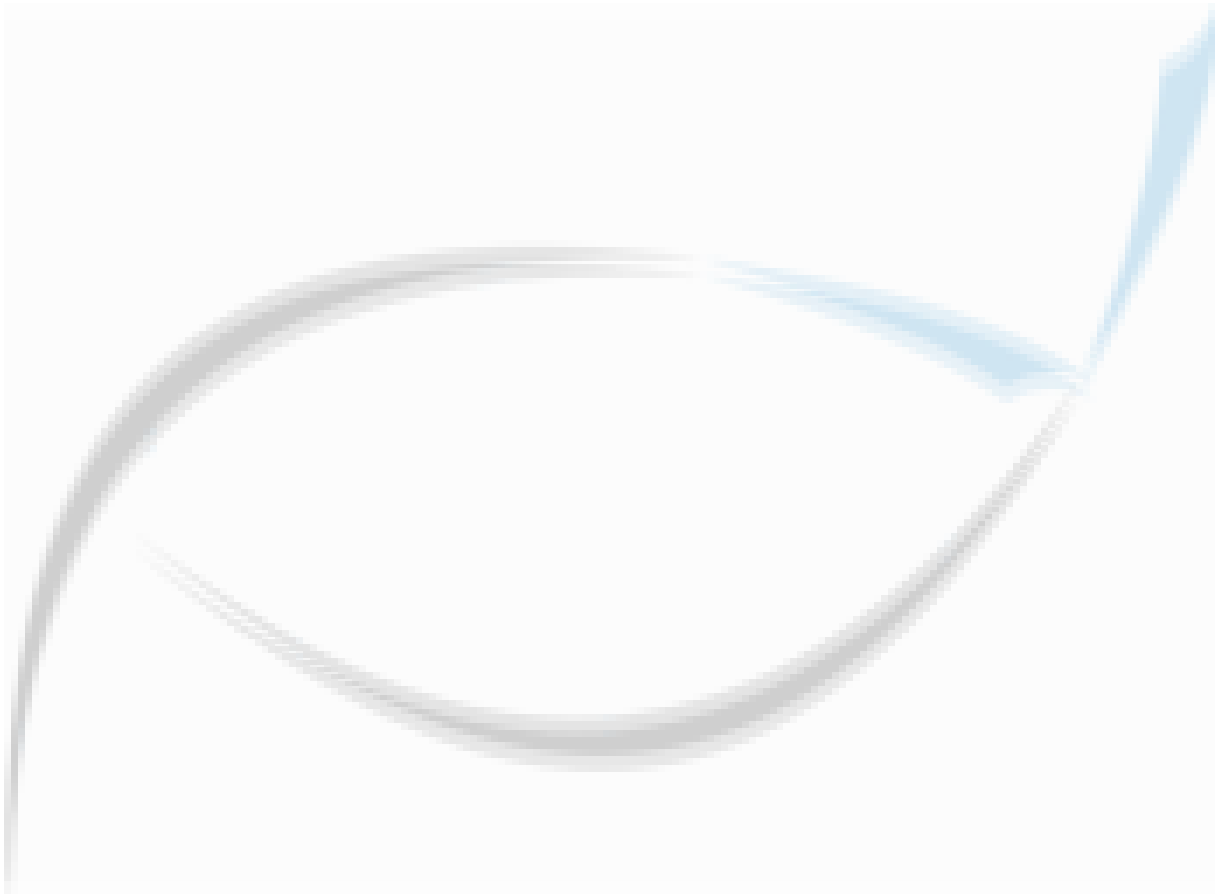
Anahtar Kelimeler: Akıllı Üretim, Sürdürülebilirlik, Endüstri 4.0, Endüstri 5.0

Sustainability Approach in Smart Production

Abstract: Directly linked to national and global economic, social, and technological developments, the manufacturing industry has historically undergone major paradigm shifts, particularly with industrial revolutions, and has been driven by numerous objectives, including cost, quality, and flexibility. Indeed, today, technological advancements in every field, especially in manufacturing practices, continue at an unstoppable pace. This situation is explained as the world witnessing the fourth industrial revolution, which emphasizes automation and digitalization. The major innovations brought about by this new revolution are accelerating the journey towards Industry 5.0. It's essential to recognize that smart manufacturing is one of the new realities of digitalizing the industry in the modern economy. Smart manufacturing, characterized by the integration and automation of data-intensive production systems

based on information and communication technology, enables intelligent and efficient operations that utilize advanced technologies. Smart manufacturing, based on Industry 4.0 and continuing to evolve conceptually and practically in light of Industry 5.0, must consider sustainability—a significant global issue—as a necessary prerequisite for its adequacy. Given that sustainable development is a major global agenda item and society is increasingly aware of this issue, the importance of reducing pollution, optimizing resource use, and fulfilling social responsibilities is undeniable for today's manufacturers to achieve a competitive advantage. Therefore, motivated by the need to capture both technological and sustainability advancements in the production process, this study aims to examine the integration of smart manufacturing and sustainability approaches, providing insights into the technologies necessary for achieving sustainable smart production. This study will make significant contributions to raising awareness among businesses and policymakers, ensuring sustainable development while fostering a productive society in our developing country.

Keywords: Smart Manufacturing, Sustainability, Industry 4.0, Industry 5.0

Makale id= 46

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-1562-7032

| 58

Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'ın Metâlib ve Mezâhib Çevirisi Üzerine 'skopos' Odaklı Yanmetinsel Bir Okuma

Arş.Gör. Talha Yaman¹, Prof.Dr. Ayşe Banu Karadağ²

¹Yeditepe Üniversitesi

²Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Talha Yaman

Özet: Bu bildirinin amacı, son dönem Osmanlı-Türk entelijansiyasının önemli isimlerinden Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'ın Paul Janet ve Gabrielle Séailles'dan yaptığı Tahlil-i Tarih-i Felsefe: Metâlib ve Mezâhib (1341/2019) isimli çevirisini, Hans J. Vermeer'in Skopos Kuramı (1984/2014) kapsamında irdelemektir. Elmalılı'nın 1922 yılında çevirdiği ve özgün ismi Histoire de la Philosophie: les questions et les écoles (1887) olan eser, Matbaa-i Âmire'de basılarak okurlara sunulmuştur. Ancak müteakip senelerde Türkiye'nin siyasi atmosferinde gerçekleşen gelişmeler ve Harf Devrimi, eserin henüz tam manasıyla okurlarına ulaşmadan rafa kaldırılmasına yol açmıştır. Eser, pek çok vasfının yanı sıra eğitmen de olan Elmalılı'nın Osmanlı-Türk kültür dizgesinde, kendisinin de parçası olduğu dönemin ulemâsı açısından eksikliğini hissettiği Batı felsefesi tarihine yönelik bilgi açığını kapatmak üzere çevrilmiştir. Bu çalışmanın temel çıkış noktası, söz konusu eserin çevirisi ve Elmalılı'nın çeviri eserlerine yönelik çeviribilim alanında herhangi bir çalışmanın bulunmuyor oluşudur. Bu noktadan hareketle, çevirmenin erek metne yazdığı uzun "dibâce" (önsöz), özellikle "skopos" kavramı çerçevesinde ele alınacaktır. Çalışmada, öncelikle Metâlib ve Mezâhib adlı çeviri eser ve bu eserin kaynak metnine dair genel bilgiler verilecek, ardından söz konusu metnin çeviri tarihi açısından önemi vurgulanacak ve çevirmen kararları skopos kuramı kapsamında değerlendirilecektir. Değerlendirme sürecinde, özellikle elli sayfayı aşan çevirmen önsözü üzerine "skopos" kavramı odaklı bir yanmetinsel okuma yapılacaktır. İnceleme sonucunda, yaşadığı dönemin kültür ve siyasetinin önemli simalarından olan Elmalılı'nın kendi çevirisi için belirlediği amaç ve işlevler, uyguladığını belirttiği çeviri stratejileri kapsamında açıklanmaya çalışılacaktır.

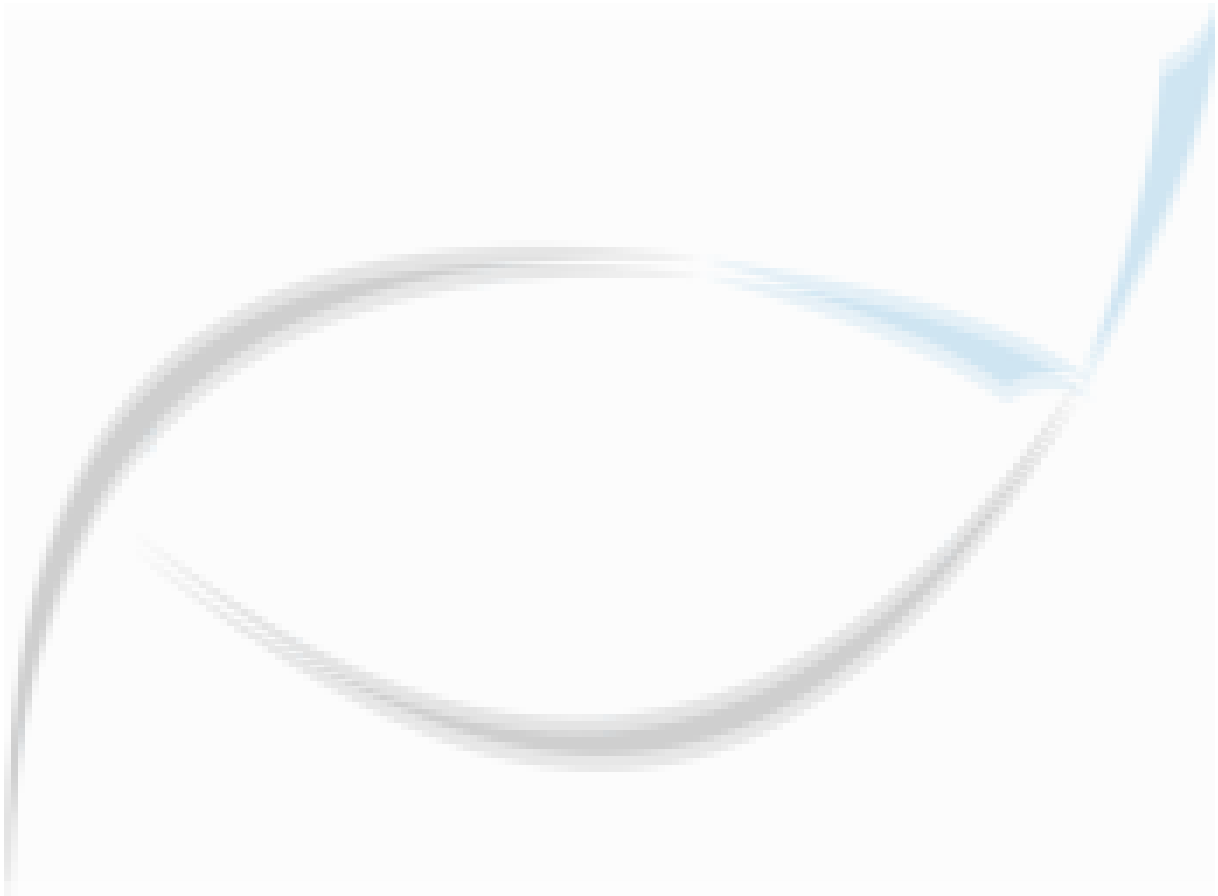
Anahtar Kelimeler: Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, Metâlib ve Mezâhib, Skopos, Yanmetin, Çeviri Tarihi

A Skopos-Oriented Paratextual Reading of Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır's Translation of Metâlib ve Mezâhib

Abstract: The aim of this paper is to examine Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır's translation of Tahlil-i Tarih-i Felsefe: Metâlib ve Mezâhib (1341/2019), rendered from Paul Janet and Gabrielle Séailles, within the framework of Hans J. Vermeer's Skopos Theory (1984/2014). The work, originally titled Histoire de la Philosophie: Les Questions et les Écoles (1887), was translated by Elmalılı in 1922 and published by Matbaa-i Âmire. However, subsequent political developments in Turkey and the Alphabet Reform prevented it from reaching readers fully. Elmalılı, who was also an educator, translated the work to fill what he saw as a major gap in knowledge of Western philosophy among the Ottoman-Turkish ulema, to whose intellectual world he himself belonged. This study stems from the fact that there has

been no prior research in Translation Studies focusing either on this particular translation or on Elmalılı's translated works in general. Accordingly, the study focuses on the translator's extensive dibâce (preface) to the target text, analyzed through the lens of the skopos concept. It first introduces *Metâlib ve Mezâhib* and its source text, then discusses the translation's significance in the Ottoman-Turkish context, and finally evaluates Elmalılı's translation decisions in light of Skopos Theory. Through a paratextual reading of the fifty-page preface, the study aims to reveal the purposes and functions Elmalılı attributed to his translation and explain them within the framework of the translation strategies he stated he employed.

Keywords: Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, *Metâlib ve Mezâhib*, Paratext, Translation History

Makale id= 9

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3055-0797

| 60

İşletmelerde Değişim Yorgunluğu ile Mücadelede İş Arkadaşı Desteğinin Rolü

Doç.Dr. Faruk Kerem Şentürk¹, Arş. Gör. Dr. Ali Güven¹

¹Düzce Üniversitesi

*Corresponding author: Faruk Kerem Şentürk

Özet: Günümüz iş dünyası, sürekli yenilik ve değişim süreçleriyle karşı karşıya kalmakta ve çalışanların bu süreçlere uyum sağlaması beklenmektedir. Ancak, işletmelerin sürekli değişim talepleri, çalışanların değişimi olumsuz değerlendirmesine ve değişimden kaynaklanan yorgunluk yaşamasına yol açabilmektedir. Öte yandan, işletmelerin değişken çevre koşullarına uyum sağlayabilmesi için gerekli değişimleri yakından takip ederek uygulaması kaçınılmazdır. Bu noktada, örgütsel değişimin bel kemiğini oluşturan çalışanların birbirine sağladığı desteğin, değişim sürecinde hissedilen yorgunluğu etkileyen önemli bir unsur olabileceği düşünülmektedir. Bu çalışma, iş arkadaşı desteğinin çalışanların değişim yorgunluğu algısı üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada iş arkadaşı desteği “duygusal” ve “araçsal” olmak üzere iki boyutta ele alınmış ve bu boyutların çalışanların değişim yorgunluğu düzeylerine etkisi test edilmiştir. Nicel araştırma yönteminin tercih edildiği çalışmada veriler, farklı sektörlerde görev yapan çalışanlardan anket yoluyla toplanmıştır. Elde edilen veriler tanımlayıcı istatistikler, açıklayıcı faktör analizi, regresyon ve farklılık analizleri ile değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, iş arkadaşı desteğinin değişim yorgunluğu üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını göstermiştir. Bu sonuç, örgütsel değişim süreçlerinde yalnızca iş arkadaşlarının desteğinin yeterli olmayabileceğini, diğer sosyal destek türlerinin de dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, değişim hakkında yeterli düzeyde bilgilendirilen ve değişimin gerekli olduğuna inanan çalışanların daha düşük düzeyde değişim yorgunluğu yaşadıkları belirlenmiştir.

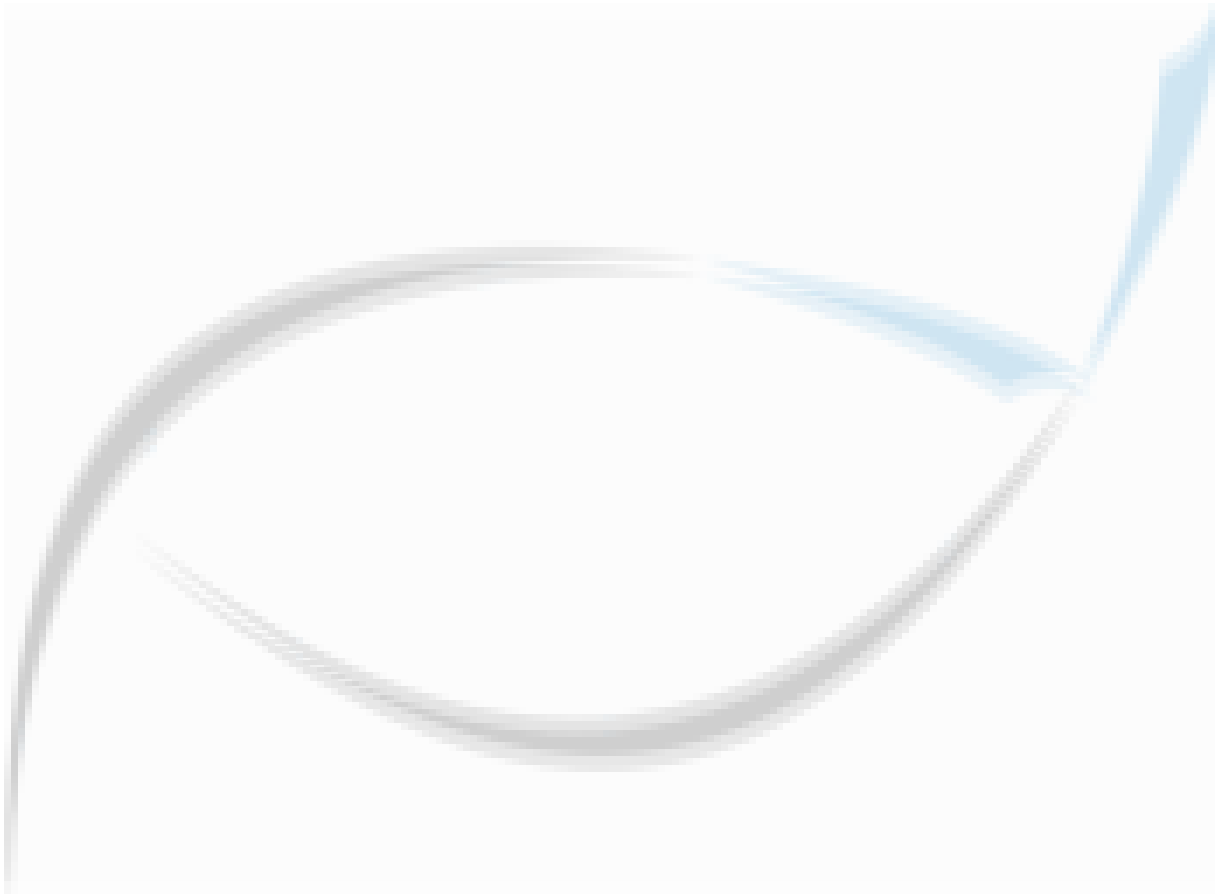
Anahtar Kelimeler: İş Arkadaşı Desteği, Değişim Yorgunluğu, Örgütsel Değişim

The Role of Coworker Support in Combating Change Fatigue in Organizations

Abstract: Today's business world is continuously confronted with processes of innovation and change, and employees are expected to adapt to these processes. However, the constant demands for change within organizations may lead employees to evaluate change negatively and experience fatigue resulting from it. On the other hand, in order to adapt to dynamic environmental conditions, organizations must closely monitor and implement necessary changes. At this point, the support provided by employees—who constitute the backbone of organizational change—to one another can be considered an important factor influencing how change-related fatigue is perceived. This study aims to examine the effect of coworker support on employees' perceptions of change fatigue. Coworker support was addressed in two dimensions, namely emotional and instrumental, and their influence on employees' levels of change fatigue was tested. Employing a quantitative research design, data were collected through surveys administered to employees from various sectors. The data were analyzed using descriptive statistics, exploratory factor analysis, regression, and difference analyses. The findings indicate that coworker support does not have a significant effect on change fatigue. This result suggests that coworker support alone may not be sufficient in organizational change processes and that other forms of social support

should also be taken into consideration. Furthermore, employees who reported being adequately informed about change and who believed in its necessity experienced lower levels of change fatigue.

Keywords: Co-Worker Support, Change Fatigue, Organizational Change

Makale id= 10

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-9519-8213

| 62

Online Veriye Dayalı Planlanmış Davranış Teorisi Kapsamında Pls-Sem Analizi

Asst.Prof.Dr. Gülen Arıkan Kokkaya¹, Prof.Dr. Ahmet Mete Çilingirtürk¹
¹Marmara Üniversitesi

*Corresponding author: Gülen Arıkan Kokkaya

Özet: Bu çalışma, müşteri davranışlarını Planlanmış Davranış Teorisi (TPB) kapsamında geliştirilen dört temel yapı ile — Tutum (Attitude), Öznel Norm (Subjective Norm), Algılanan Davranışsal Kontrol (Perceived Behavioral Control) ve Davranışsal Niyet (Behavioral Intention) —ölçerek yapısal eşitlik modeliyle test etmeyi amaçlamaktadır. Yöntemin sıklıkla kullanıldığı geleneksel anket temelli çalışmalarda; ortak yöntem varyansı (CMV), sosyal arzu edilirlilik ve öz-bildirim yanlılıkları önemli sorunlar olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle çalışmada geleneksel anket verisi yerine, popüler bir mobil oyuna (Candy Crush) ait 5.000 kullanıcı yorumundan elde edilen veriler kullanılmıştır. Yorumlar, doğal dil işleme (NLP) ve embedding tabanlı vektör temsil yöntemleri ile analiz edilmiş; her bir TPB yapısına karşılık gelen anahtar kavram kümeleri ile yorumlar arasındaki anlamsal benzerlikler hesaplanarak skorlar türetilmiştir. Bu sayede her kullanıcı için dört ayrı yapı altında duygu skorları oluşturulmuştur. Veri normalliği sağlamadığı için PLS-SEM yöntemi tercih edilmiştir. R yazılımı ile yürütülen analizlerde, ölçüm modeli güvenilirlik ve geçerlilik kriterlerine göre test edilmiş, yapısal modelde ise değişkenler arası ilişkiler ve yol katsayıları değerlendirilmiştir. Sonuçlar, TPB yapılarının davranışsal niyeti anlamlı şekilde açıkladığını ve özellikle algılanan kontrolün en güçlü belirleyici olduğunu göstermektedir. Bu yaklaşım, anket gerektirmeyen, büyük örneklemlili ve doğal bağlamda üretilmiş metin verileriyle TPB analizinin mümkün olabileceğini göstermesi açısından metodolojik katkı sunmaktadır.

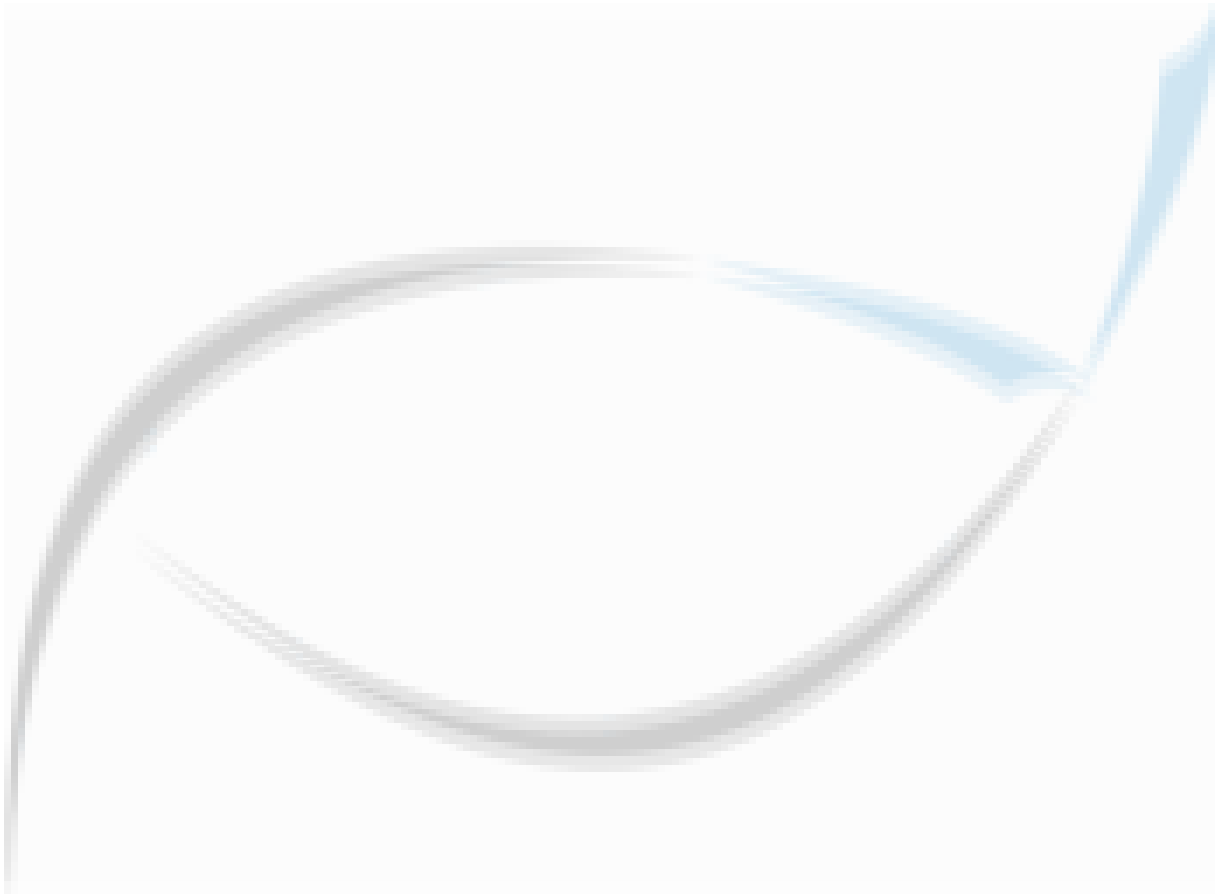
Anahtar Kelimeler: Yapısal Eşitlik Modeli, Planlanmış Davranış Teorisi, Duygu Analizi

Online Data-Driven Planned Behavior Theory Framework Using Pls-Sem Analysis

Abstract: This study aims to test customer behaviors using a structural equation model by measuring them with four fundamental constructs developed within the Theory of Planned Behavior (TPB): Attitude, Subjective Norm, Perceived Behavioral Control, and Behavioral Intention. In traditional survey-based studies where this method is frequently used, common method variance (CMV), social desirability, and self-reporting biases emerge as significant problems. Therefore, instead of traditional survey data, this study uses data obtained from 5,000 user comments on one of the most popular mobile games (Candy Crush). The comments were analyzed using natural language processing (NLP) and embedding-based vector representation methods; scores were derived by calculating the semantic similarities between the comments and the key concept clusters corresponding to each TPB construct. This allowed the creation of sentiment scores for each user under four separate constructs. Since data normality could not be ensured, the PLS-SEM method was preferred. In the analyses conducted with R software, the measurement model was tested according to reliability and validity criteria, and the relationships between variables and path coefficients were evaluated in the structural model. The results show that TPB constructs meaningfully explain behavioral intention and that perceived control is the

strongest predictor. This approach contributes methodologically by demonstrating that TPB analysis is possible with text data generated in a natural context, using large samples, without requiring surveys.

Keywords: Structural Equation Model, Planned Behavior Theory, Sentiment Analysis

Makale id= 34

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-5938-1440

| 64

Programatik Reklamcılık ve Yapay Zekâ Konulu Akademik Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Dr. Gülcan Çevikyigit¹, Arş.Gör.Dr. Emine Arduç Kara²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi

*Corresponding author: Gülcan Çevikyigit

Özet: Dijital reklamcılığın son yıllardaki dönüşümünde programatik reklamcılık ve yapay zekâ birbirini tamamlayan iki temel bileşen olarak öne çıkmaktadır. Programatik reklamcılık, reklam satın alma ve hedefleme süreçlerinin algoritmalar aracılığıyla otomatikleştirildiği, gerçek zamanlı veri analizine dayalı bir sistemdir. Yapay zekâ teknolojileri ise bu sürecin merkezinde yer alarak, kullanıcı davranışlarını tahmin etme, hedefleme doğruluğunu artırma, içerik optimizasyonu yapma ve kampanya verimliliğini yükseltme işlevlerini üstlenmektedir. Böylece yapay zekâ, programatik reklamcılığın yalnızca otomasyon kapasitesini değil, aynı zamanda stratejik karar alma mekanizmasını da dönüştürmektedir. Bu çalışma, yapay zekâ ve programatik reklamcılık alanlarının kesişiminde şekillenen akademik literatürü bibliyometrik yöntemle analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın temel hedefi, bu iki kavramın birlikte ele alındığı çalışmalarda tematik eğilimleri, akademik üretim ağlarını ve uluslararası iş birliği dinamiklerini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, Web of Science veri tabanında “programmatic advertising” ve “artificial intelligence” anahtar kelimeleri kullanılarak 2016–2024 yılları arasında yayınlanan çalışmalar taranmıştır. Tarama sonucunda makale niteliğinde 14 çalışmaya ulaşılmıştır. Analiz sürecinde VOSviewer yazılımı kullanılarak veriler, yazar, kaynak, ülke, kurum, anahtar sözcük, yıl, yazar iş birlikleri, yayıncılar kapsamında analiz edilerek görselleştirilmiştir. Elde edilen bulgular, yapay zekâ destekli programatik reklamcılığın 2020 sonrasında hızla artan bir akademik ilgiyle ele alındığını göstermektedir. Çalışmaların özellikle dijital pazarlama, girişimcilik, medya çalışmaları, veri bilimi ve işletme alanlarında yoğunlaştığı görülmüştür. Sonuç olarak, yapay zekâ ve programatik reklamcılık ilişkisinin dijital reklam ekonomisinin yönünü belirleyen yeni bir paradigmatik dönüşüm alanı olduğu saptanmıştır. Çalışma, bu alandaki akademik üretimin, gelecekte algoritmik şeffaflık, etik sorumluluk ve yapay zekâ tabanlı reklam etkinliği ölçüm yöntemleri konularına daha fazla odaklanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

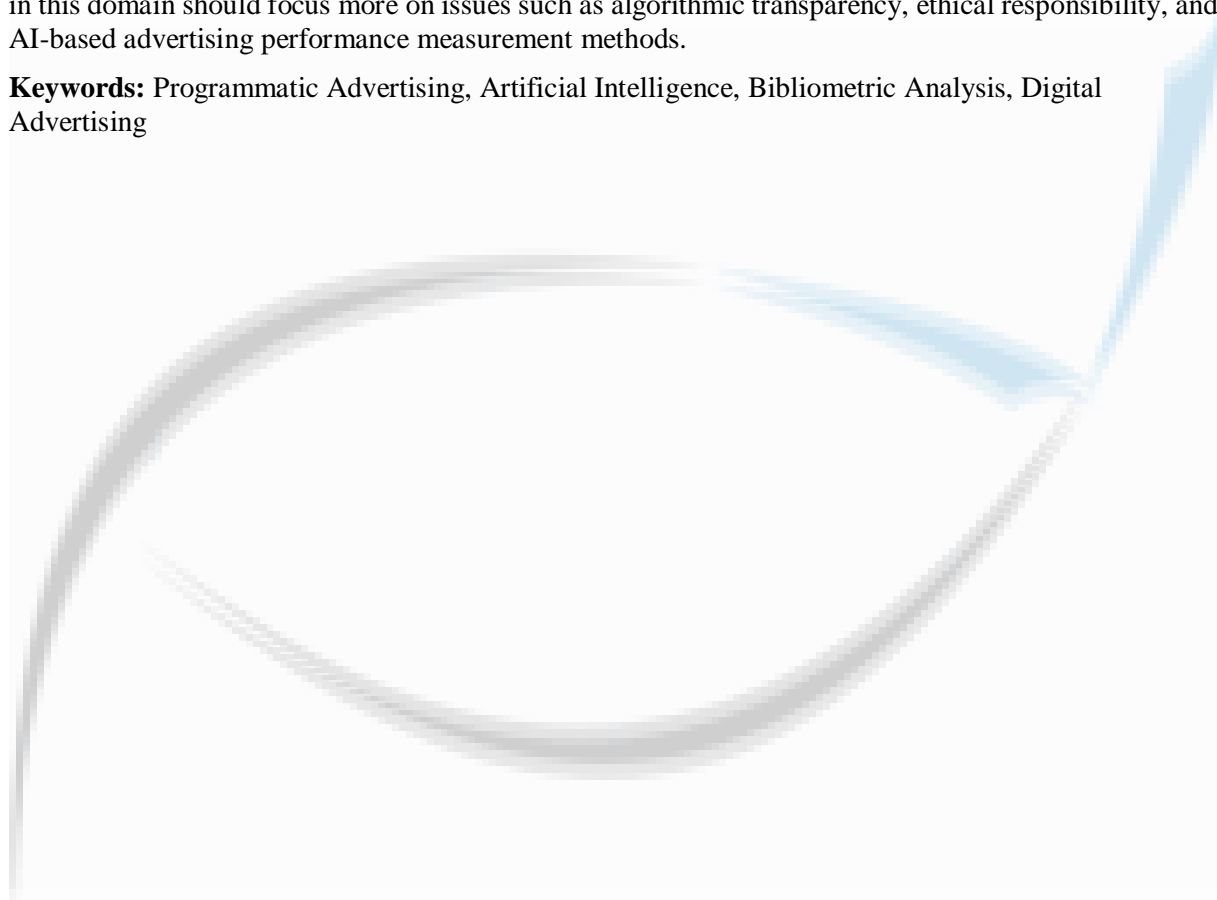
Anahtar Kelimeler: Programatik Reklamcılık, Yapay Zekâ, Bibliyometrik Analiz, Dijital Reklamcılık

Bibliometric Analysis of Academic Studies On Programmatic Advertising and Artificial Intelligence

Abstract: In recent years, programmatic advertising and artificial intelligence (AI) have emerged as two complementary pillars in the transformation of digital advertising. Programmatic advertising refers to a system in which advertising purchase and targeting processes are automated through algorithms and driven by real-time data analysis. AI technologies lie at the core of this process by predicting user behavior, enhancing targeting accuracy, optimizing content, and improving campaign efficiency. In this

sense, AI not only expands the automation capacity of programmatic advertising but also transforms its strategic decision-making mechanisms. This study aims to analyze the academic literature situated at the intersection of artificial intelligence and programmatic advertising using bibliometric methods. The main objective is to reveal thematic trends, academic production networks, and patterns of international collaboration within this field. Accordingly, a search was conducted in the Web of Science database using the keywords “programmatic advertising” and “artificial intelligence” for the years 2016–2024. As a result, 14 journal articles were identified. The data were analyzed and visualized using VOSviewer software based on authors, sources, countries, institutions, keywords, publication years, co-authorship networks, and publishers. The findings indicate that scholarly interest in AI-driven programmatic advertising has significantly increased after 2020. Studies have been concentrated primarily in the fields of digital marketing, entrepreneurship, media studies, data science, and business. Consequently, the relationship between AI and programmatic advertising can be seen as a paradigmatic transformation shaping the future of the digital advertising economy. The study concludes that future academic research in this domain should focus more on issues such as algorithmic transparency, ethical responsibility, and AI-based advertising performance measurement methods.

Keywords: Programmatic Advertising, Artificial Intelligence, Bibliometric Analysis, Digital Advertising

Makale id= 35

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3276-8148

| 66

Üniversite Öğrencilerinde Beyin Göçü Eğilimi: Kariyer Geleceği ve Demografik Belirleyiciler*

Araştırmacı Eda Nur Damar¹, Araştırmacı Gizem İspir¹, Araştırmacı Zeliha Sude Varışlı¹,
Araştırmacı Meltem Türker¹, Dr. Öğretim Üyesi Mine Aydemir Dev¹
¹Bursa Uludağ Üniversitesi

*Corresponding author: Mine Aydemir Dev

Özet: Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin beyin göçüne yönelik tutumlarının kariyer geleceği algısı ve çeşitli demografik değişkenler açısından incelenmesidir. Çalışma kapsamında bir devlet üniversitesinin farklı fakültelerden 1031 öğrenciye ulaşılmıştır. Ölçme araçları olarak kariyer geleceği ölçeği ve beyin göçüne yönelik tutum ölçeği kullanılmış, elde edilen veriler parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmiştir. Fakülteler incelendiğinde, kariyer tutumu puanlarının en yüksek Spor Bilimleri Fakültesi'nde, en düşük ise Eğitim Fakültesi'nde olduğu görülmüştür. Beyin göçüne yönelik tutum puanlarının ise en yüksek Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerinde, en düşük İlahiyat Fakültesi öğrencilerinde ortaya çıktığı belirlenmiştir. Cinsiyet değişkeni açısından erkek öğrencilerin kariyer tutumlarının kadın öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuş ($p<.001$), ancak beyin göçüne yönelik tutumda cinsiyet farklılığı istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Yabancı dil bilgisi beyin göçü açısından önemli bir değişken olup, yabancı dil bilen öğrencilerin beyin göçü tutumları bilmeyenlere kıyasla anlamlı biçimde daha yüksek çıkmıştır ($p<.001$). Yurtdışı deneyimi, anne-baba eğitim düzeyi değişkenleri kariyer tutumu ve beyin göçü üzerinde anlamlı farklılık yaratmamıştır. Diğer taraftan, ekonomik durum değişkeni her iki kavram için de belirleyici bulunmuştur. Maddi durumu iyi olan öğrenciler daha yüksek kariyer tutumuna sahipken ($p<.001$), maddi durumu kötü olan öğrencilerin beyin göçüne yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu ($p<.001$) bulunmuştur. Sonuç olarak, bulgular beyin göçüne yönelik tutumların özellikle yabancı dil bilgisi ve ekonomik durum değişkenleriyle ilişkili olduğunu göstermektedir. Buna karşılık, ebeveyn eğitim düzeyi ve yurtdışı deneyiminin etkisi bulunmamıştır. Bu bağlamda politika yapıcılar açısından, nitelikli gençlerin ülkede kalmasını sağlamak için kariyer olanaklarının çeşitlendirilmesi, ekonomik güvencelerin artırılması önem arz etmektedir.

Not: *Bu çalışma Tübitak 2209-A kapsamında "Kariyer Tutumları ve Demografik Faktörlerin Beyin Göçü Üzerindeki Etkileri" başlıklı ve 1919B012473973 numaralı proje tarafından desteklenmiştir.

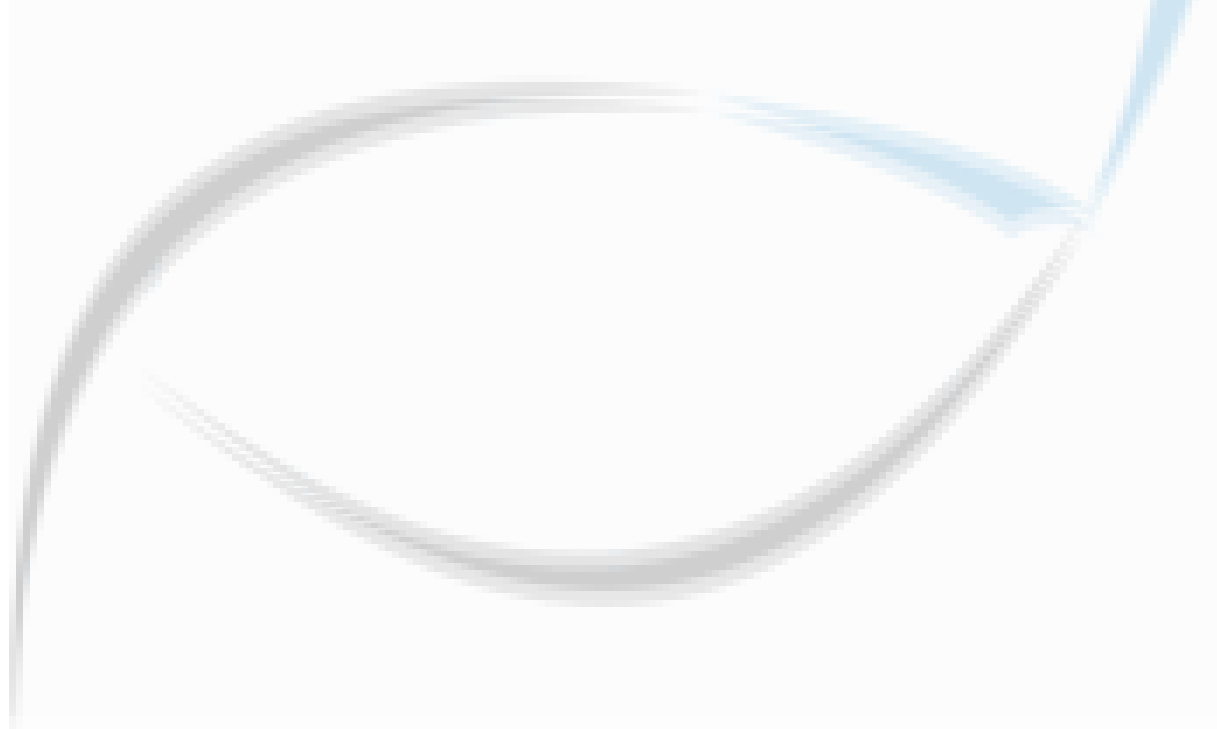
Anahtar Kelimeler: Beyin Göçü, Kariyer Geleceği, Üniversite Öğrencileri

Brain Drain Tendencies Among University Students: Career Futures and Demographic Determinants

Abstract: The aim of this study is to examine the attitudes of university students towards brain drain in relation to career future perceptions and various demographic variables. The sample consists of 1031 students from different faculties of a public university. Data were collected using the Career Futures

Inventory and the Brain Drain Attitude Scale, and analysed through non-parametric statistical methods. When faculties were compared, career attitude scores were found to be highest in the Faculty of Sports Sciences and lowest in the Faculty of Education. Brain drain attitude scores were highest among students in the Faculty of Arts and Sciences, whereas the lowest scores were observed in the Faculty of Theology. Regarding gender, male students demonstrated significantly higher career attitude scores than female students ($p < .001$), while no significant gender difference was found in brain drain attitudes. Foreign language proficiency emerged as an important determinant of brain drain; students with foreign language skills displayed significantly higher brain drain attitudes compared to those without such skills ($p < .001$). In contrast, overseas experience and parental education level did not yield significant differences in either career attitudes or brain drain tendencies. On the other hand, economic status was found to be a decisive factor for both constructs. Students with better financial status had higher career attitude scores ($p < .001$), whereas those with poorer financial status exhibited stronger brain drain tendencies ($p < .001$). In conclusion, the findings indicate that attitudes towards brain drain are particularly associated with foreign language proficiency and economic status. Conversely, parental education level and overseas experience were not found to have significant effects. From a policy perspective, the results highlight the importance of diversifying career opportunities and improving economic security in order to retain qualified young individuals within the country.

Keywords: Brain Drain, Career Futures, University Students

Makale id= 16

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0004-3836-5926

| 68

Urla Belediyesi'nin Çocuklara Yönelik Sosyal Belediyecilik Uygulamaları

Araştırmacı Hande Şener¹, Prof.Dr. İbrahim Arap¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi

*Corresponding author: Hande Şener

Özet: Bu çalışmada İzmir ili sınırları içerisinde yer alan Urla Belediyesi'nin çocuğa yönelik hizmetlerinin, sosyal belediyecilik bağlamında incelenmesi amaçlanmaktadır. Urla Belediyesi örneğinde, çocuğun yüksek yararı gözetilerek; yaşama, korunma, bakım, eğitim/gelişme ve katılım hakkı gibi alanlarda gerçekleştirdikleri hizmetler çözümlenmiştir. Çalışmaya temel olan veriler, belge analizi ve belediyenin sosyal belediyecilik faaliyetlerini yürüten birimlerinin çalışanlarıyla gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler ile toplanmıştır. Urla Belediyesi'nin çocuklara yönelik hizmetleri, eğitim, kültür, sanat, spor ve katılım odaklı projeler ekseninde şekillenmiştir. Çocukların sosyal hayata katılımını teşvik eden atölyeler, ekolojik farkındalık kazandıran projeler ve eğitim alanında ücretsiz destekler gibi uygulamalar, belediyenin çocuk dostu duruşunu ön plana çıkarmaktadır. Sürdürülebilirlik, geniş kitlelere erişim, çocuğun karar mekanizmalarının bileşeni haline gelmesi gibi konular ise üzerinde çalışılması ve iyileştirilmesi gereken alanlar olarak izlenmiştir. Sonuç olarak; sosyal belediyecilik uygulamalarının başat sorunlarıyla, Urla Belediyesi örneğinde de karşılaşılmıştır. Hak nosyonuyla kent yaşamına dahil edilebilme, yetersiz gelir kaynakları, uzman personel eksikliği gibi sorunların aşılmasıyla çocukların kent yaşamına daha bilinçli ve güçlü bireyler olarak katılımları önündeki engeller kalkmış olacaktır. Sosyal belediyecilik anlayışının, toplumsal adaletin tesisi yönünde etkili bir araç haline gelebilmesi ise; uygulamaların denetlenebilirliğine, hizmetlerin sürekliliğini güvence altına alacak sürdürülebilir finansman ve yönetim modellerinin tercih edilmesine, alanın izlenmesine ve bu doğrultuda kurumsal uzmanlık geliştirilmesine bağlıdır. Bu bildiri, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan "Türkiye'de Çocuklara Yönelik Sosyal Belediyecilik Uygulamaları: Urla Belediyesi Örneği" başlıklı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

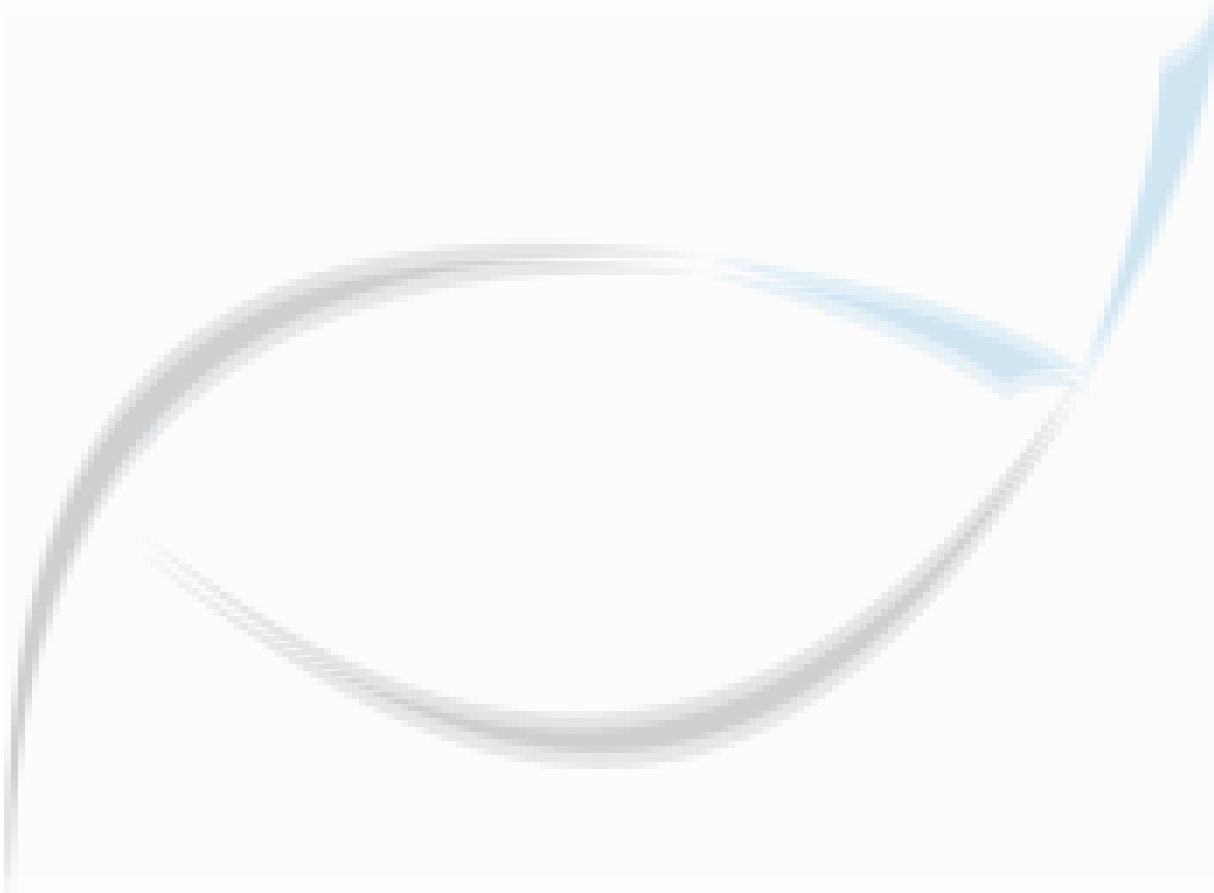
Anahtar Kelimeler: Çocuk, Urla Belediyesi, Sosyal Belediyecilik, Yerel Yönetimler

Urla Municipality's Social Municipal Practices for Children

Abstract: This study aims to examine the child-oriented services of Urla Municipality, located within the borders of İzmir Province, in the context of social municipalism. In the case of Urla Municipality, the services implemented in areas such as the child's best interests, living, protection, care, education/development and participation rights are analyzed. The study is based on document analysis and semi-structured interviews conducted with the staff of the units carrying out the municipality's social activities. Urla Municipality's child-oriented services are shaped around education, culture, art, sports and participation-focused projects. Workshops that encourage children's participation in social life, projects and training that provide ecological awareness, and free practices that support children in the field of education highlight the municipality's child-centered perspective. Sustainability, equal access to services, and the child's becoming a component of decision-making mechanisms are emphasized as areas that need to be addressed and improved. As a result, the main problems encountered in the social municipal practices have also been identified in the case of Urla Municipality. Issues such

as the municipality's inability to integrate fully into urban life, limited financial resources, and insufficient personnel constitute the main obstacles. Overcoming these obstacles will contribute to the participation of the children to city life as more conscious and stronger individuals. Social municipal practices stand out as an effective tool in ensuring social justice. However, the sustainability of services depends on continuous financial support, appropriate management models, systematic monitoring and the development of expertise in this field.

Keywords: Child, Urla Municipality, Social Municipalism, Local Governments

Makale id= 2

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1552-9241>

| 70

Ahıska Türklerinin Kazakistan'da İskânı ve Kazak Toplumuna Entegrasyonu

Doç.Dr. Elmira Zulpıharova¹

¹Ahmet Yesevi Üniversitesi

Özet: Sovyet Hükümeti, II. Dünya Savaşı sırasında Ahıska ve Kırım Türklerini çeşitli Sibirya ve Orta Asya ülkelerine sürgün etti. Bu çerçevede, 14 Kasım 1944'te 200'den fazla köy ve kasabada yaşayan binlerce insan Sibirya, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'a sürgün edildi. Ahıska Türkleri, Türk kimlikleri nedeniyle Gürcistan'dan sınır dışı edildiler, ancak Orta Asya'ya vardıklarında Türk olarak kayıt yaptıramadılar. Ahıska Türkleri tüm medeni haklarından mahrum bırakıldılar ve tanınmayan milletler arasına dahil edildiler. İstihdam, terfi, üniversitelere kabul ve kültürel gelişimi teşvik etmek için fonlar gibi tanınan milletlere tanınan tüm haklardan mahrum bırakıldılar. Bu nedenle, Ahıska Türkleri, Sovyet dönemi boyunca kimliklerinin tehdit altında olduğunu hissettiler. Bu nedenle, dillerini, dinlerini ve kültürlerini özel alanlarda yaşatmak gibi resmi Sovyet baskısına karşı gayriresmi direniş kanalları geliştirdiler. Ahıska Türklerinin neredeyse tamamı akıcı bir şekilde Kazakça konuşur ve bu nedenle Kazak toplumuna iyi entegre olmuşlardır ve çoğunluk toplumuyla iyi ilişkilere sahiptirler. Bu çalışmada, bugün Kazak halkının önemli bir topluluğu olan Ahıska Türklerinin, 1944'te bu ülkeye geldikten sonra kimliklerini korumak ve Kazak toplumuna entegre olmak için neler yaptıklarını saha çalışması ve kaynaklara dayanarak sunmayı amaçlıyoruz. Bu amaçla, bu alanda yapılan çalışmalar ve sahada yapılan gözlemler birlikte değerlendirildi ve entegrasyonun kimlikleri koruyarak sağlandığı varsayımı bu çalışma ile doğrulandı.

Anahtar Kelimeler: Ahıska Türkleri, Kazakistan, Entegrasyon

Makale id= 12

Sözlü Sunum

ORCID ID: ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6532-1911>

| 71

Balkan Savaşları'nın Öteki Yüzü Müslüman Türklerin Anadolu'ya Göçü 1912-1913

Dr. Recep Çelik¹

¹Mezun Serbest

Özet: Osmanlı Devletinin Balkan coğrafyasına geçişi Orhan Bey zamanına kadar uzanmaktadır. Orhan Bey zamanında Balkanlarda üst kurulması ilerideki hâkimiyetin ön adımlarını oluşturmaktaydı. Osmanlı Devletinin 1354 yılında Balkanlara hâkim olması ile başlayan süreç 550 yıl kadar sürmüştü. Balkanlar stratejik ve ekonomik açıdan bir geçiş noktası olması, tarihin her döneminde ilgi odağı olmasında etkili olmuştu. Bu sebepten ötürü bölge sürekli müdahalelere maruz kalmıştı. Osmanlı Devletinin 16. Yy'da güç kaybetmeye başlaması ile başlayan süreç 93 harbine, sonrasında Balkan savaşlarına kadar taşınmıştı. Osmanlı Devletinin 18. Yy'ın ikinci yarısından itibaren yaşadığı ciddi güç kaybı hâkimiyet sahalarındaki otoritesini de derinden sarsmıştı. Sonuç olarak doğulu ve batılı devletlerin aradığı ortam nihayet oluşmuştu. Tam da bu nokta da Balkan savaşlarının patlak vermesi teorisinin pratiğe dökülmesi anlamına gelmekteydi. Osmanlı Devletinin Balkanlar üzerinde yok olan hâkimiyeti, Milliyetçilik ayaklanmalarının da vermiş olduğu bağımsızlık hareketlerine dönüşmüştü. Mamafih bu durum sanıldığı gibi sınır çatışmaları yahut egemenlik haklarının yok olması anlamına gelmemekteydi. Balkanlarda hatırı sayılır bir Türk nüfusu yaşamaktaydı. Gerçekleşen bağımsızlık hareketlerinden en çok etkilenen Türkler, anayurtlarında yabancılaştırılmış ötekileştirilmiş ve dışlanarak yurtlarını terk etmeye zorlanmıştı. Osmanlı Devleti yaşanan bu gelişmelere kayıtsız kalmamış, Balkanların makus kaderine yurttaşlarına kucak açma prensibini düstur edinmişti. Bu noktada Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Makedonya ve Arnavutluk'ta asimile edilerek katledilen Türkleri Anadolu'ya getirmek için seferber olunmuştu. Justin Mc. Carty'in nüfus üzerinde geliştirdiği metodoloji, Balkanlardaki katliamın boyutunu gözler önüne sermektedir. Buna göre; nüfusun 1.445.179 olarak saptandığı ve göç eden Müslüman nüfus sayısı 812.771 olduğu sonucuna ulaşılmıştı. Bu çıkarımla Balkan Harbi sonrası 632.408 Müslümanın katledildiği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca bu sayı nüfusun %27 si gibi büyük kesimi kapsamaktadır. Sonuç olarak göç edenlerin sadece 413.000'i Anadolu'ya ulaşabilmiş olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Balkanlar, Osmanlı, Göç, Anadolu, Asimilasyon

Makale id= 8

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-1456-7997>

| 72

Funerary Artifacts From Al-Qunaytirah, Southern Syria: Archaeological Documentation and Context

Researcher Baraa Alhaj Yusef¹

¹Eötvös Loránd University Budapest

Abstract: This research will present a systematic documentation of funerary artifacts recovered from tombs in Al-Qunaytirah, Southern Syria. Funerary artifacts are essential for understanding ancient burial practices, material culture, and societal organization. Despite the research on the Syrian archaeological funeral sites, Al-Qunaytirah remains underrepresented in scholarly studies, which cover all the material from the graves there, making detailed documentation of its artifacts necessary. The material within the research study is the archaeological grave goods, which include bracelets, beads, pottery vessels, glass, and other grave goods. Illustrative and photographic documentation was attached for detailed analysis of the graves' artifacts, ensuring accurate records for future research. The aim of this study is on archaeological documentation and analysis. By systematically describing the artifacts and material goods. The study provides a foundation for future analyses of funerary practices in the area of southern Syria. Furthermore, the research aims to undertake a classification of these finds based on their characteristics, material, and the place it was found in. This work contributes to filling a gap in the archaeological record of Al-Qunaytirah and serves as a reference for subsequent comparative studies with other regional sites.

Keywords: Funerary Artifacts, Archaeological Documentation, Grave Goods, Material Analysis

Makale id= 18

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3581-1028>

| 73

II. Manuel Komnenos'un III. Kılıç Arslan Döneminde Türklerle İlişkileri

Doç.Dr. Sefer Solmaz¹

¹Selçuk Üniversitesi

Özet: Bu bildirinin konusunu Bizans İmparatoru I. Manuel Komnenos'un Türkiye Selçuklu Sultanı II. Kılıç Arslan dönemindeki Türklerle ilişkilerini kapsamaktadır. Çalışmada İmparator I. Manuel Komnenos'un Türkiye Selçukluları özelinde Türkleri ortadan kaldırmak için yürüttüğü askerî, siyasi ve diplomatik faaliyetler incelenerek ve özellikle 1176 yılındaki Myrokefalon Savaşı'na giden yoldaki gelişmeler analiz edilerek, Bizans'ın Türklerle ilişkilerinin dönüşüm dinamiklerinin açıklığa kavuşturulması amaçlanmaktadır. Yöntem olarak; ana kaynaklar ve modern literatürden yararlanılarak İmparator I. Manuel'in Türkiye Selçukluları özelinde Türklerle ilişkileriyle ilgili bilgiler, Myrokefalon Savaşı'na giden sürecin dinamikleri göz önünde bulundurularak değerlendirilecektir. Konuyla ilgili bilgi veren kaynaklar doküman analizi yöntemiyle yorumlanacaktır. Myrokefalon Savaşı'na giden yolda İmparator I. Manuel'in Türklerle ilişkileri hakkında özellikle Bizans, Ermenî, Süryânî ve İslam kaynaklarında bir takım bulgular söz konusudur. Bu kaynakların yanında modern araştırmalardaki bulgulardan da yararlanılarak konu incelenecektir. Sonuç olarak; İmparatoru I. Manuel, tahta çıkışıyla Anadolu'daki Türk varlığını sona erdirmek için Türkiye Selçukluları üzerine bir dizi askerî sefer düzenlemiştir. İmparatorun Türkiye Selçukluları özelinde Türklerle yönelik faaliyetleri, Sultan II. Kılıç Arslan döneminde daha da yoğunlaşmıştır. I. Manuel'in süreçteki icraatları Türklerin varlığını devleti açısından bir tehdit olarak algıladığı ve onlardan tamamen kurtulma niyetinden asla vazgeçmediğini göstermektedir. Onun bu süreçteki icraatlarını rağmen Sultan II. Kılıç Arslan başarılı stratejik hamleleriyle buna fırsat vermemiş ve Myrokefalon Savaşı'nı kazanarak Bizans'a ağır bir darbe indirmiştir.

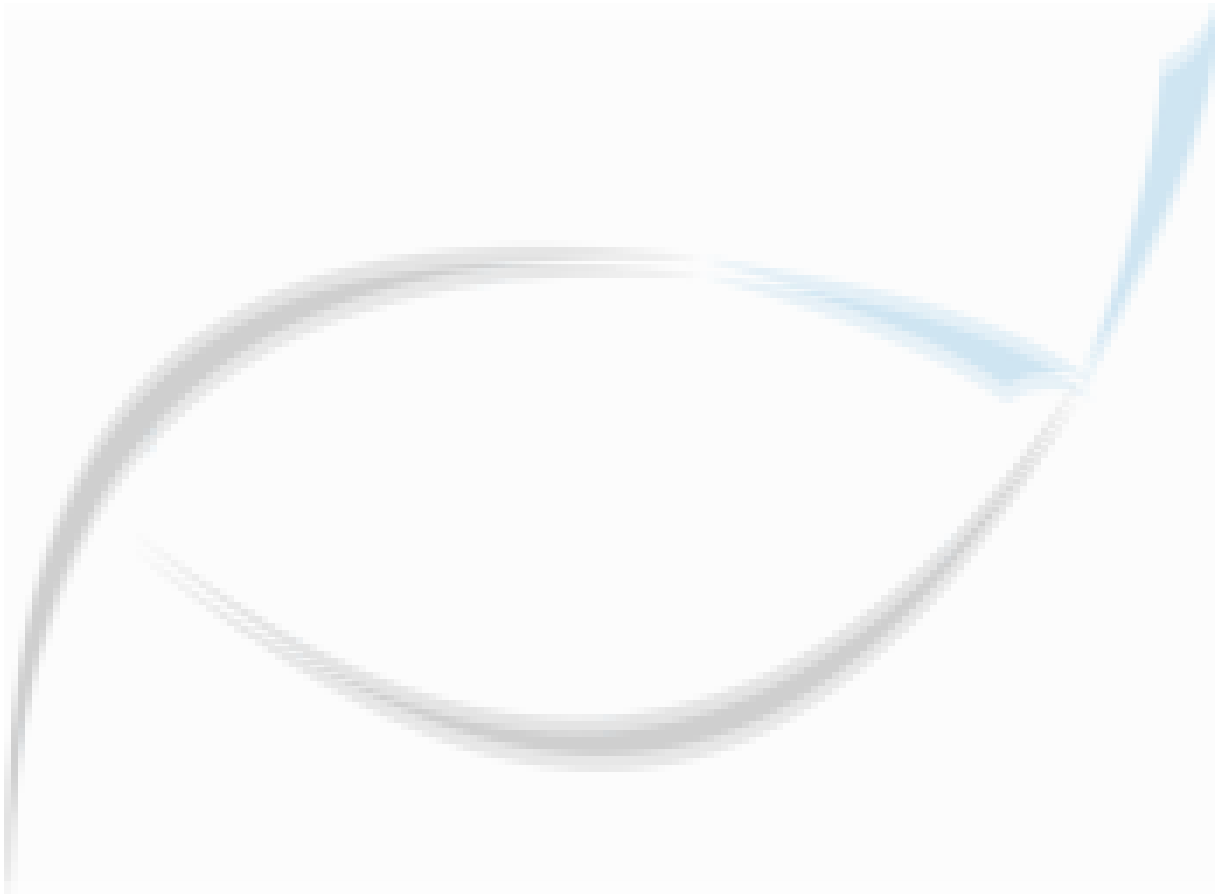
Anahtar Kelimeler: Bizans, Türkler, Türkiye Selçukluları, II. Manuel Komnenos, III. Kılıç Arslan

Relations Between Manuel Komnenos II and the Turks During the Reign of Kilij Arslan III

Abstract: This paper examines the interactions between Byzantine Emperor Manuel Komnenos I and the Turks during the reign of the Sultan of Seljuk Sultanate of Rum, Kilij Arslan II. It focuses on the military, political, and diplomatic efforts undertaken by Emperor Manuel I to eliminate the Turkish presence, particularly in relation to the Seljuks Sultanate of Rum. By analyzing the developments leading up to the Battle of Myriokephalon in 1176, the study aims to clarify the transformative dynamics of Byzantine-Turkish relations. The methodology involves evaluating primary sources and modern scholarship to assess the emperor's policies toward the Turks, with special attention to the strategic context preceding the battle. Sources providing insight into this topic—including Byzantine, Armenian, Syriac, and Islamic accounts—will be interpreted using document analysis. In addition to these historical records, findings from contemporary research will also be incorporated. The study concludes that Emperor Manuel I, upon ascending the throne, launched a series of military campaigns against the Seljuks Sultanate of Rum in an attempt to eradicate the Turkish presence in Anatolia. His activities intensified during the reign of Sultan Kilij Arslan II, reflecting a persistent perception of the Turks as a

threat to the Byzantine state and a resolute intention to eliminate them. Despite these efforts, Sultan Kilij Arslan successfully countered Manuel's initiatives through strategic manoeuvres and ultimately dealt a significant blow to Byzantium by winning the Battle of Myriokephalon.

Keywords: Byzantium, Turks, Seljuk Sultanate of Rum, Manuel Komnenos I, Kilij Arslan I

Makale id= 45

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-0854-8623

| 75

İngiliz Seyyah Atkinson'un Kazak ve Kırgız Madenleri Üzerine Gözlemleri

Dr. Öğretim Üyesi Serap Taştekin¹

¹Selçuk Üniversitesi

Özet: İngiliz seyyah Thomas Witlam Atkinson (1799–1861), Sibiryâ, Moğolistan, Kırgız ve Kazak steplerine uzun keşif yolculukları yapmıştır. Atkinson'un bölgenin maden kaynaklarıyla ilgili izlenimleri, *Oriental and Western Siberia: A Narrative of Seven Years Explorations and Adventures in Siberia, Mongolia, the Kirghis Steppes, Chinese Tartary and part of Central Asia* adıyla 1858 yılında yayımlanan seyahatnamesinde yer almıştır. Atkinson'un 1848 yılında başlayıp yaklaşık beş yıl süren seyahati, Moskova'dan, Yenisey havzasına kadar uzanır. Dönemin Çarlık Rusyası'nın siyasi ve iktisadi genişlemesinin de bir ifadesi olan bu güzergahta Atkinson'un uğrak yerlerinin maden sahaları olması dikkat çekicidir. Literatürde mimar, ressam gibi mesleklerle tanımlanan Atkinson'un seyahatnamesi incelendiğinde, maden kaynaklarında keşifler yaptığı anlaşılmaktadır. Bölgedeki madenciliğin, Rusların ekonomik çıkarlarının önemli bir parçası haline geldiği süreçte Atkinson, altın, gümüş, bakır, demir ve kömür madeni yataklarının yanı sıra değerli taşların çıkarılıp işlendiği bölgeleri de ziyaret etmiştir. Atkinson, Rus Çarı'ndan aldığı pasaportuyla en önemli maden yataklarına girerek çizimlerini yapmıştır. Atkinson, Kırgız bozkırında gümüş ve kurşunun büyük miktarlarda bulunduğunu, kötü yönetim nedeniyle üretimin düştüğünü, Sibiryâ'dan elde edilen altın ve diğer değerli madenlerin Yenisey'de işletildiğini yazmaktadır. Altay'daki maden şirketi sahiplerinin kısa sürede zenginleştiğini vurgulayan Atkinson seyahatnamesinde, bölgedeki altın ve gümüşün analiz edildiği laboratuvarların işleyişi hakkında da bilgi vermektedir. İşçilerin çalışma koşullarını da yazan Atkinson, altın madenlerinin yakınında işçiler için sağlıksız ahşap kulübeler yapıldığını kaleme almıştır. Bölgeden aktardığı izlenimlere göre, işçiler dört sınıfa ayrılmıştı ve her birinin ücretlendirmesi farklıydı. Bazı fakir köylerin genç erkekleri çok uzak madenlere işçi olarak gidiyor, ailelerini yıllarca göremiyor ve düşük ücretle çalışıyorlardı. 19. yüzyılda Kırgız ve Kazak steplerine dair seyahatnameler genellikle bölge halkının sosyal ve kültürel yaşamını anlatırken, Atkinson'un eseriye bölgenin maden kaynakları, işletme koşulları ve bunların yerel topluluklar üzerindeki etkileri açısından özel ve incelenmesi gereken bir birincil kaynak özelliği kazanmaktadır.

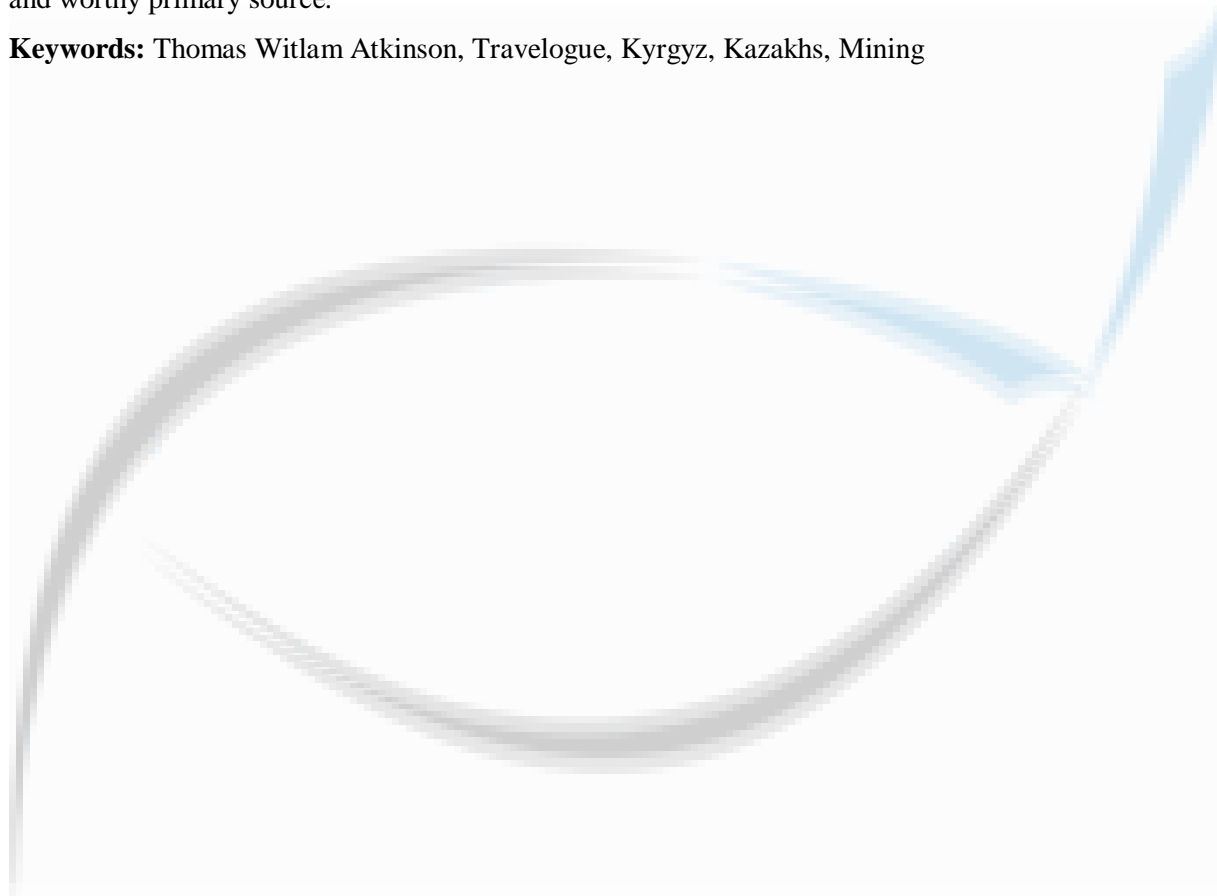
Anahtar Kelimeler: Thomas Witlam Atkinson, Seyahatname, Kırgızlar, Kazaklar, Madencilik

English Traveler Atkinson's Observations On Kazakh and Kyrgyz Mines

Abstract: English traveler Thomas Witlam Atkinson (1799–1861) made extensive expeditions to Siberia, Mongolia, the Kyrgyz, and Kazakh steppes. Atkinson's impressions of the region's mineral resources were included in his travelogue, *Oriental and Western Siberia: A Narrative of Seven Years' Explorations and Adventures in Siberia, Mongolia, the Kyrgyz Steppes, Chinese Tartary, and part of Central Asia*, published in 1858. Atkinson's journey, which began in 1848 and lasted approximately five years, extended from Moscow to the Yenisei basin. It is noteworthy that Atkinson's stops were mining areas along this route, which also reflected the political and economic expansion of Tsarist Russia at the time. Atkinson, who is described in the literature as an architect and painter, is understood, upon examination of his travelogue, to have made discoveries in mineral resources. As mining in the region became a significant part of Russian economic interests, Atkinson visited gold, silver, copper, iron, and

coal deposits, as well as areas where precious stones were mined and processed. Using a passport obtained from the Russian Tsar, Atkinson entered the most important mineral deposits and made drawings. Atkinson writes of the vast quantities of silver and lead found in the Kyrgyz steppe, that production declined due to mismanagement, and that gold and other precious metals obtained from Siberia were being processed in the Yenisei River. Emphasizing the rapid enrichment of mining company owners in Altai, Atkinson also provides information in his travelogue about the operations of laboratories analyzing gold and silver in the region. He also noted the unsanitary working conditions of the workers, noting the construction of unsanitary wooden huts near the gold mines. According to his observations from the region, workers were divided into four classes, each with different wages. Young men from some poor villages would travel to distant mines as laborers, missing their families for years and working for low wages. While 19th-century travelogues on the Kyrgyz and Kazakh steppes generally describe the social and cultural life of the region's people, Atkinson's work, with its exploration of the region's mineral resources, mining conditions, and their impact on local communities, is a unique and worthy primary source.

Keywords: Thomas Witlam Atkinson, Travelogue, Kyrgyz, Kazakhs, Mining

Makale id= 42

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4981-6622>

| 77

Kur'an ve Tarih: Kölelikten Efendiliğe

Dr. Öğretim Üyesi Rıdvan Ayaydın¹

¹Bartın Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Özet: Arabistan coğrafyasının genelini çöllerle kaplı olduğunu ve sakinlerinin çoğunlukla bedevilerden oluştuğunu dikkate alırsak su ve dolayısıyla nem eksikliğinin doğurduğu sıcaklık farkı nedeniyle gündüzleri çok sıcak ve geceleri çok soğuk olabilen bir mekânda yaşamının ancak zorunluluktan kaynaklandığı söylenebilir. Bu doğal zorunluluğa katlanma gerekçesinin yapay zorunluluk anlamına gelen medeni otoritenin yaptırımına bağlı yasalardan azade olarak özgürlüğe düşkünlük olduğu öne sürülebilir. Hayatta kalabilmek için gereken temel ihtiyaçların karşılandığı ve üstüne artık ürün ile birlikte boş vaktin de kalmasıyla oluşan medeniyetin gerekli sebeplerinden sayılabilecek olan kölelikten kurtulup özgür ve zengin bir medeni olarak yaşamının şartı medeni bölgede yasa koyup uygulayabilen bir egemenlik kurmaktır. Bu da yerleşik bir hayatı gerektirdiğinden büyük oranda çöllerle kaplı bir coğrafyada yasadaki kaçma imkânına sahip olan özgür ama fakirlerden oluşan Arabistan sakinlerinin çoğunluğunun doğal iklim şartlarının esaretinden kurtarılarak özgür ama zengin insanlara dönüştürülmesi için kuzeydeki medeni bölgelere savaş ve göç ile yerleştirilmeleri gerekiyordu. Yahudilerin Mısır medeniyetinin köleliğinden kaçıp Kudüs'te kendi yasalarını uygulayabilen egemenler haline gelmesi ile Hıristiyanların Kudüs'te Roma medeniyetinin köleliğinden kurtulup Roma'da Hıristiyan kilisesinin kurulması ile yasa koyup uygulayan bir egemen kuvvete dönüşmesinin tarihsel örneğine dayanarak Araplar İslam dini ile Arabistan coğrafyasının esaretinden kurtulup Suriye ve Irak merkezli yasa koyup uygulayan bir egemenlik kurarak kölelikten efendiliğe yükselmişlerdir. İslam peygamberi Hz. Muhammed ile başlayan bu dönüşüm süreci Kur'an'dan takip edilebildiği kadarıyla dünyevi ve uhrevi olmak üzere vaat edilen ödül ve cezaların ikna edici etkisi ile başlayarak tamamlanmıştır. Arabistan sakinlerinin genelini yoksulluğu hicret ve cihad ile zenginliğe dönüştürken İslam'ın ilerleyen tarihinde zenginlikten şikâyet edilen günlere ulaşılmıştır. Böylece fakirlik sorununun çözümü olan zenginliğin bir soruna dönüştüğü ve çözümünün fakirlik olduğu bir döngüye girilerek hem sorun hem çözüm olan fakirlik ve zenginliğin birbirine karşı kullanılmasının dinlerin özü olduğu tarihlerine bakılarak öne sürülebilir.

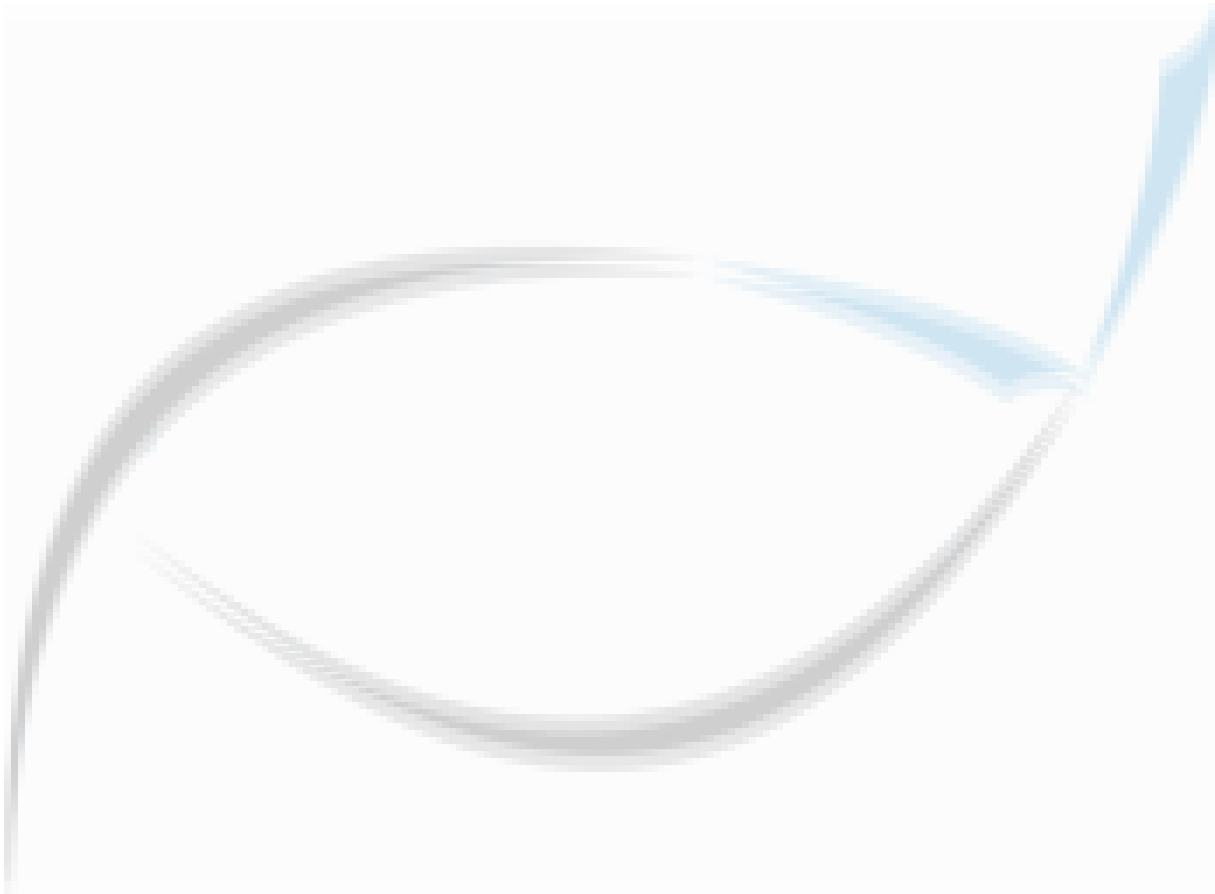
Anahtar Kelimeler: İslam, Arabistan, Çöl, Köle, Efendi, Fakirlik, Zenginlik

The Qur'an and History: From Slavery to Mastery

Abstract: The Arabian Peninsula, largely covered by deserts and inhabited mostly by Bedouins, offered a harsh environment where extreme heat by day and cold by night made life possible only out of necessity. This natural hardship fostered a deep sense of freedom among its inhabitants, as they lived beyond the reach of civil laws and artificial constraints imposed by settled societies. Their independence, however, came at the cost of poverty, since the formation of civilization—marked by surplus production, leisure, and the presence of slavery—required settled life and social organization under a governing authority. To rise from poverty to prosperity, the Arabs had to move from their nomadic and lawless existence in the desert to the more fertile and civilized northern regions, such as Syria and Iraq, through

war and migration. This process paralleled earlier historical transformations: the Jews, who escaped Egyptian slavery to establish their own laws in Jerusalem, and the Christians, who freed themselves from Roman domination in Jerusalem and later founded a powerful Church in Rome. Similarly, through Islam, the Arabs transcended the captivity of their natural environment and became a sovereign power capable of making and enforcing laws. This transformation, initiated by the Prophet Muhammad and reinforced by the Qur'an's promises of worldly and spiritual rewards and punishments, turned the Arabs from poor desert dwellers into leaders of a vast civilization. Over time, as poverty gave way to wealth, the very prosperity that once symbolized success became a source of moral and social tension. Ultimately, the history of Islam—and indeed of religion itself—reveals a recurring cycle in which poverty and wealth, freedom and law, servitude and mastery continually replace and redefine one another, forming the dialectical rhythm of human civilization.

Keywords: Islam, Arabia, Desert, Slave, Lord, Poverty, Wealth

Makale id= 25

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2990-7576>

| 79

Milli Tasarruf ve İktisat Seferberliği İçerisinde 1930 Yılı Ramazan Ayı ve Bayram Kutlamaları ve İlk Kez Türk Harfli Mahyaların Kullanılması

Araştırmacı Mehmet Onur Kocabıyık¹¹Dokuz Eylül Üniversitesi

Özet: 1930 yılı Ramazan ayı 31 Ocak'ta başlamış, 1 Mart'ta sona ermiş; Bayram 2–4 Mart tarihlerinde kutlanmıştır. Cumhuriyet Gazetesi, Ramazan'ın ilk günü manşetten okuyucularına tebrik mesajı yayımlayarak İstanbul'daki hazırlıklara dikkat çekmiştir. Ramazan yalnızca dini bir zaman dilimi değil, aynı zamanda ekonomik ve kültürel bir döngü olarak kurgulanmıştır. Bakkaliye ürünlerinde fiyat istikrarı, güllaç ve reçel gibi özel tüketim mallarında artan talep, tiyatro ve sinema gösterimlerinin iftardan sonra düzenlenmesi Ramazan'ın şehir ekonomisi ve eğlence dünyasında önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir. Bu yıla damgasını vuran en önemli küresel olay 1929'da başlayarak etkileri 1940'lara kadar uzanan; küresel üretim, istihdam ve ticarete büyük bir çöküşe yol açan dünya ölçekli krizdir. Başlangıç olarak Amerika Birleşik Devletlerindeki borsanın çöküşü olan 24 Ekim “Kara Perşembe” olsa da kriz derinleşerek tüm dünyaya yayılmıştır. Krizin Türkiye'deki etkilerine baktığımızda ilk etapta ihracat hacminin daralması ve reel para arzının genişlemesi sonucunda iflas eden firma sayısı giderek çoğalmış ve bunun da etkisiyle işsizlik oranı artmıştır. 1929 Dünya Ekonomik Buhranı'nın etkileri Ramazan boyunca devletin vaaz politikalarında da belirginleşmiştir. İstanbul Müftülüğü tarafından görevlendirilen vaizler camilerde tasarruf ve milli iktisat konularında halka hitap etmiş; bu durum, devletin camileri ekonomik bilinçlenme için bir aygıt olarak kullandığını ortaya koymuştur. Özellikle Ayasofya ve diğer büyük camilerde verilen vaazlar, dini mesaj ile milli iktisat söylemini birleştirmiştir. Ramazan ayında dikkat çeken bir yenilik, mahyaların ilk kez Türk harfleriyle yazılmasıdır. “İsraf günahı”, “Yerli malı al”, “İçki haramdır”, “Kumarın sonu felâkettir” gibi mesajlar hem dini hem de milli temaları yansıtmıştır. Bu uygulama, 1928 Harf Devrimi'nin dini mekânlara yansımaları bakımından önemlidir. Bayram sürecinde ise Gazi Mustafa Kemal'in İzmir'de bulunması, kutlamaların milli birlik ve iktisadi kalkınma söylemiyle bütünleştirilmesini sağlamıştır. Cumhuriyet gazetesi bayram mesajında bağımsızlıkla birlikte kazanılan “hür yurttaki bayram” vurgusunu öne çıkarmıştır. Ramazan ve Bayram, bu bağlamda hem dini bir ibadet zamanı hem de Cumhuriyet rejiminin milli iktisat seferberliği içinde modern bir toplumsal hafıza alanı olarak şekillenmiştir.

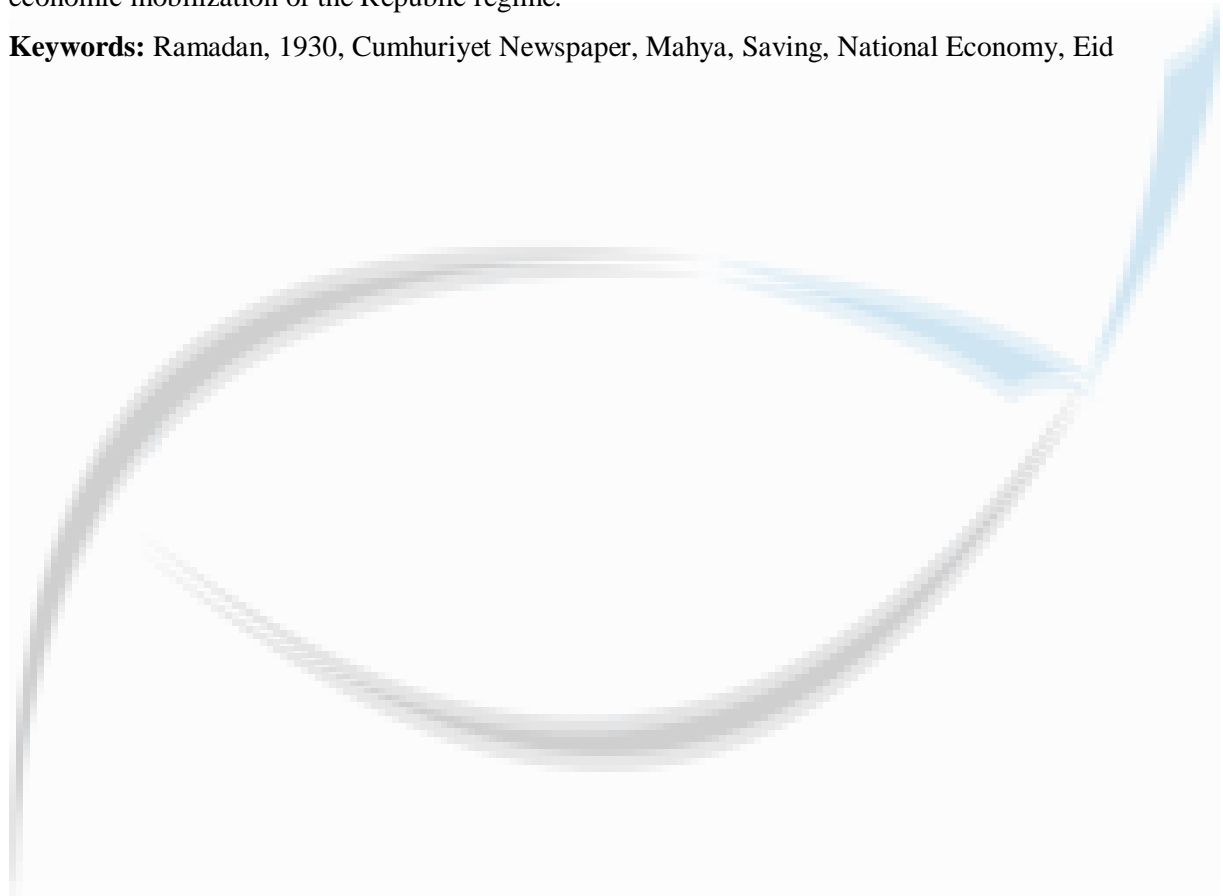
Anahtar Kelimeler: Ramazan, 1930, Cumhuriyet Gazetesi, Mahya, Tasarruf, Milli İktisat, Bayram

Ramadan Month and Eid Celebrations in 1930 Within the National Savings and Economic Mobilization Campaign and the First Use of Turkish Lettered Mahyas

Abstract: The 1930 Ramadan period started on January 31st and ended on March 1st; Eid was celebrated from March 2nd to 4th. The Cumhuriyet newspaper published a congratulatory message on its front page on the first day of Ramadan, drawing attention to preparations in Istanbul. Ramadan was not only a religious time period but also a carefully structured economic and cultural cycle. Price stability in grocery products, increased demand for special consumables like güllaç and jam, and the scheduling of theater and cinema screenings after Iftar show that Ramadan played a significant role in the city's

economy and entertainment scene. The effects of the 1929 Global Economic Depression became more apparent in the government's sermon policies throughout Ramadan. Preachers assigned by the Istanbul Mufti's Office addressed the public on the topics of saving and national economy in mosques, revealing that the state used mosques as tools for economic awareness. The sermons given at major mosques like Hagia Sophia combined religious messages with national economic discourse. One notable innovation during Ramadan was the use of Turkish letters for the first time in the mahyas (illuminated inscriptions on mosque minarets). Messages such as "Wasting is a sin", "Buy local goods", "Alcohol is forbidden", and "The end of gambling is catastrophe" reflected both religious and national themes. This practice is significant as it represents the reflection of the 1928 Alphabet Reform in religious spaces. During the Eid period, the presence of Mustafa Kemal Atatürk in Izmir ensured the integration of national unity and economic development rhetoric into the celebrations. In its Eid message, Cumhuriyet emphasized the concept of "celebrating Eid in a free homeland" alongside independence. In this context, Ramadan and Eid became both a time for religious worship and a modern societal memory within the national economic mobilization of the Republic regime.

Keywords: Ramadan, 1930, Cumhuriyet Newspaper, Mahya, Saving, National Economy, Eid

Makale id= 3

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8757-2970

| 81

İdrar Örneklerinden Karbapenem Dirençli Escherichia Coli ve Klebsiella Pneumoniae'de Oxa-48 Geninin Tespiti

Doç.Dr. Ömer Akgül¹

¹Department of Pharmaceutical Microbiology, Faculty of Pharmacy,
Van Yüzüncü Yıl University, Van, Turkey

Özet: Gram negatif bakterilerde karbapenem direnci, karbapenemaz enzimleri üretme yeteneklerine atfedilebilir. Bu çalışmanın temel amacı, Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne başvuran hastalardan alınan idrar örneklerinden izole edilen karbapenem dirençli üropatojenik Escherichia coli ve Klebsiella pneumoniae'de blaOXA-48 genlerinin varlığını tespit etmektir. Nisan ve Eylül 2024 tarihleri arasında idrar yolu enfeksiyonu (İYE) şüphesi olan hastalardan toplam 1013 orta akım idrar örneği toplandı. Tespit edilen izolatlar, modifiye Kirby-Bauer disk difüzyon yöntemi kullanılarak antibiyotik duyarlılık testi uygulandı. Fenotipik karbapenemaz üretimi, modifiye Hodge testi ile doğrulandı ve blaOXA-48 geni, geleneksel polimeraz zincir reaksiyonu yöntemi kullanılarak tespit edildi. 1013 idrar örneğinin %15,2'sinde (154/1013) bakteriyel üreme görüldü. İzolatların %91,5'i (141/154) Gram negatif bakteri iken, en sık görülen bakteri izolatu E. coli (%62,9; 97/154) idi, bunu %15,6 (24/154) ile K. pneumoniae izledi. 121 bakteri izolatının (97 E. coli izolatu ve 24 K. pneumoniae izolatu) %70,3'ü (52/121) çoklu ilaca dirençli E. coli ve %29,7'si (22/121) çoklu ilaca dirençli K. pneumoniae idi. Ayrıca, %9,1'i (11/121) karbapenem dirençliydi (hem imipenem hem de meropenem dirençli). Çoklu ilaç direnci gelişimi ve karbapenem direnci gelişimi anlamlı şekilde ilişkiliydi (p

Anahtar Kelimeler: Antimikrobiyal Direnç, Karbapenemaz, Modifiye Hodge Testi, BlaOXA-48 Geni

Makale id= 13

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1657-5901>

| 82

Korunmuş Sedir Ormanında Makrofunga1 Çeşitlilik

Doç.Dr. Sinan Aktaş¹, Araştırmacı Abdurrahman Kar

¹Selçuk Üniversitesi Fen Fakültesi

Özet: Bu çalışma, Antalya ili Elmalı ilçesi Tekke bölgesinde bulunan korunmuş sedir ormanından 2015–2017 yılları arasında toplanan makromantarların taksonomisine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Arazi çalışmaları sırasında elde edilen tüm örnekler yerinde fotoğraflanmış, ekolojik ve morfolojik özellikleri ayrıntılı şekilde kaydedilmiştir. Laboratuvar ortamında yapılan incelemeler sonucunda 2 Bölüm içerisinde yer alan, 5 Sınıf, 13 Takım ve 25 Familyaya ait toplam 60 tür belirlenmiştir. Tespit edilen türlerin beşi Ascomycota, 55'i ise Basidiomycota bölümüne aittir. Çalışmada kaydedilen tüm örnekler Selçuk Üniversitesi Mantarcılık Uygulama ve Araştırma Merkezi Fungaryumu'nda muhafaza altına alınmıştır. Bu araştırma, korunmuş sedir ormanında makrofunga1 çeşitliliğinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamakta ve Türkiye'deki mantar çeşitliliğine yeni veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Makrofungi, Taksonomi, Sedir Ormanı, Ascomycota, Basidiomycota

Macrofungal Diversity of the Protected Cedar Forest (Elmalı-Antalya)

Abstract: This study was carried out on the taxonomy of macrofungi collected between 2015 and 2017 from the protected cedar forest in the Tekke region of Elmalı, Antalya (Turkey). During the fieldwork, all specimens were photographed in situ, and their ecological and morphological features were recorded in detail. Subsequent laboratory investigations revealed a total of 60 species distributed in 2 Divisions, 5 Classes, 13 Orders, and 25 Families. Among these, five species belonged to Ascomycota, whereas 55 species were classified under Basidiomycota. All voucher specimens are preserved in the Fungarium of the Mushroom Application and Research Center at Selçuk University. This study contributes to a better understanding of macrofungal diversity in the protected cedar forest and provides valuable data to the overall fungal diversity of Turkey.

Keywords: Macrofungi, Taxonomy, Cedar Forest, Ascomycota, Basidiomycota

Makale id= 18**Sözlü Sunum**

ORCID ID: 0000-0002-7427-1589

| 83

Elektrikli Araçlarda Akıllı Enerji Yönetimi İçin Uyarlanabilir Çoklu Girişli Makine Öğrenmesi Yaklaşımı**Araştırmacı Ahmet Burak Kaydeci¹, Doç.Dr. Salih Barış Öztürk¹**
¹İstanbul Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Ahmet Burak Kaydeci

Özet: Elektrikli mobiliteye geçiş, farklı ve dinamik koşullar altında araç güç aktarma organlarında enerji akışını yönetebilecek, gelişmiş ve uyarlanabilir yöntemler gerektirmektedir. Daha önceki çalışmalarda izlenmiş harita tabanlı veya fiziksel modellere dayalı yaklaşımlar genellikle farklı kullanım koşullarını kapsayacak şekilde esnekliğe sahip değildir, kapsamı sınırlıdır ve hesaplama açısından zorlayıcı olmaları nedeniyle gerçek zamanlı araç kontrol sistemlerinde uygulanabilirlikleri kısıtlıdır. Bu çalışma, belirtilen zorlukların üstesinden gelmek amacıyla, gerçekçi ve değişken işletim koşulları altında esnek ve hesaplama açısından verimli bir enerji yönetimi sağlayan veri odaklı bir modelleme yaklaşımı sunmaktadır. Önerilen çerçeve, enerji talebi ile mevcut güç arasındaki koordinasyonu iyileştirmek amacıyla makine öğrenmesi algoritmalarını kullanmaktadır. Ayrıca, farklı yük, hız ve çevresel koşullar altında enerji akışını gerçek zamanlı tahmin eden ve çoklu durum değişkenlerini kullanan bir yaklaşımı takip ederek güç aktarma organlarının doğrusal olmayan ve zamanla değişen davranışını, önceden tanımlanmış haritalara veya ağır matematiksel modellere dayanmadan yakalamaktadır. Farklı sürüş senaryoları kullanılarak elde edilen simülasyon sonuçları, önerilen yaklaşımın enerji tüketimini azaltabileceğini, sistem yanıt hızını artırabileceğini ve kontrol kararlılığını iyileştirmeye katkı sağlayabileceğini göstermektedir. Ayrıca, yöntemin öngörücü enerji dağıtımı, rota planlaması ve operasyonel optimizasyon gibi ileri seviyeli işlemlere katkıda bulunma potansiyeline sahip olduğu ve akıllı araç sistemleri için bir temel oluşturabileceği görülmüştür. Genel itibarıyla, önerilen yöntem, modern makine öğrenmesi yöntemlerinin otomotiv enerji yönetimi işlevlerinde uygulanabilirliğini göstererek elektrikli mobilitenin verimliliğini, uyarlanabilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmakta ve gelişmiş enerji yönetimi stratejilerinin gerçek zamanlı araç kontrol mimarilerine entegrasyonu için pratik bir yol sunmaktadır.

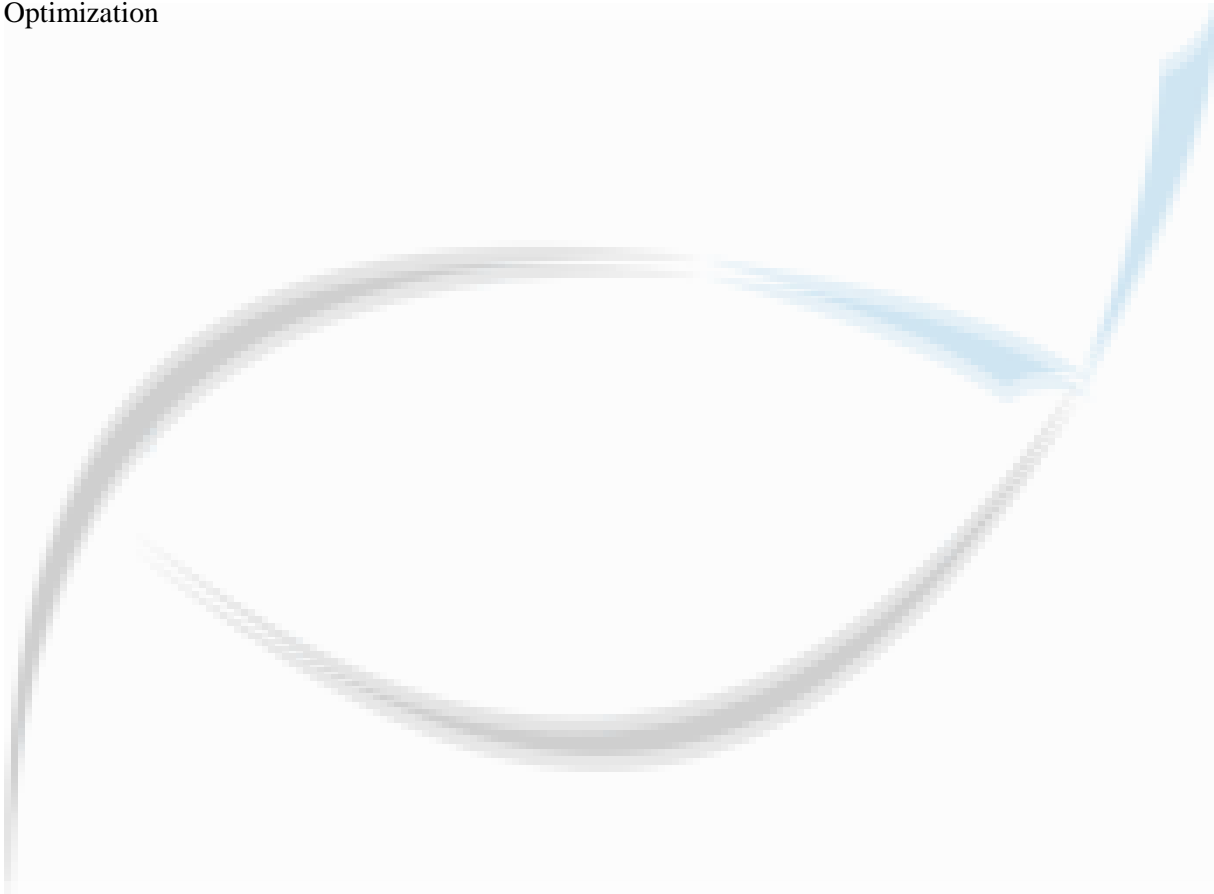
Anahtar Kelimeler: Elektrikli Araçlar, Enerji Yönetimi, Makine Öğrenmesi, Gerçek Zamanlı Kontrol, Enerji Optimizasyonu

Adaptive Multi-Input Machine Learning Framework for Intelligent Energy Management in Electric Vehicles

Abstract: The transition toward electric mobility demands intelligent, adaptive, robust methods capable of managing energy flow within vehicle powertrains under diverse and dynamic conditions. Conventional map-based or physics-driven approaches are often inflexible, limited in scope and computationally intensive which constrains their applicability in real-time vehicle control systems. To overcome these challenges, this study presents a data-driven modeling approach that enables flexible and computationally efficient energy management under realistic, varying operating conditions. The proposed framework employs machine learning algorithms to improve coordination between energy

demand and available power while maintaining computational efficiency suitable for real-time implementation. It provides real-time predictions of energy flow across varying load, speed and environmental conditions using multiple state variables in a MISO approach and captures the nonlinear and time-varying behavior of the powertrain without relying on predefined maps or heavy mathematical models. Simulation results obtained using representative drive cycles suggest that the proposed approach could reduce energy consumption, enhance system responsiveness and support improved control stability. Furthermore, the framework may contribute to higher-level functions such as predictive energy distribution, route planning and operational optimization and provide a foundation for intelligent and autonomous vehicle systems. Overall, the methodology demonstrates how modern machine learning methods can be applied in automotive energy management functions to improve the efficiency, adaptability and sustainability of electric mobility and offer a practical pathway for integrating advanced energy management strategies into real-time vehicle control architectures.

Keywords: Electric Vehicles, Energy Management, Machine Learning, Real-Time Control, Energy Optimization

Makale id= 25**Sözlü Sunum**

ORCID ID: 0009-0000-5858-7885

| 85

Time Delay Effects On V2x Dsrc**Arş.Gör. Muhammetseyit Yılmaz¹, Asst.Prof.Dr. Didem Kıvanç Türel²**¹İstanbul Okan Üniversitesi²Yıldız Technical University

*Corresponding author: Muhammetseyit Yılmaz

Özet: Güvenilir ve düşük gecikmeli Araçtan-Her Şeye (Vehicle-to-Everything – V2X) iletişim, çarpışma önleme ve işbirlikçi sürüş gibi güvenlik açısından kritik uygulamalar için hayati öneme sahiptir. IEEE 802.11p standardına dayanan Kısa Menzilli Özel İletişim (Dedicated Short-Range Communication – DSRC), en yaygın kullanılan V2X teknolojilerinden biri olmaya devam etmektedir; ancak gerçek dünya koşullarındaki gecikme performansının daha ayrıntılı şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çalışma, bir Yol Kenarı Birimi (RSU) ile Araç Üstü Birim (OBU) arasındaki DSRC iletişimde, İşbirlikçi Farkındalık Mesajları (Cooperative Awareness Messages – CAM) kullanılarak uçtan uca gecikme karakteristiklerini incelemektedir. Hem kapalı (indoor) hem de açık (outdoor) ortamlarda, 10 metre ve 20 metre mesafelerde paket alışverişlerini zaman damgasıyla kaydetmek amacıyla ROS 2 tabanlı bir deneysel çerçeve uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar, kapalı ortamlarda çoklu yansıma (multipath) ve zayıflama (attenuation) etkilerinin gecikmeyi önemli ölçüde artırdığını ve gecikmelerin 120–137 ms aralığında olduğunu göstermektedir. Buna karşılık açık alan senaryolarında, 110–116,5 ms aralığında daha kararlı ve düşük gecikmeler elde edilmiştir. Bulgular, ortam koşullarına özgü kanal özelliklerinin gecikme performansı üzerindeki güçlü etkisini ortaya koymakta ve DSRC'nin araç içi güvenlik tetikleyicisi olarak kullanılmadan önce dikkatli bir değerlendirme yapılması gerektiğinin altını çizmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dsrc, V2x, Rssi, Zaman Gecikmesi, Its**Time Delay Effects On V2x Dsrc**

Abstract: Reliable and low-latency Vehicle-to-Everything (V2X) communication is essential for safety-critical applications such as collision avoidance and cooperative driving. Dedicated Short-Range Communication (DSRC), based on IEEE 802.11p, remains one of the most widely deployed V2X technologies, yet its latency performance in real-world conditions requires further evaluation. This paper investigates end-to-end delay characteristics in DSRC communication between a Roadside Unit (RSU) and an On-Board Unit (OBU) using Cooperative Awareness Messages (CAMs). A ROS 2-based experimental framework was implemented to timestamp and log packet exchanges under both indoor and outdoor environments at distances of 10 m and 20 m. Results show that indoor environments suffer from significant multipath and attenuation effects, with delays ranging from 120–137 ms, while outdoor scenarios achieve more stable and lower delays of 110–116.5 ms. The findings highlight the strong impact of environment-specific channel conditions on latency performance and emphasize the need for careful evaluation before applying DSRC as a safety trigger in vehicular systems.

Keywords: Dsrc, V2x, Rssi, Time Delay, Its

Makale id= 27

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4112-4475>

| 86

Comparative Study of Pr- and Sm-Substituted $(La_{0.8}A_{0.2})_{0.67}Ba_{0.33}MnO_3$ Manganites: Influence On Curie Temperature and Magnetocaloric Properties

Doç.Dr. Selda Kılıç Çetin¹
¹Çukurova University

Abstract: Magnetic refrigeration, based on the magnetocaloric effect (MCE), has attracted increasing attention as an environmentally friendly and energy-efficient alternative to conventional gas-compression cooling technologies. The MCE, defined as the reversible change in magnetic entropy (ΔSM) and adiabatic temperature (ΔT_{ad}) under an applied magnetic field, is particularly attractive for applications near room temperature. Compared to conventional cooling systems, magnetic refrigeration offers higher thermodynamic efficiency, compact design opportunities, and the elimination of harmful greenhouse gases. Among various candidates, perovskite-type manganites stand out due to their compositional flexibility, tunable Curie temperature (TC), and low production cost. In this study, the effects of partial substitution of La with Pr and Sm in $(La_{0.8}A_{0.2})_{0.67}Ba_{0.33}MnO_3$ ($A = Pr, Sm$) manganites synthesized by the sol-gel method were systematically investigated. Magnetization measurements demonstrated that the Sm-substituted sample exhibited a lower Curie temperature compared to the Pr-substituted one, indicating stronger suppression of ferromagnetic double-exchange interactions. Furthermore, the maximum ΔSM of the Sm-substituted sample was also found to be smaller than that of the Pr-substituted counterpart. This reduction can be attributed to the smaller ionic radius of Sm^{3+} compared to Pr^{3+} , which enhances lattice distortions and weakens the Mn–O–Mn exchange. These findings reveal that the nature of the substituting rare-earth ion significantly influences both the transition temperature and the magnetocaloric response, thereby providing insight into compositional tuning strategies for optimizing manganite-based magnetic refrigerants.

Keywords: Magnetocaloric Effect, Magnetic Entropy Change, Manganites.

Makale id= 40

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6434-3526>

| 87

Sufi-Chay Nehri'ndeki Köprü Geçişlerindeki Su Profillerinin Hidrolik Davranışı

Öğr. Gör. Dr Enver Yılmaz¹, Araştırmacı Maryam Menazadeh¹

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

*Corresponding author: Maryam Menazadeh

Özet: Köprü ayakları etrafındaki su yüzeyi profillerinin doğru bir şekilde belirlenmesi, hidrolik değerlendirme ve yapısal güvenlik açısından çok önemlidir. Bu çalışmada, Sufi Chay Nehri'nin Maragheh kentsel kesimindeki akış modellerini simüle etmek ve su yüzeyi profillerini hesaplamak için HEC-RAS yazılımı uygulanmıştır. Model kalibrasyonu ve doğrulaması için nehir kesitleri, akış debisi ve ayak özellikleri dahil olmak üzere saha verileri toplanmıştır. Köprü ayakları, yerel akış, enerji kayıpları ve su derinliği değişimleri üzerindeki etkilerini değerlendirmek için engelleme yöntemi kullanılarak hidrolik engeller olarak modellenmiştir. Yukarı ve aşağı akış sınır koşulları dikkatlice tanımlanmış ve maksimum debiler farklı senaryolarda test edilmiştir. Sonuçlar, akış derinliğinde, hız dağılımında ve yapıların yakınındaki geri su etkilerinde farklılıklar olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, köprü tasarımını optimize etmek, bakım stratejilerini desteklemek ve kentsel su yollarında sel riski yönetimini iyileştirmek için fikirler sağlamaktadır. Bu çalışmada, tüm kritik ve sorunlu bölümler belirlenmiş ve bunları iyileştirmek ve düzeltmek için çeşitli hidrolik yöntemler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Su Yüzey Profilleri, Sufi-Çay Nehri, Hec-Ras, Maksimum Akış Deşarjları

Hydraulic Behavior of Water Profiles At Bridge Crossings in Sufi-Chay River

Abstract: Accurate determination of water surface profiles around bridge piers is crucial for hydraulic assessment and structural safety. In this study, HEC-RAS software was applied to simulate flow patterns and compute water surface profiles in the urban reach of the Sufi Chay River, Maragheh. Field data including river cross sections, flow discharge, and pier characteristics were collected for model calibration and validation. Bridge piers were modeled as hydraulic obstacles using the obstruction method to assess their effects on local flow, energy losses, and water depth changes. Upstream and downstream boundary conditions were carefully defined, and maximum discharges were tested in different scenarios. Results showed variations in flow depth, velocity distribution, and backwater effects near the structures. These findings provide insights for optimizing bridge design, supporting maintenance strategies, and improving flood risk management in urban waterways. In this study, all critical and problematic sections were identified, and various hydraulic methods were presented to improve and correct them.

Keywords: Water Surface Profiles, Sufi-Chay River, Hec-Ras, Maximum Flow Discharges

Makale id= 34

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3636-3789, 0000-0001-5403-8512

| 88

Co2 Emisyonlarındaki Değişimlerin Ana İtici Güçlerinin Analizi: Türkiye Örneği**Dr. Öğretim Üyesi Seher Bodur¹, Arş.Gör.Dr. Mihraç Küpeli²**¹Kilis 7 Aralık University²Çankırı Karatekin University

*Corresponding author: Mihraç Küpeli

Özet: Bu çalışmanın amacı, Logaritmik Ortalama Divisia İndeksi (LMDI) yöntemini kullanarak Türkiye'de 2000-2023 döneminde karbondioksit (CO₂) emisyonlarındaki değişimleri analiz etmektir. Kaya Identity çerçevesine dayanan LMDI ayrıştırma tekniği, emisyon değişimlerini yönlendiren faktörlerin ayrıntılı bir şekilde nicelendirilmesine ve her bir bileşenin toplam CO₂ emisyonlarına göreceli katkısının değerlendirilmesine olanak tanır. Bu bağlamda, çalışmada fosil yakıtların karbon yoğunluğu, enerji tüketim yapısındaki değişimler, enerji yoğunluğu, kişi başına düşen GSYİH, nüfus dağılımı ve nüfus yoğunluğu gibi temel açıklayıcı göstergeler ele alınmaktadır. Ampirik sonuçlar, Türkiye'nin emisyon eğilimlerinin çalışma dönemi boyunca farklı dinamiklerle evrildiğini ortaya koymaktadır. 2020-2021 yılları arasında CO₂ emisyonlarında önemli bir artış, ardından 2021-2022 yıllarında kayda değer bir düşüş gözlenmiştir. Ancak, bu dalgalanmaların arkasındaki itici güçler büyük ölçüde değişmemiştir. Enerji yoğunluğu emisyonları azaltan ana faktör olarak rol oynarken, ekonomik büyüme (GSYİH) emisyon artışlarına baskın katkı sağlayan faktör olarak ortaya çıkmıştır. Nüfus dağılımı ve büyüklüğü de emisyonlar üzerinde yukarı yönlü baskı oluşturmuş, ancak etkileri diğer faktörlere kıyasla nispeten sınırlı kalmıştır. Bulgular, Türkiye'nin ekonomik büyümesinin büyük ölçüde karbon yoğun faaliyetlere dayanmaya devam ettiğini ve ekonomik çıktının emisyon azaltımının önündeki en önemli engel olmaya devam ettiğini göstermektedir. Bu sonuçlar, ekonomik büyüme ile karbon emisyonları arasında sürdürülebilir bir ayrışma sağlamak ve Türkiye'nin uzun vadeli iklim hedeflerine ulaşmak için düşük karbonlu büyüme yollarına geçiş, enerji verimliliğinin artırılması ve yenilenebilir enerji yatırımlarının hızlandırılması gerekliliğinin altını çizmektedir.

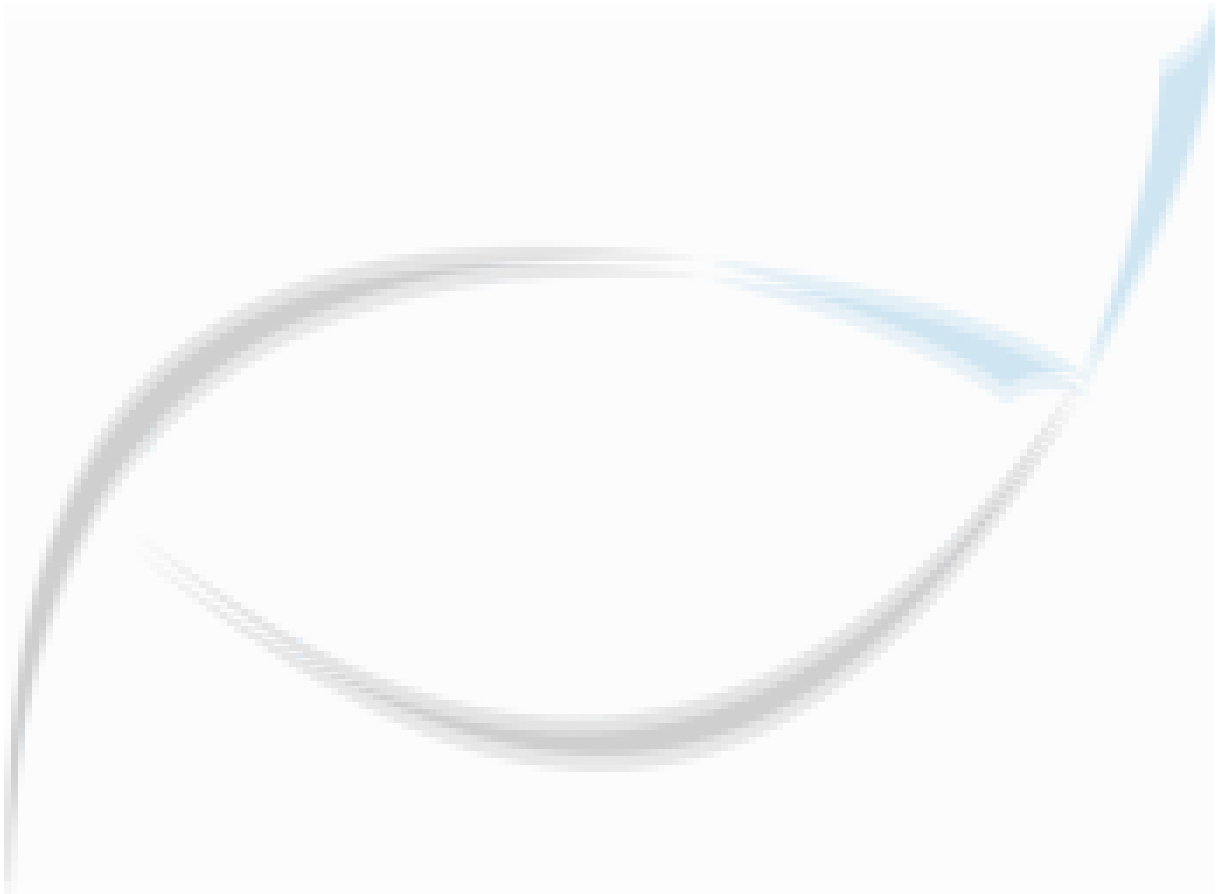
Anahtar Kelimeler: Ayrışma, Logaritmik Ortalama Divisia İndeksi, Co₂ Emisyonları, İtici Güçler

Analysis of the Main Drivers of Co2 Emissions Changes in Türkiye

Abstract: This study aims to analyze the changes in carbon dioxide (CO₂) emissions in Türkiye during the period 2000–2023 by employing the Logarithmic Mean Divisia Index (LMDI) method. Based on the Kaya Identity framework, the LMDI decomposition technique enables a detailed quantification of the factors driving emission changes and the assessment of each component's relative contribution to total CO₂ emissions. In this context, the study considers key explanatory indicators such as carbon intensity of fossil fuels, changes in the energy consumption structure, energy intensity, GDP per capita, population distribution, and population density. The empirical results reveal that Türkiye's emission trends have evolved through distinct dynamics over the study period. A substantial increase in CO₂ emissions was observed between 2020 and 2021, followed by a remarkable decline in 2021–2022. The driving forces behind these fluctuations, however, remained largely unchanged. Energy intensity acted as the main factor mitigating emissions, whereas economic growth (GDP) emerged as the dominant contributor to emission increases. Population distribution and size also exerted upward pressure on

emissions, yet their effects were relatively limited compared to the other factors. The findings indicate that Türkiye's economic growth continues to rely heavily on carbon-intensive activities and that economic output remains the most significant barrier to emission reductions. These results underscore the necessity of transitioning toward low-carbon growth pathways, enhancing energy efficiency, and accelerating renewable energy investments to ensure sustainable decoupling between economic growth and carbon emissions and to achieve Türkiye's long-term climate objectives.

Keywords: Decomposition, Logarithmic Mean Divisia Index, CO₂ Emissions, Driving Forces

Makale id= 33

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-5403-8512, 0000-0003-3636-3789

| 90

Ekonomik Şoklar, İyileşme ve Ayrışma: Türkiye'nin Büyüme-Emisyon İlişkisi Örneği**Arş.Gör.Dr. Mihraç Küpeli¹, Dr. Öğretim Üyesi Seher Bodur²**¹Çankırı Karatekin University²Kilis 7 Aralık University

*Corresponding author: Mihraç Küpeli

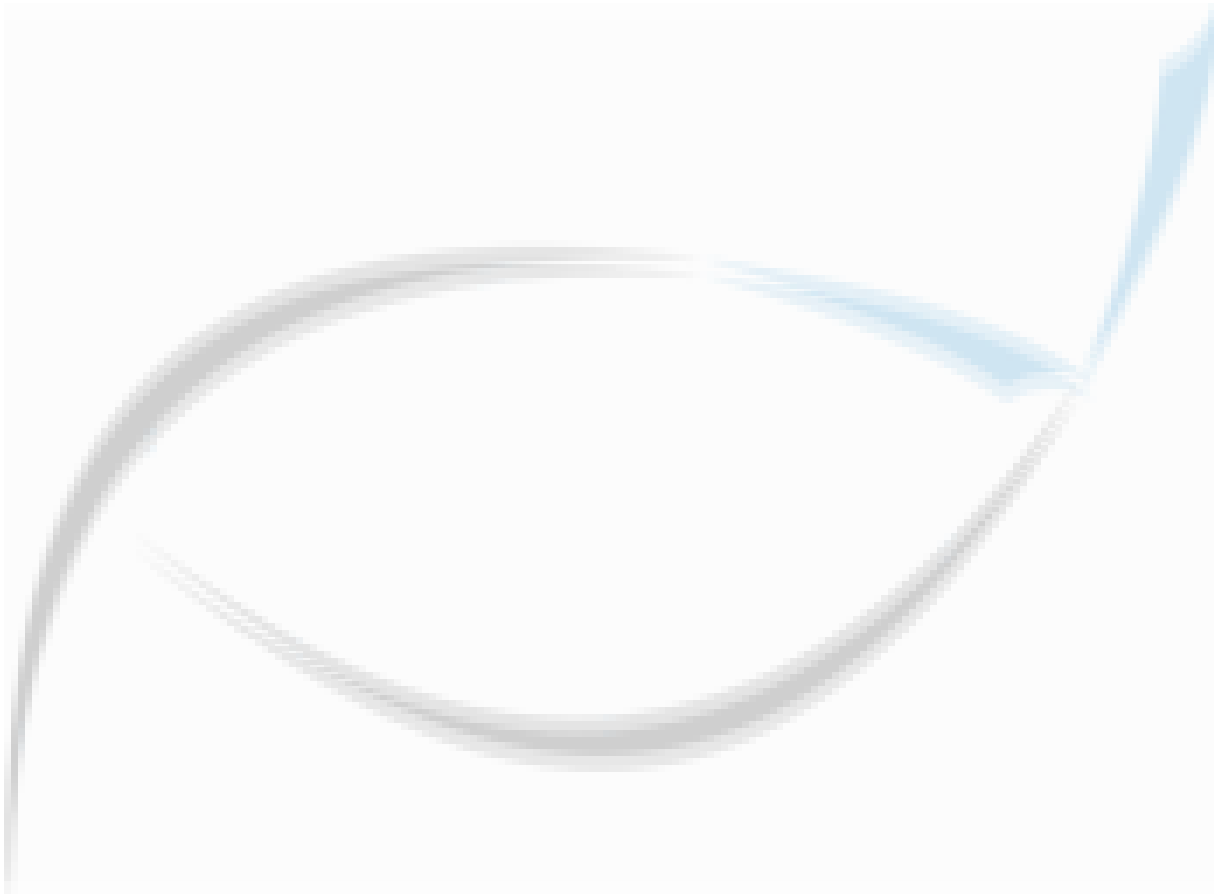
Özet: Ekonomik büyüme ile karbon emisyonları arasındaki ilişki, sürdürülebilir kalkınma ve iklim politikaları tartışmalarının merkezinde yer almaktadır. Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda, bu çalışma 2000-2023 döneminde Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) ile karbondioksit (CO₂) emisyonları arasındaki ayrışmayı analiz etmektedir. Tapio elastikiyet yaklaşımını kullanarak, ayrışma endeksi büyük ekonomik krizler ve COVID-19 pandemisi ile ilişkili yapısal kırılmaları dikkate alarak değerlendirilmektedir. Bulgular, Türkiye'nin 2000 ile 2007 yılları arasında zayıf bir ayrışma yaşadığını, yani hem karbon emisyonlarının hem de GSYİH'nin arttığını, ancak CO₂ büyüme hızının GSYİH'den daha yavaş olduğunu göstermektedir. 2008 yılında, ekonomi büyümeye devam ederken emisyonlar azaldığından güçlü bir ayrışma meydana gelmiştir. 2008 yılının son aylarında ortaya çıkan küresel mali kriz nedeniyle, bu durum 2009 yılında tersine dönmüş ve GSYİH azalırken emisyonlar artmıştır. Krizin ardından ekonomik toparlanma sağlanmış ve bu toparlanmayla birlikte ayrışma sürecine geri dönmüştür. Pandemi yıllarında, hareketlilik kısıtlamaları ve azalan endüstriyel faaliyetler nedeniyle hem güçlü negatif hem de zayıf ayrışma gözlemlenmiştir. Son iki yılda ise güçlü ayrışma yeniden ortaya çıkmış; CO₂ emisyonları azalırken GSYİH artmıştır. Genel olarak, sonuçlar Türkiye'nin birkaç güçlü ayrışma evresi yaşamış olmasına rağmen, uzun vadeli ve sürdürülebilir ayrışmanın henüz kurumsallaşmadığını göstermektedir. Bu nedenle, enerji verimliliğinin artırılması, yenilenebilir enerji yatırımlarının genişletilmesi ve düşük karbonlu büyüme stratejilerinin benimsenmesi, istikrarlı bir ayrışma yörüngesinin sürdürülmesi ve Türkiye'nin iklim hedeflerine ulaşılması için hayati önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tapio Ayrışması, Karbon Emisyonları, Finansal Kriz, Pandemi**Economic Shocks, Recovery, and Decoupling: the Case of Türkiye's Growth-emission Relationship**

Abstract: The relationship between economic growth and carbon emissions lies at the core of sustainable development and climate policy discussions. In line with Türkiye's 2053 net-zero emission target, this study analyzes the decoupling between Gross Domestic Product (GDP) and carbon dioxide (CO₂) emissions over the period 2000–2023. Using the Tapio elasticity approach, the decoupling index is evaluated by considering structural breaks associated with major economic crises and the COVID-19 pandemic. The findings indicate that Türkiye experienced weak decoupling between 2000 and 2007, meaning that both carbon emissions and GDP grew, but the pace of CO₂ growth was slower than that of GDP. In 2008, strong decoupling occurred, as emissions declined while the economy continued to expand. Due to the global financial crisis that emerged in the last months of 2008, this situation reversed in 2009, when GDP decreased while emissions increased. Following the crisis, economic recovery was achieved, accompanied by a return to decoupling. During the pandemic years, both strong negative and

weak decoupling were observed due to mobility restrictions and reduced industrial activity. In the last two years, strong decoupling reappeared—CO₂ emissions declined while GDP increased. Overall, the results reveal that although Türkiye has experienced several strong phases of decoupling, long-term and sustainable decoupling has not yet been institutionalized. Therefore, enhancing energy efficiency, expanding renewable energy investments, and adopting low-carbon growth strategies are crucial for maintaining a stable decoupling trajectory and achieving Türkiye’s climate targets.

Keywords: Tapio Decoupling, Carbon Emissions, Financial Crisis, Pandemic

Makale id= 38

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1193-3984

| 92

Aks Asal Sayı Algoritması

Araştırmacı Özde Yerlikaya¹, Dr. Öğretim Üyesi İsrail Okumuş¹

¹Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

*Corresponding author: Özde Yerlikaya

Özet: Asal sayıların belirlenmesi, hem klasik sayı kuramında hem de modern kriptografi uygulamalarında merkezi bir problem olarak önemini korumaktadır. Bu bağlamda Agrawal–Kayal–Saxena (AKS) algoritması, bir tamsayının asal olup olmadığını polinomsal zamanda ve deterministik biçimde belirleyen ilk yöntem olarak kuramsal bilgisayar bilimi ve cebirsel sayı kuramı açısından çığır açıcı bir gelişme olmuştur. AKS algoritmasının temelinde, $(x-a)^n = x^n - a \pmod{(n, (x^r-1))}$ biçimindeki karakteristik özdeşlik ve bunun $Z_n[x]/(x^r-1)$ halkası üzerindeki yapısal özellikleri yer almaktadır. Literatürdeki standart ispat, Frobenius otomorfizması aracılığıyla bu problemi F_p nin kapanışı üzerinde daha sade bir teoreme indirger. Bu sunumda, AKS algoritmasının dayandığı temel teorem, Frobenius otomorfizması ve onun halka ve cisim yapılarıyla olan ilişkisi ele alınacaktır. Bu yaklaşım, algoritmanın deterministik yapısının yalnızca hesaplama karmaşıklığı değil, aynı zamanda cebirsel kurgu açısından da anlaşılmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Aks Algoritması, Asal Sayılar, Deterministik Test, Polinom Zaman, Kriptografi

Aks Prime Number Algorithm

Abstract: The determination of prime numbers remains a central problem in both classical number theory and modern cryptographic applications. In this context, the Agrawal–Kayal–Saxena (AKS) algorithm represents a groundbreaking development in theoretical computer science and algebraic number theory, as it was the first method to determine whether an integer is prime in polynomial time and in a deterministic manner. The core of the AKS algorithm lies in the characteristic identity $(x-a)^n = x^n - a \pmod{(n, (x^r-1))}$ and the structural properties of the ring $Z_n[x]/(x^r-1)$. The standard proof in the literature reduces this problem, via the Frobenius automorphism, to a simpler theorem over the closure of F_p . In this presentation, the fundamental theorem underlying the AKS algorithm, the Frobenius automorphism, and its connection with ring and field structures will be examined. This approach aims to contribute to understanding the deterministic nature of the algorithm not only in terms of computational complexity but also from an algebraic perspective.

Keywords: Aks Algorithm, Prime Numbers, Deterministic Test, Polynomial Time, Cryptography

Makale id= 22

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0770-5452

| 93

Alüminyum Matrisli Karbon Nanotüp Takviyeli Kompozit Malzeme**Araştırmacı Ufuk Alak¹, Prof.Dr. Ozan Ünsalan¹**¹Ege Üniversitesi

*Corresponding author: Ufuk Alak

Özet: Bu çalışmada, alüminyum matrise farklı oranlarda karbon nanotüp (CNT) takviyesi uygulanarak elde edilen kompozitlerin mekanik özellikleri incelenmiştir. Takviye oranları hacimsel olarak %0,2, %0,5 ve %1 şeklinde belirlenmiş ve üretim süreci toz metalürjisi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Üretim basamakları sırasıyla mekanik alaşımlandırma, soğuk presleme ve sinterlemedir. Toz karışımı, 2 saat boyunca 300 rpm’de mekanik alaşımlandırmaya tabi tutulmuş, topaklanmayı önlemek amacıyla hacmen %2 oranında etanol proses kontrol ajanı olarak eklenmiştir. Top/toz oranı 3:1 olarak seçilmiştir. Elde edilen homojen karışım, 50 kN basınç altında soğuk preslenmiş ve atmosfer ortamında 620 °C’de 2 saat süreyle sinterlenmiştir. Sinterleme sürecinde sıcaklık artışı ve azalış oranı 10 °C/dk olarak ayarlanmıştır. Mekanik testler kapsamında, %0,2 ve %0,5 CNT takviyeli kompozit numunelere basma testi uygulanmış; elde edilen basma dayanımı değerleri sırasıyla 81 MPa ve 88 MPa olarak ölçülmüştür. Takviye oranının artışıyla dayanımda belirgin bir artış gözlenmiştir. Raman spektroskopisi analizlerinde, karbon nanotüplere ait D bantları sırasıyla 1336, 1337 ve 1342 cm⁻¹ dalga sayılarında tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, CNT’lerin matris içerisinde yapısal bütünlüğünü koruduğunu ve takviye etkisini etkin biçimde gösterdiğini ortaya koymaktadır. Çalışma, alüminyum esaslı kompozitlerde düşük oranlı CNT takviyesinin mekanik performansı artırmada potansiyel katkısını vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kompozit Malzeme, Alüminyum, Karbon Nanotüp, Metal Matris Kompozit

Carbon Nanotube Reinforced Nanocomposite Material With Aluminum Matrix

Abstract: In this study, the mechanical properties of composites produced by reinforcing an aluminum matrix with different ratios of carbon nanotubes (CNTs) were investigated. The reinforcement ratios were determined as 0.2%, 0.5%, and 1% by volume, and the production process was carried out using the powder metallurgy method. The production stages consisted of mechanical alloying, cold pressing, and sintering. The powder mixture was subjected to mechanical alloying for 2 hours at 300 rpm, and to prevent agglomeration, 2 vol% ethanol was added as a process control agent. The ball-to-powder ratio was set to 3:1. The obtained homogeneous mixture was cold-pressed under 50 kN pressure and sintered in an atmospheric environment at 620 °C for 2 hours. The heating and cooling rates during sintering were adjusted to 10 °C/min. Compression tests were applied to the composites reinforced with 0.2% and 0.5% CNT, and the compressive strength values were measured as 81 MPa and 88 MPa, respectively. A noticeable increase in strength was observed with the increase in reinforcement ratio. Raman spectroscopy analyses revealed the characteristic D bands of carbon nanotubes at 1336, 1337, and 1342 cm⁻¹, indicating that CNTs maintained their structural integrity within the matrix and effectively contributed to reinforcement. The study highlights the potential of low-level CNT reinforcement to enhance the mechanical performance of aluminum-based composites.

Keywords: Aluminum Matrix Composites, Carbon Nanotubes, Powder Metallurgy, Mechanical Alloying, Raman Spectroscopy

Makale id= 16

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3049-9493

| 94

Aseton-Su Karışımının Elektrosprey Soğutma Performansına Etkisinin İncelenmesi**Dr. Öğretim Üyesi Abdüssamed Kabakuş¹**¹Artvin Çoruh Üniversitesi

Özet: Günümüzde yüksek ısı akılarının etkin bir şekilde kontrol edilmesi, elektronik bileşenlerin güvenilirliği ve performansı açısından kritik bir gereklilik haline gelmiştir. Bu bağlamda, elektrosprey soğutma yöntemi, mikro ve nano ölçekli damlacık üretme kapasitesi sayesinde yenilikçi ve yüksek verimli bir soğutma tekniği olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmada, elektrosprey soğutma sürecinde deneysel parametrelerin optimizasyonu Taguchi metodu kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Deneyler, 25 G nozul çapı, 30 mm nozul-substrat arası mesafe ve 3600 W/m² sabit ısı akısı koşullarında yürütülmüştür. Üç faktör (akışkan tipi, uygulanan voltaj ve debi) üç farklı seviyede değerlendirilmiştir. Akışkan olarak saf aseton, %90 aseton + %10 su ve %80 aseton + %20 su karışımları seçilmiş; voltaj değerleri 6, 9 ve 12 kV; debi ise 0,3, 0,4 ve 0,5 ml/dk seviyelerinde incelenmiştir. Sistem performansının belirlenmesinde sıcaklık farkı (ΔT) temel yanıt değişkeni olarak kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, en düşük ΔT değerinin %80 aseton + %20 su karışımı, 12 kV voltaj ve 0,5 ml/dk debi parametrelerinde gerçekleştiğini ortaya koymuştur. Bulgular, Taguchi yönteminin elektrosprey soğutma gibi çok değişkenli süreçlerde etkin bir optimizasyon aracı olduğunu göstermektedir. Ayrıca, özellikle akışkan bileşiminin sistem verimliliği üzerinde belirleyici bir rol oynadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Elektrosprey Soğutma, Isı Alıcı, Optimizasyon

Investigation of the Effect of Acetone-Water Mixture On Electrospray Cooling Performance

Abstract: In modern applications, the effective management of high heat fluxes has become a critical requirement for ensuring the reliability and performance of electronic components. In this context, the electrospray cooling technique has emerged as an innovative and highly efficient method due to its ability to generate micro- and nanoscale droplets. In the present study, the optimization of experimental parameters in the electrospray cooling process was carried out using the Taguchi method. Experiments were conducted under constant conditions with a 25 G nozzle diameter, a 30 mm nozzle-substrate distance, and a uniform heat flux of 3600 W/m². Three factors—working fluid, applied voltage, and flow rate—were examined at three different levels. As working fluids, pure acetone, a 90% acetone + 10% water mixture, and an 80% acetone + 20% water mixture were employed; the voltage was varied at 6, 9, and 12 kV, while the flow rate was set at 0.3, 0.4, and 0.5 ml/min. The temperature difference (ΔT) was selected as the primary response variable to evaluate system performance. The findings revealed that the lowest ΔT value was obtained with the 80% acetone + 20% water mixture, at an applied voltage of 12 kV and a flow rate of 0.5 ml/min. These results demonstrate that the Taguchi method is an effective optimization tool for complex multivariable processes such as electrospray cooling. Furthermore, it was observed that the composition of the working fluid plays a decisive role in determining overall system efficiency.

Keywords: Electrospray Cooling, Heat Sink, Optimization

Makale id= 35

Sözlü Sunum

ORCID ID:

| 95

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Tedavisinde Kullanılan Bazı İlaçların Acinetobacter Baumanni Enfeksiyonlarının Tedavisine Yönelik Olarak Yeniden Konumlandırılması

Araştırmacı Ümmühan Ateş¹, Dr. Erennur Uğurel¹, Prof.Dr. Dilek Turgut Balık¹
¹Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Ümmühan Ateş

Özet: İlaç keşif süreçlerinin yüksek maliyetli olması ve karmaşıklığı, yeni tedavi seçeneklerinin oluşturulmasını kısıtlayan temel sebeplerden biridir. İlaç yeniden konumlandırma yaklaşımı ise belli hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçların onaylı endikasyonlarının dışında kullanılmasına ve mevcut tedavi seçeneklerine alternatif oluşturmaya imkân sağlamaktadır. Her yıl 700.000 kişinin ölümüne neden olan antibiyotik direncindeki artış, yeni ilaç keşfinin yanı sıra mevcut ilaçlar için yeni endikasyonlar belirlemeyi ve bu ilaçları yeniden konumlandırmayı önemli bir strateji haline getirmiştir. A. baumannii özellikle hastane enfeksiyonlarının önemli bir etkeni olup Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün 2024 yılında yayımladığı Öncelikli Bakteriyel Patojenler; Antimikrobiyal direnci önlemek ve kontrol altına almak için araştırma, geliştirme ve stratejilere yön vermede önemli olan halk sağlığı açısından kritik bakteriyel patojenler listesinde kritik grupta yer almaktadır. Bu çalışma kapsamında duyarlı ATCC 17978 ve çoklu ilaca dirençli ATCC BAA-2901 A. baumannii suşlarına karşı dokuz farklı kardiyovasküler sistem ilaç etken maddesinin potansiyel antibakteriyel etkileri ilaç yeniden konumlandırma yaklaşımı ile değerlendirilmiştir. İlaç etken maddelerinden Propafenon HCl'nin 128 µg/mL Minimum inhibitör konsantrasyon (MİK) değeri göstermesi üzerine, kontrol antibiyotikleriyle sinerjik etki ve zamana bağlı öldürme analizleri gerçekleştirilmiştir. Propafenon HCl+gentamisin (FICI 1.00) duyarlı A. baumannii suşu üzerinde additif etki göstermiştir. Propafenon HCl+tetrasiklin (FICI 0.75) çoklu ilaca dirençli A. baumannii suşu üzerinde additif etki göstermiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda zamana bağlı öldürme analizinde Propafenon HCl ile yapılan her iki kombinasyonda 4-24 saat aralığında >3 log₁₀ azalma ile bakterisidal aktivite göstermiştir. Çalışma kapsamında test edilen ilaç kombinasyonları yoğun bakım ünitesinde yatmakta olan ve aynı zamanda A. baumannii enfeksiyonu bulunan hastalarda kombinasyonel ilaç kullanımının destekleyici ve alternatif tedavi seçeneklerinin oluşturulabilme potansiyeli değerlendirilmiştir.

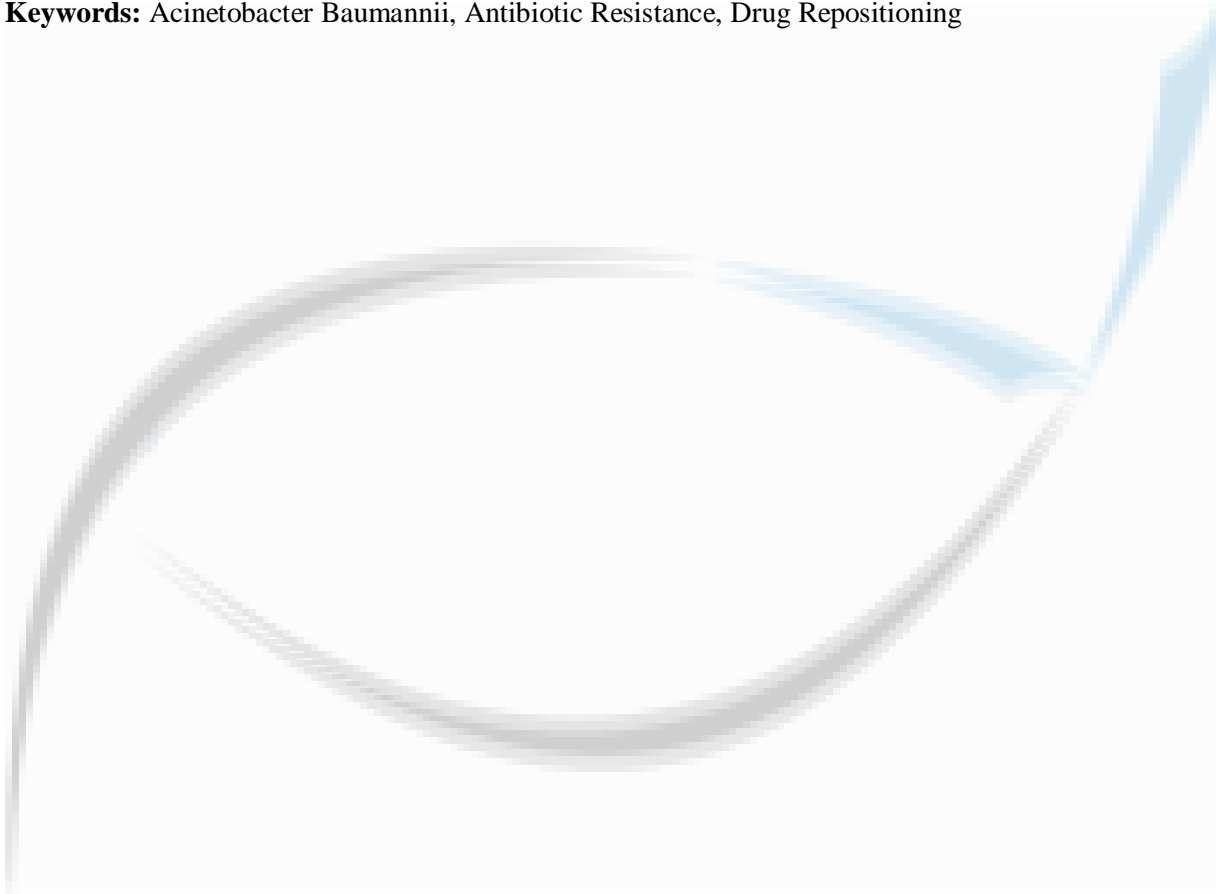
Anahtar Kelimeler: Acinetobacter Baumanni, Antibiyotik Direnci, İlaç Yeniden Konumlandırma

Repurposing Non-Communicable Disease Drugs for the Treatment of Acinetobacter Baumanni Infections

Abstract: The high cost and complexity of drug discovery processes are among the main reasons limiting the development of new treatment options. The drug repurposing approach, however, enables the use of drugs approved for specific diseases outside their approved indications and provides alternatives to existing treatment options. The increase in antibiotic resistance, which causes 700,000 deaths each year, has made identifying new indications for existing drugs and repositioning these drugs an important strategy, in addition to new drug discovery. A. baumannii is a major cause of hospital infections and is listed in the critical group of the World Health Organization (WHO)'s 2024 Priority

List of Bacterial Pathogens: Critical bacterial pathogens for public health that are important in guiding research, development, and strategies to prevent and control antimicrobial resistance. In this study, the potential antibacterial effects of nine different cardiovascular system drug active ingredients against susceptible ATCC 17978 and multidrug-resistant ATCC BAA-2901 *A. baumannii* strains were evaluated using a drug repurposing approach. Since the drug substance Propafenone HCl showed a Minimum Inhibitory Concentration (MIC) value of 128 µg/mL, synergistic effects and time-kill assays were performed with control antibiotics. Propafenone HCl+gentamicin (FICI 1.00) showed an additive effect on the susceptible *A. baumannii* strain. Propafenone HCl + tetracycline (FICI 0.75) showed an additive effect on a multidrug-resistant *A. baumannii* strain. In line with these results, time-kill assay showed bactericidal activity with >3 log₁₀ reduction in the 4-24 hour range for both combinations with Propafenone HCl. The study evaluated the potential of combination drug therapy to serve as a supportive and alternative treatment option in patients hospitalized in the intensive care unit who also had an *A. baumannii* infection.

Keywords: Acinetobacter Baumannii, Antibiotic Resistance, Drug Repositioning

Makale id= 15

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0003-6708-0973, 0000-0003-1796-2460, 0000-0002-2728-706X,
0000-0001-9647-9404

| 97

Dağıtım Şebekelerinde Kısmi Deşarjların Elektromanyetik ve Akustik Yöntemlerle Tespiti

Araştırmacı Umut Kaymak¹, Araştırmacı Oğuz Kaan Atar¹, Araştırmacı Caner Özen¹,
Araştırmacı Bilgehan Kasım¹
¹YEDAS

*Corresponding author: Umut Kaymak

Özet: Kısmi deşarj (KD), elektriksel yalıtım sistemlerinde meydana gelen lokal boşalmalar olup, kısmi deşarjların erken tespiti ekipman güvenilirliği ve enerji sürekliliği açısından kritik öneme sahiptir. KD tespiti için tanımlanan IEC 60270 ve IEC TS 62478 standartları çerçevesinde yapılan ölçümler, elektromanyetik yöntemlerle desteklenmekte ve yalıtım kusurlarının hassas biçimde incelenebilmesi için HF (High Frequency / Yüksek Frekans), VHF (Very High Frequency / Çok Yüksek Frekans) ve UHF (Ultra High Frequency / Ultra Yüksek Frekans) aralıklarında gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmada, kablo ve aksesuarlarında KD ölçüm yöntemleri yanında akustik, optik ve kimyasal tespit teknikleri ele alınmıştır. Modern uygulamalarda akustik KD kameraları, araç üstü anten sistemleri ve optik sensörler kullanılarak ölçümler yapılmakta, aynı zamanda XLPE izolasyonlu ve yağ kâğıt izolasyonlu kablolarda görülen farklı KD türleri incelenmektedir. Çalışma, dağıtım şebekelerinde arıza öncesi durum tespitini mümkün kılarak bakım stratejilerinin geliştirilmesinde etkin bir karar destek mekanizması sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kısmi Deşarj, Iec 60270, Iec Ts 62478, Hf/vhf/uhf Ölçüm Yöntemleri, Xlpe Kablolar, Dağıtım Şebekeleri

Detection of Partial Discharges in Distribution Networks Using Electromagnetic and Acoustic Methods

Abstract: Partial discharge (PD) is a localized electrical phenomenon occurring in insulation systems, and the early detection of partial discharges is of critical importance for equipment reliability and power continuity. Measurements defined within the scope of IEC 60270 and IEC TS 62478 standards are supported by electromagnetic techniques and carried out in the HF (High Frequency), VHF (Very High Frequency), and UHF (Ultra High Frequency) ranges to enable sensitive analysis of insulation defects. In this study, measurement methods for cables and accessories, as well as acoustic, optical, and chemical detection techniques, are discussed. In modern applications, acoustic PD cameras, vehicle-mounted antenna systems, and optical sensors are employed for measurements, while different PD types observed in XLPE-insulated and oil-paper insulated cables are also analyzed. The study provides an effective decision support mechanism for improving maintenance strategies by enabling early fault detection in distribution networks.

Keywords: Partial Discharge, Iec 60270, Iec Ts 62478, Hf/vhf/uhf Measurement Techniques, Xlpe Cables, Distribution Networks

Makale id= 10

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8670-5412

| 98

Farklı Kompakt Eğirme Teknolojilerinin Pamuk ve Pamuk/modal İpliklerinin Özellikleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Murat Demir¹
¹Dokuz Eylül Üniversitesi

Özet: Ring eğirme teknolojisi, iplik üretiminde kullanılan en eski geleneksel yöntemdir. Son yıllarda, iplik özelliklerini optimize etmek ve daha yüksek kalite elde etmek amacıyla, ring prensibine dayalı modern eğirme sistemleri geliştirilmiştir. Kompakt eğirme teknolojisi, temel olarak ring eğirme prensibine dayanmakla birlikte, sağladığı yoğunlaştırma etkisi sayesinde eğirme üçgenini küçülterek daha fazla lifin iplik yapısına katılmasını sağlar. Mevcut kompakt eğirme sistemleri, yoğunlaştırma bölgesinin oluşturulma şekline göre farklı kategorilere ayrılabilir. Delikli silindirli kompakt eğirme teknolojisinde, delikli silindir ve üzerine eklenen yardımcı parçalar aracılığıyla kompaktlaştırma işlemi gerçekleştirilir. Kompakt-drum teknolojisinde ise geliştirilen kompaktlaştırma elemanı, ring eğirme makinesi üzerine takılarak kompaktlaştırma sağlanır. Bu çalışmada, farklı eğirme teknolojilerinin hem %100 pamuk hem de %50/%50 pamuk/Modal karışımı iplikler üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla, ring, delikli silindirli kompakt ve kompakt-drum sistemleri kullanılarak iplikler üretilmiş ve özellikleri karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, iplik eğirme teknolojisinin iplik düzgünsüzlüğü, tüylülük, kopma mukavemeti ve kopma uzaması üzerinde istatistiksel olarak anlamlı etkilerinin olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kompakt İplik, Ring İplik, Kompakt-Drum İplik

Investigation of the Effects of Different Compact Spinning Technologies On Cotton and Cotton/modal Yarn Properties

Abstract: Ring spinning technology is the oldest conventional method used in yarn production. In recent years, modern spinning systems based on the ring principle have been developed to optimize yarn properties and achieve higher quality. Compact spinning technology, which is fundamentally derived from ring spinning, reduces the spinning triangle through its compaction effect, allowing more fibers to be incorporated into the yarn structure. Existing compact spinning systems can be categorized based on how the compaction zone is generated. In perforated cylinder compact spinning, compaction is achieved through the perforated cylinder and auxiliary components mounted on it. In compact-drum technology, the developed compaction element is attached to the ring spinning machine to perform the compaction process. In this study, yarns were produced using ring, perforated cylinder compact, and compact-drum spinning systems to investigate the effects of different spinning technologies on both 100% cotton and 50%/50% cotton/Modal blends. The yarn properties were then compared, and the results indicated that spinning technology had a statistically significant effect on yarn unevenness, hairiness, breaking force, and breaking elongation.

Keywords: Compact Yarn, Compact-Drum Yarn, Ring Yarn

Makale id= 30

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-2540-5074, 0000-0002-9360-8925

| 99

İğne Yapraklı Ağaç Odunlarında Geçirgenliğin Artırılması: Gelişmelerin Değerlendirilmesi

Arş.Gör.Dr. Kübra Gündüz Vaydoğan¹, Dr. Öğretim Üyesi Sema Aysal¹
¹Karabük Üniversitesi

*Corresponding author: Kübra Gündüz Vaydoğan

Özet: Ahşabın dış mekân kullanımında uzun süre dayanıklı kalabilmesi genellikle etkili emprenye işlemlerine bağlıdır. Ancak iğne yapraklı türlerde, kurutma sırasında meydana gelen kenarlı geçit aspirasyonu geçirgenliği önemli ölçüde azaltmakta ve koruyucu maddelerin nüfuzunu sınırlamaktadır. Bu yapısal kısıtlama, doğal dayanıklılığı düşük türler için özellikle kritik öneme sahiptir. Son yıllarda bu sorunu aşmak için çeşitli yöntemler geliştirilmiştir. Fiziksel yaklaşımlar arasında mikrodalga işlemleri, lazer ile kesme, delme ve buharlama; kimyasal yöntemlerde asitler, tuz çözeltileri ve şişirici kimyasallar; biyolojik yöntemlerde ise bio-incising ve enzim temelli uygulamalar öne çıkmaktadır. Son dönem araştırmalar, özellikle mikrodalga uygulamalarının penetrasyon derinliğini ve emprenye homojenliğini artırma konusunda umut verici sonuçlar ortaya koyduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, her yöntemin mekanik özellikler, çevresel etkiler ve ekonomik uygulanabilirlik açısından bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Bu derleme çalışmasında pit aspirasyonuna yönelik başlıca yöntemler ele alınmış, avantaj ve dezavantajları karşılaştırılmış ve gelecekteki araştırmalara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İğne Yapraklı Ağaç Odunu, Geçit Aspirasyonu, Geçirgenlik, Emprenye

Enhancing Permeability in Soft Wood: An Overview of Developments

Abstract: The long-term durability of wood in outdoor use often depends on effective impregnation treatments. In softwood species, however, bordered pit aspiration during drying substantially reduces permeability, thereby limiting the uptake of preservatives. This structural limitation is particularly critical for species with inherently low natural resistance. In recent years, various strategies have been proposed to address this challenge. Physical methods, such as microwave treatment, laser incision, drilling, and steaming, have shown varying degrees of effectiveness. Chemical approaches involving acids, salts, or swelling agents have also been explored, while biological methods, most notably bio-incising and enzymatic treatments, have emerged as alternative solutions. Recent research highlights the potential of microwave treatment, with notable improvements in both penetration depth and impregnation uniformity. Nonetheless, each method carries trade-offs related to mechanical integrity, environmental impact, and economic feasibility. This review critically examines the principal approaches for addressing pit aspiration, compares their benefits and limitations, and outlines promising directions for future investigations.

Keywords: Softwood, Pit Aspiration, Permeability, Impregnation

Makale id= 32

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0159-8529

| 100

İki Boyutlu Şerit Paketleme Problemlerinde Mantık-Tabanlı Benders Ayırıştırma Yaklaşımı

Doç.Dr. Burcu Çağlar Gençosman¹
¹Bursa Uludağ Üniversitesi

Özet: Üretim sektöründeki sac parçaların veya tekstil kumaşların kesimi problemleri, konteyner yükleme problemleri ve kutu paketleme problemleri gibi pek çok genel problem, literatürde iki boyutlu kesme ve paketleme problemleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanayide pek çok uygulama alanı bulunan bu problem türleri çözümü için akademide farklı disiplinlerden araştırmacılar çalışmakta ve sürekli daha başarılı ve daha hızlı çözüm yöntemlerini araştırmaktadırlar. Bu çalışmada iki boyutlu kesme ve paketleme problemleri grubunda yer alan şerit paketleme problemleri ele alınmıştır. Şerit paketleme problemi önce tamsayı matematiksel programlama ve kısıt programlama ile modellenmiştir. Sonrasında mantık-tabanlı Benders ayırıştırma yöntemi ile ana ve alt-problemlere ayrılarak çözülmüştür. Literatürden farklı olarak kısıt programlama modeli mantıksal operatörler yerine global çizelgeleme kısıtları kullanılarak geliştirilmiş ve mantık-tabanlı Benders ayırıştırma yöntemi ile iki farklı model geliştirilmiştir. İlk yaklaşımda ana ve alt-problemler tamsayı matematiksel model (MTBA1) ile çözülürken ikinci yaklaşımda tamsayı programlama ve kısıt programlama birlikte (MTBA2) kullanılmıştır. Geliştirilen bütün modeller aynı test verileri üzerinde karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Literatürdeki veri setleri üzerinde yapılan deneylerde, her iki yöntemin de küçük boyutlu problemleri saniyeler içinde optimal olarak çözdüğü ve kısıt programlama tabanlı yaklaşımın (MTBA2) ortalamada MTBA1'den %67.6 daha hızlı olduğu gözlemlenmiştir. Geliştirilen yöntem, iki boyutlu kesme ve paketleme problemlerinin hızlı ve etkin çözümü için pratik bir araç sunmaktadır. Manuel yöntemlere kıyasla önemli maliyet tasarrufu sağlayabilecek bu yaklaşımın hem akademik literatüre hem de sanayi uygulamalarına katkı yapması beklenmektedir.

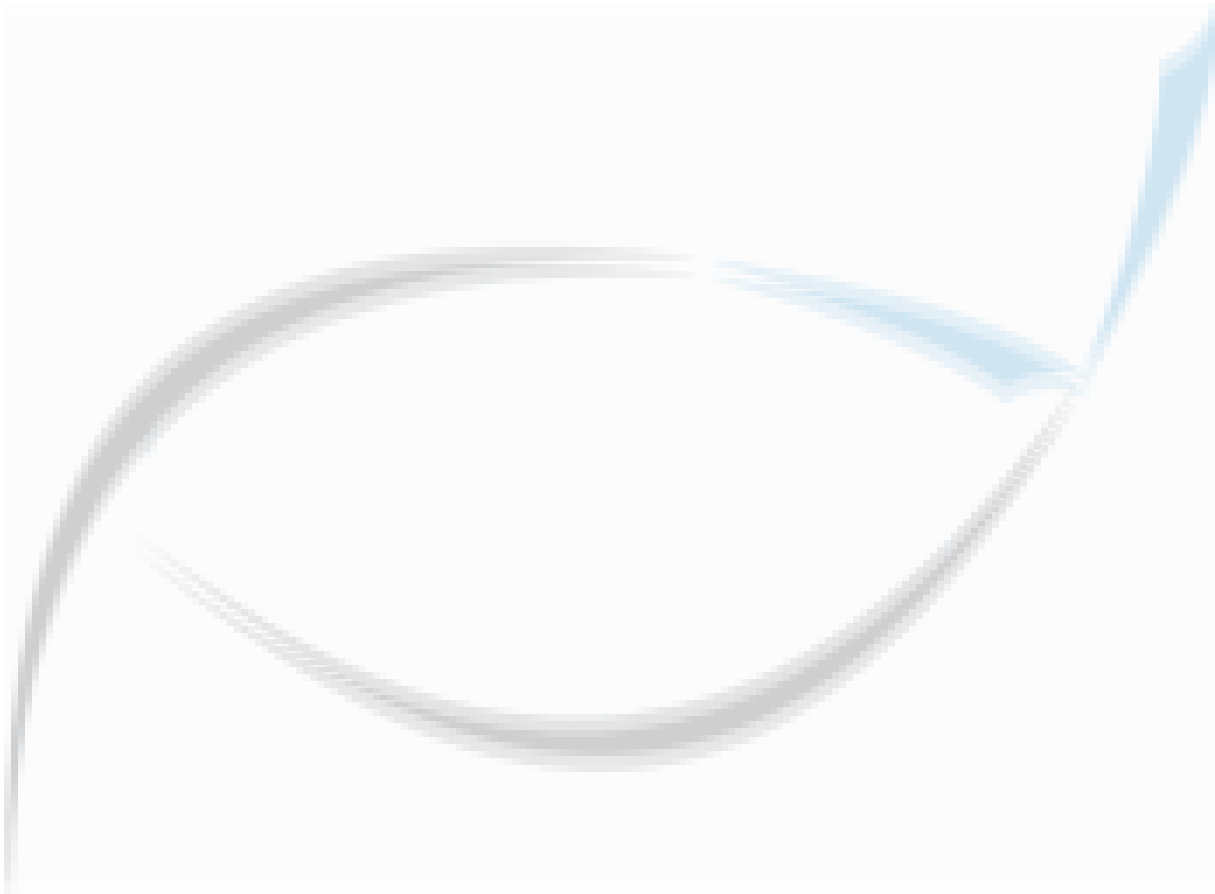
Anahtar Kelimeler: Kesme ve Paketleme Problemleri, İki Boyutlu Şerit Paketleme, Tamsayı Programlama, Kısıt Programlama, Mantık-Tabanlı Benders Ayırıştırma

Logic-Based Benders Decomposition Approach for Two-Dimensional Strip Packing Problems

Abstract: Many common problems, such as cutting problems of sheet metal parts or textile fabrics in the manufacturing sector, container loading problems, and bin packing problems, are encountered in the literature as two-dimensional cutting and packing problems. Researchers from various disciplines in academia are working on solving these problem types, which have numerous applications in industry, and are continuously investigating more effective and faster solution methods. In this study, two-dimensional strip packing problems, which are a subset of two-dimensional cutting and packing problems, are addressed. The strip packing problem is first modeled using integer mathematical programming and constraint programming. Subsequently, it is solved by decomposing it into master and sub-problems using the logic-based Benders decomposition method. Unlike the literature, the constraint programming model is developed using global scheduling constraints rather than logical operators, and two distinct models are developed using the logic-based Benders decomposition method. In the first

approach, both the master and sub-problems are solved using an integer mathematical model (LBBD1), whereas in the second approach, integer programming and constraint programming are combined (LBBD2). All developed models are evaluated comparatively on the same test data. Experiments conducted on benchmark datasets from the literature demonstrate that both methods optimally solve small-sized problems within seconds, with the constraint programming-based approach (LBBD2) being, on average, 67.6% faster than LBBD1. The developed method provides a practical tool for fast and efficient solution of two-dimensional cutting and packing problems. This approach, which can provide significant cost savings compared to manual methods, is expected to contribute to both the academic literature and industrial applications.

Keywords: Cutting and Packing Problems, Two-Dimensional Strip Packing, Integer Programming, Constraint Programming, Logic-Based Benders Decomposition

Makale id= 14

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8469-2339

| 102

Küçük Ölçekli Deniz Araçlarında Hidrojenerasyon Tabanlı Enerji Üretimi: Bir Yelkenli Platform Üzerinden Performans Analizi

Araştırmacı Hamdi Sena Nomak¹, Doç.Dr. İsmail Çiçek¹
¹İstanbul Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Hamdi Sena Nomak

Özet: Küçük ölçekli deniz araçlarında, teknenin su içerisindeki hareketinden enerji üretimi (hidrojenerasyon), teknenin elektrik ihtiyacını yenilenebilir kaynaklarla karşılamak için umut vadeden bir yaklaşımdır. Bu çalışma, hidrojenerasyon sistemlerinin bir yelkenli tekne platformuna entegrasyonunun teknik uygulanabilirliğini incelemekte; özellikle enerji hasadı performansı ve bunun tekne hızı ile hidrodinamik direnç üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. İkiz su türbini ve rejeneratif (elektrik üretebilen) bir pervaneden oluşan bir konfigürasyon, hesaplamalı akışkanlar dinamiği analizi ve senaryo tabanlı simülasyonlar kullanılarak değerlendirilmiştir. Sonuçlar, hidrojenerasyon sisteminin yelken seyri sırasında teknenin elektrik ihtiyacının önemli bir bölümünü karşılayabildiğini ve tipik koşullar altında kesintisiz sıfır emisyonlu seyir imkânı sağladığını göstermektedir. Bu enerji kazanımı belirli bir hidrodinamik bedelle gelmektedir: türbinlerin kullanımı, toplam dirençte yaklaşık %10'luk bir artışa yol açmış ve bu da teknenin seyir hızında küçük bir düşüşe karşılık gelmiştir. Elde edilen enerji faydaları göz önüne alındığında, bu düzeyde bir ödün kabul edilebilir görülmektedir. Bununla birlikte, türbinlerin optimal yerleşimi, pala tasarımı ve gerektiğinde geri çekilebilir mekanizmalar gibi dikkatli tasarım stratejileri uygulanarak sürükleme direncinin en aza indirilmesi gereği vurgulanmaktadır. Sonuç olarak, hidrojeneratörler, küçük ölçekli tekneler için uygulanabilir bir yenilenebilir enerji çözümü olarak ortaya çıkmakta; anlamlı düzeyde bir enerji girdisini, makul düzeyde bir performans kaybı pahasına sunmaktadır.

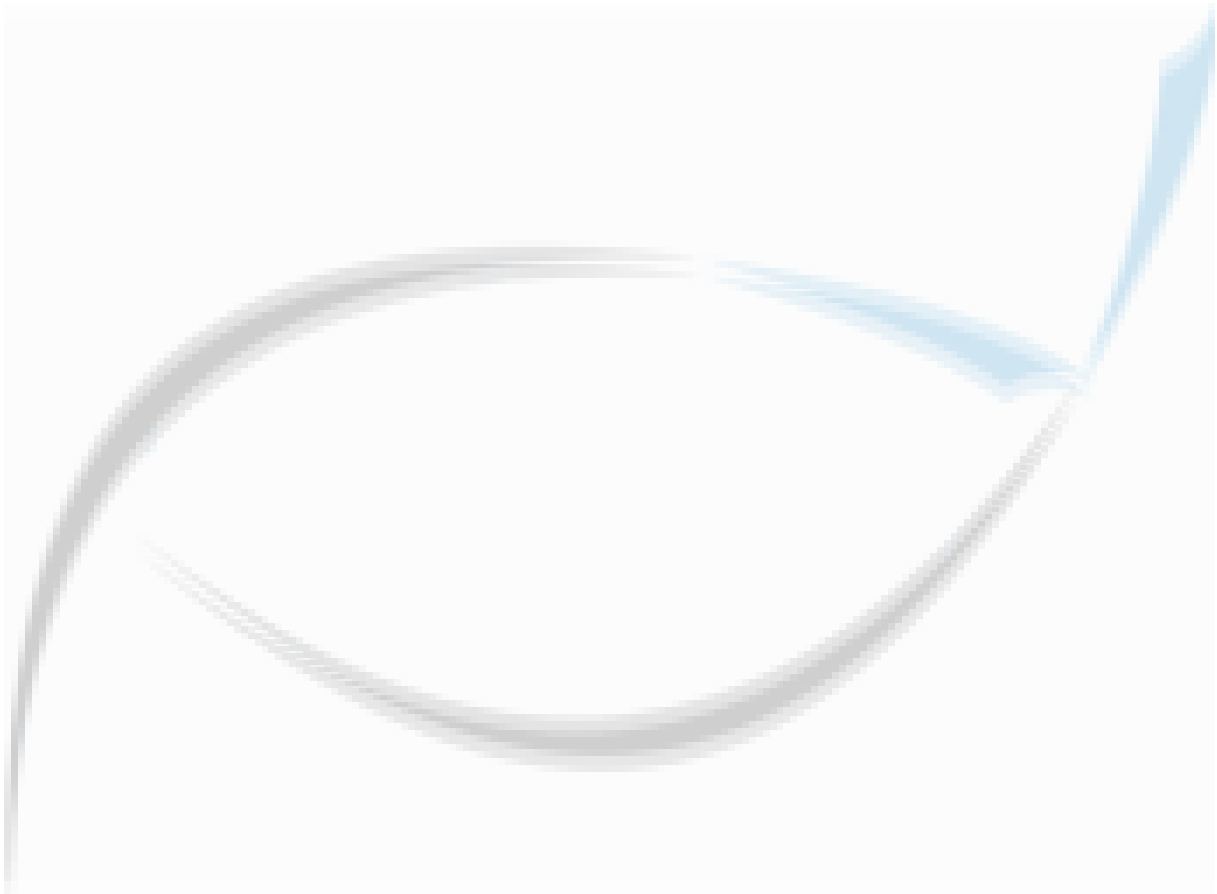
Anahtar Kelimeler: Hidrojenerasyon; Hidrodinamik Direnç; Yenilenebilir Enerji Sistemleri; Yelkenli Tekne

Hydro-Generation-Based Energy Production in Small-Scale Marine Vessels: A Performance Analysis Via a Sailing Platform

Abstract: Hydro-generation using a vessel's motion through water offers a promising avenue for renewable onboard power in small marine craft. This study examines the technical feasibility of integrating hydro-generation systems in a sailing yacht platform, with particular focus on energy harvesting performance and the associated impacts on vessel speed and hydrodynamic drag. A configuration comprising twin water turbines and a regenerative propeller was analyzed via computational fluid dynamics and scenario-based simulations. Results indicate that the hydro-generation setup can supply a significant portion of the vessel's electrical needs during sailing, potentially enabling sustained zero-emission operation under typical conditions. This energy gain comes with a modest hydrodynamic penalty: approximately a 10% increase in overall resistance was observed due to the turbines, corresponding to a slight reduction in cruising speed. Such trade-offs are deemed acceptable in light of the energy benefits, but they underscore the importance of careful design strategies

- such as optimized turbine placement, blade design, and retractable deployment - to minimize drag. In summary, hydro-generators emerge as a viable renewable energy solution for small-scale vessels, providing meaningful energy input at the cost of a manageable performance decrement.

Keywords: Hydro-Generation; Hydrodynamic Drag; Renewable Energy Systems; Sailing Yacht

Makale id= 28

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9360-8925 / 0000-0003-2540-5074

| 104

Lignoselülozik Malzemelerin Yapısal ve Mekanik Özelliklerine Yönelik Moleküler Dinamik Simülasyon Çalışmalarının İncelenmesi

Asst.Prof.Dr. Sema Aysal¹, Res.Dr. Kübra Gündüz Vaydoğan¹
¹Karabük University

*Corresponding author: Kübra Gündüz Vaydoğan

Özet: Bu çalışma, Moleküler Dinamik (MD) simülasyonlarının ahşap ve lignoselülozik malzemelerin, özellikle selüloz, hemiselüloz ve ligninin mikroskobik düzeydeki davranışlarını incelemedeki rolünü ele almaktadır. MD, klasik Newton mekaniğine dayanarak atom ölçeğinde malzemelerin termodinamik ve mekanik özelliklerini hesaplamada güçlü bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Çalışmalar, sıcaklık değişimleri, nem ve su içeriği, tuz (NaCl), oksijen konsantrasyonu ve kimyasal modifikasyonların malzeme özellikleri üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. Bulgular, yüksek sıcaklıklarda selüloz zincirlerinin hareketliliğinin artmasıyla termal kararlılığın azaldığını, düşük sıcaklıklarda ise malzemenin sertliğinin ve özellikle Young ve kayma modüllerinin arttığını ortaya koymaktadır. Malzemenin dayanımının, mikrofibril açısı ve selüloz-hemiselüloz arasındaki bağlanma biçimleri gibi nanoyapısal düzenlemelerle doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir. Kompozit sistemlerde yapılan simülasyonlar, amorf yüzeylerin kristalin yüzeylere göre polimer matrislerle (PLA) daha güçlü yapışma enerjisine sahip olduğunu ve bu durumun dolgu maddelerinin dağılımını iyileştirdiğini göstermektedir. Sonuçlar, MD simülasyonlarının ahşap ve türevlerinin işlenmesi, dayanımının artırılması ve çevresel koşullara uyumunun anlaşılması açısından moleküler düzeyde vazgeçilmez bir rehber olduğunu doğrulamaktadır.

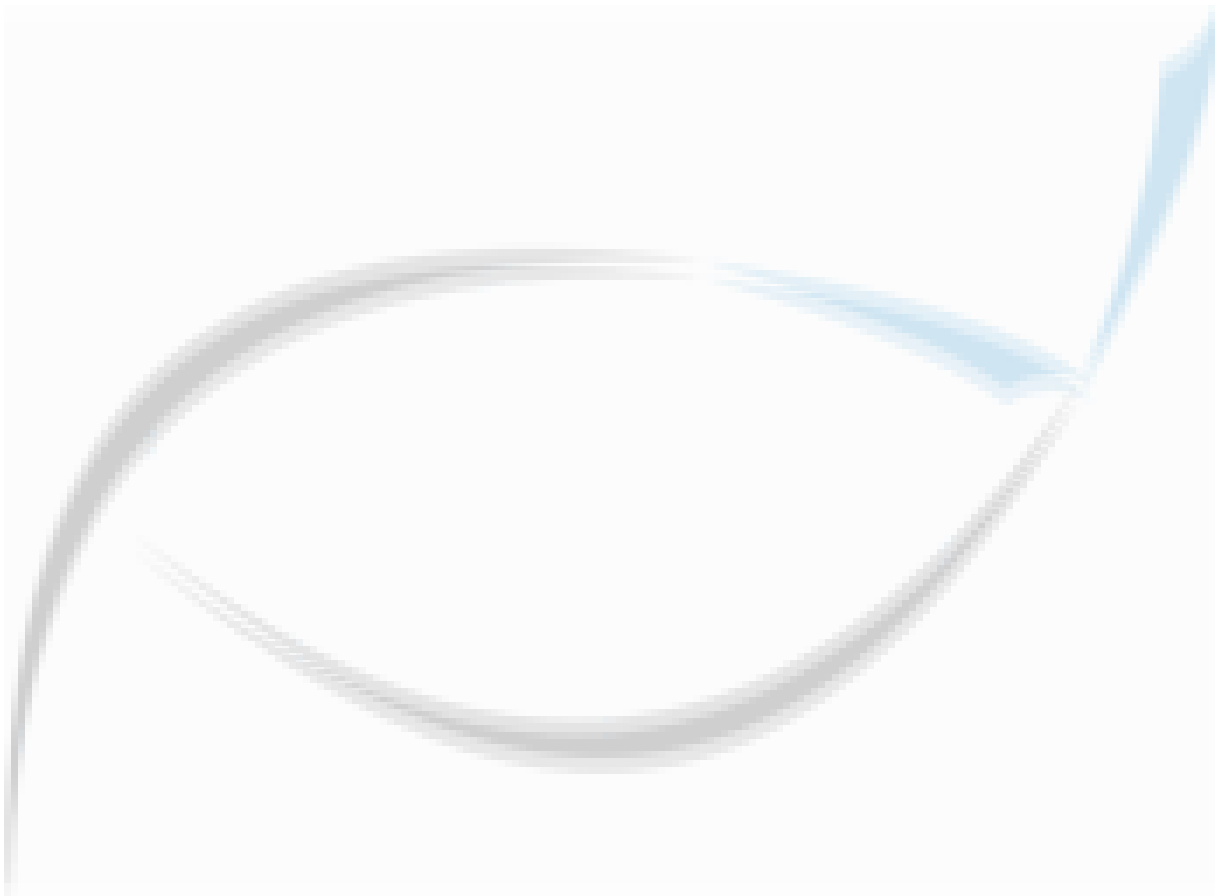
Anahtar Kelimeler: Moleküler Dinamik Simülasyon, Lignoselülozik Sistemler, Nanoyapı, Selüloz, Lignin

Molecular Dynamics Studies On Lignocellulosic Systems: Structural and Mechanical Perspectives

Abstract: This study explores the role of Molecular Dynamics (MD) simulations in investigating the microscopic behavior of wood and lignocellulosic materials, particularly cellulose, hemicellulose, and lignin. MD is highlighted as a powerful method that applies classical Newtonian mechanics to calculate the thermodynamic and mechanical properties of materials at the atomic scale. The reviewed studies focus on the effects of temperature variations, moisture and water content, salt (NaCl), oxygen concentration, and chemical modifications (ACQ, WWO, CFRP) on material performance. Findings indicate that at elevated temperatures, increased mobility of cellulose chains reduces thermal stability, whereas at lower temperatures, material stiffness and particularly the Young's and shear moduli increase. The strength of the material is shown to be closely linked to nanoscale structural arrangements such as the microfibril angle and the bonding modes between cellulose and hemicellulose. Simulations on composite systems demonstrate that amorphous surfaces exhibit stronger adhesion energy with polymer matrices (PLA) than crystalline surfaces, leading to improved filler distribution. Overall, the

results confirm that MD simulations provide indispensable molecular-level insights into the processing, performance enhancement, and environmental adaptability of wood and lignocellulosic systems.

Keywords: Molecular Dynamic Simulation, Lignocellulosic Systems, Nanostructure, Cellulose, Lignin

Makale id= 29

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-2540-5074, 0000-0002-9360-8925

| 106

Orman Endüstrisinde Mikrodalga Teknolojisi: On Yıllık Gelişmeler

Arş.Gör.Dr. Kübra Gündüz Vaydoğan¹, Dr. Öğretim Üyesi Sema Aysal¹

¹Karabük Üniversitesi

*Corresponding author: Kübra Gündüz Vaydoğan

Özet: Son yıllarda orman ürünleri sektörü, hem verimliliği hem de sürdürülebilirliği artırmak amacıyla ileri teknolojilere yönelmiştir. Bu bağlamda, mikrodalga uygulamaları son yıllarda dikkat çekici bir ilgi görmüştür. Dielektrik ısıtma prensibine dayanan mikrodalga işlemleri, odun ve odun esaslı malzemelerde hızlı ve homojen enerji dağılımı sağlar. Çalışmalar, bu yöntemin kurutma sürelerini önemli ölçüde kısalttığını ve enerji tüketimini azalttığını, odun üzerinde renk ve yoğunluk gibi kontrollü değişikliklere imkân verdiğini ve kompozit üretiminde yapıştırıcıların kürlenmesini hızlandırdığını ortaya koymuştur. Ayrıca, biyokütle dönüşüm süreçlerinde verimliliği artırarak çevresel katkılar sunduğu rapor edilmiştir. Emprenye işlemlerinde ise mikrodalga, düşük geçirgenliğe sahip türlerde kimyasal penetrasyonu iyileştiren umut verici bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Bu derlemede son yılların bulguları sentezlenmiş, mikrodalga teknolojisinin avantajları ve gelecekteki kullanım potansiyeli tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mikrodalga, Odun, Kurutma, Modifikasyon

Microwave Technology in the Wood Industry: A Decade of Advances

Abstract: In recent years, the wood products sector has increasingly turned to advanced technologies to enhance both efficiency and sustainability. Among these, microwave applications have gained remarkable attention over the last decade. Microwave treatment, which relies on dielectric heating, allows for rapid and uniform energy distribution within wood and wood-based materials. Studies have demonstrated that this technique can significantly shorten drying times while lowering energy requirements, induce controlled modifications in color and density, and accelerate the curing of adhesives in composite production. In addition, the use of microwaves in biomass conversion processes such as pyrolysis and gasification has been reported to improve yield and overall efficiency, thereby offering environmental benefits. In impregnation processes, microwaves present a promising option for low-permeability species by improving chemical penetration. This review synthesizes the findings of the last decade, highlighting the advantages and future potential of microwave technology in the forest products industry.

Keywords: Microwave, Wood, Drying, Modification

Makale id= 11

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0003-6708-0973 / 0000-0003-1796-2460

| 107

Şebeke Gerilim Düşümü ve Mekanik Gerilim Regülatörlerinin Etkisi

Araştırmacı Umut Kaymak¹, Araştırmacı Oğuz Kaan Atar¹
¹YEDAS

*Corresponding author: Umut Kaymak

Özet: Elektrik enerjisinin tüketiciye güvenilir ve kaliteli bir şekilde ulaştırılması, enerji dağıtım sistemlerinde karşılaşılan en temel sorunlardan biridir. Özellikle uzun mesafeli ve yüksek yük yoğunluklu hatlarda gerilim düşümü ciddi bir enerji kalite problemi oluşturmaktadır. Bu çalışmada, gerilim düşümünün temel nedenleri analiz edilmiş ve bu probleme karşı uygulanabilecek farklı teknik çözümler karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Özellikle Mekanik Gerilim Regülatörleri (MGR), düşük maliyet, yüksek uygulanabilirlik ve bakım kolaylığı gibi avantajlarıyla öne çıkmaktadır. Amasya ilinde bulunan bir sanayi tesisinde gerçekleştirilen saha uygulaması kapsamında, trifaze MGR sisteminin entegrasyonu ile fazlar arası gerilim dengesizliği %20 seviyesinden %2'nin altına düşürülmüş; sistem kararlılığı ve enerji kalitesi önemli ölçüde artırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, MGR sisteminin düşük gerilimli uzun mesafeli dağıtım hatlarında etkili bir çözüm sunduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enerji Kalitesi, Gerilim Düşümü; Mekanik Gerilim Regülatörü (MGR); Faz Dengesizliği

The Effect of Voltage Drop in the Network and Mechanical Voltage Regulators

Abstract: The reliable and high-quality delivery of electrical energy to consumers is one of the most fundamental problems encountered in energy distribution systems. Voltage drop, especially in long-distance and high-load density lines, poses a serious energy quality problem. In this study, the fundamental causes of voltage drop were analysed, and different technical solutions that can be applied to this problem were evaluated comparatively. Mechanical Voltage Regulators (MVRs) stand out due to their advantages such as low cost, high applicability, and ease of maintenance. As part of a field application conducted at an industrial facility in Amasya Province, the integration of a three-phase MGR system reduced phase-to-phase voltage imbalance from 20% to below 2%, significantly improving system stability and energy quality. The results obtained demonstrate that the MGR system offers an effective solution for low-voltage long-distance distribution lines.

Keywords: Power Quality; Voltage Drop; Mechanical Voltage Regulator (MVR); Phase İmbalance

Makale id= 31**Sözlü Sunum**

ORCID ID: 0000-0002-9360-8925, 0000-0003-2540-5074

| 108

Suda Çözünen Odun Koruyucularda Fiksasyon: Son On Yılın Eğilimleri ve Yaklaşımları**Asst.Prof.Dr. Sema Aysal¹, Res.Dr. Kübra Gündüz Vaydoğan¹**
¹Karabuk University

*Corresponding author: Kübra Gündüz Vaydoğan

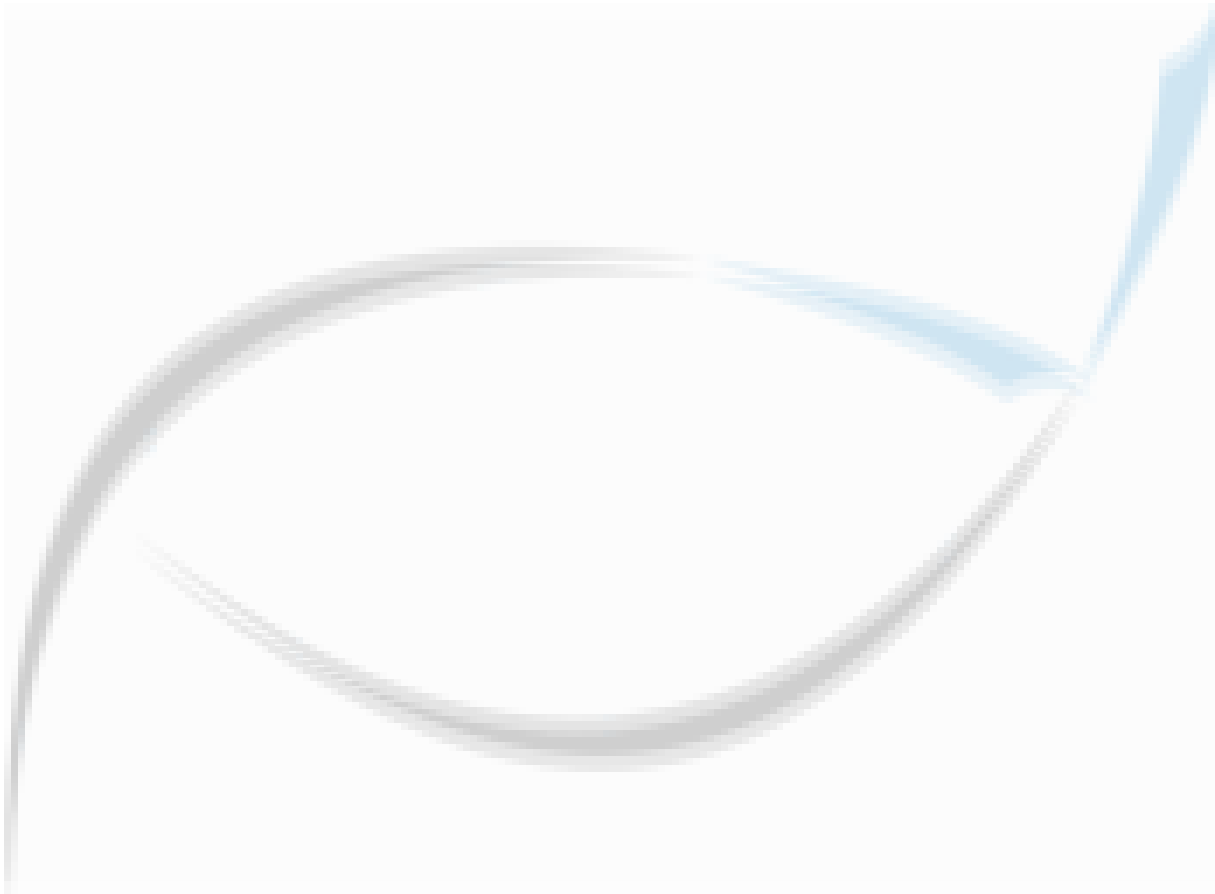
Özet: Bu çalışma, son on yılda suda çözünen odun koruyucularda fiksasyonun nasıl iyileştirildiğini incelemektedir. Düzenleyici otoritelerin - özellikle Avrupa Birliği Biyosidal Ürünler Tüzüğü (BPR) ve Uçucu Organik Bileşikler (VOC) sınırlarının - yön verdiği ortamda, krom (Cr) içermeyen bakır esaslı sistemler öne çıkmıştır: Alkalın Bakır Kuat (ACQ), Mikronize Bakır Kuat (MCQ) ve Bakır-Azol (CuAz). Bu sistemlerde fiksasyonu güçlendirmek için organik kompleksleyiciler, polikarboksilik asitler ve odunla kimyasal köprü kurabilen organosilanlar birlikte kullanılmaktadır. Bor esaslı koruyucularda yüksek yıkanabilirlik sorunu; polimerik bağlama, organosilan köprüleme, nano-bor ve mikro/nano-enkapsülasyon yaklaşımlarıyla yönetilmektedir. Nanoteknoloji destekli çözümler - çinko oksit (ZnO), titanyum dioksit (TiO₂), grafen oksit (GO) ve MXene - ile sol-jel hibritleri, odun içinde hiyerarşik bariyerler oluşturarak difüzyonu sınırlar. Isıl modifikasyon, asetilasyon ve furfurilasyon gibi işlemlerle birlikte uygulandığında, odunun su alma eğilimi azalır ve koruyucunun odun içinde tutulumu artar. Sonuç olarak çalışmalar, bakır tutunumunun belirgin biçimde yükseldiğini, bor kayıplarının azaldığını, biyolojik dayanımın (mantar ve böceğe karşı), boyutsal kararlılığın (şişme-daralma döngülerine karşı) ve uzun dönem korumanın güçlendiğini göstermektedir. Hibrit (örneğin organosilan + bakır; bor + lignin/tanen) ve kontrollü salım tasarımları etkinin süresini uzatırken, geniş ölçekli yaygınlaştırmada formülasyon-uygulama uyumu ile maliyet/performans dengesi önemini korumaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fiksasyon, Yıkanma, Suda Çözünen Odun Koruyucular, Bakır, Bor,**Fixation in Water-Borne Wood Preservatives: Trends and Approaches Over the Last Decade**

Abstract: This study examines how fixation (the durable binding of a preservative to the wood matrix) and reduced rain-induced leaching (loss) have been improved in water-borne wood preservatives over the last decade. Guided by regulatory authorities—notably the Biocidal Products Regulation (BPR) of the European Union and limits on Volatile Organic Compounds (VOC)—chromium (Cr)-free copper systems have come to the fore: Alkaline Copper Quaternary (ACQ), Micronized Copper Quaternary (MCQ), and Copper Azole (CuAz). In these formulations, fixation is strengthened by combining organic complexing agents, polycarboxylic acids, and wood-reactive organosilanes. For boron-based preservatives, which are prone to high leaching, strategies such as polymeric binding, organosilane bridging, nano-boron, and micro/nano-encapsulation are used to increase permanence. Nanotechnology-enabled approaches—zinc oxide (ZnO), titanium dioxide (TiO₂), graphene oxide (GO), and two-dimensional transition-metal carbides/nitrides (MXene)—together with sol-gel hybrids create hierarchical barriers within wood that limit diffusion and enhance durability. When paired with thermal modification, acetylation, or furfurylation, the wood's moisture uptake decreases and preservative retention improves. Taken together, recent studies show higher copper retention, lower boron losses,

and measurable gains in biological durability (against fungi and insects), dimensional stability (under swelling–shrinkage cycles), and long-term protection. Hybrid designs (e.g., organosilane + copper; boron + lignin/tannin) and controlled-release concepts further extend service life. At scale, success still depends on formulation–application fit and a robust cost/performance balance, but the trajectory clearly favors multifunctional, bio-based, and longer-lasting water-borne systems.

Keywords: Fixation, Leaching, Water-Borne Wood Preservatives, Copper, Boron

Makale id= 24

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4312-9026

| 110

Sünger Benzeri N-Tipi Gözenekli Silisyum Tabanlı Rezistif Kimyasal Buhar Sensörü**Dr. Öğretim Üyesi Ömer Çoban¹**
¹Atatürk Üniversitesi

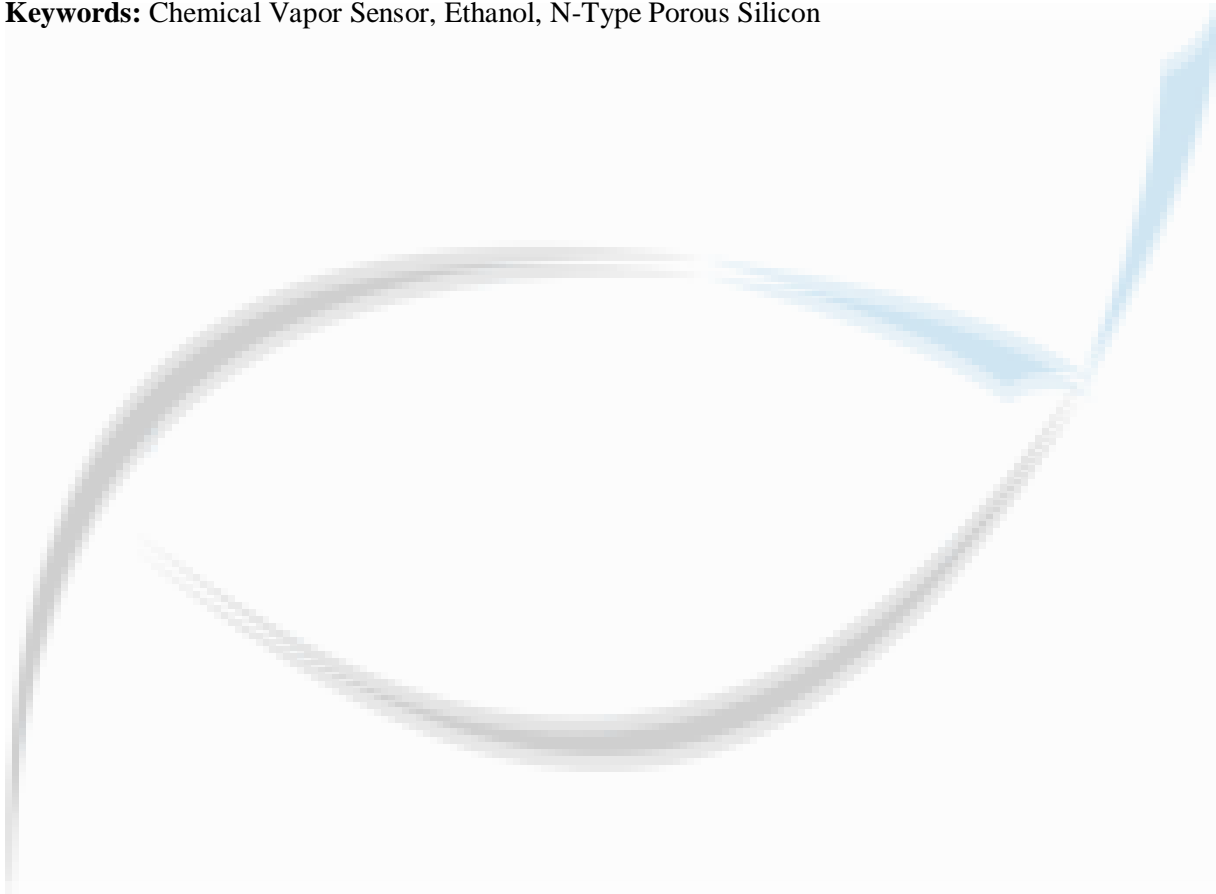
Özet: Kimyasal buharların, özellikle uçucu organik bileşiklerin (VOC'ler), algılanması çevresel izleme, iş güvenliği ve tıbbi tanı gibi alanlarda kritik bir rol oynamaktadır. Aseton, etanol ve metanol gibi VOC'ler toksisiteleri ve yanıcılıkları nedeniyle ciddi riskler oluşturmakta, bu da düşük maliyetli, taşınabilir ve yüksek hassasiyetli sensörlere duyulan acil ihtiyacı ortaya koymaktadır. Gaz kromatografisi ve kütle spektrometresi gibi geleneksel yöntemler yüksek doğruluk sağlasa da, pahalı, zaman alıcı ve gerçek zamanlı algılama için uygun değildir. Bu durum, oda sıcaklığında çalışabilen yarı iletken tabanlı rezistif sensörlerin geliştirilmesini teşvik etmektedir. Bu çalışmada, sünger benzeri gözenekli silisyum yapılar iki adımlı metal destekli kimyasal aşındırma (MACE) yöntemi ile üretilmiştir. İlk adımda, n-tipi Si (100) ($1-10 \Omega \cdot \text{cm}$) altlıklar üzerine gümüş (Ag) hedef kullanılarak DC sputter yöntemi ile gümüş nanoparçacıklar kaplanmıştır. Oda taban basıncı 10^{-6} Torr seviyesine düşürülmüş, ardından 15 sccm Ar gazı verilerek ~ 12 mTorr çalışma basıncı elde edilmiştir. Hedef-altlık mesafesi ~ 8 cm olarak ayarlanmış ve 50 W RF güç altında 60 s süreyle püskürtme yapılarak düzgün bir Ag nanoparçacık katalitik tabakası oluşturulmuştur. İkinci adımda, numuneler 4.6 M HF : 0.5 M H₂O₂ çözeltisinde 60 dk bekletilmiş ve yüksek gözenekliliğe sahip sünger benzeri nanoyapılar elde edilmiştir. SEM görüntüleme, dikey yönelimli ve birbirine bağlı gözeneklerin varlığını doğrulamıştır. Elektriksel karakterizasyon için, alüminyum nokta kontaklar doğrudan nanoyapı yüzeyine DC sputter yöntemi ile kaplanmıştır. Gaz algılama testleri yalnızca etanol buharı ile, 500–7000 ppm konsantrasyon aralığında gerçekleştirilmiştir. Sensör, en yüksek tepkiyi ($I_g/I_a \approx 1,6$) 7000 ppm'de 100 oC'de göstermiş olup, çoklu ölçüm döngülerinde açık şekilde tekrarlanabilir ve tamamen geri dönüşümlü tepkiler sergilemiştir. Tepki ve iyileşme süreleri daima 100 s'nin altında gerçekleşmiş, bu da sünger benzeri morfolojinin etkin adsorpsiyon–desorpsiyon dinamiklerini ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, sputter-Ag destekli MACE yönteminin sünger benzeri gözenekli silisyum üretimi için sağlam bir yaklaşım olduğunu ve elde edilen yapıların kimyasal buhar sensörlerinde önemli potansiyel sunduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kimyasal Buhar Sensörü, Etanol, N-Tipi Gözenekli Silisyum**Sponge-Like N-Type Porous Silicon Based Resistive Chemical Vapor Sensor**

Abstract: The detection of chemical vapors, particularly volatile organic compounds (VOCs), plays a crucial role in environmental monitoring, occupational safety, and medical diagnostics. VOCs such as acetone, ethanol, and methanol are hazardous due to their toxicity and flammability, highlighting the urgent need for cost-effective, portable, and highly sensitive sensors. While conventional methods such as gas chromatography and mass spectrometry provide high accuracy, they are expensive, time-consuming, and unsuitable for real-time detection, motivating the development of semiconductor-based resistive sensors operating at room temperature. In this study, sponge-like porous silicon structures were fabricated via a two-step metal-assisted chemical etching (MACE) process. Silver nanoparticles were first deposited onto n-type Si (100) substrates ($1-10 \Omega \cdot \text{cm}$) using DC sputtering with an Ag target. The

chamber base pressure was reduced to 10^{-6} Torr, followed by the introduction of 15 sccm Ar gas, establishing a working pressure of ~ 12 mTorr. The target-to-substrate distance was maintained at ~ 8 cm, and 50 W RF power was applied for 60 s to form a uniform Ag nanoparticle catalytic layer. Subsequent etching in a 4.6 M HF : 0.5 M H₂O₂ solution for 60 min yielded highly porous, sponge-like nanostructures. SEM imaging confirmed the presence of vertically aligned and interconnected pores. For electrical characterization, aluminum dot contacts were directly sputter-deposited onto the nanostructured surface. Gas sensing experiments were conducted exclusively with ethanol vapor in the concentration range of 500–7000 ppm. The sensor exhibited a maximum response ($I_g/I_a \approx 1,6$) at 7000 ppm at 100 oC, with clear repeatability and full reversibility across multiple exposure cycles. Response and recovery times were consistently below 100 s, demonstrating the efficient adsorption–desorption dynamics enabled by the sponge-like morphology. These results indicate that sputtered-Ag-assisted MACE is a robust method to engineer sponge-like porous silicon, and that the fabricated structures offer significant potential for chemical vapor sensing applications.

Keywords: Chemical Vapor Sensor, Ethanol, N-Type Porous Silicon

Makale id= 39

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8736-8101

| 112

Yarı-Katı Kültür Fermantasyonu ile Kahve Atıklarından Lakkaz Enzimi Üretiminin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Işık Çoban¹
¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Özet: Bu çalışmada, kahve atıklarının yarı-katı kültür fermantasyonu (YKF) yöntemiyle lakkaz enzimi üretiminde substrat olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Lakkaz üretici mikroorganizma olarak beyaz çürükçül fungus *Trametes versicolor* kullanılmış, substrat olarak ise sürdürülebilir ve düşük maliyetli bir biyokütle olan kahve posası tercih edilmiştir. Enzim üretimi üzerine sıcaklık, pH ve inkübasyon süresinin etkileri optimize edilmiştir. ABTS substratı kullanılarak 420 nm dalga boyunda spektrofotometrik ölçümle enzim aktivitesi belirlenmiştir. Sonuçlara göre, 30°C’de enzim aktivitesi düşükken, sıcaklığın artmasıyla aktivite belirgin şekilde artmıştır. En yüksek lakkaz aktivitesi 35°C, pH 4,5 ve 4 günlük inkübasyon koşullarında 666,6 U/L olarak elde edilmiştir. Daha uzun inkübasyon süreleri ve farklı pH değerlerinde aktivitenin azaldığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar, kahve atıklarının biyoteknolojik süreçlerde yeniden değerlendirilerek hem çevresel hem de ekonomik açıdan sürdürülebilir bir enzim üretim modeli oluşturulabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Lakkaz, *Trametes Versicolor*, Yarı-Katı Fermantasyon, Kahve Atığı, Enzim Üretimi, Biyoteknolojik Dönüşüm

Investigation of Laccase Enzyme Production From Coffee Waste by Semi Solid-State Fermentation

Abstract: In this study, the aim was to evaluate the potential of coffee waste as a substrate for laccase enzyme production using the semi solid-state fermentation (SSF) method. The white-rot fungus *Trametes versicolor* was employed as the laccase-producing microorganism, while coffee grounds were selected as a sustainable and low-cost biomass substrate. The effects of temperature, pH, and incubation time on enzyme production were optimized. Enzyme activity was determined spectrophotometrically at 420 nm using ABTS as the substrate. According to the results, enzyme activity was low at 30°C, but increased significantly with rising temperature. The highest laccase activity was obtained under the conditions of 35°C, pH 4.5, and 4 days of incubation, reaching 666.6 U/L. It was observed that longer incubation periods and different pH values led to decreased enzyme activity. These findings demonstrate that coffee waste can be effectively utilized in biotechnological processes to establish an environmentally and economically sustainable model for enzyme production.

Keywords: Laccase, *Trametes Versicolor*, Solid-State Fermentation, Coffee Waste, Enzyme Production, Biovalorization

Makale id= 23

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0003-5491-9135

| 113

Deniz Kazalarını Önlemeye Yönelik Lityum-İyon Batarya veya Hibrit Tahrikli Gemilerin Risk Analizi

Araştırmacı Uğur Uyar¹, Prof.Dr. Saliha Çetinyokuş²

¹ Gazi Üniversitesi, Kazaların Çevresel ve Teknik Araştırması, 06105 Ankara, Türkiye

² Gazi Üniversitesi, Kimya Mühendisliği, 06570, Ankara, Türkiye

*Corresponding author: Uğur Uyar

Özet: Deniz taşımacılığında karbon salımlarının azaltılmasına yönelik artan gereklilikler, lityum-iyon batarya (LIB) ve hibrit tahrik sistemlerinin gemilerde kullanımını hızla yaygınlaştırmaktadır. Bu teknolojiler, çevresel sürdürülebilirlik açısından önemli faydalar sunarken, gemi güvenliği bakımından yeni risklerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu çalışmada, LIB ve hibrit tahrikli gemilerde meydana gelebilecek tehlikelerin sistematik olarak tanımlanması ve risklerin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Çalışma; ulusal ve uluslararası mevzuatların, ilgili standart ve rehber dokümanların, klas kuruluşu gerekliliklerinin ve geçmiş deniz kazalarına ilişkin verilerin incelenmesine dayanmaktadır. Analiz aşamasında HAZID (Tehlike Tanımlama) ve FMEA (Hata Türü ve Etkileri Analizi) yöntemleri birlikte kullanılacak olup, gemilerin tasarım, inşa, işletme ve acil durum süreçlerindeki potansiyel tehlikeler değerlendirilecektir. Çalışmanın ilerleyen aşamalarında, elde edilecek bulgular doğrultusunda, batarya tahrikli gemilere ilişkin ulusal standart ve düzenlemelere katkı sağlayabilecek; gemi tasarımı, personel eğitimi, yangın güvenliği ve acil durum yönetimi gibi alanlarda uygulanabilir tavsiyeler geliştirilecektir. Türkiye’de batarya ve hibrit tahrikli gemilere yönelik güvenlik risklerini bütüncül biçimde ele alan bu öncü çalışmanın saha kullanıcılarına, mevzuat yapıcılara ve bilimsel çalışanlara önemli katkıları olacağı öngörülmektedir.

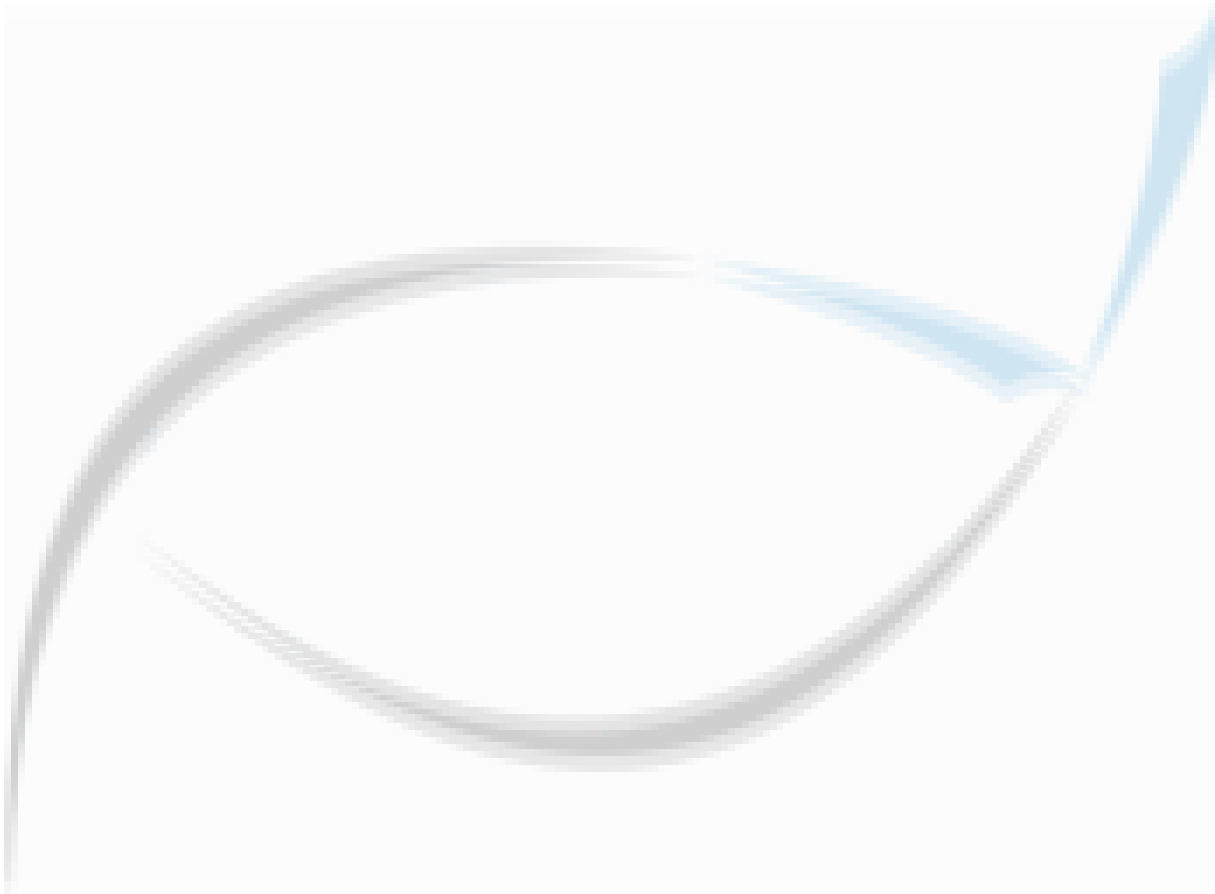
Anahtar Kelimeler: Lityum-Iyon Batarya Tahrikli Gemi, Hibrit Tahrikli Gemi, Risk Analizi, Hazıd, Fmea

Risk Analysis of Lithium-Ion Battery Or Hybrid Propelled Ships for the Prevention of Marine Accidents

Abstract: The increasing requirements for reducing carbon emissions in maritime transportation have rapidly expanded the use of lithium-ion battery (LIB) and hybrid propulsion systems on ships. While these technologies offer significant benefits in terms of environmental sustainability, they also introduce new risks to ship safety. This study aims to systematically identify the hazards that may occur in LIB- and hybrid-propelled ships and to assess the associated risks. The study is based on the review of national and international regulations, relevant standards and guideline documents, classification society requirements, and data on past maritime accidents. During the analysis phase, the HAZID (Hazard Identification) and FMEA (Failure Mode and Effect Analysis) methods will be used jointly to evaluate potential hazards in the design, construction, operation, and emergency processes of ships. In the subsequent stages of the study, based on the findings obtained, applicable recommendations will be developed in areas such as ship design, crew training, fire safety, and emergency management, contributing to national standards and regulations for battery-powered ships. It is anticipated that this

pioneering study, which comprehensively addresses the safety risks of battery and hybrid-propelled ships in Türkiye, will provide significant contributions to field practitioners, regulatory authorities, and researchers.

Keywords: Lithium-Ion Battery Propelled Ship, Hybrid Propelled Ship, Risk Analysis, Hazıd, Fmea.

Makale id= 8

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3737-2556

| 115

Evaluation of Deterioration Types and Mechanisms in Monuments Built With Pyroclastic Rocks: Examples From Seljuk Cemetery and Ahlat Mausoleums**Asst.Prof.Dr. Mehmet Can Balcı¹**
¹Batman University

Özet: Tarihsel süreçler boyunca kayalar, insanoğlunun tüm ihtiyaçları için hammadde olarak kullanılmıştır. Özellikle barınma, savunma, mezar vb. yapıların inşasında kayalar doğal yapı malzemesi şeklindeki kullanımlarıyla dikkat çekerler. Anadolu'nun her köşesinde kayaların doğal yapı malzemesi olarak kullanıldığı birçok bölge vardır. Bölgenin genel jeolojik yapısı, kaynak alanları, iklim koşulları ve insan ihtiyaçları göz önüne alınarak yapı malzemesi olarak tercih edilen kayalar çeşitlilik göstermektedir. Piroklastik kayalarla inşa edilen yapılar, volkanik aktivitenin olduğu Anadolu'nun çeşitli bölümlerinde halen yapısal bütünlüklerini koruyarak karşımıza çıkmaktadırlar. Bu çalışmada Ahlat (Bitlis, Türkiye) ilçesinde piroklastik kayalar kullanılarak yapılan Selçuklu mezarlığı, Dede Maksut Kümbeti, İki Kümbet, Keşiş Kümbeti ve Mirza Muhammed Kümbetlerinde gözlemlenen bozunmalar ve bozunma mekanizmaları değerlendirilmiştir. İnceleme bölgesindeki anıtlarda kullanılan farklı renk ve dokulara sahip piroklastikler derlenerek, laboratuvarında fiziko-mekanik özellikleri belirlenmiştir. Değerlendirilen anıtlardaki bozunmalar, Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi Taşlar Komitesi'nin usul ve esaslarına göre tanımlanmıştır. İncelenen anıtlarda gözlemlenen bozunmaların genel itibarıyla bölgedeki sert ve soğuk iklim koşulları, tuz kaynaklarına olan yakınlık, topoğrafik kot gibi özellikler sebebiyle donma-çözünme ve tuz kristalizasyonu gibi mekanizmalara bağlı olduğu tespit edilmiştir. Bozunma türlerinin ise antropolojik etki, çatlak, biyolojik kolonizasyon, kontur pullanması, düzensiz bozunma, çiçeklenme, grafiti ve siyah kabuk tipi olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmanın çıktılarının, anıtların restorasyon ve koruma çalışmalarında dikkate alınarak sürdürülebilirlikleri açısından oldukça önemli olduğu düşünülmektedir.

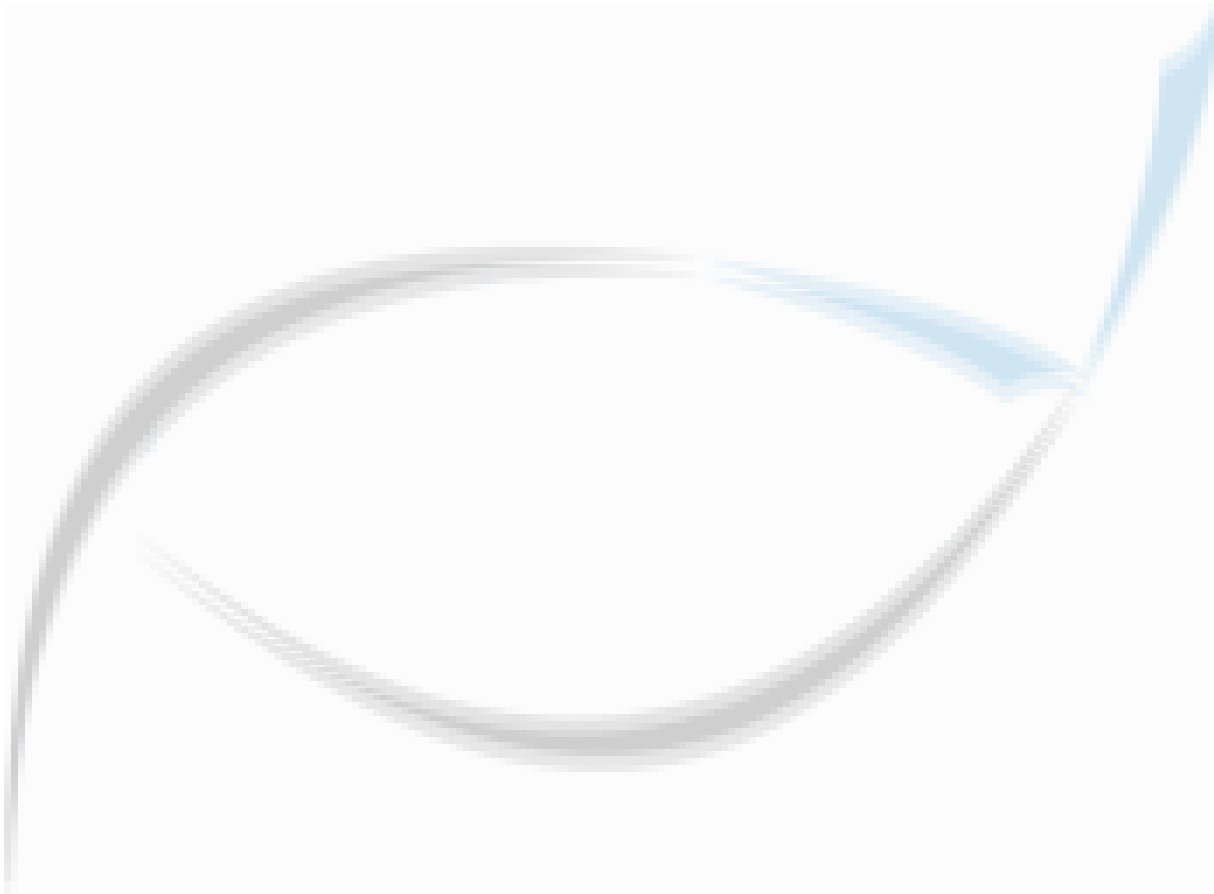
Anahtar Kelimeler: Piroklastik Kayalar, Bozunma, Restorasyon, Koruma, Ahlat

Piroklastik Kayalarla İnşa Edilen Anıtlardaki Bozunma Türü ve Mekanizmalarının Değerlendirilmesi: Selçuklu Mezarlığı ve Kümbetler Örnekleri

Abstract: Throughout history, rocks have been used as raw materials to meet all human needs. In particular, they stand out with their use as natural building materials in the construction of shelters, defensive structures, tombs, and similar edifices. Throughout Anatolia, there are many regions where rocks have been used as natural building materials. The rocks preferred as building materials vary depending on the general geological structure of the region, source areas, climatic conditions, and human needs. Structures built with pyroclastic rocks still preserve their structural integrity in various parts of Anatolia where volcanic activity has occurred. In this study, the deterioration types and mechanisms observed in the Seljuk cemetery, Dede Maksut Mausoleum, Double Mausoleum, Kesis Mausoleum, and Mirza Muhammed Mausoleum in Ahlat district (Bitlis, Türkiye), all constructed with pyroclastic rocks, were evaluated. Pyroclastic samples with different colors and textures used in the monuments of the study area were collected, and their physico-mechanical properties were determined in the laboratory.

The deteriorations observed in the evaluated monuments were identified according to the procedures and principles of the International Council on Monuments and Sites Stone Committee. It was determined that the observed deteriorations in the studied monuments are generally associated with mechanisms such as freeze–thaw cycles and salt crystallization, caused by the region’s harsh and cold climate, proximity to salt sources, and topographic elevation. The identified deterioration types include anthropogenic effects, cracks, biological colonization, contour scaling, differential erosion, efflorescence, graffiti, and black crust formation. The findings of this study are considered highly significant for ensuring the sustainability of these monuments, particularly when taken into account in their restoration and conservation efforts.

Keywords: Pyroclastic Rocks, Deterioration, Restoration, Conservation, Ahlat

Makale id= 9

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-5746-1623

| 117

Glifosatın Toprak ve Aktif Çamur Mikrobiyal Toplulukları Üzerindeki Etkilerinin Karşılaştırmalı Respirometrik Değerlendirmesi

Dr. Öğretim Üyesi Senem Teksoy Başaran¹
¹Istanbul Medeniyet Üniversitesi

Özet: Bu çalışmada, glifosatın toprak ve aktif çamur mikrobiyotası üzerindeki etkilerinin karşılaştırmalı respirometrik analizi sunulmaktadır. Dinamik respirometri kullanılarak, oksijen tüketim hızı (OTH), spesifik oksijen tüketim hızı (SOTH) ve kümülatif oksijen tüketimi (OT) ölçülmüş ve glifosat maruziyeti altında mikrobiyal solunum aktivitesi değerlendirilmiştir. Tarım dışı ormanlık alandan alınan toprak örneklerinde, glifosat ilavesiyle OTH ve OT değerlerinin azaldığı görülmüş, bu durum mikrobiyal solunum üzerinde inhibitör bir etkiyi işaret etmiştir. Buna karşılık, pilot ölçekli hareketli yataklı membran biyoreaktör (MBBR-MBR) sisteminden elde edilen aktif çamur örneklerinde, glifosat varlığında OTH, SOTH ve OT değerlerinde belirgin artış gözlenmiş, bu da çamur kaynaklı mikrobiyal konsorsiyumların glifosatu substrat olarak kullanabildiğini ve metabolik aktivitenin arttığını düşündürmüştür. Bu karşıt sonuçlar, glifosatın mikrobiyal topluluklar üzerindeki etkisinin çevresel koşullara bağlı olduğunu ortaya koymaktadır. Toprak mikrobiyotası solunum inhibisyonuna karşı daha duyarlı iken, aktif çamur toplulukları güçlü bir adaptif kapasite göstermekte ve glifosat biyobozunumu potansiyeli sunmaktadır. Bulgular, farklı ekosistemlerde zenobiyotiklere yönelik mikrobiyal tepkilerin açığa çıkarılmasında respirometrik yaklaşımların önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Glifosat, Respirometre, Toprak Mikrobiyotası, Aktif Çamur, Mikrobiyal Solunum

Comparative Respirometric Evaluation of Glyphosate Effects On Soil and Activated Sludge Microbial Communities

Abstract: This study presents a comparative respirometric analysis of the effects of glyphosate on soil and activated sludge microbiota. Using dynamic respirometry, oxygen uptake rate (OUR), specific OUR (SOUR), and cumulative oxygen consumption (CO) were measured to assess microbial respiratory activity under glyphosate exposure. Soil samples from a non-agricultural forest area showed reduced OUR and CO values upon glyphosate addition, indicating an inhibitory effect on microbial respiration. In contrast, activated sludge, obtained from a pilot-scale moving bed membrane bioreactor system, displayed a pronounced increase in OUR, SOUR, and CO when exposed to glyphosate, suggesting that sludge-associated microbial consortia were able to utilize glyphosate as a substrate, leading to enhanced metabolic activity. These contrasting results underline that glyphosate exerts environment-dependent impacts on microbial communities. While soil microbiota appear vulnerable to respiratory inhibition, activated sludge communities demonstrate strong adaptive capacity and potential glyphosate biodegradation. The findings emphasize the importance of respirometric approaches in revealing differential microbial responses to xenobiotics in distinct ecosystems.

Keywords: Glyphosate, Respirometry, Soil Microbiota, Activated Sludge, Microbial Respiration

Makale id= 1

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5944-0604

| 118

İş Uygulamalarında Yapay Zeka

Dr. Canan Yıldırım Demirkıran¹

¹Yeditepe Üniversitesi

Özet: Yapay Zeka, günümüz iş dünyasında büyük ilgi görmektedir. Müşterilerin, müşteri yolculuklarında edindikleri deneyim, çalışan deneyimleri konusunda da beklentileri yükseltmektedir. Bu deneyimlerin dengelenmesi, şirketlerin inovasyon vizyonuyla uyumlu olması, beklenen operasyonel hedefler ile uyumluluğu yanı sıra, bu konuyu yönetim kurulunun öncelikli tartışma konuları arasına taşımaktadır. Çoğu şirket, üst düzeylerde yapay zeka konusunda ne yapmak istediğinin farkındayken, orta veya alt operasyonel seviyelerde bu hedefe nasıl ulaşacağı konusunda eksik kalmaktadır. Bu durum, ileriye dönük net bir kurumsal yapay zeka stratejisi oluşturma gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu çalışma, şirketlerin yapay zeka stratejisi oluşturmalarına yardımcı olmak için iş dünyasındaki potansiyel faydaları aydınlatmayı hedefleyerek, İş Dünyasında Yapay Zeka'ya odaklanmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka; Yz; İş Uygulamaları; İnovasyon; İşletmelerde Yapay Zeka; İnsan Deneyiminde Yapay Zeka; İnsan Kaynakları Yönetiminde Yapay Zeka; İk'da Yapay Zeka; Müşteri Deneyiminde Yapay Zeka; Müşteri Deneyiminde Yapay Zeka; Yapay Zeka Stratejisi

AI in Business Applications

Abstract: The Artificial Intelligence has taken a vast majority of interest in today's business life. The experience customers are getting on their customer journey is setting the expectations high on their employee experience as well. Mapping these experiences, besides the operational targets that are expected to be aligned with companies vision on innovation, are bringing this subject on executive committee prioritized discussion topics. Most companies find themselves knowing what to do at high level, but lacking the how to do in the medium or lower operational levels, going back to the necessity of building a clear corporate AI strategy moving forward. This work aims to highlight the effect of AI in Business, aiming to enlighten potential benefits on the business.

Keywords: Artificial Intelligence; AI; Gen AI ; Business Applications; Innovation; AI in Business; AI in Human Experience; AI in Human Capital Management; AI in Hr; AI in Customer Experience; AI in Cx; AI Strategy

Makale id= 7

Sözlü Sunum

ORCID ID: 1.yazar: <https://orcid.org/0000-0001-8884-1522>, 2.yazar: <https://orcid.org/0000-0002-0963-016X>

| 119

Türkiye Mobilya Sektöründe Hizmet Veren Erp Firmalarının Analizi

Araştırmacı Funda Almula Dinler¹, Prof.Dr. Derya Sevim Korkut¹
¹Düzce Üniversitesi

*Corresponding author: Funda Almula Dinler

Özet: Dinamik bir yapıda bulunan Türkiye mobilya sektörü, hammadde tedarikinden üretim süreçlerine, stok yönetiminden müşteri ilişkilerine kadar pek çok sürecin entegre yönetimine sahiptir. Her ne kadar esnek üretim yapısı, geniş iç pazar ağı ve büyük ihracat potansiyeli ile önemli bir ekonomik aktör durumunda bulunsun da gün geçtikçe artan veri dağınıklığı, yinelenen ve hatalı veri girişleri, özelleşmiş müşteri siparişleri, karmaşıklaşan tedarik, yükselen müşteri beklentileri, koordinasyon eksikliği, zayıf karar destek mekanizmaları, güncel olmayan yazılımlar, eksik denetim ve izlenebilirlik, düşük otomasyon ve küresel rekabet gücünün zayıflığı gibi pek çok sorun ile karşı karşıya kalmaktadır. Dijital çağ olarak adlandırılan bu yüzyılda; işletmelerin sürdürülebilirliklerini sağlayan, operasyonel verimliliği artıran, rekabet avantajı oluşturan ve müşteri memnuniyetinin yükselmesinde büyük katkıda bulunan, bilgiye dayalı karar alma süreçlerine ve entegre yönetim sistemlerine sahip stratejik önemi olan kurumsal kaynak planlama (ERP) mobilya sektörünün sorunları için iyi bir çözüm aracı olarak görünmektedir. Bu çalışma, ERP sistemlerinin entegrasyonu ile işletmelerin sorunlarına etkin çözümler üretmeye gayret eden ERP yazılım firmalarının hakkında genel bilgilendirme ve bu firmaların mobilya sektöründeki durumları üzerine yapılan araştırmayı içermektedir. Böylece hem sektörel paydaşlara faydalı olmak hem de akademik literatüre katkıda bulunmak amaçlanmaktadır. Sonuç olarak, mobilya sektöründe kullanılan ERP yazılım firmalarının seçim nedenleri ve sağladıkları endüstriyel faydalar karma yöntem yaklaşımı ile incelenmiştir. Çalışmada, ERP yazılım seçiminde veri yönetimi ve raporlama kriterinin, sağlanan fayda olarak da finansal yönetim ve muhasebe unsurunun öne çıktığı tespit edilmiştir. Ayrıca, mobilya sektörü tarafından yerli ERP firmaların daha fazla oranda tercih edildiği de saptanmıştır.

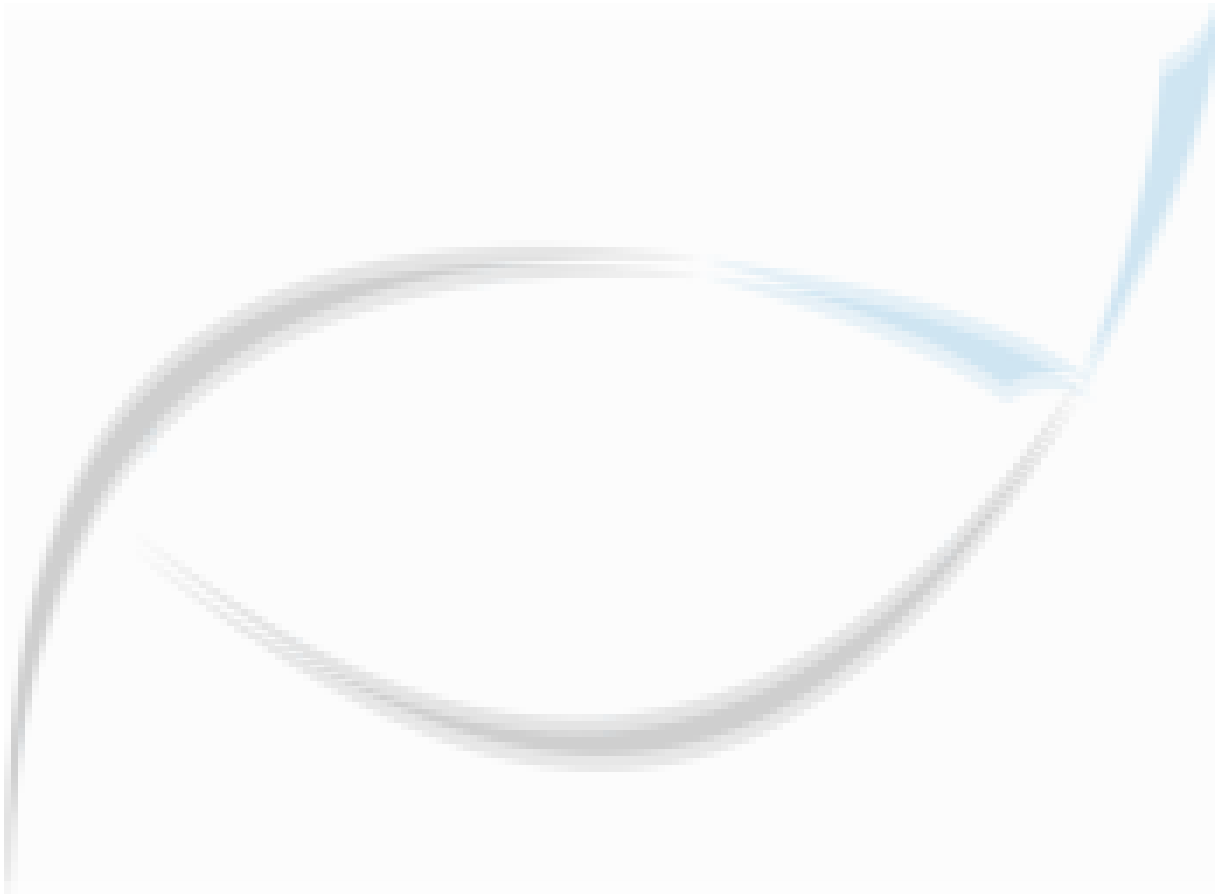
Anahtar Kelimeler: Kurumsal Kaynak Planlama, Erp, Mobilya Sektörü

Analysis of Erp Firms Serving the Turkish Furniture Sector

Abstract: The Turkish furniture sector, characterized by a dynamic structure, possesses integrated management of numerous processes ranging from raw material procurement and production processes to inventory management and customer relations. Although it stands as a significant economic actor with its flexible production structure, extensive domestic market network, and substantial export potential, it increasingly faces a wide range of challenges such as data fragmentation, repetitive and erroneous data entries, customized customer orders, increasingly complex supply chain, rising customer expectations, coordination deficiencies, weak decision support mechanisms, outdated software, lack of auditing and traceability, low automation, and weak global competitiveness. In this century, referred to as the digital age, enterprise resource planning (ERP)—which ensures business sustainability, enhances operational efficiency, creates competitive advantage, significantly contributes to the increase of customer satisfaction, and provides information-based decision-making processes as well as integrated

management systems—appears to be a viable solution tool for the problems of the furniture sector. This study includes general information about ERP software companies that endeavor to produce effective solutions to business problems through the integration of ERP systems, as well as an investigation into the status of these companies within the furniture sector. In doing so, it aims both to provide benefits to sectoral stakeholders and to contribute to the academic literature. As a result, the reasons for selecting ERP software companies used in the furniture sector and the industrial benefits they provide were examined through a mixed-method approach. It was determined that, in ERP software selection, the criterion of data management and reporting comes to the forefront, while in terms of the benefits provided, financial management and accounting were identified as the most prominent elements.

Keywords: Enterprise Resource Planning, Erp, Furniture Sector.

Makale id= 21

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-1871-287X ; 0000-0003-2424-0407

| 121

Yapay Zekâ Araçlarıyla Üretilen Konut Cephelerinin Tasar Ögeleri Temelli Biçimsel Analizi

Araştırmacı Gül Şebnem Total¹, Prof.Dr. Fatma Demet Aycal¹
¹Dicle Üniversitesi

*Corresponding author: Gül Şebnem Total

Özet: Yapay zekâ tabanlı görsel üretim araçlarının mimarlık alanındaki kullanımı son yıllarda belirgin bir biçimde artış göstermektedir. Tasarımcıların yaratıcı süreçlerini destekleyen bu araçlar özellikle biçimsel çeşitliliğin ve estetik araştırmaların ön planda olduğu cephe tasarımı alanında farklı imkânlar sunmaktadır. Yapay zekâ ile üretilen görsellerin mimarlık disiplini açısından nasıl değerlendirileceği güncel tartışmaların merkezinde yer almaktadır. Bu bağlamda çalışma, yapay zekâ tarafından üretilen konut cephelerini mimari tasarımda kabul gören tasar öğeleri doğrultusunda incelemeyi ve biçimsel açıdan ortaya çıkan eğilimleri sistematik olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın problem çerçevesi, yapay zekâ araçlarının ürettiği cephe görsellerinin yalnızca estetik bir çeşitlilik sunmakla kalmayıp aynı zamanda belirli mimari öğeler çerçevesinde okunup okunamayacağı sorusuna dayanmaktadır. Günümüzde Midjourney, DALL-E, OpenArt ve Leonardo AI gibi platformlar üzerinden çok kısa sürede çok sayıda görsel üretmek mümkündür. Ancak bu görsellerin mimarlık disiplinde hangi ölçütlerle değerlendirilebileceği bilimsel açıdan açık uçlu bir tartışma olarak varlığını sürdürmektedir. Bu çalışma söz konusu tartışmaya kuramsal ve yöntemsel bir katkı sunmayı hedeflemektedir. Araştırmada yapı türü olarak konut seçilmiş ve yapay zekâ araçlarına yönlendirici komutlar verilerek çeşitli cephe görselleri üretilmiştir. “Modern konut cephesi”, “geleneksel esintili konut cephesi” ve “minimalist konut cephesi” gibi farklı anahtar ifadeler kullanılmıştır. Bu ifadeler aracılığıyla elde edilen görseller biçimsel çeşitlilik bakımından değerlendirmeye elverişli bir zemin oluşturmuştur. Analiz yöntemi olarak tasar öğeleri temelli biçimsel analiz benimsenmiştir. Özellikle ölçü-oran, biçim, renk, ışık-gölge ve doku öğeleri çerçevesinde her görsel incelenmiş, böylece yapay zekâ üretimlerinin biçimsel kurgusu sistematik bir yaklaşım üzerinden okunmuştur. Çalışma yalnızca yapay zekâ tarafından üretilmiş görselleri kapsamaktadır. Gerçek yapılarla doğrudan karşılaştırmaya gidilmemiş, analiz süreci yapay zekâ üretimlerinin mimarlıkta potansiyel bir araştırma ve tartışma alanı olarak sunduğu imkânlarla odaklanmıştır. Böylelikle araştırmada, yapay zekâ araçlarının cephe tasarımına getirdiği biçimsel olanaklar kuramsal bir bakış açısıyla ele alınmış ve mimarlık pratiğinde bu araçların yaratıcı süreçlere nasıl entegre edilebileceğine dair güncel bir tartışma zemini sunulmuştur.

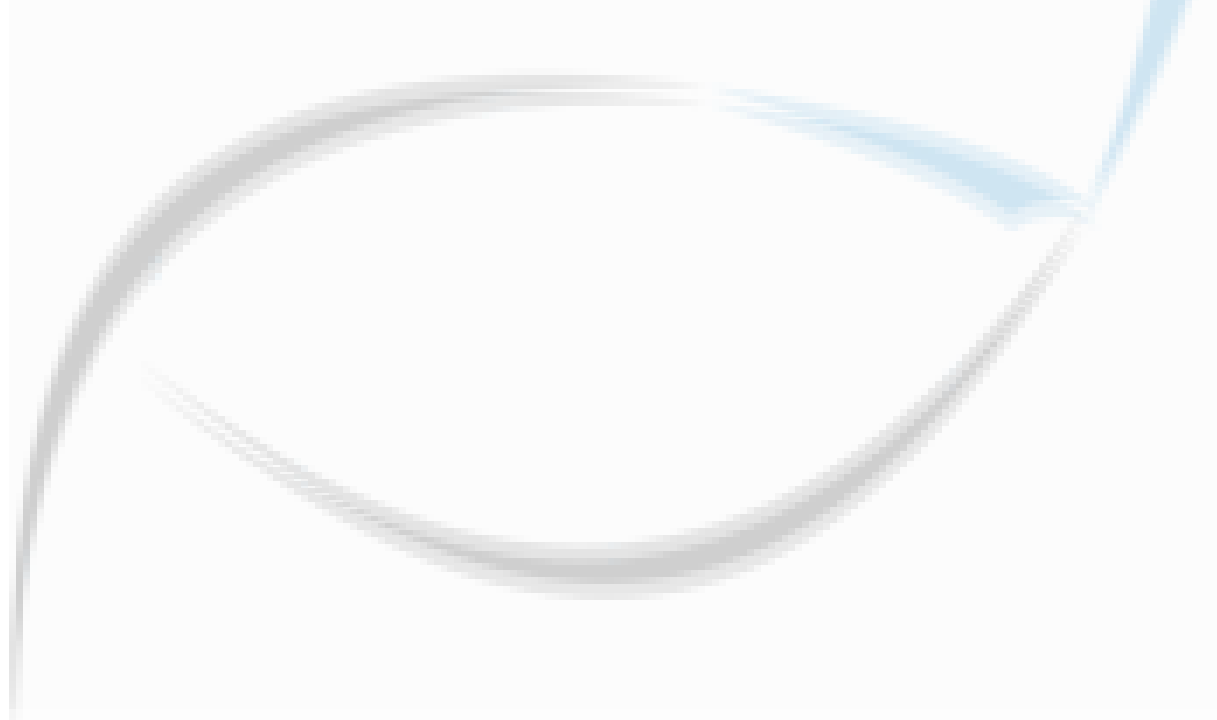
Anahtar Kelimeler: Cephe Kurgusu, Dijital Mimarlık, Görselleştirme Teknikleri, Konut Tasarımı

Formal Analysis of Residential Facades Generated by Artificial Intelligence Tools Based On Design Elements

Abstract: The use of artificial intelligence-based visual production tools in architecture has increased significantly in recent years. Supporting designers' creative processes, these tools offer new possibilities, especially in facade design, where formal diversity and aesthetic exploration are central. How AI-generated images should be evaluated within the discipline of architecture is at the center of

current debates. In this context, the study examines facades generated by artificial intelligence in line with design elements accepted in architectural design and systematically evaluates emerging formal trends. The research problem is based on whether the facades produced by AI tools merely provide aesthetic diversity or can also be interpreted within the framework of specific architectural elements. Today, it is possible to generate many images in a short time using platforms such as Midjourney, DALL-E, OpenArt, and Leonardo AI. However, the criteria for architectural evaluation remain an open-ended scientific discussion. This study aims to contribute to this debate theoretically and methodologically. Residential buildings were chosen as the building type, and various facade images were generated by guiding AI tools with prompts such as “modern residential facade,” “traditional-inspired residential facade,” and “minimalist residential facade.” The images provided a basis for examining formal diversity. A formal analysis based on design elements was adopted. Each image was evaluated in terms of scale-proportion, form, color, light-shadow, and texture, enabling a systematic reading of the formal qualities of AI productions. The study covers only AI-generated images. No direct comparison with real structures was made; the analysis focused on the opportunities AI productions provide as a potential research and discussion field in architecture. Thus, the research addresses the formal possibilities AI tools bring to facade design and provides a current platform for discussion on their integration into architectural practice.

Keywords: Facade Composition, Digital Architecture, Visualization Techniques, Residential Design

Makale id= 5

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-4809-4398, 0000-0001-6876-7580

| 123

Frac Sınıflandırmasına Göre *Trichoderma Harzianum*-Fungisit Uyumluluğunun in Vitro Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Ömer Ümit Okçu¹, Prof.Dr. Nuray Özer¹

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü

*Corresponding author: Ömer Ümit Okçu

Özet: *Trichoderma harzianum*, toprak kökenli patojenlere karşı etkili biyokontrol ajanıdır. Ancak tarımda fungusitler hâlen yaygın kullanıldığından biyolojik ve kimyasal mücadele yöntemlerinin entegrasyonu önemlidir. Fungisitlerin *T. harzianum* üzerine toksik etkileri, biyokontrolün başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu derlemede farklı fungusit gruplarının *T. harzianum* izolatları ve biyoformülasyonlarıyla in vitro uyumluluğu FRAC sınıflandırmasına göre değerlendirilmiştir. *T. harzianum* izolatlarının özellikle FRAC 7 (flutolanil ve fluxapyroxad), FRAC 20 (pencycuron) ve FRAC M 02 (Kükürt) grubunda bulunan aktif maddelerle yüksek düzeyde uyumluluk gösterdiği belirlenmiştir. Ayrıca FRAC 4 grubundan metalaxyl ile yüksek uyumluluk eğilimi gözlemlenmiştir. Bunlar arasında metalaxyl ve flutolanil'e biyoformülasyonlar da yüksek uyumluluk göstermişlerdir. İlave olarak düşük dozlarda bakır hidroksit (FRAC M01), mankozeb ve propineb (FRAC M03) biyoformülasyonlardaki antagonistin gelişimini kısıtlamamıştır. Aktif maddelerin karışım halinde uygulanması, az sayıda karışım hariç, tek aktif maddelere kıyasla genellikle daha yüksek toksisiteye yol açmıştır. Sonuç olarak, *T. harzianum* izolatlarının ve biyoformülasyonlarının entegre hastalık yönetiminde kullanılabilirliği, fungusit seçimi, dozu ve uygulama stratejisinden etkilenebilmektedir. Bu nedenle, biyolojik mücadele etkinliğini en üst düzeye çıkarmak için uyumlu fungusitlerin ve uygun uygulama stratejilerinin seçilmesi gereklidir.

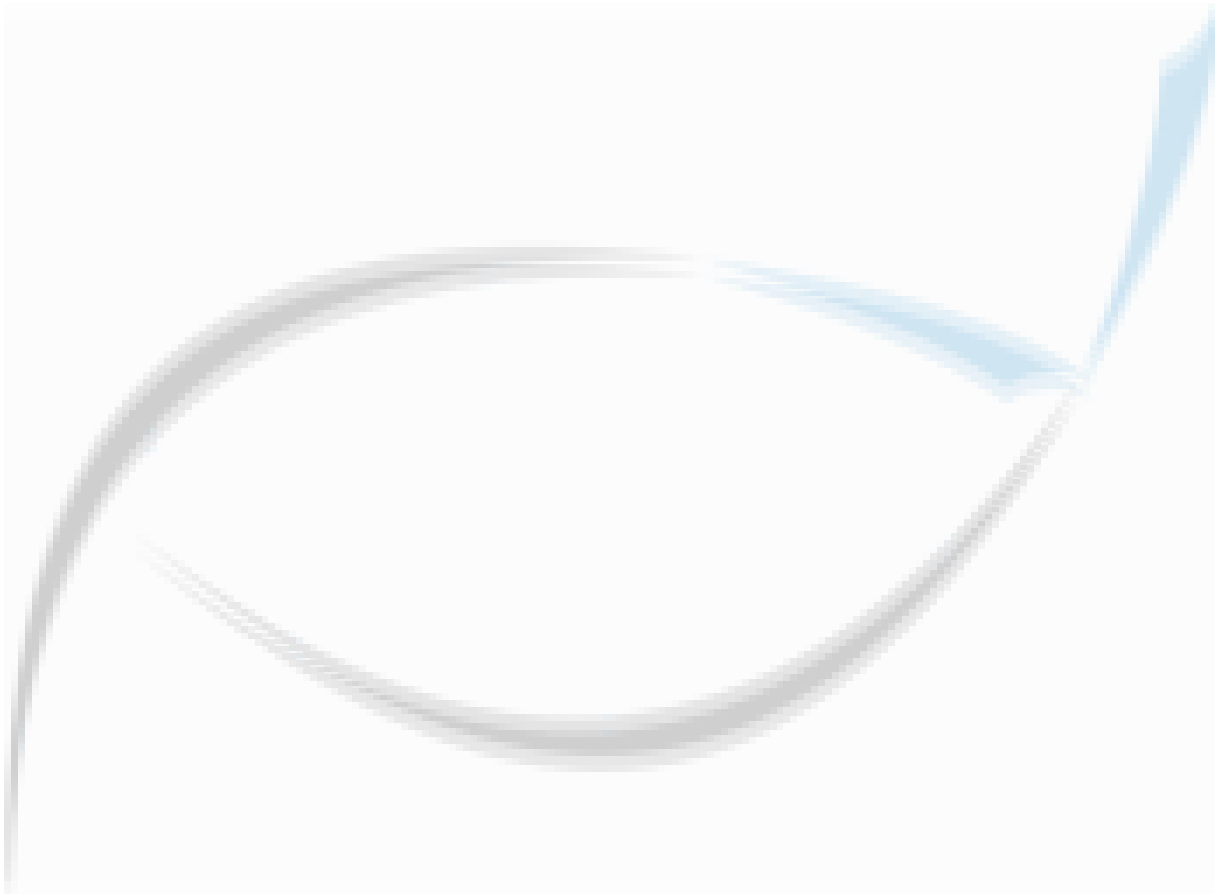
Anahtar Kelimeler: *Trichoderma Harzianum*, Fungisit Uyumluluğu, Biyokontrol, Entegre Hastalık Yönetimi

In Vitro Assessment of *Trichoderma Harzianum*-fungicide Compatibility Based On Frac Classification

Abstract: *Trichoderma harzianum* is an effective biocontrol agent against soilborne pathogens. However, since fungicides are still widely used in agriculture, the integration of biological and chemical control methods is important. The toxic effects of fungicides on *T. harzianum* directly affect the efficacy of biocontrol. This review evaluated the in vitro compatibility of different fungicide groups with *T. harzianum* isolates and bioformulations according to the FRAC (Fungicide Resistance Action Committee) classification. It was determined that *T. harzianum* isolates exhibited high compatibility with active substances, particularly those in FRAC 7 (flutolanil, fluxapyroxad), FRAC 20 (pencycuron), and FRAC M02 (sulfur). A notable trend of high compatibility was also observed with metalaxyl (FRAC 4). Among these, both metalaxyl and flutolanil exhibited high compatibility with also the bioformulations. Additionally, the low doses of copper hydroxide (FRAC M01), mancozeb, and propineb (FRAC M03) did not restrict the development of the antagonist in the bioformulations. Active

ingredient mixtures usually showed higher toxicity than single active ingredients, with few exceptions. Consequently, the usability of *T. harzianum* isolates and bioformulations in integrated disease management may be influenced by fungicide choice, dosage and application strategy. Thus, selection of compatible fungicides and appropriate application strategies is necessary for maximizing biocontrol efficacy.

Keywords: Trichoderma Harzianum, Fungicide Compatibility, Biocontrol, Integrated Disease Management

Makale id= 12

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-2954-1854

| 125

Hayvan Barınaklarında Manyetik Alan Risk Noktaları

Araştırmacı Saadet Bingöl¹

¹Çukurova Üniversitesi

Özet: Hayvancılık işletmelerinde elektromanyetik alanlar (EMA), modern teknolojik altyapının yaygınlaşmasıyla birlikte göz ardı edilen bir çevresel stres faktörü haline gelmiştir. Bu çalışma, sığır barınaklarında elektromanyetik alanların kaynaklarını, hayvanlar üzerindeki potansiyel etkilerini ve alınabilecek önlemleri incelemektedir. Elektrik panoları, sağım makineleri, otomatik suluklar, havalandırma ve aydınlatma sistemleri ile RFID tabanlı izleme teknolojileri başlıca EMA kaynakları olarak tanımlanmıştır. Literatürde yer alan bulgular, düşük frekanslı kaçak akımların ve sürekli elektromanyetik maruziyetin süt ineklerinde huzursuzluk, yem ve su tüketiminde azalma, süt veriminde düşüş ve süt bileşimi (yağ, protein, laktoz) üzerinde olumsuz değişimlere yol açtığını göstermektedir. Ayrıca, somatik hücre sayısında artışa bağlı olarak mastitis riskinin yükseldiği bildirilmiştir. Çalışma, elektromanyetik alan ölçümlerinin düzenli yapılmasını, elektrik sistemlerinde uygun topraklama ve izolasyon önlemlerinin alınmasını ve riskli noktaların haritalanarak yönetilmesini önermektedir. Sonuç olarak, elektromanyetik hijyenin sağlanması; hayvan refahı, üretim verimliliği ve gıda güvenliği açısından kritik bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Elektromanyetik Alanlar (Ema), Hayvancılık, Strese Etkileri ,çözüm, Ahır Sistemleri

Magnetic Field Risk Points in Livestock Housing

Abstract: Electromagnetic fields (EMFs) have become an overlooked yet important environmental stress factor in livestock enterprises due to the increasing use of modern technological infrastructure. This study explores the sources of EMFs in cattle housing, their potential impacts on animal health and productivity, and possible preventive strategies. Electrical panels, milking machines, automatic waterers, ventilation and lighting systems, and RFID-based monitoring technologies were identified as the primary EMF sources. Evidence from the literature indicates that low-frequency stray voltages and chronic EMF exposure may result in restlessness, reduced feed and water intake, decreased milk yield, and negative alterations in milk composition (fat, protein, lactose) in dairy cows. Moreover, increased somatic cell counts (SCC) have been associated with a higher risk of mastitis. The study highlights the necessity of regular EMF monitoring, proper grounding and insulation of electrical systems, and mapping of high-risk areas within barns. In conclusion, ensuring electromagnetic hygiene is underscored as a critical requirement for sustainable livestock production, enhanced animal welfare, and food safety.

Keywords: Electromagnetic Fields (Emf), Livestock Production, Stress Responses, Mitigation Strategies, Livestock Housing Systems

Makale id= 4

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-1239-0383

| 126

Kurak Alanlarda Tahıl Tarımı ve Toprak Karbon Döngüsü**Araştırmacı Beritan Babur¹, Araştırmacı Gülseven Bayar¹, Dr. Öğretim Üyesi Burak Özdemir²,
Doç.Dr. Siyami Karaca²**¹Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü²Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi

*Corresponding author: Beritan Babur

Özet: Kurak bölgelerdeki topraklar, dünya çapında en fazla karbon eksikliğine sahip ekosistemler arasındadır ve genellikle ağırlıkça yalnızca %0,5-3 oranında organik karbon içerirler. Bu eksiklik besin bulunabilirliğini sınırlar, toprak yapısının stabilitesini azaltır ve tarımsal ekosistemlerin genel dayanıklılığını zayıflatır. Aynı zamanda, dünya tahıl üretiminin neredeyse yarısı kurak alanlardan kaynaklandığı için bu alanlar küresel gıda güvenliği açısından kritik öneme sahiptir. Tahıl yetiştiriciliği bu nedenle iki rol oynar: temel gıda kaynakları sağlar ve toprak karbon havuzlarının korunmasına ve geliştirilmesine önemli ölçüde katkıda bulunur. Bu makale, biyofiziksel özellikler, yetiştirme uygulamaları ve karbon ölçüm yaklaşımlarının bir sentezi yoluyla kurak bölgelerde tahıl yetiştiriciliğinin toprak karbon döngüsüne katkısını incelemektedir. İlk olarak, kurak toprakların çevresel kısıtlamaları (düşük yağış, yüksek buharlaşma, alkali pH ve erozyon duyarlılığı) özetlenmektedir. İkinci olarak, buğday, arpa, mısır, darı ve sorgum gibi baskın tahıl ürünlerinin yetiştirilmesi, toprak karbon dinamikleriyle ilişkili olarak analiz edilmektedir. Koruyucu toprak işleme, ürün rotasyonu, ara ekim ve verimli sulama yöntemlerinin benimsenmesi gibi sürdürülebilir uygulamalara özel vurgu yapılmaktadır; bunların tümü toprak organik karbon tutulumunu ve erozyon kontrolünü etkilemektedir. Son olarak, makale, laboratuvar tabanlı element analizinden gelişmiş spektroskopik ve uzaktan algılama yöntemlerine kadar uzanan ve farklı ölçeklerde karbon stoklarının nicelendirilmesine ilişkin temel bilgiler sağlayan ölçüm tekniklerini incelemektedir. Bulgular, uygun şekilde yönetildiğinde tahıl bazlı sistemlerin, zorlu iklim koşullarında bile toprak organik karbon stoklarını önemli ölçüde artırabileceğini vurgulamaktadır. Gıda üretimindeki rollerinin yanı sıra, tahıllar kırılgan kurak alanlarda toprak karbonunun doğal dengeleyicileri olarak da hizmet vermektedir. Bu nedenle, güçlü karbon izleme stratejileriyle desteklenen sürdürülebilir tahıl yetiştirme uygulamalarının teşvik edilmesi, yalnızca tarımsal verimlilik için değil, aynı zamanda uzun vadeli iklim değişikliğinin azaltılması ve ekosistem dayanıklılığı için de kritik öneme sahiptir.

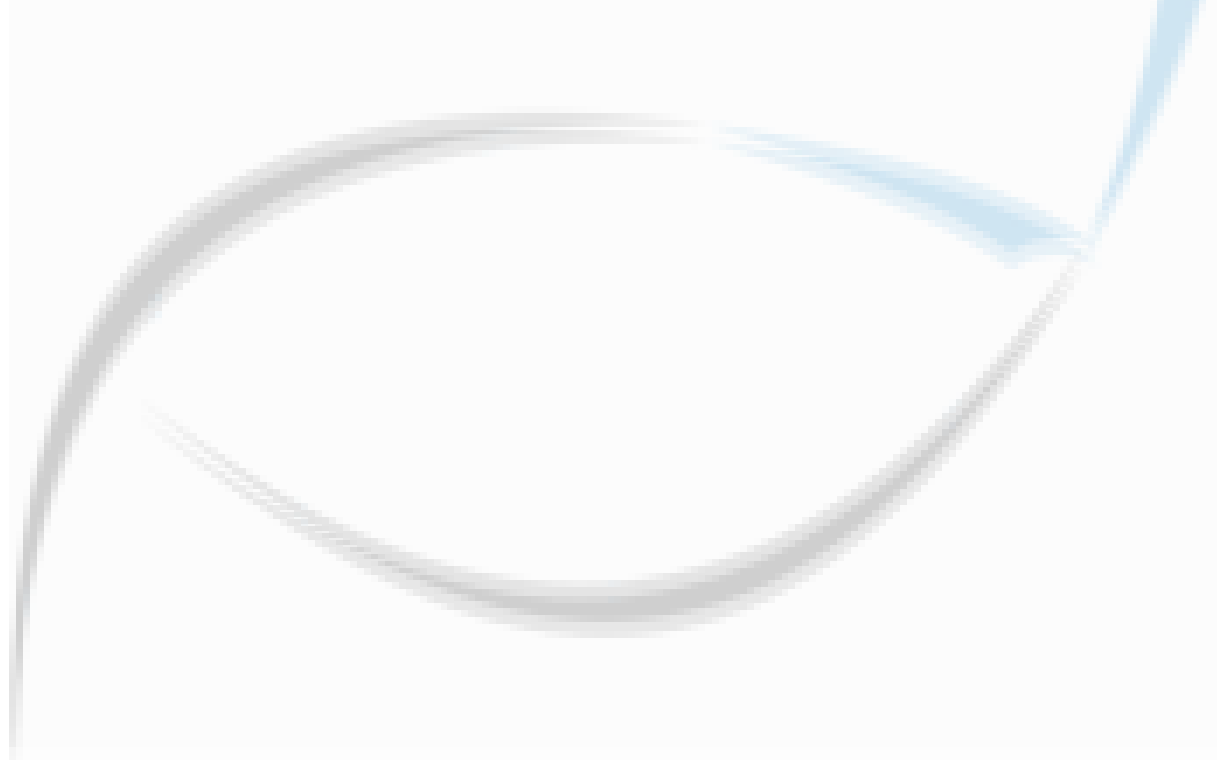
Anahtar Kelimeler: Kurak Bölgeler, Tahıl Tarımı, Toprak Organik Karbonu, Sürdürülebilir Tarım, Karbon Tutulması

Cereal Cultivation and Soil Carbon Cycling in Arid Regions

Abstract: Soils in arid regions are among the most carbon-deficient ecosystems worldwide, typically holding only 0.5–3% organic carbon by weight. This deficit limits nutrient availability, reduces soil structure stability, and weakens the overall resilience of agroecosystems. At the same time, these areas are crucial for global food security, as nearly half of the world's cereal production originates from drylands. Cereal cultivation therefore plays a dual role: it provides staple food resources and significantly contributes to the maintenance and enhancement of soil carbon pools. This paper examines

the contribution of cereal cultivation to soil carbon cycling in arid regions through a synthesis of biophysical characteristics, cultivation practices, and carbon measurement approaches. First, the environmental constraints of arid soils—low rainfall, high evapotranspiration, alkaline pH, and erosion susceptibility—are outlined. Second, the cultivation of dominant cereal crops such as wheat, barley, maize, millet, and sorghum is analyzed in relation to soil carbon dynamics. Special emphasis is given to sustainable practices including conservation tillage, crop rotation, intercropping, and the adoption of efficient irrigation methods, all of which influence soil organic carbon sequestration and erosion control. Finally, the paper reviews measurement techniques, ranging from laboratory-based elemental analysis to advanced spectroscopic and remote sensing methods, which provide essential insights into the quantification of carbon stocks across scales. The findings highlight that cereal-based systems, when managed appropriately, can significantly improve soil organic carbon stocks even under harsh climatic conditions. Beyond their role in food production, cereals thus serve as natural stabilizers of soil carbon in fragile drylands. Promoting sustainable cereal cultivation practices, supported by robust carbon monitoring strategies, is therefore critical not only for agricultural productivity but also for long-term climate change mitigation and ecosystem resilience.

Keywords: Arid Regions, Cereal Cultivation, Soil Organic Carbon, Sustainable Agriculture, Carbon Sequestration

Makale id= 36

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-2954-1854

| 128

Manyetik Alan Kirliliğinin Minimize Edilmesinde Sığır Barınak Özellikleri

Araştırmacı Saadet Bingöl¹

¹Çukurova Üniversitesi Zootekni

Özet: Manyetik alan kirliliği (elektromanyetik kirlilik olarak da bilinir), insanların, hayvanların veya çevrenin doğal manyetik alanlarının dışında, yapay olarak oluşturulan manyetik alanların birikmesiyle yaşam alanlarını olumsuz şekilde etkilemesi durumudur. Elektrikli ekipmanlar, enerji iletim sistemleri ve diğer teknolojik cihazlar, işletme çevresinde belirli noktalarda manyetik alanların yoğunlaşmasına neden olur. Bu noktalar, hem hayvanların sağlığı hem de üretim performansı üzerinde potansiyel etkiler yaratabilir. Bu nedenle, hayvancılık işletmelerinde manyetik alan kirliliğini minimize etmek için tasarımlar ve mühendislik çözümleri büyük önem taşır. Barınak yapısında ferromanyetik malzemeler veya elektromanyetik yalıtım ekranları kullanılarak, dışarıdan gelen manyetik alanların barınağa girmesi engellenebilir. Taş ve tuğla gibi manyetik alanı emen doğal malzemeler yapıda tercih edilebilir. Barınak düzeni, hayvanların hareket ettiği alanların manyetik alanın daha düşük olduğu bölgelerde yer alacak şekilde optimize edilmelidir. Ayrıca, manyetik alan düzeylerini sürekli izleyen izleme sistemleri ile veriler toplanarak barınak düzenlemeleri iyileştirilebilir. Yüksek gerilim hatlarının yer değiştirilmesi veya yer altına alınması gibi mühendislik çözümleriyle manyetik alan kirliliği daha da azaltılabilir. Bu önlemler, sığırların sağlığını koruyarak, verimliliği ve yaşam kalitesini artırmaya yardımcı olacaktır. Barınak tasarımında yapılacak bu iyileştirmeler, hayvan sağlığını ve verimliliğini artırarak çiftliklerde daha sürdürülebilir ve sağlıklı bir ortam yaratabilir.

Anahtar Kelimeler: Manyetik Alan, Kirlilik, Minimum, Sığır Barınak, Özellikler

Cattle Housing Features in Minimizing Magnetic Field Pollution

Abstract: Magnetic field pollution (also known as electromagnetic pollution) is the accumulation of artificial magnetic fields outside the natural magnetic fields of humans, animals, or the environment, which adversely affects living spaces. Electrical equipment, energy transmission systems, and other technological devices cause magnetic fields to concentrate at specific points around livestock enterprises. These points may have potential effects on both animal health and production performance. Therefore, designs and engineering solutions to minimize magnetic field pollution in livestock facilities are of great importance. Using ferromagnetic materials or electromagnetic shielding screens in barn structures can prevent external magnetic fields from entering the barn. Natural materials such as stone and brick, which absorb magnetic fields, can also be preferred in construction. The barn layout should be optimized so that areas where animals move are located in regions with lower magnetic field levels. Furthermore, magnetic field monitoring systems can collect data continuously to improve barn arrangements. Engineering solutions such as relocating high-voltage power lines or placing them underground can further reduce magnetic field pollution. These measures will help protect the health of cattle and improve productivity and quality of life. Improvements in barn design aimed at minimizing magnetic field pollution can increase animal health and productivity, thereby creating a more sustainable and healthy environment on farms.

Keywords: Magnetic Field, Pollution, Minimization, Cattle Barn, Features

Makale id= 17

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6470-2608>

| 129

Review of Particle Swarm Optimization Applied to Ruminal Degradation

Asst.Prof.Dr. Valiollah Palangi¹, Asst.Prof.Dr. Moyosore Joseph Adegbeye²

¹Near East University

²University of Africa, Zambiya

*Corresponding author: Valiollah Palangi

Abstract: It is possible to use the modeling process in many different areas of animal nutrition. It would be possible to obtain more detailed and comprehensive information about the degradability of feeds by using nonlinear models. In a variety of fields, artificial intelligence techniques have been applied extensively. Particle swarm optimization (PSO) is one of these methodologies most applicable to fermentation curves. Particle swarm optimization (PSO) adjusts particle positions based on previous positions and their immediate vicinity. However, recommendations have been made to standardize the degradability to reduce the dispersion in results by Vanzant et al. (1998), M. Doreau (1991) and Nacek (1988). In spite of the fact that these factors are all important, one of the factors that is less studied is the mathematical model used to estimate parameters of a standard mathematical model for feed degradation. Developing mathematical models describing rumen disappearance is based on estimating parameters of feed nutrient degradation and hypothesizing about the biological principles governing ruminal degradation. We can conjecture the parameters of rumen disappearance of feed nutrients using these models and then evaluate different feedstuffs or feeding systems.

Keywords: Animal Nutrition, Degradation Parameters and Digestible Models

Makale id= 20

Sözlü Sunum

ORCID ID:

| 130

Review of Particle Swarm Optimization Applied to Ruminal Degradation

Dr. Valiollah Palangi¹, Researcher Moyosore Joseph Adegbeye²

¹Department of Animal Sciences, Faculty of Agriculture, Near East University, Nicosia, North Cyprus

²Department of Animal Production and Health, University of Africa, Toru-Orua, Bayelsa State, Nigeria

*Corresponding author: Moyosore Joseph Adegbeye

Abstract: It is possible to use the modeling process in many different areas of animal nutrition. It would be possible to obtain more detailed and comprehensive information about the degradability of feeds by using nonlinear models. In a variety of fields, artificial intelligence techniques have been applied extensively. Particle swarm optimization (PSO) is one of these methodologies most applicable to fermentation curves. Particle swarm optimization (PSO) adjusts particle positions based on previous positions and their immediate vicinity. However, recommendations have been made to standardize the degradability to reduce the dispersion in results by Vanzant et al. (1998), M. Doreau (1991) and Nacek (1988). In spite of the fact that these factors are all important, one of the factors that is less studied is the mathematical model used to estimate parameters of a standard mathematical model for feed degradation. Developing mathematical models describing rumen disappearance is based on estimating parameters of feed nutrient degradation and hypothesizing about the biological principles governing ruminal degradation. We can conjecture the parameters of rumen disappearance of feed nutrients using these models and then evaluate different feedstuffs or feeding systems.

Keywords: Animal Nutrition, Degradation Parameters and Digestible Models

Makale id= 37

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-2954-1854

| 131

Süt Sığırcılığında Dezenfektan Çeşitleri ve Etkinlik Düzeyleri İle İlgili Yapılan Son Çalışmalar

Araştırmacı Kardelen Arıcı¹
¹Zootekni

Özet: Bu çalışmada, süt sığırcılığı işletmelerinde meme sağlığının korunmasında kullanılan dezenfektanların türleri, etkinlik düzeyleri ve kalıntı riskleri ele alınmıştır. Mastitisin, süt sığırcılığı sektöründe hem verim hem de kârlılık açısından en ciddi sorunlardan biri olması nedeniyle, sağım öncesi ve sonrası dezenfeksiyon uygulamaları hayati bir koruma yöntemi olarak öne çıkmaktadır. İncelenen çalışmalar, dezenfeksiyon etkinliğinin yalnızca kullanılan etken maddeye değil, aynı zamanda uygulama süresi, yöntem ve saha disiplini gibi faktörlere de doğrudan bağlı olduğunu göstermektedir. Özellikle predipping süresinin yeterli tutulması, postdipping uygulamasında meme ucunun tamamen kaplanması ve tek kullanımlık havlu kullanımı gibi basit görünen ayrıntılar, sahadaki başarıyı önemli ölçüde etkilemektedir. Literatür taramasında iyot, klorheksidin, klor dioksit, laktik asit ve kuaterner amonyum bileşikleri (QAC) içeren dezenfektanların etkinlikleri ve kalıntı profilleri karşılaştırılmıştır. İyot ve QAC bazlı ürünler geniş etki spektrumuna sahip olmakla birlikte süt kalıntı riski taşıırken, laktik asit ve klor dioksit bazlı ürünlerin düşük kalıntı riskiyle daha güvenilir seçenekler sunduğu belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar, çalışan eğitimi, kalıntı takibi ve düşük kalıntılı yeni formülasyonların geliştirilmesinin mastitisin kontrolünde, süt kalitesinin ve hayvan refahının korunmasında önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mastitis, Meme Dezenfektanı, Süt Sığırcılığı, Kalıntı Riski, Sağım Hijyeni, Hayvan Refahı

Recent Studies On Disinfectant Types and Efficacy Levels in Dairy Cattle Management

Abstract: This review focuses on recent studies examining the types and effectiveness of disinfectants used in maintaining udder health in dairy cattle. Mastitis remains one of the most prevalent and costly diseases in dairy production, making disinfection practices a crucial component of herd management. The review highlights that the success of teat disinfection depends not only on the active ingredient but also on the accuracy and consistency of application procedures. Proper predipping contact time, complete teat coverage during postdipping, and drying with disposable towels significantly enhance control efficiency. Commonly used disinfectants such as iodine, chlorhexidine, chlorine dioxide, lactic acid, and quaternary ammonium compounds (QACs) were compared based on their antimicrobial efficacy and residue potential. While iodine and QAC-based formulations provide broad-spectrum protection, their overuse can lead to residue accumulation in milk, posing food safety risks. Conversely, lactic acid and chlorine dioxide-based products offer effective and low-residue alternatives. Worker training, residue monitoring, and the development of new low-residue disinfectant formulations are emphasized as essential for sustainable mastitis prevention, milk quality, and animal welfare.

Keywords: Mastitis, Teat Disinfectant, Dairy Cattle, Residue Risk, Milking Hygiene, Animal Welfare

Makale id= 2

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0008-3429-0954

| 132

Tarımda Dijital Dönüşüm: Pamuk ve mısır Zararlılarının Tanımlanması ve Etkili Mücadele Yöntemlerinin Belirlenmesi İçin Yenilikçi Mobil Uygulama Geliştirilmesi

Araştırmacı Büşra Fidan Ray¹, Araştırmacı Barış Kümet¹
¹Harran Üniversitesi

*Corresponding author: Büşra Fidan Ray

Özet: Tarım sektöründe zararlıların hızlı ve doğru tanımlanması, sürdürülebilir üretim ve verimlilik açısından kritik öneme sahiptir. Bu çalışmada, pamuk ve mısır zararlılarının tanımlanmasını kolaylaştıran ve uygun mücadele yöntemlerini öneren yenilikçi bir mobil uygulama geliştirilmiştir. Uygulama, kullanıcı dostu arayüzü, görsel tanıma sistemi ve veri tabanı ile, hem çiftçilere hem de tarım teknikerlerine zaman ve maliyet tasarrufu sağlamaktadır. Pilot testler, uygulamanın doğruluk oranının yüksek olduğunu ve kullanıcı memnuniyetini artırdığını göstermiştir. Uygulamanın gelecekteki hedefleri arasında, fıstık, badem, bağ-bahçe ürünleri ve baklagil zararlılarının entegrasyonu ile tarımda dijitalleşmeye kapsamlı bir katkı sağlamak bulunmaktadır. Bu çalışma, modern tarım uygulamalarında mobil teknolojilerin kullanımının etkinliğini ve potansiyelini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Tarım, Zararlı Tanımlama, Pamuk, mısır, Mobil Uygulama, Yenilikçi Teknolojiler

Makale id= 6

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-4809-4398, 0000-0001-6876-7580

| 133

Tuz Stresi Altında Çerezlik Kabakta *Fusarium Proliferatum* Kaynaklı Kök Çürüklüğüne Karşı *Trichoderma Harzianum*'un Biyokontrol Potansiyeli

Arş.Gör. Ömer Ümit Okçu¹, Prof.Dr. Nuray Özer¹¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü

*Corresponding author: Ömer Ümit Okçu

Özet: *Fusarium proliferatum*, kabakta (*Cucurbita pepo*) kök ve kök boğazı çürüklüğünün etmeni olup önemli verim kayıplarına yol açmaktadır. *Trichoderma harzianum* ise biyolojik bir kontrol etmeni olarak normal koşullarda bu patojene karşı antagonistik etki göstermektedir. Ancak, tuzluluk gibi abiyotik stres koşullarında bu etkinin nasıl değiştiğinin belirlenmesi tarımsal uygulamalar açısından önemlidir. Bu çalışmada, *T. harzianum*'un yüksek derecede patojenik bir *F. proliferatum* izolatına karşı farklı tuz düzeylerinde biyokontrol kapasitesi incelenmiştir. Çalışmanın ilk aşamasında, Patates Dekstroz Agar ortamına 50, 100 ve 150 mM NaCl eklenerek ikili kültür denemeleri yapılmıştır. *T. harzianum*, miselial koloni gelişimi tuzsuz kontrolde %53.12; 50 mM'de %52.50; 100 mM'de %48.75 ve 150 mM'de %47.50 oranında engellemiştir. İkinci aşamada ise her iki fungusla muamele edilen kabak tohumları 50 ve 100 mM NaCl içeren ortamlara yerleştirilmiştir. *T. harzianum* varlığında, patojenin tohum çevresindeki miselial koloni gelişimi 50 mM'de %52.83 ve 100 mM'de %39.81 oranında azalmıştır. Her iki denemede de patojenin kısmi tuz toleransı gösterdiği, ancak *T. harzianum*'un bitkinin tolere edebildiği 50 mM NaCl düzeyinde yaklaşık %50'lik bir inhibisyon sağladığı belirlenmiştir. Bulgular, *T. harzianum*'un orta derecede tuz stresine rağmen biyokontrol etkinliğini koruduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Trichoderma Harzianum*, Tuzluluk Stresi, *Fusarium Proliferatum*, Antagonistik Etki, Tohum Kolonizasyonu

Biocontrol Potential of *Trichoderma Harzianum* Against *Fusarium Proliferatum*, the Agent of Root and Crown Rot in Pumpkin Under Salinity Stress

Abstract: *Fusarium proliferatum*, the causative agent of root and crown rot in pumpkin (*Cucurbita pepo*), is responsible for significant yield losses. *Trichoderma harzianum*, a biological control agent, shows antagonistic effects against this pathogen under normal conditions. However, its performance under abiotic stress such as salinity is critical for agricultural practices. This study examined the biocontrol capacity of *T. harzianum* against a virulent *F. proliferatum* isolate at different salt levels. In the first stage, dual culture experiments were conducted by adding 50, 100 and 150 mM NaCl to Potato Dextrose Agar. *T. harzianum* inhibited mycelial colony growth by 53.12% in the control, 52.50% at 50 mM, 48.75% at 100 mM, and 47.50% at 150 mM. In the second stage, pumpkin seeds treated with both fungi were placed in media with 50 and 100 mM NaCl. Mycelial colony growth of the pathogen around the seeds was reduced by 52.83% at 50 mM and 39.81% at 100 mM in the presence of *T. harzianum*. In both tests, the pathogen showed partial salt tolerance, while *T. harzianum* maintained about 50% inhibition, particularly at 50 mM NaCl, which the plant has tolerance. These findings indicate that *T. harzianum* preserves its biocontrol efficacy despite moderate salt stress.

Keywords: *Trichoderma Harzianum*, Salinity Stress, *Fusarium Proliferatum*, Antagonistic Effect, Seed Colonization